

MITROPOLIA MOLDOVEI

FOAIE OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR

A P A R E

SUB CONDUCEREA SECȚIEI CULTURALE A CONSILIULUI EPARHIAL

Autorizația Ministerului Informațiilor Nr. 1152 din 12 Martie 1948

Redacția și Administrația:
Secția Culturală, Sf. Mitropolie

ABONAMENTUL
PE UN AN 300 LEI

BIBLIOTECA MITROPOLIEI I. S. I.

PI-1

CUPRINSUL:

1. — Indemnurile date de I. P. S. JUSTINIAN, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, preoților din Capitală cu prilejul Anului Nou, 1949.
2. — Cuvântul Bisericii Ortodoxe Române în chestiunea libertății religioase. (Pastorală INALT PEA FERICITULUI JUSTINIAN, Patriarhul Bis. Ort. Române, adresată clerului și dreptcredincioșilor din cuprinsul R. P. R.).
3. — Delimitarea eparhiilor Bisericii Ortodoxe Române.
4. — STATUTUL pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române.
5. — DIVERSE ȘTIRI.

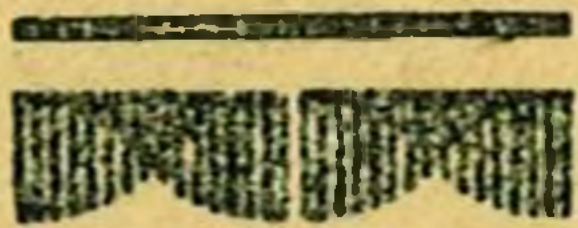
A N U N Ţ

Librăria Eparhială are spre desfacere articole necesare cultului, cărți de ritual sau de știință teologică, veșminte preoțești, registre și alte imprimare pentru cancelaria parohială.

Prin Librăria Eparhială se pot face comenzi de cărți dela orice editură din țară.

Tot la Librăria Eparhială se găsesc, în consignatie, obiecte bisericești ca policandre, sfeșnice, candelabre etc. executate de turnătorii „Pascu“.

Cei ce au nevoie de clopote noi sau de returnat clopote, se pot adresa, cerând informații, dela „Atelier special de turnătorie „Pascu“, Iași, Str. Buzdugan 7“.

MITROPOLIA MOLDOVEI

FOAIE OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR

Autorizația Ministerului Informațiilor Nr. 1152 din 12 Martie 1948

INDEMNURILE

date de I. P. S. Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române,
preoților din Capitală cu prilejul Anului Nou 1949.¹⁾

Prea Cucernici Părinți,

Tin să vă mulțumesc din toată inima pentru urările ce mi-ați adresat în acest prag de an nou, precum și pentru declarațiile făcute de conducătorii autorizați ai Prea Cucerniciilor Voastre cu privire la munca ce ne așteaptă.

Este adevărat, așa cum s'a spus, că anul ce s'a încheiat a adus bisericii câteva bucurii mari, deși la un moment atât clerul superior, cât și preoții erau îngrijorați de faptul că Biserica prin ierarhii ei, nu mai făcea parte din Marea Adunare Națională pentru a susține acolo interesele Bisericii.

Dar iată că această îngrijorare s'a transformat în bucuria, căci Marea Adunare Națională a introdus în Constituția Țării noastre, peste orice așteptări, dispozițiuni cu privire nu numai la libertatea religioasă a tuturor cultelor, dar și dispozițiuni speciale cu privire la Biserica Ortodoxă Română.

A mai fost o altă îngrijorare cu ocazia votării bugetului Statului, când anumiți răuvoitori, căutau să înfățișeze Bisericii perspective grele, spunând că ea va fi scoasă din buget. Și totuși bugetul a continuat să introducă și plata clerului, așa cum a fost și în alți ani.

1. Publicat în „Păstorul Ortodox” anul VIII, Nr. 1-2, pag. 12-16

Cu prilejul alegerii noastre ca Patriarh s'a putut observa interesul pe care îl poartă Bisericii noastre Conducătorii Statului.

Ați fost martori oculari la cel mai mareț Congres Național Bisericesc, la care a participat întregul Prezidiu și Onor. Guvern, cât și Marea Adunare Națională.

Unui dintre delegații bisericilor străine, veniți la întronizarea Noastră, nu încetau să-și arate toată admirația, văzând lucrări așa de mărețe în Țara noastră și mergând în țările lor au mărturisit, cu entuziasm, tot ceia ce au văzut la noi.

Dar bunăvoința Guvernului s'a manifestat și cu alt prilej.

Știți că timp de 20 ani, toți reprezentanții Bisericii noastre au solicitat guvernelor, regilor și reprezentanților politici din trecut, anularea rușinosului Concordat, care aducea atâtea privilegii catolicilor, ale căror interese erau străine de ale neamului nostru.

Unul dintre chiriarhii noștri de seamă, în momentul când a primit vestea anulării Concordatului mărturisea: „Douăzeci de ani am tocit pragurile autorităților ca să anulăm acest act și iată-l desființat, acum când nu ne mai așteptam. Ei bine, eu mărturisesc că pentru aceasta nu au trebuit multe stăruințe la actualii conducători. Ei cunoștau problema aceasta și au anulat privilegiile Bisericii Catolice, dând satisfacție Bisericii noastre“.

A urmat apoi bucuria cea mare. Numai la 3 luni de zilele dela apelul ce l făcusem, cu ocazia întronizării Noastre ca Patriarh, către frații noștri greco-catolici, ei au revenit în sânul Bisericii strămoșești. Douăsute cincizeci de ani de suferință și necazuri pentru Biserica Ortodoxă Română se scurseseră. În cursul lor sute de mucenici clerici și mireni au pierit la Kufstein, această temniță pentru prigonirea lor. Nu am dat numele lor, pentru că nu am vrut să se stârnească ură și agitație în sânul poporului din Transilvania. Dar dacă celor dela Roma le convine, le ținem la dispoziție numele lor și le vom arăta și cele 368 de schituri și mănăstiri arse, pentru nimicirea ortodoxiei din Transilvania.

Catolicii aveau protectori pe Habsburgi și apoi pe Hohenzolerni. Atât timp cât stăpâneau ei, nu puteam să îndrăsnim a cere reîntregirea Bisericii noastre.

Dar acum, când ei nu ne mai stăpâneau, am fi fost niște lași, ca să mai tăcem.

În toată această acțiune de înfrățire, plină de bucurii, o singură durere am avut, aceea că cei 6 episcopi uniți, de neam românesc, n'au vrut să vină la noi. Inimile lor au fost învârtosite; atât de mult a pus stăpânire banul dela Roma pe ei. Ei au trebuit să tragă toate consencințele, căci au fost alungați de către credincioși și clerul lor.

Noi mergem înainte. Aduc mulțumiri clerului Capitalei, care ne-a venit în ajutor, mergând în Transilvania pentru lămurirea credincioșilor. Rapoartele venite din Transilvania despre preoții cari au mers acolo, sunt dintre cele mai elogiase.

Biserica noastră a mai trăit clipe mărețe în toamna acestui an. Sfântul Sinod, timp de 10 zile, a lucrat la elaborarea Statutului Bisericii Ortodoxe Române, pentru adaptarea Bisericii la noile cerințe ale vremii.

Cu acest prilej s'a evidențiat unitatea care domnește în Sf. Sinod, toți ierarhii găsindu-se uniți în jurul acestei legi.

Ea nu este emanația unui singur om, ci a întregii Bisericii, cuprinzând unanimitatea vederilor Sf. Sinod. S'a realizat astfel principiul înscris în Constituție ca Biserica să fie unitară în organizarea sa.

I. P. S. Bălan, la închiderea ședințelor Sf. Sinod, și-a arătat toată mulțumirea față de felul cum s'a lucrat, de dragostea ce a stăpânit tot timpul desbaterilor, remarcând faptul că primul Statut al Bisericii s'a elaborat în 5 ani, iar cel de acum în 5 zile.

Poate că au fost unele îngrijorări în legătură cu acest Statut, mai ales cu privire la examenele ce vor trebui să le dea preoții. Această îngrijorare trebuie să dispară. Pentru clerul actual se simte nevoia de orientare în toate direcțiunile spre care socialismul caută să ridice masele populare.

Deaceia s'a prevăzut ca la 5—6 ani, preoții să urmeze timp de 2¹/₂ luni niște cursuri unde să stea de vorbă cu profesorii noștri universitari, iar după aceea să meargă la parohiile lor, pentru a aplica cele învățate.

Parohiile vor fi grupate de acum pe categorii, așa că ele vor cere anumiți preoți. Tocmai pentru aceasta s'au pre-

văzut aceste examene, pentruca valorile să circule, iar parohiile să nu mai fie osândite a suporta pe cineva necorespunzător. Fiți liniștiți toți acei care vă faceți datoria, care v'ați încadrat activitatea în spiritul evangheliei și care în permanență vă puneți întrebarea să placă Mântuitorului ceea ce voi faceți.

Cine nu își controlează lucrarea lui și își vede numai de interesul personal, acela s'a rupt de Mântuitorul și atunci vin organele bisericii, îl notează, îl iau din locul acela și îl duc în altă parte.

Biserica are nevoie de un cler la înălțimea vremurilor dar mai cu seamă la înălțimea cerințelor evanghelice.

Fiți siguri că nu veți găsi în altă parte atâta înțelegere cum veți găsi la Chiriarii voștri, dacă vă faceți datoria.

Să plecați de aici cu convingerea că tot ce a hotărât Sf. Sinod, a fost făcut cu toată dragostea pentru cler.

În privința organizării învățământului teologic despre care atâtea svonuri s'au lansat, s'a ajuns la rezultate favorabile, pentruca Onoratul Guvern prin d. Ministru Stanciu Stoian ne-a dat tot sprijinul. Avem pentru întreaga țară trei Facultăți de Teologie.

Dece am primit numai trei? Fiindcă în prezent avem mai mulți preoți decât ne trebuie. Mulți sunt grămădiți la unele biserici.

Am primit și seminarii pentru monahi și școli de cântăreți. Ni s'au dat deasemeni 16 școli monahale de industrii casnice pentru monahi și monahii, unde ei să urumeze cursurile tehnice.

Iată deci atâta bunăvoință la conducătorii noștri și am dori ca această bucurie să fie împărtășită de tot clerul nostru.

Avem motive suficiente să pășim cu încredere în anul nou.

Prea Cucernici Părinți,

Cei care ați participat în 1946 la Sala Dalles, unde d. Gh. Gheorghiu Dej a ținut o cuvântare, ați reținut desigur ceea ce spunea d-sa atunci: „Depinde de P. S. Voastre separația bisericii de Stat“. Deaceia în orice moment trebuie să dovedim că suntem necesari Patriei.

Știm că unii n'au văzut cu ochi buni unele atitudini ale mele și ale altor ierarhi, față de situația politică din țara noastră. Fiți însă încredințați că atunci când Sf. Sinod marchează o atitudine, o face pentru binele Bisericii și al Patriei.

În cursul anului ce s'a dus, am trecut și printr'o încercare, din care mulțumită lui Dumnezeu, am ieșit fără pierderi prea mari.

Cu ocazia laicizării învățământului s'a stârnit furtuna. În unele locuri au fost distruse cruci, au fost scoase icoanele și se începuse o propagandă antireligioasă. Anumiți răuvoitori au început să atragă Biserica în cursă. Totuși preoțimea nu s'a lăsat ademenită. Guvernul era străin de ceea ce se petrecea. Toți cei ce făceau acele lucruri, erau agenți provocatori.

Când s'a aflat de aceasta, peste 20 directori de școli au fost distituiți iar colonei și maiori degradați.

Noi ne-am păstrat tot calmul și nu am venit în conflict cu Guvernul, ci tot timpul ne-am manifestat dorința de colaborare.

Cu anul ce începe intrăm în drumul muncii noastre. Facultățile își vor deschide cursurile, deasemeni seminariile și școlile de cântăreți. Sfântul Sinod, prin Institutul Biblic, a pus la punct tot materialul de îndrumare, pentruca Biserica să-și îndeplinească misiunea duhovnicească.

În curând vor apare cărți de rugăciuni, acatistiere, Predicele Mitropolitului Nicolae Krutițchi al Moscovei, de atât de mare actualitate, etc.

Se lucrează la o cazanie prescurtată, pentruca poporul să aibă la îndemână cele trebuitoare pentru suflet pe înțelesul lui. Aghiazmatarul este deasemenea gata. Vor apare reviste noi. Ortodoxia, care se va ocupa și de probleme interconfesionale, apoi o revistă a institutelor teologice. Eparhiile la rândul lor își vor avea revistele lor, ca și până acum. Pentru toate acestea am cerut sprijinul bănesc al d-lui Ministru Vasile Luca și ni l-a promis.

Iată deci, că pentru anul viitor am conceput un întreg plan de lucru, care urmează să fie aplicat.

Prea Cucernici Părinți,

Am vorbit mai mult de trecut și mai puțin de viitor. Nădăjduiesc să ne întâlnim curând, când vom vorbi mai mult de viitor. Am credința că anul ce vine va fi destul de rodnic și trecutul ne îndreptățește la bune nădejdi.

Vă îndemn să fiți cât mai strâns uniți în jurul Chiriarhilor. Vă rog să mă scutiți în aceste vremuri de neplăcerile ce le aveți între PP. CC. Voastre și să le lichidați personal. Incetați orice neînțelegere între PP. CC. Voastre și ajutați-mă în munca grea ce am de îndeplinit.

În nădejdea că voi fi înțeles în toate măsurile ce le iau, cari sunt isvorite din dorința de a face bine clerului, în nădejdea că în anul ce vine vor fi mai multe bucurii și eu la rândul meu, vă urez, în pragul noului an, nu numai ani mulți și fericiți, ci și mai multă roadă duhovnicească.

Vă binecuvântează în munca PP. CC. Voastre și vă urmăresc nu numai cu rugăciunile mele, dar și cu gândurile mele curate.

Darul Domnului nostru Isus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășania Sfântului Duh, să fie cu voi toți. Amin.

CUVÂNTUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE IN CHESTIUNEA LIBERTĂȚII RELIGIOASE

Pastorală înalt Prea Fericitului Justinian,
Patriarhul României.

Iubit cler și popor dreptcredincios,

În țara noastră s'au săvârșit și se săvârșesc încă, sub ochii noștri și cu strădaniile noastre, ale tuturor, prefaceri menite să deschidă poporului nostru drumul larg spre o nouă orânduire, mai bună și mai dreaptă, în care omul să nu mai fie rob semenului său, ci să poată îndeplini dumnezeiasca poruncă a Mântuitorului: „Să vă iubiți unul pe altul, cum v'am iubit Eu”. (Ioan XIII, 34) Dela un capăt la altul al țării, se desfășoară o muncă fără încetare pentru înălțarea și propășirea tinerei noastre Patrii. Pretutindeni, oamenii se străduiesc să sporească bunurile țării, încredințați că ele nu mai sunt pentru hambarele celor bogați dar trândavi, ci tot mai mult se vor putea împărți acelor ce muncesc, dându-i-se „fie-cărui cât are trebuință” (Faptele IV. 35).

În mijlocul acestor strădării și prefaceri care au cuprins întregul popor, slujitorii și dreptcredincioșii Bisericii noastre Ortodoxe, așteaptă delă cărmuitorii lor duhovnicești cuvântul de lămurire și îndrumare, sprijin sufletesc și călăuzire pe calea ce duce spre fericire și mântuire. Slujitorii altarelor nutresc dorința vie de a însufleți pe credincioși în munca lor și de a-i feri, ferindu-se ei înșiși de rătăcirile tre-

Prea Cucernici Părinți,

Am vorbit mai mult de trecut și mai puțin de viitor. Nădăduiesc să ne întâlnim curând, când vom vorbi mai mult de viitor. Am credința că anul ce vine va fi destul de rodnic și trecutul ne îndreptățește la bune nădejdi.

Vă îndemn să fiți cât mai strâns uniți în jurul Chiriarhilor. Vă rog să mă scutiți în aceste vremuri de neplăcerile ce le aveți între PP. CC. Voastre și să le lichidați personal. Incetați orice neînțelegere între PP. CC. Voastre și ajutați-mă în munca grea ce am de îndeplinit.

În nădejdea că voi fi înțeles în toate măsurile ce le iau, cari sunt isvorite din dorința de a face bine clerului, în nădejdea că în anul ce vine vor fi mai multe bucurii și eu la rândul meu, vă urez, în pragul noului an, nu numai ani mulți și fericiți, ci și mai multă roadă duhovnicească.

Vă binecuvântează în munca PP. CC. Voastre și vă urmăresc nu numai cu rugăciunile mele, dar și cu gândurile mele curate.

Darul Domnului nostru Isus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășania Sfântului Duh, să fie cu voi toți. Amin.

CUVÂNTUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE IN CHESTIUNEA LIBERTĂȚII RELIGIOASE

Pastorală Înalt Prea Fericitului Justinian,
Patriarhul României.

Iubit cler și popor dreptcredincios,

În țara noastră s'au săvârșit și se săvârșesc încă, sub ochii noștri și cu strădanile noastre, ale tuturor, prefaceri menite să deschidă poporului nostru drumul larg spre o nouă orânduire, mai bună și mai dreaptă, în care omul să nu mai fie rob semenului său, ci să poată îndeplini dumnezeiasca poruncă a Mântuitorului: „Să vă iubiți unul pe altul, cum v'am iubit Eu“. (Ioan XIII, 34) Dela un capăt la altul al țării, se desfășoară o muncă fără încetare pentru înălțarea și propășirea tinerei noastre Patrii. Pretutindeni, oamenii se străduiesc să sporească bunurile țării, încredințați că ele nu mai sunt pentru hambarele celor bogați dar trândavi, ci tot mai mult se vor putea împărți acelor ce muncesc, dându-i-se „fie-cărui cât are trebuință“ (Faptele IV. 35).

În mijlocul acestor strădanii și prefaceri care au cuprins întregul popor, slujitorii și dreptcredincioșii Bisericii noastre Ortodoxe, așteaptă dela cârmuitorii lor duhovnicești cuvântul de lămurire și îndrumare, sprijin sufletesc și călăuzire pe calea ce duce spre fericire și mântuire. Slujitorii altarelor nutresc dorința vie de a însufleți pe credincioși în munca lor și de a-i feri, ferindu-se ei înșiși de rătăcirile tre-

cutului. Pentru aceia deci venim și noi, Părintele vostru al celor ce credeți și mărturișiți dreapta credință ortodoxă, ca să vă amintim învățătura cea adevărată și nerăstălmăcită a lui Iisus Hristos, luminându-vă calea zilelor de azi cu lumina vecinicului adevăr al Sfintelor Evanghelii.

Se cuvine mai înainte de toate, să amintim că noua orînduire statală asigură Bisericii noastre deplina libertate întru împlinirea misiunii ei apostolice. Constituția Republicii Populare Române, chezășuește această libertate prin cel de al 27-lea articol al ei în care stă scris: „Libertatea conștiinței și libertatea religioasă sunt garantate de Stat. Cultele religioase sunt libere să se organizeze și pot funcționa liber, dacă ritualul și practica lor nu sunt contrare Constituției, securității publice sau bunelor moravuri. Biserica Ortodoxă Română este autocefală și unitară în organizarea ei“ Deasemenea Legea pentru Regimul General al Cultelor Religioase — care desvoltă principiile înscrise în Constituție — prevede la rândul ei, că: „Statul garantează libertatea conștiinței și libertatea religioasă pe tot cuprinsul Republicei Populare Române“ (art. 1) că, „ura confesională manifestată prin acte care stânjenesc liberul exercițiu al unui cult religios recunoscut constituie un delict care se pedepsește conform legii“ art. 2; că în Republica Populară Română „cultele religioase sunt libere să se organizeze și pot funcționa liber“ (art. 6), organizarea făcându-se după norme proprii, conform învățăturilor, canoanelor și tradițiilor lor“ (art. 7); și că școlile pentru pregătirea personalului slujitor al cultelor religioase sunt lăsate în competența organelor statutare ale cultelor religioase (art. 4).

Regimul democrației populare din țara noastră, ne asigură deci întreaga libertate de organizare și acțiune, neamestecându-se în niciun fel în treburile religioase ale Bisericii.

Este ceiace cărmuitorii Bisericii Ortodoxe Române, au cerut mereu tecutelor regimuri, fără nicio izbândire însă. Abea acum s'a împlinit astfel una din vechile și arzătoarele dorinți ale Bisericii noastre; dobândirea dreptului de a se conduce și de a-și pregăti ea singură slujitorii altarelor, potrivit învățăturii, rânduelilor și nevoilor ei. Ar fi lipsit de folos să mai amintim aici toate primejdiile care au pândit

Sfânta noastră Biserică în trecut, când învățământul teologic era organizat direct de Stat, prin ministerul educației, întrucât ele sunt îndeajuns de cunoscute tuturor. În timp ce se pretindea fățarnic o teologizare a învățământului public, regimurile trecute duceau o acțiune de denaturare a învățământului teologic. Roadele acestei denaturări a învățământului teologic săvârșită de vechile regimuri au fost deopotrivă de amare și pentru Biserică, dar și pentru poporul nostru. Teologia în slujba învrăjbirilor, a semănătorilor de ură și a vărsătorilor de sânge n'ar fi existat, dacă învățământul teologic ar fi rămas sub ocrotitoarea priveghere a Bisericii sub îndrumarea permanentă a învățaturii lui Hristos.

Datorită libertății religioase asigurată de regimul nostru avem astăzi sub nemijlocita conducere a Bisericii, școli teologice atâtea câte erau de trebuință pentru nevoile noastre din care suntem pe deplin încredințați că vor ieși slujitori ai altarelor conștienți de misiunea lor evanghelică, dar și cetățeni devotați Statului și poporului pe care-l păstoresc. Avem acum 3 seminarii monahale, 12 școli de cântăreți și 3 Institute teologice universitare, în care se face pregătirea slujitorilor Sfintei noastre Biserici, potrivit dogmelor și canoanelor noastre. În institutele teologice în afară de studenții care vor fi pregătiți temeinic după îndrumările Sf. Sinod, am chemat și pe preoți să vină pentru puțină vreme, ca să se adape din nou dela isvorul curat al adevăratei învățături creștine spre a se putea reîntoarce la altare întăriți și luminați pentru munca pe care o au de dus. Chemându-i la această reînnoire a cunoștințelor evanghelice, le amintim cuvântul Apostolului Neamurilor: „a venit vremea și ceasul să ne deșteptăm din somn. Noaptea a trecut și s'a apropiat ziua. Să lepădăm dară lucrurile întunericului și să ne îmbrăcăm în vestmântul luminii”. (Romani XIII 11,-12).

De trebuință este iarăși să facem amintire că numai în urma înfăptuirii deplinei libertăți și a egalității cultelor religioase, statornicită de actualul regim, a fost denunțat și acel primejdios concordat, care puneă Biserica Ortodoxă Română într'o poziție de umilitoare inferioritate față de Biserica Romano-Catolică; și că numai în urma ruperii acestor cătușe—care țineau în robia spirituală a Romei papale pe o parte

din frații noștri — aceștia au putut să dea ascultare părin-teștei noastre chemări și îndemnului inimei lor, reîntorcân-du-se la sânul Bisericii străbune, de unde fuseseră răpiți prin silnicie, acum două veacuri și jumătate.

Toate aceste înbucurătoare înfăptuiri, toate aceste cu-ceriri ale poporului dreptcredincios și ale Bisericii noastre, nu putea lăsa liniștiți pe dușmanii de totdeauna ai Patriei și ai credinței noastre. Cei ce doreau și doresc pierzania sau înrobirea noastră, au căutat să semene vrajba și desbinarea între noi, știind de cuvântul dumnezeiesc al Sfintei Scripturi „toată țara care se desbină înlăuntrul său, se pustiește“ (Ma-tei XII, 25).

Din pricina aceasta s'a ivit o furtună trecătoare, cu pri-lejul punerii în aplicare a legii pentru reforma învățămân-tului, furtună stârnită tocmai de cei care năzuiau întru des-binarea și pustiirea noastră. Constituția pe care poporul în-suși și-a dat-o a statornicit că „nicio confesiune, congregație sau comunitate religioasă nu poate deschide sau întreține instituții de învățământ general“ (art. 27). Atitudinea regi-mului nostru în această chestiune a fost afirmată în mod lă-murit — și justetea ei este vădită. Cităm dintr'un comunicat oficial: „Biserica are în ochii credincioșilor o misiune bine precizată. Ea este locașul de închinare al credincioșilor locul unde-și exercită în mod liber credința religioasă. Cât despre școală, ea are în ochii Statului și ai cetățeanului misiunea de a da generațiilor tinere cunoștințele necesare de cultură generală și de știință și de a ridica nivelul cultural al în-tregului popor, de a da țării specialiști în toate domeniile de activitate umană, de a da, în sfârșit, tineretului țării, educația morală bazată pe ideile progresului“.

„Pentru orice om cu judecată sănătoasă și bună cre-dință, este clar că școala nu poate și nu trebuie să îndepli-nească misiuni pe care le are biserica. Iar biserica nu poate și nu trebuie să îndeplinească misiuni pe care le are școala“¹.

Insuși Ministrul Invățământului din țara noastră a spus :

„Pentru așezarea învățământului public pe baze realist științifice, era nevoie de laicizarea învățământului prin sepa-

1. In chestiunea libertății religioase, *Scântea* Nr. 1357.

rarea școlii de Biserică.. Aceasta nu înseamnă însă că Biserica nu este liberă să-și facă propaganda ei religioasă. Constituția asigură tuturor cultelor libertatea completă de a-și face propaganda religioasă, care trebuie să se facă în biserică și în localuri de închinăciune și alta este instrucția și cultura care trebuie să se facă în școală sub conducerea și controlul Statului“¹.

Urmând asemenea țeluri deosebite, este vădit că trebuie să se săvârșească o împărțire clară a misiunii acestor două instituții: școala să-și urmeze drumul pe care i-l cere poporul și statul, iar Biserica Domnului — care tinde spre mântuirea și înalțarea sufletească a omului — să-și continue calea statornică de întemeietorul ei, pe linia tradițională de învățătoare a evangheliilor lui Hristos. S'a arătat deasemenea că: „Făcând o hotărâtă despărțire între rolul școlii și cel al Bisericii, regimul de democrație populară nu atinge întru nimic libertatea religioasă a cetățenilor“².

Cu toate acestea, când s'a trecut la înfăptuirea practică a acestei drepte măsuri, s'au ivit dușmanii neadormiți ai poporului nostru căutând să semene iar vrajba.

Unele elemente primejdioase și provocatoare au săvârșit fapte care sângerau inimele noastre și ale credincioșilor Bisericii noastre. Marea majoritate a preoțimii și a poporului dreptcredincios nu s'a lăsat târâtă în cursa întinsă de acești dușmani ai patriei noastre. Dând ascultere părințeștilor noastre îndrumări, ei au așteptat înseninarea care n'a întârziat să vină.

În adevăr, precizându-se poziția în chestiunea libertății religioase, forța politică conducătoare a regimului din țara noastră precizează: „anumite elemente reacționare rămase, încă în rândurile învățătorimii și corpului didactic, elemente reacționare din cler, precum și elemente fascisto-reacționare, strecurate pe alocuri în rândurile aparatului de stat și organizației democratice, au făcut încercarea de a lovi cu acest prilej în interesele masselor populare... Aceste elemente dușmănoase au căutat să provoace o frământare în mijlocul

1. În chestiunea libertății religioase, *Scânteta* Nr. 1357.

2. Gh. Vasiliu: *Reforma învățământului*, pag. 8

credincioșilor lăsând tot felul de minciuni și dedându-se la acte provocatoare care jigneau sentimentele religioase ale credincioșilor“¹⁾

Dar forța politică conducătoare a regimului nostru nu numai că a înregistrat faptele întâmplute. Ea declară în mod public că ori de câte ori i se aduc la cunoștință asemenea acte „făptuitorii lor sunt și vor fi și pe viitor sancționați cu toată asprimea“, fiindcă „regimul de democrație populară respectă cu stricteță libertățile de conștiință și libertățile de exercitare a cultelor religioase“. Iar Partidul Muncitoresc Român, care e forța conducătoare în R. P. R., îndrumându-și membrii potrivit ideologiei și tacticei sale statornice, îi îndeamnă să vegheze la respectarea libertății religioase, precizând că „sancționează cu asprime“, pe aceia „care s'au lăsat antrenați de elemente streine pe linia jignirii sentimentelor religioase ale credincioșilor“.

Iată deci că în regimul nostru, Biserica se bucură de toată libertatea, care nu-i este numai garantată, ci și apărată. Biserica își poate desfășura misiunea-nestingherită de nimeni, ba chiar ocrotită de grija cărmuitorilor Statului-propovăduind cuvântul Mântuitorului tuturor celor ce-l caută. Dar de vreme ce Guvernul Țării se îngrijește să respecte și să apere libertatea religioasă, este de datoria tuturor slujitorilor altarelor să lupte și ei cu toate puterile lor pentru păstrarea acestor libertăți atât de scumpe inimii noastre. Ei sunt cei dintâi spre care se îndreaptă strădaniile învrăjbitorilor și ațâțătorilor la ură. Folosind dragostea și râvna preoților întru propovăduirea credinței, aceste elemente dușmănoase orânduirii statale din țara noastră, poporului și Bisericii, șoptesc vorbe mincinoase și amenințări neîntemeiate. Este datoria preoțimei și a tuturor slujitorilor altarului lui Hristos, să smulgă de pe chipul acestor acestor provocatori masca fățarniciei și să-i arate credincioșilor în adevărata lor înfățișare, a se feri de ei și de otrăvitoarea lor minciună.

Toți preoții au datoria să privegheze și asupra celor dușmani ai Sfintei noastre Biserici strămoșești, care cu înfățișări cuvicioase exploatează setea religioasă a poporului, răspândind învățături bolnăvicioase despre false teofanii,

1. In chestiunea libertății religioase, *Scânteta*, Nr. 1357

despre pretinse minuni, care nu sunt în acord cu învățaura creștină, ci batjocoresc ideea lucrului divin, răstălmăcind cu șiretenie cuvintele Evangheliei, propagând un misticism strein de ideea creștină și cultivând nenumărate superstiții. Este datoria clericilor ca în turma încredințatălor de Hristos Dumnezeu spre păstorire să nu pătrundă lupii îmbrăcați în piele de oaie. Să nu pătrundă proorocii mincinoși, despre care vorbesc Sfintele Scripturi și care „sub masca cucernicei propovăduesc zădărnicia tuturor eforturilor omenești“, căutând să stăvilească planul de muncă al întregului popor.

Cum asemenea îndemnuri sunt potrivnice adevăratei învățături creștine, iar cei ce le răspândesc lucrează mână în mână cu dușmanii din afară a Patriei, îndemnăm pe toți preoții să fie cu luare aminte și să se ostenească întru zdrobirea din fașe a acestor mincinoase propovăduiri. Să se înarmeze împotriva falșilor prooroci. Chemăm pe toți la munca rodnică și cu înbelșugat seceriș, pentru lămurirea ortodocșilor ce au căzut în plasa întinsă cu dibăcie de toți acești fățarnici falși apostoli.

Numai în felul acesta, slujitorii altarelor vor contribui la păstrarea libertății de manifestare a cultelor religioase, pe care a asigurat-o și o respectă Guvernul R. P. R. fiindcă regimul „privește ca intolerabilă folosirea de către dușmanii democrației populare a sentimentelor religioase ale credincioșilor, în scopul de a împiedeca cimentarea unității poporului muncitor“.

Străduindu-se întru apărarea libertății de conștiință și a libertății religioase, clerul Bisericii noastre va putea să-și îndeplinească îndatoririle lui, isvorite din porunca de a predica la toate neamurile a Mântuitorului, de a învăța toată lumina cea adevărată care luminează pe tot omul (Ioan I. 9) de a lăsa copii și a nu-i opri să vină la Domnul (Matei XIX, 14) crescându-i în învățatură și povața Domnului (Efes VI, 4) atunci când sufletele lor năzuiesc după învățatura și povața lui Hristos.

Este, fără îndoială, adevărat că, „concepția materialismului dialectic și istoric asupra problemei originii lumii, a originii vieții, a cauzelor diverselor fenomene ale naturii și

ale societății, este adânc deosebită de concepția religioasă“, dar, după cum s'a arătat de însăși Partidul Muncitoresc Român, pătrunderea în popor a acestei concepții, nu se face „nici decum prin știrbiri aduse libertății de conștiință a libertății religioase“.

Este deasemenea adevărat, ceea ce s'a mărturisit și cu alt prilej că: „noi slujitorii lui Hristos și ai Bisericii Sale, după cum spune un înalt ierarh ortodox, suntem străini de doctrina materialismului, dar aceasta nu ne împiedică pe noi de a vedea și de a recunoaște tot ce este bun și plin de toată dreptatea socială, ce ni s'a dat de către noua noastră organizare de Stat și cu inima curată să o salutăm. Noi iubim călduros Patria noastră și nu avem acelaș drum cu dușmanii ei“. 5)

Regimul pe care-l respectăm și cu care colaborăm, ne-a asigurat deplina libertate pentru împlinirea misiunii noastre dumnezeiești. După cum Statul veghiază să ni se respecte libertatea noastră religioasă, tot astfel nici noi nu trebuie să aducem și nu vom aduce nicio stânjenire activității Statului nostru.

Slujitorii Bisericii se reîntorc acum la adevăratul apostolat al lui Hristos; ei vor propovădui tuturor celor ce căută adevărurile credinței, cuvântul Mântuitorului dela amvonul altarelor, pe care, trecutele regimuri obligaseră pe preoți, să-l schimbe cu catedra rece a școlii, sau cu alte îndeletniciri. În Biserică, preotul nu va fi stânjenit de nimine, în strădania lui de a face cunoscute credincioșilor de toate vârstele slava lui Dumnezeu și drumul spre mântuire. El este pe deplin liber și dator să-și îndrepte grija lui către familia creștină, lămurindu-i potrivit învățaturii sfintei noastre credințe rostul ei social și moral în noua orînduire a statului.

Amintindu-ne că Dumnezeuul părintilor noștri „pogorî-a pe cei puternici de pe scaune și a ridicat pe cei smeriți: pe cei flămânzi i-a umplut de bunătați, iar pe cei bogați i-a scos afară deșerți“. (Luca I. 52, 53) că în trecutul poporului nostru mulți dintre slujitorii Bisericii, înțelegând adevărul

5) Arhiepiscopul Luca al Crimeii *Jurnalul Patriarhiei* din Moscova, Ianuarie 1948.

poruncilor lui Iisus au mers alături de poporul oprimat și urgisit în luptele pentru libertate și dreptate; preotul zilelor noastre își va îndeplini cu prisosiuță îndatoririle sale de apostol al Domnului, slujind poporul pe care-l păstorește și sprijinindu-l pe măsura puterilor sale, în uriașa lui strădanie pentru zidirea unei vieți mai bune și mai drepte. Fiecare cucerire a poporului nostru pe această cale, va însemna o întărire și o garanție în plus pentru respectarea libertății pe care regimul actual ne-a asigurat-o, libertate fără de care misiunea noastră nu poate fi împlinită.

Dorindu-vă puteri de muncă sporite întru împlinirea acestei misiuni sfinte, vă binecuvântăm în strădaniile voastre și vă urmărim cu gândul nostru curat și cu rugăciunea noastră fierbinte către Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi toți. Amin.

Patriarhul României

† JUSTINIAN

DELIMITAREA ȘI DENUMIREA EPARHIILOR ORTODOXE

MINISTERUL CULTELOR

PREZIDIUL MARIÍ ADUNĂRI NAȚIONALE
A REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

Văzând raportul d-lui Ministru al Cultelor cu Nr. 3126 din 4 Februar 1949 ;

Având în vedere adresa Sf. Sinod Nr. 156 din 26 Ianuarie 1949 ;

Având în vedere dispozițiunile art. 22 din Decretul Nr. 177 din 1948, pentru regimul general al cultelor religioase.

În baza art. 44 art. 2 și 45 al Constituției Republicii Populare Române.

DECRETĂM

Art. I. Se confirmă organizarea canonică administrativă a cultului ortodox român, pe eparhii, cu delimitarea și denumirile următoare :

I) — Mitropolia Ungro-Vlahiei cu eparhille sufragane: Arhiepiscopia Bucureștilor cu sediul în București, cuprinzând teritoriul actual al județelor Ilfov, Dâmbovița, Muscel, Teleorman, Vlașca și Prahova.

Episcopia Buzăului cu sediul în Buzău, cuprinzând teritoriul actual al județelor, Buzău, Brăila și Râmnicul Sărat.

Episcopia Constanței cu sediul în Constanța, cuprinzând teritoriul actual al județelor Constanța, Tulcea și Ialomița.

II) — Mitropolia Moldovei și Sucevei, cu eparhiile sufragane: Arhiepiscopia Iașilor cu sediul în Iași, cuprinzând teritoriul actual al județelor, Iași, Botoșani, Neamț și Baia.

Arhiepiscopia Sucevei cu sediul în Suceava, cuprinzând teritoriul actual al județelor, Suceava, Câmpulung, Rădăuți și Dorohoi.

Episcopia Romanului și Hușilor cu sediul în Roman, cuprinzând teritoriul actual al județelor Roman, Bacău, Fălciu și Vaslui.

Episcopia Galațului, cu sediul în Galați, cuprinzând cuprinzând teritoriul actual al județelor Covurlui, Tutova, Tecuci și Putna.

III. — Mitropolia Ardealului cu eparhiile sufragane :

Arhiepiscopia Albei Iulia și Sibiului, cu sediul în Sibiu cuprinzând teritoriul actual al județelor, Sibiu, Brașov, Făgăraș, Târnava Mare, Târnava Mică, Odorhei, Ciuc, Trei Scaune Mureș și Feleacului.

Episcopia Vadului și Clujului, cu sediul în Cluj, cuprinzând teritoriul actual al județelor, Cluj, Turda, Someș și Năsăud.

Episcopia Oradiei cu sediul în Oradea, cuprinzând teritoriul actual al județelor, Bihor, Sălaj, Satu-Mare și Maramureș.

IV. — Mitropolia Olteniei cu eparhiile sufragane :

Arhiepiscopia Craiovei, cu sediul în Craiova, cuprinzând teritoriul actual al județelor Dolj, Gorj și Mehedinți.

Episcopia Râmnicului și Argeșului cu sediul în Râmnicul Vâlcea, cuprinzând teritoriul actual al județelor, Vâlcea, Romanai, Argeș și Olt.

V. — Mitropolia Banatului cu eparhiile sufragane :

Arhiepiscopia Timișoarei și Caransebeșului, cu sediul în Timișoara, cuprinzând teritoriul actual al județelor, Timiș-Torontal, Severin și Caraș,

Episcopia Aradului Ienopolei și Halmagiului, cu sediul în Arad, cuprinzând teritoriul actual al județelor Arad, Alba și Hunedoara.

Art. II. Dl. Ministru al Cultelor este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a dispozițiilor prezentului decret.

Dat în București, la 4 Februar 1949.

C. I. PARHON
Marin Florea Ionescu

STANCIU STOIAN
Ministru Cultelor

PREZIDIUL MAREI ADUNĂRI NAȚIONALE A REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

Văzând raportul D-ului Ministru al Cultelor cu nr. 5.128 din 22 Februarie 1949;

Având în vedere adresele Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române cu nr. 1.880 din 28 Octombrie 1948 și nr. 350 din 14 Februarie 1949, înregistrate la ministerul Cultelor sub nr. 41.431 din 3 Noembrie 1948 și nr. 4.593 din 17 Februarie 1949;

Având în vedere dispozițiunile art. 56 din decretul nr. 177 din 1948, pentru regimul general al cultelor religioase;

În temeiul art. 44 pct. 2 și art. 45 din Constituția Republicii Populare Române;

D e c r e t e a z ă :

Art. I. — Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, înregistrat la Ministerul Cultelor sub nr. 4593 din 17 Februarie 1949, se aprobă.

Art. II. — Un exemplar din acest Statut, vizat de Ministerul Cultelor, se va publica în buletinul oficial al Patriarhiei Române.

Art. III. — D-ul Ministru al Cultelor este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentului decret.

Dat în București la 23 Februarie 1949.

C. I. PARHON

MARIN FLOREA IONESCU

*Minstrul Cultelor,
STANCIU STOIAN*

Nr. 233

STATUTUL
PENTRU
ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA
BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

Dispozițiuni generale

Art. 1.—Biserica Ortodoxă Română cuprinde pe toți credincioșii de religie creștină ortodoxă din Republica Populară Română.

Art. 2.—Biserica Ortodoxă Română este autocefală și unitară în organizarea sa.

Ea își păstrează unitatea dogmatică, canonică și a cultului cu Biserica ecumenică a Răsăritului.

Art. 3.—Biserica Ortodoxă Română are conducere sinodală ierarhică, potrivit învățaturii și canoanelor Bisericii ecumenice a Răsăritului și tradiției sale și se administrează în mod autonom prin organe proprii reprezentative, alese din cler și popor prin votul credincioșilor și constituite în conformitate cu dispozițiunile prezentului Statut.

Art. 4.—Controlul Statului, prevăzut de Constituția Republicii Populare Române și de Legea pentru Regimul General al Cultelor se exercită prin Ministerul Cultelor.

PARTEA I-a
Organizarea

Art. 5.—Biserica Ortodoxă Română, organizată ca Patriarhie, cu titulatura „Patriarhia Română“, sub raportul orânduirii canonice și administrative cuprinde:

I. *Mitropolia Ungro-Vlahiei*, cu eparhiile :

1. Arhiepiscopia Bucureștilor, cu reședința în București.
2. Episcopia Buzăului, cu reședința în Buzău.
3. Episcopia Constanței, cu reședința în Constanța.

II. *Mitropolia Moldovei și Sucevei*, cu eparhiile

4. Arhiepiscopia Iașilor, cu reședința în Iași.
5. Arhiepiscopia Sucevei, cu reședința în Suceava.
6. Episcopia Romanului și Hușului, cu reședința în Roman.
7. Episcopia Galaților, cu reședința în Galați.

III. *Mitropolia Ardealului*, cu eparhiile :

8. Arhiepiscopia Alba-Iuliei și Sibiului, cu reședința în Sibiu.
9. Episcopia Vadului, Feleacului și Clujului, cu reședința în Cluj.
10. Episcopia Oradiei, cu reședința în Oradia.

IV. *Mitropolia Olteniei*, cu eparhiile :

11. Arhiepiscopia Craiovei, cu reședința în Craiova.
12. Episcopia Râmnicului și Argeșului, cu reședința în R. Vâlcea.

V. *Mitropolia Banatului*, cu eparhiile :

13. Arhiepiscopia Timișoarei și Caransebeșului, cu reședința în Timișoara.
14. Episcopia Aradului, Ienopolei și Halmagiului, cu reședința în Arad.

Art. 6.—Asistența religioasă, organizarea bisericească, cum și trimiterea de conducători pentru Români ortodocși de peste hotare, se reglementează de Patriarhia Română cu aprobarea Guvernului.

Art. 7.—Titlul mitropoliților, arhiepiscopilor și episcopilor este cel al eparhiei pe care o păstoresc.

Schimbarea titulaturii mitropoliilor, arhiepiscopiiilor și episcopiiilor, întinderilor teritoriale precum și înființarea de noi eparhii, ca și desființarea de eparhii, se va face prin hotărîrea Adunării Naționale Bisericești, confirmată prin decret al Prezidiului Marei Adunări Naționale a Republicii Populare Române, dat la propunerea Ministerului Cultelor.

CAP. I

Organizarea centrală

Art. 8.—Biserica Ortodoxă Română are ca organe centrale deliberative :

- a) Sfântul Sinod și
- b) Adunarea Națională Bisericească ;

iar ca organe centrale executive :

- a) Consiliul Național Bisericesc,
- b) Administrația Patriarhală.

Hotărârile organelor centrale sunt obligatorii pentru întreaga Biserică Ortodoxă Română.

SECȚIA I-a

A. Sfântul Sinod.

Art. 9. — Sfântul Sinod este cea mai înaltă autoritate a Bisericii Ortodoxe Române pentru toate chestiunile spirituale și canonice, precum și pentru cele bisericești de orice natură date în competența sa..

Art. 10. — Atribuțiunile Sfântului Sinod sunt :

- a. A păstra unitatea dogmatică, canonică și a cultului cu Biserica ecumenică a Răsăritului și cu celelalte Biserici ortodoxe.
- b. A păstra unitatea dogmatică, canonică și a cultului în Biserica Ortodoxă Română ;
- c. A trata orice chestiune dogmatică, canonică și a cultului și a o rezolva în conformitate cu învățătura Bisericii ecumenice a Răsăritului.
- d. A-și da avizul asupra proiectelor de legi referitoare la Biserica Ortodoxă Română ;
- e. A examina dacă alegerile de Patriarh, Mitropoliți, Arhiepiscopi și Episcopi s'au săvârșit cu respectarea normelor legale în vigoare și dacă cei aleși îndeplinesc condițiunile canonice ;
- f. A emite gramata pentru intronizarea Patriarhului ;
- g. A alege, când ar fi cazul, pe episcopii Românilor ortodoksi de peste hotare ;
- h. A hotărî asupra cererilor de retragere a membrilor săi ;

- i. A acorda concedii mai mari de trei luni membrilor săi ;
- j. A judeca cu competență exclusivă și în conformitate cu dispozițiilor sfintelor canoane pe membrii săi pentru abaterile bisericesti de orice natură ;
- k. A judeca recursurile clericilor în materie de caterisire ;
- l. A îndruma și supraveghea ca activitatea organelor executive din eparhii, mitropolii și dela Patriarhie să se desfășoare potrivit normelor legale ;
- m. A iniția, autoriza și supraveghea tipărirea de cărți de cărți de ritual și de icoane religioase pentru trebuințele cultului :
- n. A executa toate atribuțiunile legale cu privire la învățământul pentru pregătirea personalului cultului de toate gradele :
- o. A stabili programele și normele activității de catehizare ;
- p. A lua măsuri pentru promovarea vieții religioase și a moralității clerului ;
- r. A iniția, autoriza și supraveghea traducerea, editarea și răspândirea Sfintei Scripturi atât pentru uzul clerului cât și al credincioșilor ;
- s. A iniția, autoriza și supraveghea răspândirea a tot felul de cărți și obiecte cu caracter religios, pentru întărirea moralității și religiozității credincioșilor ;
- t. A supraveghea și controla din punct de vedere dogmatic, moral și artistic operele de literatură și artă bisericească ortodoxă ;
- u. A hotări conform canoanelor asupra chestiunilor de orice natură care intră în competența sa, precum și asupra celor care nu sunt date prin legi, statute sau regulamente în competența vreunui alt organ bisericesc ;
- v. A interpreta cu caracter obligatoriu pentru toate organele bisericesti, dispozițiunile statutare sau regulamentare proprii.

Art. 11. — Sfântul Sinod se compune din Patriarh, ca președinte și toți mitropoliții, arhiepiscopii și episcopii în funcțiune, ca membri.

În lipsa Patriarhului, președinte al Sfântului Sinod este Mitropolitul Moldovei și Sucevei, iar în lipsa acestuia, Mi-

tropolitul Ardealului, urmând apoi al Olteniei, al Banatului, Arhiepiscopul Sucevei sau cel mai vechi episcop în hirotonie.

Art. 12. — Sfântul Sinod se întrunește în sesiune ordinară odată pe an, iar în sesiune extraordinară ori de câte ori va fi nevoie.

Convocarea, cu arătarea ordinei de zi, se va face de Președintele Sfântului Sinod, cu 14 zile înainte și va fi adusă la cunoștința Ministerului Cultelor.

Art. 13. — Deschiderea și închiderea sesiunilor Sfântului Sinod se va face prin decizie dată de Ministerul Cultelor.

Art. 14. — Sfântul Sinod este valabil constituit cu prezența a cel puțin 12 membri.

El ia hotărîri valabile cu votul majorității membrilor prezenți.

Ministrul Cultelor poate asista și lua parte la desbateri.

Art. 15. — Sfântul Sinod poate chema la consătuire pe reprezentanții clerului, ai mănăstirilor și ai învățământului teologic.

B. Sinodul Permanent.

Art. 16. — În timpul dintre sesiunile Sfântului Sinod funcționează Sinodul Permanent.

Sinodul Permanent exercită atribuțiunile Sfântului Sinod cu excepția celor prevăzute în art. 10, punctele: a, e, f, g, j, k, u și v.

În ce privește însă atribuțiunile de sub punctele b, c, l, ele nu pot fi exercitate decât în probleme care nu suferă întârzieri, iar hotărîrile luate vor fi supuse ratificării Sfântului Sinod.

Aprobă concedii până la trei luni membrilor Sfântului Sinod.

Sinodul Permanent exercită orice alte atribuțiuni ce i se vor da de Sfântul Sinod sau prin legi și regulamente.

Art. 17. — Sinodul Permanent se compune din Patriarh ca președinte, mitropoliții și arhiepiscopii în funcțiune ca membri.

În lipsa Patriarhului, ședințele Sinodului vor fi prezidate de către unul din mitropoliți, în ordinea prevăzută în art. 1 al. 2.

Art. 18. — Sinodul Permanent se întrunește la convocarea Președintelui său, ori de câte ori va fi nevoie.

El ia hotăriri valabile, cu votul majorității membrilor săi.

Dispozițiunile art. 15 se aplică și cu privire la Sinodul Permanent.

SECȚIA II-a

A. Adunarea Națională Bisericească.

Art. 19. — Adunarea Națională Bisericească este organul reprezentativ central al Bisericii Ortodoxe Române, pentru toate chestiunile economico-administrative, precum și pentru cele care nu intră în competența Sfântului Sinod.

Art. 20. — Atribuțiunile Adunării Naționale Bisericești sunt:

- a. A susține interesele și drepturile Bisericii Ortodoxe Române
- b. A reglementa și conduce treburile patrimoniale, culturale, fundamentale și epitropești ale întregii Biserici;
- c. A susține așezămintele culturale, filantropice și economice ale Bisericii;
- d. A stabili mijloacele de ajutorare a organelor și așezămintelor bisericești și de cultură religioasă, precum și pentru Institutul Biblic;
- e. A hotărî asupra schimbării titulaturii Mitropoliilor, Arhiepiscopiilor și Episcopiilor, a întinderii lor teritoriale și a înființărilor de noi eparhii;
- f. A alege pe membrii Consiliului Național Bisericesc;
- g. A examina raportul general anual, întocmit de Consiliul Național Bisericesc și a hotărî măsurile ce trebuiesc luate pentru o bună chivernisire a treburilor bisericești;
- h. A hotărî asupra administrării bunurilor bisericești, a fundațiilor și instituțiilor centrale ale Bisericii, în conformitate cu dispozițiunile legale în vigoare;
- i. A vota bugetul general al Patriarhiei, a verifica și aproba contul de gestiune dimpreună cu bugetele și conturile de gestiune anexe ale Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Fondului de asigurare, Fondului de credit și ajutor al Bisericii Ortodoxe Române etc.;

- j. A îndruma, verifica și controla administrația și gestiunea bunurilor părților componente ale Bisericii;
- k. A exercita orice atribuțiuni care îi sunt date prin legi și regulamente.

Art. 21. — Adunarea Națională Bisericească se compune din câte trei reprezentanți ai fiecărei eparhii, un cleric și doi mireni, delegați din adunările eparhiale respective, pe termen de patru ani.

Membrii Sfântului Sinod fac parte de drept din Adunarea Națională Bisericească.

Președintele Adunării Naționale Bisericești este Patriarhul, iar în lipsă unul dintre Mitropoliții, Arhiepiscopii sau Episcopii în funcțiune, în ordinea prevăzută de art 11, al. 2 din prezentul Statut.

Art. 22. — Adunarea Națională Bisericească se întrunește la convocarea Președintelui, în sesiune ordinară, odată pe an iar în sesiuni extraordinare oridecâteori va fi nevoie.

Art. 23. — Deschiderea și închiderea sesiunilor Adunării Naționale Bisericești se face prin decretul Prezidiului Marelui Adunări Naționale a R. P. R.

Art. 24. — Adunarea Națională Bisericească este valabil constituită cu prezența majorității membrilor săi și ia hotărâri valabile cu votul majorității membrilor prezenți.

Dispozițiunile al. 3 al art. 14 se aplică și cu privire la Adunarea Națională Bisericească.

B. Consiliul Național Bisericesc.

Art. 25. — Consiliul Național Bisericesc este organul suprem administrativ pentru afacerile întregii Biserici și totdeauna organul executiv al Sfântului Sinod și al Adunării Naționale Bisericești. El se compune din nouă membri, trei clerici și șase mireni, aleși de Adunarea Națională Bisericească pe termen de patru ani și din consilierii administrativi, ca membri permanenți și care nu pot ocupa altă funcțiune.

Art. 26. — Consiliul Național Bisericesc exercită atribuțiunile Adunării Naționale Bisericești, cu excepția celor prevăzute în art. 20, lit. e, f, g, întocmește darea de seamă a-

nuală asupra mersurilor treburilor bisericesti și exercită orice alte atribuțiuni ce i se vor da de Adunarea Națională Bisericească prin regulamente, cum și cele dela art. 34.

Președintele Consiliului Național Bisericesc este Patriarhul, iar în lipsă locțiitorul său. Membrii Sfântului Sinod pot participa cu vot deliberativ la ședințele Consiliului Național Bisericesc.

Art. 27. — Consiliul Național Bisericesc se întrunește la convocarea Președintelui, oridecâteori va fi nevoie.

El este valabil constituit cu majoritatea membrilor aleși și ia hotăriri valabile cu votul majorității membrilor prezenți.

SECȚIA III-a

ORGANE EXECUTIVE CENTRALE

A. Patriarhul.

Art. 28. — Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române este și Arhiepiscopul Bucureștilor și Mitropolitul Ungro-Vlahiei.

Patriarhul este întâiul stătător între ierarhii Bisericii Ortodoxe Române.

Art. 29. — Patriarhul se bucură de toate drepturile stabilite în sfintele canoane, în statutul de față și în regulamentele bisericesti.

Titulatura sa este : „Inalt Prea Sfințitul Arhiepiscopul Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Prea Fericitul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române“.

Pomenirea numelui său la serviciile religioase se face în conformitate cu sfintele canoane și cu practica Bisericii noastre.

El poartă ca semn distinctiv două engolpioane și o cruce, culion și camilafcă albă cu cruce.

Art. 30 — Patriarhul are următoarele atribuțiuni :

- a. Convoacă și prezidează organele deliberative centrale ale Bisericii Ortodoxe Române ;
- b. Aduce la îndeplinire hotărârile organelor deliberative centrale ale Bisericii Ortodoxe Române ;
- c. Reprezintă Patriarhia Română în justiție, în fața autorităților și față de terți, personal sau prin împuterniciți legali ;

- d. Intreține raporturi cu celelalte Biserici creștine ortodoxe în chestiunile bisericesti ;
- e. Dă pastorale pentru întreaga Biserică Ortodoxă Română cu încuviințarea Sinodului Permanent sau a Sinodului Plenar ;
- f. Trimite sfaturi frățesti ierarhilor din țară și împacă neînțelegerile personale dintre aceștia ;
- g. Se îngrijește de îndeplinirea la timp a formelor pentru complectarea eparhiilor vacante ;
- h. Vizitează colegial când va găsi de bine pe ierarhii Bisericii ;
- i. Prezidează colegiul electoral pentru alegerea Mitropoliților ;
- j. Hirotonește, împreună cu alți ierarhi, potrivit sfintelor canoane pe Mitropoliți ;
- k. Emite gramate pentru instalarea mitropoliților ;
- l. Acordă concedii Mitropoliților până la 30 zile ;
- m. Numește locuitori de Mitropoliți în cazul vacanțelor mitropolitane ;
- n. Primește plângerile aduse împotriva chiriarhilor și cu autorizația Sinodului Permanent dispune cercetarea lor, iar rezultatul celor constatate îl aduce la cunoștința Sfântului Sinod ;
- o. În conformitate cu dispozițiunile canon. 11 al Sinodului VII ecumenic, exercită dreptul de devoluțiune ;
- p. Execută orice alte atribuțiuni date lui prin canoane, legi și regulamente.

B. Administrația Patriarhală.

Art. 31. — În exercitarea atribuțiunilor sale executive, Patriarhul este ajutat de :

- Doi vicari arhieriei ;
- Șase consilieri administrativi, care fac parte de drept din Consiliul Național Bisericesc ;
- Cancelaria Patriarhală ;
- Corpul de inspecție și control.

Art. 32. — Vicarii se aleg de Sfântul Sinod la propunerea Patriarhului, dintre doctorii sau licențiații în teologie, care îndeplinesc condițiunile prevăzute de sfintele Canoane, pentru treapta de arhiepiscop.

Ei îndeplinesc atribuțiunile delegate prin decizie de Patriarh, unul pentru problemele de competența Sfântului Sinod și al doilea pentru cele de competența Adunării Naționale Bisericești.

Ei participă cu vot consultativ la ședințele Sfântului Sinod și ale Adunării Naționale Bisericești.

Art. 33. — Consilierii administrativi se aleg de Adunațională Bisericească cu aprobarea Patriarhului dintre preoții definitivii de categoria I-a, doctori sau licențiați în Teologie.

Art. 34. — Consiliul Național Bisericesc exercită prin consilierii administrativi ca membri permanenți, următoarele atribuțiuni ;

- a. Studiarea și întocmirea referatelor asupra problemelor ce urmează a fi dezbătute de organele deliberative ale Bisericii sau a fi rezolvate de Patriarh ;
- b. Editarea Buletinului Oficial al Patriarhiei ;
- c. Editarea revistei Institutelor de Teologie ;
- d. Executarea oricăror alte atribuțiuni date de către organele deliberative ale Bisericii sau de Patriarh ;

Fiecărui consilier administrativ i se va fixa de către Patriarh, prin decizie, sfera de activitate în probleme de ordin ;

- a. Bisericesc ;
- b. Cultural, misionar și al legăturilor cu străinătatea ;
- c. Invățământul teologic ;
- d. Economic ;
- e. Mănăstiresc.

În problemele mai însemnate, referatele se întocmesc de consilierii administrativi în ședință comună.

Consilierii Administrativi participă la ședințele organelor deliberative centrale cu vot consultativ, în afară de cazul când sunt membri.

Art. 35. — Cancelaria patriarhală execută toate lucrările administrative ale organelor deliberative și executive centrale ale Bisericii.

Ea este condusă de un director ajutat de doi subdirectori.

- Art. 36. — Cancelaria patriarhală are următoarele servicii :
- a. Secretariatul, registratura și arhiva ;
 - b. Personalul ;
 - c. Invățământul pentru pregătirea personalului bisericesc ;
 - d. Administrarea bunurilor bisericești ;
 - e. Contabilitatea și casieria ;
 - f. Technic ;
 - g. Contencios ;
 - h. Cabinetul Patriarhului ;
 - i. Corpul de inspecție și control.

- Art. 37. — Corpul de inspecție și control este încadrat cu :
- a. Un inspector general bisericesc, numit dintre preoții definitivi de categoria I-a, licențiați sau doctori în teologie, cu atribuțiuni generale de control și acuzator la consistoriul central bisericesc ;
 - b. Un inspector pentru școlile de cântăreți și seminariile monahale ;
 - c. Un inspector general, un subinspector general și un inspector pentru controlul financiar și gestionar.

Art. 38. — Consilierii administrativi, membrii corpului de inspecție și control și personalul Cancelariei patriarhale se bucură de dispozițiunile generale privitoare la funcționari, în ceea ce privește salarizarea.

Consiliul Național Bisericesc, administrația și cancelaria patriarhală vor funcționa conform unui regulament întocmit de Sfântul Sinod și votat de Adunarea Națională Bisericească.

CAP. II.

Organizația locală.

Art. 39. — Părțile componente și organele locale ale Bisericii Ortodoxe Române sunt :

- A. Parohia.
- B. Protopopia.
- C. Mănăstirea.
- D. Eparhia,
- E. Mitropolia.

Art. 40. — Fiecare din părțile componente ale Bisericii,

în conformitate cu dispozițiunile prezentului Statut, are dreptul a se conduce și administra, independent de altă parte componentă de același grad și a participa, prin reprezentanții săi la lucrările părților componente superioare.

Modul de constituire și funcționare a părților componente și al organelor locale de același grad, sunt identice pentru întreaga Biserică Ortodoxă Română.

SECTIA I-a.

A. Parohia.

Art. 41. — Parohia este comunitatea bisericească a credincioșilor, clerici și mireni, de religie creștină ortodoxă, așezați pe un anume teritoriu, sub conducerea unui preot paroh.

Art. 42. — Membrii parohiei au îndatorirea: a susține, întări și răspândi credința Bisericii Ortodoxe; a lucra astfel ca toți credincioșii să viețuiască potrivit învățăturilor acestei credințe; a cerceta sfânta biserică, a participa la sfintele slujbe; a se împărtăși cu sfintele taine; a îndeplini faptele milei creștine; a întreține și ajuta Biserica și pe slujitorii ei.

Art. 43. — Comunitatea credincioșilor, care nu poate susține cu mijloace proprii o parohie, se alătură la o comunitate vecină, împreună cu care formează o parohie.

În acest caz, comunitatea care se alătură poartă denumirea de filială, iar membrii săi au aceleași îndatoriri și drepturi față de parohie, ca și cei din comunitatea la care se alătură.

Art. 44. — Pentru înființarea unei parohii, este necesar un număr de cel puțin 500 familii la orașe și 400 familii la sate. Numai în cazuri excepționale și la cererea credincioșilor, se vor putea admite parohii cu un număr mai mic de credincioși, ținându-se seamă de posibilitățile lor de a susține biserica.

Art. 45. — După însemnătatea lor parohiile sunt de trei categorii.

Toate parohiile din municipii și capitale de județ sunt de categoria I-a.

Parohiile din comunele suburbane dela municipii și ca-

pitale de județ și cele din orașele nereședință, sunt de categoria I-a și a II.

Parohiile din comunele rurale sunt de categoria I, II și III.

Categoria parohiilor din suburbane, din orașele nereședință și din comunele rurale, va fi stabilită de Adunarea Eparhială.

Aceste categorii nu se aplică la salarizare, care se face în conformitate cu normele generale în vigoare.

Art. 46. — Inființarea, desființarea și modificarea teritorială a unei parohii, se aprobă de Adunarea Eparhială, la cererea credincioșilor și cu avizul protopopului.

B. Parohul.

Art. 47. — Parohul, ca împuternicit al Episcopului, este conducătorul sufletesc al credincioșilor din parohie, iar în orânduirea administrativă este conducătorul administrației parohiale și organ executiv al adunării parohiale și al consiliului parohial.

Art. 48. — Atribuțiunile și obligațiunile parohului, în afară de cele harismatice, didactice și de conducere spirituală a parohiei, sunt următoarele :

- a. Aduce la îndeplinire toate dispozițiunile Statului și regulamentelor în ceea ce privește parohia ;
- b. Reprezintă parohia în justiție, în fața autorităților și față de terți personal sau prin delegați, legal împuterniciți ;
- c. Convoacă și prezidează adunarea parohială și consiliul parohial ;
- d. Aduce la îndeplinire dispozițiunile organelor superioare ;
- e. Ingrijește de aducerea la îndeplinire a hotărîrilor adunării parohiale și ale consiliului parohial ;
- f. Ține un registru despre toți parohienii, însemnând : numele, pronumele, ocupația, data nașterii, botezului, cununiei, morții și data eventualei mutări în altă parohie ;
- g. Controlează administrarea averii Bisericii, instituțiilor culturale și fundamentale bisericesti din parohie ;
- h. Intocmește și ține la zi inventarul averii parohiale.

Art. 49. — Pe lângă preotul paroh, într'o parohie, pot fi unul sau mai mulți preoți slujitori și diaconi. Numărul aces-

tora se stabilește la propunerea adunării parohiale, de către Adunarea Eparhială, cu aprobarea Ministerului Cultelor, ținând seama de necesitățile parohiei, numărul credincioșilor și mijloacele de întreținere.

De fiecare post nou de preot este obligatoriu un număr de minimum 400 de familii la sate și 500 familii la orașe.

Parohul, preoții slujitori, diaconii și personalul bisericesc inferior, trebuie să locuiască în parohie.

Art. 50. — La parohiile cu mai mulți preoți slujitori, aceștia sunt egali în drepturile și datoriile lor harismatice, didactice și de conducere spirituală.

Fiecare preot slujitor va avea în cuprinsul parohiei un sector bine definit de către Chiriarh.

Art. 51. — În localitățile unde sunt mai multe parohii, Episcopul va putea delega pe unul dintre preoți, proistos cu coordonarea activității bisericesti, culturale și economice din acea localitate.

C. Adunarea Parohială.

Art. 52. — Parohia are ca organ deliberativ adunarea parohială.

Adunarea parohială este compusă din toți bărbații, credincioși majori ai parohiei, de sine stătători, nepătați și care își îndeplinesc îndatoririle morale și materiale, față de Biserică și așezămintele ei.

Art. 53. — Adunarea parohială are următoarele atribuțiuni ;

- a. Desemnează prin alegere pe preoții și diaconii din parohie, precum și pe cântăreți, în cazurile când Chiriarhul va cere ;
- b. Alege membrii consiliului parohial și pe cei ai comitetului parohial ;
- c. Verifică activitatea consiliului parohial ;
- d. Intocmește bugetul parohial ;
- e. Ia hotărâri cu privire la zidirea, repararea și înzestrarea bisericii, a casei parohiale și a altor clădiri parohiale ;
- f. Hotărăște înființarea de fonduri cu scop bisericesc, cultural sau filantropic și stabilește normele pentru adunarea mijloacelor bănești necesare parohiei ;

- g. Fixează cuantumul maximal al taxelor benevole de cult în favoarea parohiei;
 - h. Examinează și completează raportul anual despre meritul tuturor treburilor parohiei;
 - i. Verifică și aprobă gestiunea anuală a parohiei;
 - j. Hotărăște cu privire la cumpărarea de imobile și la vânzarea și grevarea imobilelor parohiei;
 - k. Administrează averea parohială, îngrijind de buna întreținere a edificiilor bisericesti, culturale și fundamentale;
 - l. Inzestrează biserica cu odăjdii, icoane, obiecte sfințite, cărți și cele trebuincioase pentru serviciul religios (ex.: pâine, vin, etc.), precum și instituțiile ei, iar prin pangarul și colportajul parohial aprovizionează pe credincioși cu cele necesare exercitării practicilor religioase ortodoxe (ex.: lumânări, icoane, cărți religioase, etc.).
- Hotărârile adunării parohiale și ale consiliului parohial, cu privire la atribuțiunile arătate sub literile c, d, e, h, i, și j, sunt supuse verificării și aprobării consiliului eparhial.

Art. 54. — Adunarea parohială va fi convocată de președinte, cu cel puțin o săptămână înainte de data fixată pentru întrunire, înștiințând despre aceasta și pe protopop.

Convocarea va cuprinde locul și data adunării, precum și chestiunile ce se vor discuta.

Ea va fi cetită în biserică, îndată după terminarea sfintei Liturghii și va fi afișată la ușa bisericii.

Art. 55. — Adunarea parohială se întrunește în ședință ordinară odată pe an și anume în primul trimestru al anului, și în ședințe extraordinare, ori de câte ori va fi nevoie.

Art. 56. -- Președintele adunării parohiale este preotul paroh sau locșitorul său. În cazul în care la adunare ia parte și protopopul, acesta va prezida ședința.

Art. 57. — Adunarea parohială este valabil constituită cu prezența a cel puțin o zecime din totalul membrilor înscriși în lista membrilor adunării.

Dacă la data fixată pentru adunare, nu se întrunește numărul necesar de membri, adunarea va avea loc fără vreo altă convocare, în Duminica următoare, în același loc și la aceeași oră, când adunarea va fi valabil constituită, cu prezența unui număr de membri, cel puțin egal cu acela al membrilor din consiliul parohial.

Art. 58. — Adunarea parohială ia hotărîri valabile cu votul majorității membrilor prezenți.

Art. 59. — Impotriva hotărîrilor adunării parohiale sau ale consiliului parohial, se pot face contestații la consiliul eparhial.

Contestațiile se introduc în termen de 14 zile libere, la protopopiat, care le va înregistra și înainta, odată cu avizul său, consiliului eparhial.

D. CONSILIUL PAROHIAL.

Art. 60. — Adunarea parohială alege dintre membrii săi un număr de șapte, nouă, sau 12 membri, — după cum parohia are până la 1500, 2500 și peste 2500 de suflete — care formează consiliul parohial.

Tatăl și fiul, frații, socrul și ginerele, nu pot fi împreună membri ai consiliului parohial.

Fac parte de drept din consiliul parohial, cu vot deliberativ, preotul paroh ca președinte, ceilalți preoți și diaconi din parohie și primul cântăreț al bisericii parohiale, ca membri.

Art. 61. — Membrii consiliului parohial și doi supleanți, se aleg pe termen de patru ani.

Ei sunt onorifici și pot fi realeși.

Art. 62. — Pentru activitate protivnică bisericii sau parohiei, membrii consiliului parohial pot fi revocați de consiliul eparhial, la cererea întemeiată a parohului.

Art. 63. — Consiliul parohial exercită pe timpul cât adunarea parohială nu este întrunită, atribuțiunile acesteia, prevăzute în art. 53, în afară de cele de sub lit. a, b, h, i și j.

În afară de acestea, consiliul parohial alege dintre membrii adunării parohiale respective pe delegatul pentru alegerea membrilor adunării eparhiale, din circumscripția respectivă.

Art. 64. — Consiliul parohial ia hotărîri valabile cu votul majorității membrilor săi.

Ședințele consiliului parohial sunt prezidate de preotul paroh.

E. EPITROPIA.

Art. 65. — Consiliul parohial va delega unul, doi, sau trei dintre membrii săi aleși, spre a îndeplini sarcinile de epitrop fixate de consiliu.

Alegerea epitropului va fi supusă aprobării protopopului.

Art. 66. — Epitropul este administratorul averii parohiale, sub conducerea parohului.

El are următoarele atribuțiuni:

a. A administra averea mișcătoare și nemișcătoare a bisericii, instituțiilor culturale și fundațiilor, sau fondurilor pe care le va primi cu inventar dela consiliul parohial, pangar, colportaj, etc.

Administrarea se va face în conformitate cu hotărârile adunării parohiale sau ale consiliului parohial și potrivit normelor și regulamentelor în vigoare.

b. A păstra într'o ladă sau casă de fer, banii și hârțile de valoare ale parohiei;

c. A ține un registru de venituri și cheltueli, iar când parohia are venituri mai mari, a înființa un oficiu de casă și contabilitate;

d. A prezenta la sfârșitul anului un raport documentat asupra veniturilor și cheltuelilor bisericesti, culturale și fundamentale;

e. A îngriji ca edificiile bisericesti, cele ale instituțiilor culturale și fundamentale și alte bunuri bisericesti, precum și curtea bisericii, a casei parohiale și cimitirul să fie bine întreținute;

f. A încasa sumele cuvenite parohiei și a face plățile curente, cu aprobarea parohului.

Art. 67. — Epitropul este răspunzător cu întreaga sa avere, pentru buna administrare și gestionare a averii parohiale ce i-a fost încredințată.

Răspunderea civilă nu exclude răspunderea penală.

Aprobarea gestiunii, nu-l descarcă de răspundere pentru neregulile descoperite ulterior.

F. COMITETUL PAROHIAL.

Art. 68. — Pe lângă consiliul parohial se va constitui un comitet parohial pentru:

- a. Inzestrarea și înfrumusețarea bisericilor, a curților bisericesti și a cimitirelor și pentru ținerea lor în cea mai bună rânduială ;
- b. Formarea și susținerea corului bisericii ;
- c. Ajutorarea săracilor și ocrotirea orfanilor și a văduvelor ;
- d. Cercetarea și ajutorarea bolnavilor ;
- e. Înființarea și susținerea bibliotecii parohiale, organizarea colportajului în parohie ;
- f. A ajuta pe preot la catehizare și înființarea cercurilor misionare, în vederea întăririi credinței și simțului moral al credincioșilor ;
- g. Înființarea și susținerea oricăror opere de milă creștină.

Unde mijloacele parohiei nu vor fi suficiente pentru o atare activitate proprie, organele parohiale pot, cu aprobarea chiriarbului, să se asocieze cu comitetele similare din alte parohii, pentru reciprocă susținere.

Art. 69. — Comitetul parohiei, care va putea avea mai multe secții, va lucra sub președinția parohului sau a delegatului său, cleric sau mirean.

Femeile majore din parohii pot fi alese membre în comitet.

Numărul membrilor în comitet nu va fi mai mare decât în doitul numărului membrilor din consiliul parohial. Comitetul parohial poate fi compus și numai din femei. Nici un alt comitet sau asociație nu va putea lua ființă, afară de cel prevăzut la art. 68 și 69 din statut.

Art. 70. — Comitetul parohial nu are gestiune proprie. Veniturile și cheltuelile lui se administrează prin epitropia parohială.

SECȚIA II-a

A. PROTOPOPIATUL.

Art. 71. — Protopopiatul este o circumscripție administrativă bisericească, care cuprinde mai multe parohii din aceeași eparhie.

Protopopiatul cuprinde cel puțin 20 și cel mult 50 parohii.

Intinderea teritorială a protopopiatului se determină de adunarea eparhială, ținând seama de întinderea teritorială a unităților administrative (plasă și județ).

Fiecare protopopiat are o cancelarie, condusă de protopop, ajutat de un secretar.

B. PROTOPOPUL.

Art. 72. — Protopopul este conducătorul protopopiatului și organul de legătură între parohie și eparhie.

El are următoarele atribuțiuni :

- a) îndrumază, coordonează și supraveghează activitatea bisericească a parohiilor din protopopiat ;
- b) inspectează cel puțin odată pe an, parohiile din protopopiat, verificând registrele, arhiva și biblioteca, starea bisericii, a clădirilor bisericești, precum și a cimitirelor și a altor bunuri bisericești, observând în acelaș timp starea religioasă, morală și socială a parohienilor ;
- c) întocmește proces verbal amănunțit asupra constatărilor făcute.

Procesele verbale vor fi consemnate în registrele de inspecțiuni ale parohiilor și se vor înainta autorității eparhiale cu raport și propuneri.

- d) supraveghează și călăuzește activitatea catehetică, pastorală, culturală și socială a preoțimii ;
- e) îngrijește ca ordinele și dispozițiunile autorităților superioare să fie executate :
- f) face propuneri chiriarhului cu privire la suplinirea posturilor vacante de preoți, diaconi și cântăreți ;
- g) avizează asupra cererii credincioșilor pentru înființarea, desființarea sau modificarea teritorială a parohiilor ;
- h) aprobă clericilor din protopopiat concediu până la 8 zile pe an ;
- i) execută însărcinările primite dela autoritatea eparhială ;
- j) întocmește un raport anual general despre întreaga viață bisericească din protopopiat, pe care îl înaintează consiliului eparhial ;
- k) avizează asupra tuturor lucrărilor organelor parohiale, care urmează a fi supuse aprobării organelor eparhiale ;
- l) îndeplinește orice alte atribuțiuni ce-i vor fi date de organele eparhiale.

Art. 73. — Protopopul, cu reședința în capitala județului, este reprezentantul oficial al Bisericii, față de autoritățile

statului și îndeplinește sarcinile publice ce-i sunt atribuite prin legi, regulamente și alte dispoziții în această calitate.

SECTIA III-a.

Mănăstirile.

Art. 74. — Mănăstirea este un așezământ, în care trăește o comunitate religioasă, de călugări sau călugărițe, hotărâți a-și petrece viața în înfrânare, sărăcie și ascultare necondiționată.

Art. 75. — Mănăstirea depinde întru toate direct și exclusiv, de chiriarhul respectiv, care este conducătorul ei canonic.

Art. 76. — Mănăstiri noi se pot întemeia numai cu binecuvântarea Sfântului Sinod, la propunerea episcopului respectiv, fie că întemeietorul este un călugăr, sau un particular, care să asigure mijloacele necesare pentru susținerea mănăstirii și a personalului ei, fie că aceasta s'ar face din inițiativa unor asociațiuni bisericești, care și-ar lua angajamentul de a pune la dispoziție mijloacele necesare.

Desființarea unei mănăstiri se poate face tot numai cu încuviințarea Sfântului Sinod.

Art. 77. — Fiecare mănăstire este datoare :

- a) a-și întocmi astfel viața în interiorul ei, încât să devie un loc de aleasă și desăvârșită viață bisericească, de frumoase virtuți creștinești, de evlavioase slujbe religioase, de bogată mângâiere sufletească și pildă de viață creștinească, atât pentru conviețuitorii ei cât și pentru cei ce o vor vizita ;
- b) să practice ocupațiuni și îndeletniciri potrivite cu sfințenia locului, spre a fi de folos poporului, dovedind o dragoste împreună cu fapte bune față de obștea țării.

Art. 78. — În scopul arătat în articolul precedent, mănăstirile de călugări vor înființa :

- a) cursuri monahale pentru monahi, la mănăstiri mai mari unde se vor trimite și frații din alte mănăstiri ;
- b) cursuri de misionari pentru răspândirea și întărirea vieții religioase ;
- c) tipografii de cărți bisericești, religioase și morale ;
- d) legătorii de cărți ;

- e) ateliere pentru icoane;
- f) ateliere pentru pictură, strungărie, sculptură și argintărie bisericească, etc.
- g) cultură de albine, de vie, de viermi de mătase;
- h) ateliere pentru meserii, potrivite cu îndeletnicirile tagmei.

Iar în cele de maici :

- a) cursuri monahale pentru pregătirea specială a maicilor;
- b) cursuri speciale profesionale și de menaj;
- c) ateliere pentru țesături și cusături naționale;
- d) ateliere pentru confecționarea stofelor preoțești și ornate bisericești și pentru croirea și cusutul vestmintelor preoțești;
- e) ateliere pentru brodatul ornatelor și mitrelor arhieresti.

Fără absolvența a 7 clase primare și a școlii monahale cu certificarea calificării unei meserii învățată în atelier nu poate fi tuns în monahism nimeni, frate sau soră.

Călugării și călugărițele sunt datori să lucreze în atelierele de mănăstiri, unde există.

Art. 79. — Conducătorul suprem al oricărei mănăstiri este chiriarul, iar în lipsa lui, stă la fața locului starețul care este conducătorul direct al întregii mănăstiri.

Starețul este ajutat la conducerea mănăstirii de soborul mănăstiresc, consiliul duhovnicesc și consiliul economic.

Art. 80. — Dacă în vreo mănăstire s'ar afla vreun arhieriu retras sau pensionar, el poate fi ales stareț, cu aprobarea chiriarhului.

Pentru cazul când nu este stareț, soborul are să-i facă toate înlesnirile traiului și să-i dea toată cinstea cuvenită demnității arhieresti.

Art. 81. — Starețul sau stareța, ori împuterniciții lor legali reprezintă, cu aprobarea episcopului, mănăstirea înaintea instanțelor judecătorești, a tuturor autorităților administrative și față de terți.

Art. 82. — Gradele monahale sunt: monah, ierodiacon, arhidiacon, ieromonah, sincel, protosincel, arhimadrit.

La maici se disting starețe fără cruce și starețe cu cruce.

Gradele superioare se dau de chiriarhi pe baza unei re-

comandări a consiliului duhovnicesc, numai celor cu merite deosebite și cu pregătire.

Gradul de protosincol se va conferi de chiriarhul respectiv cu aprobarea Sinodului mitropolitan, iar gradul de arhimadrit se va conferi cu aprobarea Sfântului Sinod.

Art. 83. — În temeiul canonului 6, al sinodului II, care poruncește: „Monahii nu trebuie să aibe nimic al lor propriu, ci toate ale lor se închină mănăstirii”, — monahii trebuie să ducă o viață chinovială (de obște), iar acolo unde o astfel de viață lipsește, conducătorii mănăstirilor trebuie să o introducă.

Art. 84. — Mănăstirile cu mijloacele lor materiale vin în ajutor la nevoie eparhiei și tuturor instituțiilor ei, după normele stabilite de adunarea eparhială și de chiriarh.

Art. 85. — Dispozițiunile cuprinse în prezentul statut, cu privire la mănăstirile de călugări (monahi), se aplică prin asemănare și mănăstirilor de călugărițe (monahii).

Art. 86. — Organizarea vieții monahale și funcționarea administrativă și disciplinară a mănăstirilor se face printr'un regulament interior, întocmit de Sfântul Sinod.

SECTIA IV-a

A. Eparhia.

Art. 87. — Eparhiile sunt unități teritoriale bisericesti de sub conducerea unui episcop, constituite dintr'un număr de parohii, grupate în protopopiate, și din mănăstirile aflate pe acel teritoriu.

Eparhiile sunt Episcopii sau Arhiepiscopii, după cum sunt conduse respectiv de către un Episcop sau Arhiepiscop.

Art. 88. — Eparhiile au ca organ de conducere harismatică, catehetică și jurisdicțională, pe un Episcop sau Arhiepiscop, ca organ deliberativ, Adunarea eparhială, iar ca organ executiv Consiliul eparhial.

B. Episcopul și Arhiepiscopul.

Art. 89. — Episcopul și arhiepiscopul se bucură de toate drepturile prevăzute de sfintele canoane, statutul de față și regulamentele bisericesti.

Art. 90. — Drepturile și îndatoririle Episcopului sau Arhiepiscopului sunt :

- a. Conduce eparhia în marginile prescrise de canoane și de normele în vigoare ;
- b. Se îngrijește de bunul mers al vieții bisericești din eparhie și de funcționarea normală a organelor ei;
- c. Convoacă și prezidează organele deliberative ale eparhiei și îngrijește de aducerea la îndeplinire a hotărârilor acestora ;
- d. Reprezintă eparhia în justiție, în fața autorităților și față de terți, personal sau prin delegați legal împuterniciți ;
- e. Hirotonește clerici și conferă distincțiuni bisericești ;
- f. Numește personalul bisericesc sau îl confirmă în caz de alegere, cu respectarea normelor legale ;
- g. Aprobă sau respinge motivat sentințele pronunțate de costisorul spiritual ;
- h. Face cât mai des vizite canonice în eparhia sa pentru a controla mersul treburilor bisericești, a mângâia și a lumina direct pe credincioși, referind despre cele constatate Sfântului Sinod și Adunării eparhiale ;
- i. Acordă dispense bisericești de căsătorie și desface căsătoria bisericească, după ce s'a pronunțat divorțul de către judecătoria civilă ;
- j. În cazuri de vinovăție gravă și vădită, poate suspenda din funcțiune personalul bisericesc de orice fel, din eparhia sa, chiar înainte de începerea cercetărilor, care însă vor fi făcute în termen de cel mult 30 zile dela data suspendării ;
- k. Episcopul este dator a sta neîntrerupt în eparhie, afară de cazul când ia parte la ședințele Sfântului Sinod sau alte întruniri oficiale, sau cu încuviințarea primită dela mitropolit ;
- l. Acordă concediile mai mari de 8 zile pe an, personalului bisericesc și didactic.

C. Adunarea Eparhială.

Art. 91. — Adunarea eparhială este organul deliberativ pentru toate chestiunile administrative, culturale și econo-

mice ale eparhiei precum și pentru cele care nu intră în competența episcopului sau arhiepiscopului.

Art. 92. — Adunarea eparhială se compune din 1/3 clerici și 2/3 mireni.

Numărul Adunării Eparhiale este de 30.

Art. 93. — Membrii Adunării Eparhiale se aleg pe termen de 4 ani, de către delegații consiliilor parohiale pentru membrii mireni și de către preoți și diaconi pentru membrii clerici, pe circumscripții stabilite de Consiliul eparhial și ratificate de Adunarea Eparhială.

Art. 94. — Atribuțiunile Adunării Eparhiale sunt :

- a. A susține interesele religioase și drepturile bisericii, conform legilor țării ;
- b. Deleagă un cleric și doi mireni ca reprezentanți eparhiali în Adunarea Națională Bisericească ;
- c. Alege pe membrii Consiliului eparhial ;
- d. Alege pe membrii Consistoriului eparhial cu aprobarea Episcopului sau Arhiepiscopului ;
- e. Examinează raportul general anual întocmit de consiliul eparhial și hotărăște asupra măsurilor ce trebuiesc luate pentru o bună chivernisire a treburilor bisericești ;
- f. Hotărăște asupra administrării bunurilor bisericești eparhiale și fundamentale ;
- g. întocmește bugetul eparhiei și instituțiilor sale ;
- h. Verifică și aprobă gestiunea financiară ;
- i. Ia măsuri pentru procurarea mijloacelor necesare propășirii culturale și educative bisericești din eparhie ;
- j. Înființează tipografii bisericești, turnătorii de lumânări pentru cult în bisericile eparhiei și depozite de aprovizionarea bisericilor și credincioșilor cu cele necesare cultului ortodox (icoane, cărți religioase, vin și făină pentru liturghii, cruciulițe, etc.) ;
- k. Ajută bisericile sărace ;
- l. Acordă burse și subvenții ;
- m. Hotărăște asupra înființării, desființării și delimitării teritoriale a protopopiatelor și parohiilor ;
- n. Ingrijește ca organele parohiale și protopopești să și îndeplinească îndatoririle legale ;

o. Ingrijește de bunul mers al învățământului pentru pregătirea personalului bisericesc din eparhie;

p. Sprijină catehizarea;

r. Hotărăște asupra achiziționării și înstrăinării de bunuri mobile și imobile, culturale și fundamentale ale eparhiei.

Art. 95 — Adunarea eparhială se întrunește în sesiune ordinară odată pe an, la Duminica Samaritencii, și în sesiuni extraordinare oricâte ori va fi nevoie.

Convocarea Adunării se face de către președinte.

Art. 96. — Adunarea eparhială este valabil constituită cu prezența majorității membrilor săi și hotărăște valabil cu votul majorității membrilor prezenți.

Art. 97. — Episcopul sau Arhiepiscopul este președintele Adunării eparhiale. În caz de împiedecare sau vacanță, Adunarea este prezidată de locțiitorul Episcopului.

Art. 98. — Adunarea se convoacă de președintele acesteia sau locțiitorul său, cu 14 zile înainte de ziua fixată pentru întrunire.

Art. 99. — Hotărârile Adunării eparhiale sau ale Consiliului eparhial, care după aprecierea Episcopului sau Arhiepiscopului ar putea vătăma interesele Bisericii sau Statului, vor fi trimise cu raport motivat Consiliului Național Bisericesc, în termen de cel mult o lună. Executarea acestor hotărâri se face numai după confirmarea lor de către Consiliul Național Bisericesc.

Modul de alegere, funcționare și dizolvare al Adunărilor eparhiale va fi prevăzut printr'un regulament.

D. Consiliul eparhial.

Art. 100. — Consiliul eparhial este organul executiv al Adunării eparhiale și conduce afacerile administrative bisericești, culturale, economice și fundamentale pentru eparhia întreagă, iar în timpul dintre sesiunile Adunării eparhiale, atribuțiunile acesteia, prevăzute de art. 94, cu excepția celor de sub literele b, c, d, e, g și h, și celor cari prin legi și regulamente sunt rezervate exclusiv Adunării eparhiale. El deasemenea verifică respectarea normelor legale cu privire la alegerile de personal bisericesc; suspendă sau dizolvă.

consiliile parohiale și revocă pe epitropii care s'au făcut vinovați de grave abateri, dispunând instituirea unei comisiuni interimare până la alegerea unor noi organe.

Art. 101. — Consiliul eparhial se compune din Episcop ca președinte, din vicarul eparhial, din consilierii administrativi ca membri permanenți, numiți de Chiriarh cu avizul Consiliului eparhial și din 9 membri : trei clerici și 6 mireni, aleși pe termen de patru ani de Adunarea Eparhială.

Mandatul membrilor este revocabil.

Ședițele pot fi prezidate și de către locțiitorul sau delegatul Episcopului.

Art. 102. — Consiliul eparhial se convoacă de către președintele său, ori de câte ori va fi nevoie.

El ia hotărîri valabile, cu votul majorității membrilor săi.

E. Administrația eparhială.

Art. 103. — În exercitarea atribuțiilor sale executive Episcopul sau Arhiepiscopul este ajutat de :

Vicarul eparhial ;

3—6 consilieri administrativi permanenți ;

Cancelaria eparhială ;

Corpul de inspecție și control.

Art. 104. — Vicarul eparhial se numește de episcop dintre preoții definitivi din categoria I-a, doctori sau licențiați în teologie, sau dintre arhimandriții, doctori sau licențiați în teologie.

El are atribuțiuni ce-i sunt delegate prin decizie de Chiriarh, conduce cancelaria eparhială și participă de drept la ședințele organelor deliberative eparhiale, cu vot consultativ, iar în Consiliul eparhial cu vot deliberativ.

Art. 105. — Consilierii administrativi permanenți se numesc de Chiriarh cu avizul Consiliului eparhial dintre preoții definitivi din categoria I-a, licențiați sau doctori în teologie. Ei nu pot ocupa altă funcțiune.

Art. 106. — Consiliul Eparhial exercită prin consilierii administrativi următoarele atribuțiuni :

a. Studiarea și întocmirea referatelor asupra problemelor ce urmează a fi debătute de organele deliberative eparhiale sau a fi rezolvate de Chiriarh ;

- b. Editarea buletinului oficial al eparhiei ;
- c. Executarea ori căror alte atribuțiuni date de către organele deliberative eparhiale sau de Chiriarh.

Fiecărui consilier administrativ, prin decizie i se va fixa de către Chiriarh, sfera de activitate în problemele de ordin ;

- a. Bisericesc ;
- b. Cultural și de învățământ teologic și catehetic ;
- c. Economic.

În problemele mai însemnate referatele se întocmesc de consilierii administrativi, în ședință comună.

Consilierii administrativi participă fără drept de vot la ședințele Adunării eparhiale în afară de cazul când sunt membri.

Art. 107. — Cancelaria eparhială execută toate lucrările administrative ale organelor deliberative și executive eparhiale.

Ea este condusă de vicarul eparhial.

Art. 108. — Cancelaria eparhială are următoarele servicii :

- a. Secretariatul, personalul, registratura și arhiva ;
- b. Administrarea bunurilor bisericesti ;
- c. Contabilitatea, casieria și corpul de inspecție și control ;
- d. Tehnic.

Art. 109. — Corpul de inspecție și control este încadrat cu următorii inspectori, numiți de Chiriarh :

- a. Un inspector bisericesc, numit dintre preoții definitivii, de de categoria I-a, licențiați sau doctori în teologie, cu atribuțiuni generale de control și de acuzator la Consistoriul eparhial ;
- b. Exarhul mănăstirilor numit dintre arhimadriții, cu atribuțiuni generale de inspecție și control a mănăstirilor și de referent pentru problemele mănăstirești.

Art. 110. — Vicarul, consilierii administrativi, membrii corpului de inspecție și control și personalul cancelariei eparhiale se bucură de dispozițiunile generale cu privire la funcționari în ceea ce privește salarizarea.

SECTIA V-a

A. Mitropolia.

Art. 111. — Sub raportul orânduirii canonice și administrative eparhiale sunt grupate în Mitropolii.

Ele sunt conduse de către un Mitropolit.

B. Sinodul Mitropolitan.

Art. 112. — Arhiepiscopii și Episcopii sufagani dintr'o Mitropolie, alcătuiesc Sinodul mitropolitan, care conduce treburile comune ale eparhiilor din Mitropolie și care nu cad în competența Sfântului Sinod, în marginile prescrise de canoane și de normele în vigoare.

Art. 113 — Sinodul Mitropolitan este prezidat de Mitropolit, care îl convoacă, ori de câte ori este aevoeie.

El ia hotărâri valabile, cu votul majorității membrilor săi.

C. Mitropolitul.

Art. 114. — Mitropolitul se bucură de toate drepturile stabilite de sfintele canoane și în tradiția bisericească poartă ca semn distinctiv cruce pe culion, cu camilafcă neagră și are următoarele atribuțiuni :

- a. Convoacă și prezidează Sinodul mitropolitan ;
- b. Prezidează alegerea de Episcopi sufragani ;
- c. Hirotonește, împreună cu ceilalți episcopi, conform canoanelor, pe Arhiepiscopii și Episcopii sufragani ;
- d. Emite gramată pentru înscăunarea Arhiepiscopilor și Episcopilor sufragani ;
- e. Numește locțiitori de Arhiepiscopi și Episcopi, în caz de vacanță, la eparhiile sufragane ;
- f. Acordă concedii Arhiepiscopilor și Episcopilor sufragani până la 30 zile ;
- g. Vizitează colegial, când va găsi de bine, pe Arhiepiscopii și Episcopii din Mitropolie ;
- h. Primește plângerile aduse împotriva Episcopilor și Arhiepiscopilor sufragani, dispune cercetarea și aduce la cunoștința Sfântului Sinod rezultatul acestora.

PĂRTEA II

Despre Cler.

CAP. I

Pregătirea Clerului.

Art. 115. — Pregătirea personalului bisericesc se face în :

- a. Școli de cântăreți ;
- b. Seminarii monahale ;
- c. Institute teologice de grad universitar ;

Art. 116 — Organizarea, modul de funcționare, recrutarea personalului didactic, condițiunile de admitere, programele de învățământ, școlaritatea și drepturile pe care le conferă diplomele de absolvire a fiecărei școli, se vor determina printr'un regulament special, întocmit de Sfântul Sinod.

Art. 117. — Organizarea învățământului pentru pregătirea personalului bisericesc și recrutarea corpului didactic, se va face după criterii asemănătoare cu cele privitoare la învățământul public pentru școlile de grad corespunzător.

Art. 118. — Jurisdicțiunea canonică și învățătura dogmatică, precum și îndrumarea și controlul învățământului și al gestiunii în școlile pentru pregătirea personalului bisericesc de orice grad, aparțin organelor Bisericii Ortodoxe Române, stabilite în statut și prin regulament.

CAP. II.

Recrutarea Personalului Bisericesc.

SECȚIA I.

Numirea clericului din parohii

Art. 119. — Cântăreții bisericești se recrutează dintre absolvenții școlilor de cântăreți bisericești și se numesc sau se confirmă în caz de alegere, de episcop la propunerea Consiliului eparhial.

Art. 120. — Diaconii și preoții slujitori se recrutează dintre licențiații sau doctorii în Teologie, care au depus examenul de capacitate preoțească, la propunerea Consiliului

eparhial sau la propunerea adunării parohiale, în cazurile când Chiriarhul va cere.

Art. 121. — Diaconii și preoții slujitori, pentru a putea fi numiți, trebuie să fie majori, cetățeni români și să îndeplinească condițiunile canonice, bucurându-se de toate drepturile civile și politice.

Art. 122. — La parohiile de categoria I-a se numesc sau se aleg doctorii în teologie și licențiați în teologie, care au obținut diplomă de capacitate preoțească cu nota „foarte bine“.

La parohiile de categoria II-a se numesc sau se aleg cu precădere cei dela aliniatele precedente și cei cu diploma de capacitate preoțească cu nota „bine“.

La parohiile de categoria III-a se numesc sau se aleg cu precădere cei dela aliniatele precedente și cei cu diploma de capacitate preoțească cu nota „suficient“.

Art. 123. — Numirea în posturi a preoților și diaconilor se face cu titlu provizoriu.

După cinci ani de activitate și după audierea unor cursuri speciale, clericii provizorii vor depune examenul de definitivare în fața comisiunilor instituite de Sfântul Sinod, pe lângă fiecare Institut Teologic de grad universitar (centru de îndrumare respectiv).

Cei care vor obține calificative superioare categoriei parohiei pe care o ocupă, pot fi mutați — la cerere — în parohii corespunzătoare calificativului obținut.

Cei care vor obține calificativul corespunzător parohiei pe care o ocupă, vor fi menținuți în acele parohii sau mutați — la cerere — în parohii de aceeași categorie.

Cei care vor obține un calificativ inferior categoriei parohiei pe care o ocupă vor fi mutați în parohii corespunzătoare calificativului obținut.

Cei care nu vor obține calificativul de trecere sau cei care nu s'au prezentat la cursurile și examenele seriilor anului obligator, cu aprobarea Chiriarhului vor putea fi menținuți cu titlu provizoriu, la o parohie de categoria III-a până la un nou examen, ce-l vor da după doi dela data primului examen.

Cei care nu vor reuși sau nu se vor prezenta nici la al doilea examen, vor fi eliminați definitiv din cler.

Art. 124. — După un nou termen de cinci ani dela examenul de definitivare și după audierea unor cursuri speciale, clericii vor depune examenul de promovare în fața comisiunilor instituite de Sfântul Sinod, pe lângă Institutele Teologice de grad universitar.

Dispozițiunile art. 123, al. 3, 4, 5, și 7 se aplică și cu privire la examenul de promovare.

Art. 125. — Transferările la cerere ale preoților și diaconilor, în parohii de categorie superioară, se fac numai după examenul de definitivare sau de promovare și conform notelor calificative specificate la art. 123 și 124.

În Municipiul București nu vor putea fi transferați decât preoți cu examenul de promovare din categoria I-a, cu o activitate preoțească excepțională de 15 ani și după urmarearea unor cursuri speciale și a unui examen special, depus în fața unei comisiuni la Institutul Teologic de grad universitar din București. (Centrul de îndrumare preoțească).

Art. 126. — Protopopul se recrutează dintre preoții definitivi din categoria I-a, licențiați sau doctori în teologie.

El se numește de Chiriarh dintre cei trei preoți recomandați de un colegiu, constituit din toți preoții, diaconii și cântărețul I, dela fiecare parohie, din protopopiatul respectiv.

Art. 127. — Un regulament va determina în amănunt normele speciale și procedura de urmat pentru recrutarea și transferarea cântăreților, diaconilor și preoților slujitori.

Regulamentul va fi întocmit de Sfântul Sinod:

Art. 128. — Cântăreții și ceilalți slujitori bisericesti, precum și preoții și diaconii dela catedralele episcopale, arhiepiscopale, mitropolitane și Patriarhie, se aleg și se numesc de către Chiriarh.

SECTIA II.a.

Alegerea Clerului superior.

Art. 129. — Episcopii, arhiepiscopii și mitropoliții se aleg dintre licențiații sau doctorii în Teologie, mitropoliți, arhiepiscopi, episcopi, arhierii, monahi sau preoți din categoria I-a văduvi prin deces, care sunt cetățeni români, îndeplinesc

condițiunile canonice și sunt bine pregătiți pentru această treaptă. Patriarhul se alege dintre episcopii, arhiepiscopii sau mitropoliții în funcțiune.

Art. 130. — Episcopii, arhiepiscopii, mitropoliții și Patriarhul se aleg prin vot secret, de un Colegiu electoral, constituit din membrii Adunării Naționale Bisericești și cei ai Adunării Eparhiale a eparhiei vacante.

Din colegiu fac parte ca membri de drept: Președintele Consiliului de Miniștri, Ministrul Cultelor, sau delegații lor, un delegat al Marelui Adunări Naționale, întrucât ar fi bărbați și ortodocși și rectorii Institutelor Teologice de grad universitar.

Colegiul electoral se convoacă cel mai târziu în trei luni dela declararea vacanței, de către Patriarh, pentru alegerile de episcop, arhiepiscop și mitropolit, și de către Patriarhul locotenent pentru alegerile de Patriarh.

Colegiul este valabil constituit cu prezența majorității membrilor săi și hotărăște valabil cu majoritatea absolută a membrilor prezenți. El va fi prezidat de Mitropolit pentru alegerile de episcopi și arhiepiscopi din eparhiile sufragane, de Patriarh pentru alegerile de mitropoliți și de Patriarhul locotenent pentru alegerile de Patriarh.

Alegerile vor fi conduse de președinte, ajutat de doi secretari și doi bărbați de încredere, desemnați de Colegiu, cu care formează biroul Colegiului.

Fiecare alegător scrie pe un buletin numele aceluia pe care îl socotește vrednic de a fi ales.

Buletinele se vor depune în urnă de alegători, în ordinea chemării lor de președinte.

Președintele, împreună cu secretarii, numără buletinele, luându-le unul câte unul și punându-le în altă urnă goală.

În cazul în care numărul buletinelor corespunde cu acela al membrilor votanți, președintele în văzul tuturor scoate pe rând buletinele din urnă, citind cu glas tare numele înscrise. Secretarii vor însemna voturile. Rezultatul va fi proclamat de președinte și consemnat într'un proces verbal.

În cazul în care nimeni nu a întrunit majoritatea absolută de voturi, se va proceda la o nouă votare pentru ale-

gerea unuia dintre cei doi care au obținut cele mai multe voturi la primul scrutin.

In caz de paritate de voturi decid sorții.

Procesul verbal semnat de președinte, secretari și bărbatii de încredere, se înaintează Sfântului Sinod pentru examinarea și cercetarea canonică a alegerii.

Art. 131. — Examinarea canonică a celor aleși se face de Sfântul Sinod, iar confirmarea se face prin Decret al Prezidiului Marelui Adunări Naționale, dat la propunerea Guvernului în urma recomandării Ministrului Cultelor.

Inscăunarea și instalarea se fac potrivit datinelor Țării.

Gramata de instalare a episcopilor și arhiepiscopilor se dă de către mitropolit, a mitropoliților de către Patriarh și a Patriarhului de către Sfântul Sinod.

In cazul în care cel ales nu este arhieru, el se sfințește de către mitropolitul locului, asistat de cel puțin doi episcopi sau arhieru, numai după aceasta putând primi decretul de confirmare de la Prezidiul Marelui Adunări Naționale și gramata de instalare.

Art. 132. — In cazul în care alegerea nu va fi aprobată de Sfântul Sinod sau de Prezidiul Marelui Adunări Naționale, se va proceda la o nouă alegere, în termenul fixat de Sfântul Sinod în acest scop.

SECTIA III.

Despre vacanțe.

Art. 133. — In caz de vacanțe, Episcopii — pentru parohii și protopopiate —, Mitropoliții — pentru eparhii — și Patriarhul pentru mitropolii, — vor numi locțiitori până la instalarea unui nou titular.

In caz de vacanță a scaunului de Patriarh, devine Patriarh-locotenent de drept unul din mitropoliți, arhiepiscopi, sau episcopi luați în ordinea lor prevăzută în art. 11 din prezentul statut.

CAP. III.**SECTIA I.****Despre obligațiile și drepturile clerului și ale cântăreților din parohie.**

Art. 134. — Preoții, diaconii și cântăreții, care au absolvit școlile de cântăreți bisericești, sunt obligați a face catehizare, conform normelor ce se vor stabili de Sfântul Sinod în înțelegere cu Ministerul Cultelor.

Art. 135. — Membrii clerului, preoți, diaconi și cântăreți, sunt obligați a acorda asistență și servicii religioase ostașilor oridecâteori li se va cere.

Art. 136. — Spitalele, orfelinatele, școlile corecționale penitenciarele, azilele, vor avea la cerere asistența religioasă pentru credincioșii ortodocși din aceste instituții.

Sarcina acordării asistenței religioase o are parohul parohiei pe teritoriul căreia se găsesc aceste instituții, sau preotul delegat de Chiriarh.

Art. 137. — Preoții, diaconii și cântăreții de enorie beneficiază, pe lângă salariu și de locuință și sesie, acolo unde există.

SECTIA II-a.**Despre conferințele clerului.**

Art. 138. — Clericii vor ține în fiecare an conferințe pe protopopii sau eparhii, după cum va hotărî Chiriarhul.

Conferințele vor avea un caracter teoretic și practic pentru realizarea următoarelor scopuri :

- a. Perfecționarea preoților în slujbele bisericești ;
- b. Indrumarea preoților în toate ramurile de activitate parohială ;
- c. Lămurirea problemelor de actualitate interesând Biserica și clerul ;
- d. Cunoașterea și îndrumarea activității pastorale ;
- e. Aprofundarea cunoștințelor teologice ;
- f. Perfecționarea preoților ca predicatori și duhovnici ;
- g. Combaterea rătăcirilor dela credință.

Deasemeni se vor ține anual pe protopopiate conferințe ale cântăreților bisericești în scopul perfecționării lor profesionale.

Conferințele vor fi prezidate de delegatul Chiriarhului respectiv.

SECȚIA III.

Distincțiuni Bisericești.

Art. 139. — Pentru activitate deosebită pe teren bisericesc, sub raport harismatic, didactic, misionar, cultural, social sau economic, preoții de mir pot primi următoarele distincțiuni onorifice bisericești :

- a. Sachelar ;
- b. Iconom ;
- c. Iconom stavrofor.

Art. 140. — Distincțiunea de sachelar se acordă de către Chiriarhul respectiv preoților care au avut o activitate deosebită și au depus examenul de definitivat.

Sachelarul poartă ca semn distinctiv brâu albastru.

Art. 141. — Distincțiunea de iconom se acordă de sinodul mitropolitan, la propunerea Chiriarhului respectiv, preoților sachelari, care au avut o activitate deosebită și au depus examenul de promovare.

Iconomul poartă ca semn distinctiv brâu albastru și căptușală albastră la giubea (greaca), iar la slujbele divine bederniță.

Art. 142. — Distincțiunea de iconom stavrofor se acordă de sinodul mitropolitan la propunerea Chiriarhului respectiv, preoților iconomi, care au avut o activitate deosebită de cel puțin 15 ani de la hirotonie.

Iconomul stavrofor poartă ca semn distinctiv, pe lângă cele de iconom, sfânta cruce pe piept.

Art. 143. — În caz de abateri grave, aceste distincțiuni pot fi retrase pe bază de sentință consistorială.

Art. 144. — Protopopii, în timpul funcțiunii lor în această calitate, vor purta ca semn distinctiv brâu roșu.

Consilierii administrativi și inspectorii dela eparhii, pre-

cum și inspectorii din administrația patriarhală vor purta ca semn distinctiv brâu ciclamen.

Consilierii administrativi patriarhali, directorul Sfântului Sinod și inspectorul consistorial din administrația patriarhală poartă brâu violet.

Culionul și căptușala giubelei (greaca) vor fi în culoarea brâului.

Aceste semne distinctive vor putea fi purtate și după ieșirea din aceste funcțiuni de cei amintiți mai sus, numai cu aprobarea Sinodului Permanent, la propunerea Chiriarhului, pentru activitate excepțională.

CAP. IV.

Disciplina clerului.

Art. 145. — Organele disciplinare și de judecată pentru clericii de mir, preoți, diaconi și cântăreți, în chestiunile pur bisericești sunt :

1. Consistoriul disciplinar protopopesc ;
2. Consistoriul eparhial ;
3. Consistoriul central bisericesc.

Art. 146. — Pe lângă protopopiate funcționează consistoriul disciplinar protopopesc.

Consistoriul disciplinar protopopesc are un președinte și trei membrii, dintre care doi membrii clerici, numiți pe termen de patru ani, de către Chiriarh, dintre preoții cu examenul de promovare din categoria I-a, din protopopiat, cu cunoștințe canonice și un cântăreț.

În cazurile când se judecă chestiuni privitoare numai la preoți, membrul cântăreț nu participă.

Art. 147. — Consistoriul disciplinar protopopesc funcționează ca organ disciplinar și de judecată pentru personalul bisericesc inferior și ca organ de împăciuire pentru neînțelegerile ivite în sânul personalului bisericesc, cu privire la taxele de epitrahil, neînțelegerile dintre parohieni și preoți, precum și pentru cele privitoare la micșorarea veniturilor preoțești de către adunarea parohială.

Dacă părțile nu s'au declarat împăcate prin hotărîrea

dată, cauza se transpune spre judecare, în ultimă instanță, la consistoriul eparhial.

Hotărârile Consistoriului disciplinar protopopesc, privind personalul bisericesc inferior, sunt definitive după aprobarea lor de Chiriarh, și nu pot fi atacate cu recurs la consistoriul eparhial, decât cele care prevăd pedeapsa destituirii pentru cântăreții bisericesti.

Art. 148. — Consistoriul eparhial funcționează la fiecare eparhie și este format din: trei membrii titulari, doi membrii supleanți. Membrii sunt toți preoți cu examenul de promovare, din categoria I-a, doctori sau licențiați în teologie, cu cunoștințe canonice și juridice.

Ei se aleg de Adunarea Eparhială pe termen de patru ani și se aprobă de Chiriarh, putând fi realeși.

Președintele consistoriului se numește de către Chiriarh dintre membrii titulari ai acestuia.

Consistoriul va avea un grefier numit de Chiriarh la propunerea Președintelui.

Art. 149. — Consistoriul eparhial dă hotărâri definitive și executorii, prin simpla lor aprobare de către Chiriarh, sau hotărâri supuse recursului, după criterii ce se vor stabili prin regulament.

Art. 150. — Consistoriul Central Bisericesc funcționează la Patriarhie și este format din cinci membrii și un grefier. Fiecare membru titular poate avea câte un supleant.

Membrii sunt toți preoți, cu examenul de promovare din categoria I-a, doctori sau licențiați în Teologie, cu cunoștințe canonice și juridice, având o vechime de cel puțin 15 ani în preoție.

Ei se aleg pe un termen de 4 ani de către Adunarea Națională Bisericească cu aprobarea Patriarhului, putând fi realeși.

Președintele Consistoriului se numește dintre membrii titulari ai acestuia de către Patriarh.

Art. 151. — Consistoriul Central Bisericesc este organul de recurs pentru hotărârile consistoriilor eparhiale, cu excepția celor prin care s'a aplicat pedeapsa caterisirii.

Art. 152. — Sfântul Sinod ca organ de recurs judecă

toate cauzele sancționate de consistoriile eparhiale cu caterisirea.

Art. 153. — Hotărârile instanțelor disciplinare și de judecată devin executorii numai după investirea lor cu formula executorie de către Chiriarh.

Art. 154. — Hotărârile instanțelor disciplinare și de judecată se execută prin organele Bisericii.

Art. 155. — Membrii Sfântului Sinod și arhieriei vicari sunt supuși jurisdicției executive a acestuia, pentru toate abaterile disciplinare bisericesti.

Art. 156. — Episcopul ca șef ierarhic poate aplica singur sancțiuni disciplinare personalului bisericesc al eparhiei, în măsura și în condițiunile ce se vor fixa prin regulament.

Art. 157. — Impricinații pot fi apărați în fața tuturor organelor disciplinare și de judecată bisericesti, de către apăraitori bisericesti, recrutați conform dispozițiilor din regulament.

Art. 158. — Constituirea și competența organelor disciplinare precum și procedura de judecată, se vor determina printr'un regulament special, întocmit de Sfântul Sinod și aprobat, la propunerea Ministrului Cultelor, prin decret al Prezidiului Marelui Adunări Naționale a Republicii Populare Române.

Regulamentul va determina normele și condițiunile de revizuire a sentințelor date de organele disciplinare și de judecată.

PARTEA III-a

Instituții anexe ale Bisericii Ortodoxe Române.

Art. 159 — Pe lângă Patriarhia Română, funcționează cu patrimoniu distinct:

- a. Institutul Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române;
- b. Fondul de asigurarea bunurilor Bisericii Ortodoxe Române;
- c. Fondul de credit și ajutor pentru clerul ortodox român;

1. Institutul biblic și de misiune ortodoxă.

Art. 160. — Institutul Biblic și de Misiune ortodoxă al Bisericii Ortodoxe Române, cu sediul în localul Sf. Sinod și Mănăstirea Antim din București, are ca scop editarea, tipărirea și răspândirea Sfintei Scripturi, a cărților de ritual, a lucrărilor și revistelor de știință teologică și a literaturii pentru întărirea religiozității credincioșilor, precum și pentru confecționarea și răspândirea icoanelor și obiectelor sacre și a celor cu caracter religios, necesare bisericilor și credincioșilor.

Toate produsele Institutului Biblic și de Misiune se distribuie bisericilor și credincioșilor prin magazinele bisericești eparhiale.

Art. 161. — Institutul Biblic și de Misiune funcționează sub îndrumarea Patrlarhului, fiind administrat de Consiliul Național Bisericesc și Administrația patriarhală, ajutați de un comitet tehnic compus din 4 membri și un președinte, aleși de Sinodul Permanent și de Consiliul Național Bisericesc, în ședință comună pe termen de patru ani.

Art. 162. — Organizarea, funcționarea și constituirea patrimoniului Institutului Biblic se vor determina prin regulamentul de funcționare al Consiliului Național Bisericesc, Administrației și Cancelariei Patriarhale.

Tipografia Cărților Bisericești, tipografiile dela mănăstirile Neamțu și Cernica, atelierele de confecționat icoane, cruci și alte obiecte bisericești din mănăstiri, precum și atelierele pentru confecționat stofe preoțești și odăjdii bisericești dela mănăstirea Țigănești și alte mănăstiri, fac parte integrantă din Institutul Biblic și de Misiune ortodoxă. Toate tipografiile eparhiale se încadrează în Editura Institutului Biblic și de Misiune ortodoxă.

2. Fondul de asigurare al bunurilor Bisericii Ortodoxe Române.

Art. 163. — Fondul de asigurare al bunurilor Bisericii Ortodoxe Române are ca scop asigurarea bunurilor bisericești.

Art. 164. — Fondul este condus și administrat de serviciul economic al Administrației Patriarhale.

Organizarea, funcționarea și constituirea patrimoniului se vor introduce în regulamentul special întocmit pentru funcționarea Consiliului Național Bisericesc, Administrației și Cancelariei patriarhale.

3. Fondul de credit și ajutor pentru Clerul Ortodox Român.

Art. 165. — Fondul de credit și ajutor are de scop acordarea de împrumuturi clerului și parohiilor cum și ajutoare pentru personalul bisericesc, în cazuri de boale sau deces.

Art. 166. — Acest fond este condus și administrat de Serviciul economic al Administrației patriarhale, printr'un consiliu special din cinci membrii, ales de către Consiliul Național Bisericesc și aprobat de Patriarh, pe termen de patru ani.

Organizarea, funcționarea și constituirea patrimoniului se vor introduce în regulamentul special întocmit pentru funcționarea Consiliului Național Bisericesc, Administrației și Cancelariei patriarhale.

Dispozițiuni comune.

Art. 167. — Funcționarii Institutului Biblic și de Misiune, ai Fondului de Asigurare a Bunurilor Bisericii Ortodoxe Române, precum și ai Fondului de credit și ajutor pentru clerul ortodox român, se bucură de dispozițiunile generale cu privire la funcționari în ceea ce privește salarizarea, fie că sunt plătiți de Stat, fie că sunt plătiți din fonduri proprii, și numirea lor se comunică Ministerului Cultelor.

PARTEA IV

Dispozițiuni diverse.

Despre averea bisericească.

Art. 168. — Totalitatea bunurilor aparținând Patriarhiei, Mitropoliilor, Arhiepiscopiilor, Episcopiilor, protopopiatelor, parohiilor și mănăstirilor constituie averea bisericească.

Art. 169. — Din punct de vedere al destinației sale, averea bisericească cuprinde bunuri sacre și bunuri comune.

Bunurile sacre sunt cele destinate prin sfințire sau binecuvântare cultului divin. Ele nu pot fi înstrăinate și nici urmărite.

Bunurile comune sunt cele afectate întreținerii bisericilor, a slujitorilor ei, operelor culturale și de caritate și îndeplinirii celorlalte scopuri ale Bisericii.

Art. 170. — Averea fundațiilor și asociațiilor, care au personalitate juridică, este proprietatea acestora și se administrează de Biserică în limita și în condițiile actelor constitutive și conform dispozițiilor acestui statut.

Donațiunile cu destinație fac parte din averea bisericească și se administrează ca atare.

Art. 171. — Dobândirea, înstrăinarea, grevarea și administrarea averii bisericești, precum și controlul ierarhic și verificarea gestionară se vor face după normele ce se vor stabili printr'un regulament special, întocmit de Adunarea Națională Bisericească.

Dispozițiuni cu privire la edificiile și la cimitirele rurale.

Edificiile bisericești.

Art. 172. — Bisericile sunt:

- a. Parohiale și filiale;
- b. De cimitir;
- c. Fundaționale;
- d. Izolate;
- e. Paraclise;
- f. Catedrale;
- g. De mănăstiri;
- h. Din străinătate.

Art. 173. — Biserica parohială aparține parohiei. Dacă într'o parohie sunt mai multe biserici, episcopul desemnează pe cea de căpetenie ca biserică parohială.

În orașele cu reședință episcopală, ca și în capitalele de județ, episcopul va designa biserica catedrală.

Art. 174. — Bisericile din cimitire — întrucât nu sunt de sine stătătoare — sunt pendinte de biserica parohială cea mai apropiată.

Unde împrejurările locale o pretind, episcopul poate dispune și altfel.

Art. 175. — Bisericile ctitoricești, întemeiate pe baza actelor de fundații, se conduc de episcopii speciale, potrivit acelor acte, sub președinția Chiriarhului sau delegatului său; stau însă și ele sub jurisdicțiunea și controlul autorităților bisericești din punct de vedere administrativ, gestionar și religios ca și bisericile parohiale, supunându-se aceluiași obligațiuni față de eparhie.

Actele de fundațiune ale acestor biserici, pot fi — dacă e cazul — cercetate și puse de acord cu dispozițiunile acestui statut de către autoritățile bisericești. În caz de refuz biserica cu toate bunurile ei mobile și imobile trece în administrația eparhiei.

Art. 176. — Dacă o fundație filantropică sau culturală, cu biserică separată de clădirile fundațiunii, s'ar desființa, biserica ei trece în posesiunea parohiei sau eparhiei pe teritoriul căreia se află.

Art. 177. — O biserică particulară, imediat după sfințirea ei, trece în proprietatea și folosința eparhiei, cu tot terenul și clădirile afectate ei și cade sub dispozițiunile acestui statut ținându-se bineînțelese seama de actele de fundațiune. Eventualele condiții testamentare contrare acestui statut se vor considera nule.

Art. 178. — Bisericile izolate care nu se află pe un teritoriu locuit de vreo așezare omenească, bisericile monumente istorice, cum și toate monumentele istorice cu caracter religios aparțin eparhiei pe teritoriul căreia se află și cad în grija și administrarea acelei eparhii.

Art. 179. -- Afară de paraclisele dela reședințe sau biserici principale mai sunt paraclise de sine stătătoare.

Acestea sunt pendinte de autoritatea în serviciul căreia stau, având însă ca autoritate supremă bisericească pe episcop.

Pe preotul lor îl numește pretutindenii episcopul, după propunerea motivată a consiliului eparhial.

Art. 180. — Biserici de orice categorie se pot ridica numai cu învoirea și binecuvântarea episcopului, fie că se clădesc din nou, fie că se transformă dintr'un alt edificiu.

Obiectele de cult dela bisericile desființate nu se pot folosi decât conform dispozițiilor episcopului.

Cimitirile rurale.

Art. 181. — Fiecare parohie rurală are dreptul la un cimitir pentru îngroparea morților, care este proprietatea parohiei.

Art. 182. — Cimitirul și locul său se administrează de organele parohiale.

Art. 183. — Cimitirul se supraveghează de paroh și consiliul parohial, care este dator să se îngrijească de împrejurimea lui și de ținerea lui în bună ordine.

Art. 184. — Locurile de morminte se dau cu plată sau gratuit, după hotărîrea consiliului parohial și potrivit legii ce ar reglementa aceasta.

Art. 185. — Cimitirile noi se înființează în înțelegere cu autoritățile sanitare și administrative.

Despre personalitatea juridică.

Art. 186. — Parohiile, protopopiatele, mănăstirile, episcopii, arhiepiscopiile, mitropoliile și patriarhia, sunt persoane juridice de drept public.

Despre incompatibilități.

Art. 187. — În întreaga Biserică Ortodoxă Română nimeni nu poate fi în același timp:

- a. Membru al consiliului eparhial și al consistoriului eparhial;
- b. Protopop și membru al consistoriului eparhial;
- c. Membru al Consiliului Național Bisericesc și al Consistoriului central bisericesc;
- d. Asemenea nu pot fi aleși membri ai Consistoriului protopopesc, ai consiliului eparhial și ai consistoriului eparhial cei ce sunt înrudiți între ei, sau cu Chiriarhul res-

pectiv, până la al patrulea grad de sânge și al doilea de cuscrie;

e. Funcționar în administrația și controlul bisericesc și membru în forurile de disciplină bisericești.

Art. 188. — Niciun membru al vreunui corp bisericesc reprezentativ, administrativ, de control și de disciplină bisericească nu poate lua parte la deciderea următoarelor cauze:

a. A cauzei lor proprii sau a celor celor ce le pot aduce pagube sau câștig personal;

b. A cauzelor rudeniilor, până la al patrulea grad de sânge sau al doilea de cuscrie;

c. A cauzelor părinților sau copilor adoptivi, precum și a cauzelor celor ce stau sub tutoratul sau curatela lor;

d. A cauzelor la care au fost martori, procuratori, experți, sau pe care le-au anchetat;

e. A cauzelor la a căror decizie au luat odată parte în instanță inferioară.

Despre cheltueli și ajutorul statului.

Art. 189. — Cheltuelile pentru întreținerea cultului ortodox vor fi acoperite de contribuții consimțite de credincioși și din venituri proprii ale Bisericii. Salariile slujitorilor și ale funcționarilor bisericești și așezămintelor Bisericii Ortodoxe, precum și cheltuelile pentru centrele eparhiale și patriarhale, sunt plătite de către Stat, în conformitate cu bugetul său anual.

Art. 190. — Salarizarea personalului Bisericii Ortodoxe se face conform normelor generale în vigoare pentru funcționarii publici.

Art. 191. — Numirile în orice funcțiuni bisericești vor fi comunicate Ministerului Cultelor.

Art. 192. — Terenurile agricole parohiale (sesii, donații, etc.) și terenurile agricole (arabil, pășune, islaze, livezi etc.) ale eparhiilor, schiturilor și mănăstirilor vor fi folosite de proprietari și uzufructuari conform normelor stabilite de forurile competente ale Statului.

Despre asociații de eparhii.

Art. 193. — Fiecare eparhie sau în unire cu altele din Mitropolia de care țin, are dreptul de a înființa tipografii bisericești și ateliere pentru confecționarea obiectelor de cult, necesare bisericilor și așezămintelor lor, încadrate Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, precum și turnătorii de lumânări necesare cultului. Toate produsele se vor distribui bisericilor și credincioșilor prin magazinele bisericești eparhiale și prin pangarul și colportajul parohiilor.

Dreptul de succesiune al ierarhilor și monahilor.

Art. 194. — Eparhiile au vocațiunea asupra întregii averi succesoriale a ierarhilor lor și se socotesc succesoare rezervate a 1/2 din această avere, în cazul în care vin în concurs cu succesorii sesinari sau testamentari.

Drepturile succesoriilor sesinari sau testamentari se vor raporta numai asupra jumătății nerezervată eparhiilor și sunt reglementate conform dispozițiilor Codului Civil.

Art. 195. — Biblioteca ierarhilor, precum și toate odăjdiiile și obiectele de cult ale acestora nu intră în masa succesorală și se dobândesc de drept în întregime de către eparhie.

Art. 196. — Avera monahilor și monahiilor adusă cu dânsii în mănăstiri, ca și cea dobândită în orice mod în timpul monahismului, rămâne întreagă mănăstirii de care ține.

Art. 197. — Ierarhii pensionați, retrași sau demisionați sunt obligați a locui în mănăstirea dela care au metania, sau în aceea ce li se va destina de Sf. Sinod, iar după moarte averea lor e supusă dispozițiilor din art. 194 și 195.

Despre stemele eparhiale.

Art. 198. — Stema Patriarhiei precum și stemele Mitropoliilor, Arhiepiscopilor și Episcopilor se vor stabili de Sfântul Sinod.

Buletinul oficial.

Art. 189. — Patriarhia Română publică Revista :

I. Buletinul său Oficial, „Biserica Ortodoxă Română“, în care vor fi înserate în mod obligator :

- a. Desbaterile organelor deliberative centrale ale Bisericii ;
- b. Deciziile și dispozițiile cu caracter normativ date pentru întreaga Biserică Ortodoxă Română ;
- c. Toate celelalte dispoziții și încunoștiințări pentru care este necesară publicitatea ;
- d. Teme (subiecte) de îndrumare pastorală, recenzii etc.

II. Revista „Ortodoxia“ pentru problemele de ordin extern ortodox și interconfesional.

III. Revista „Studii Teologice“ a celor trei Institute Teologice universitare, cu prelegerile și studiile profesorilor.

Buletinul Oficial și cele două reviste sunt obligatorii pentru toate parohiile din cuprinsul Patriarhiei Române:

Dispozițiuni finale și transitorii.

Art. 200. — Adunările eparhiale constituite în baza prezentului Statut vor proceda în ședințele primei întruniri la clasificarea parohiilor și fixarea protopopiatelor din eparhia respectivă, în conformitate cu dispozițiile cuprinse în Statutul de față.

Art. 201. — Actualele organe reprezentative în parohii, protopopii, eparhii, mitropolii și Patriarhie încetează pe data constituirii noilor organe deliberative instituite prin prezentul Statut.

Art. 203. — Absolvenții fostelor Institute sau Academii teologice din Ardeal, care au la bază bacalaureatul, diploma de seminar teologic sau de școală normală cu opt clase, precum și examenul de calificare preoțească, sunt asimilați în drepturi cu licențiații în teologie.

Art. 203. — Preoții și diaconii în funcțiune la data publicării prezentului Statut cu o vechime de 5-10 ani de preoție, sunt socotiți provizorii, urmând a depune examenul de definitivat în condițiunile art. 123, iar cei cu o vechime în preoție de peste zece ani sunt dispensați de examenul de definitivat

urmând să depună numai examenul de promovare în condițiunile art. 124 din statutul de față.

Art. 204. — Chiriarhii, în termen de cel mult trei luni dela publicarea prezentului statut, vor revizui toate distincțiunile onorifice bisericesti ale clerului din eparhia respectivă.

Vor menține distincțiunile de sachelar, pentru cei care se încadrează în dispozițiunile art 140 din acest statut și vor face propuneri motivate Sinodului Mitropolitan pentru menținerea distincțiunilor respective de iconom sau iconom stavrofor.

Distincțiunile care nu vor fi menținute și publicate în „Buletinul Oficial“ al eparhiei respective sunt anulate.

Aceiași revizuire se va face și pentru rangurile monahale.

Se consideră anulate toate rangurile de arhimadrit și mitrofor care au fost acordate fără aprobarea Sfântului Sinod.

Art. 205. — Consilierii administrativi eparhiali și patriarhali în funcțiune, recunoscuți de Ministerul Cultelor la data publicării prezentului statut, precum și toți funcționarii definitivi din administrația eparhială și centrală, clericii sau mireni, se pot încadra în posturile echivalente, prevăzute în noua organizare bisericască la centrele respective.

Dacă vreunii din aceștia nu pot fi încadrați la centrul respectiv, ei pot fi transferați și încadrați la alt centru în posturi egale.

Clericii din această categorie, la cerere, pot fi transferați la posturi de preot sau protopop.

Cei care nu acceptă transferarea la alt centru administrativ bisericesc, se consideră demisionați.

Încadrările și transferările consilierilor administrativi patriarhali și ale funcționarilor administrativi dela Sfântul Sinod, Consiliul Național Bisericesc, Institutul Biblic, Tipografia Cărilor Bisericești și Casa Clerului se fac de către Consiliul Național Bisericesc.

Noile încadrări și transferări se comunică Ministerului Cultelor pentru recunoaștere.

Modificarea Statutului

Art. 206. — Acest statut, întocmit de Biserică, pe temeiul principiilor și dispozițiilor generale, cuprinse în Canoanele Bisericii și în legea pentru regimul general al cultelor religioase, pentru a determina modalitățile după care Patriarhia Română își reglementează, conduce și administrează afacerile sale religioase, culturale, fundamentale și episcopale, este și rămâne obligatoriu pentru întreaga Biserică Ortodoxă Română.

Toate dispozițiile prezentului statut sunt aplicabile în cadrul și în conformitate cu legea regimului general al cultelor, prevăzută de constituția Republicii Populare Române, iar regulamentele de aplicarea Statutului vor fi aprobate prin decizie de Ministerul Cultelor.

Adunarea Națională Bisericească poate aduce modificări prezentului Statut numai cu o majoritate de 2 | 3 voturi din totalul membrilor săi.

Modificările acestea vor trebui însă aprobate printr-un decret al Prezidiului Marelui Adunări Naționale, la propunerea Guvernului prin Ministrul Cultelor.

Art. 207. — Toate dispozițiile de orice fel contrarii acestui Statut sunt și rămân abrogate.

Votat cu unanimitate de Sfântul Sinod în ședințele dela 19 și 20 Octomvrie 1948.

ȘTIRI DIVERSE

1. Deschiderea cursurilor Seminarului pentru Monahii dela Mănăstirea Varatec — Neamț

Potrivit noului Statut pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, art. 78, atât în mănăstirile de călugări cât și în cele de călugărițe vor ființa școli speciale de misionari, profesionale, menaj, etc. La mănăstirile mari din Mitropolia Moldovei funcționează și două seminarii, unul pentru călugări la Mănăstirea Neamț, iar pentru călugărițe la Mănăstirea Varatec.

Pentru a marca însemnătatea acestor școli monahale însuși I. P. S. Patriarh a onorat cu prezența și îndrumările I. P. Sale deschiderea cursurilor. Seminarul de călugări a fost deschis la sfârșitul toamnei anului 1948. Cel de călugărițe a fost deschis la 20 Martie crt., la Varatec.

Cu acest prilej *I. P. S. Patriarh Justinian* a trasat noua orientare a vieții călugărești, arătând în special nevoia de ridicarea nivelului cultural al monahismului, cum și introducerea, obligatorie, la toate mănăstirile a *vieții de obște*. La deschiderea cursurilor dela Varatec I. P. S. Patriarh a fost însoțit de P. C. Arhim. Theoctist Arăpaș și de consilierii patriarhali.

2. **Preoții bolnavi pot pleca la stațiunile Balneo-climaterice**, în calitate de funcționari publici, urmând să satisfacă normele generale de trimiteri stabilite de Ministerul Sănătății, adică trecând în prealabil prin fața comisiunilor de triaj, instituite de Minister și care funcționează pe lângă Servi-

ciile Sanitare de județ, iar în București pe lângă Inspectoratul General Sanitar al Capitalei. Aceste norme generale au fost comunicate Sfintei Patriarhii de către Direcția Balneo-Climaterică din Ministerul Sănătății în adresele Nr. 22083 și 1121 din luna Martie a. c.

3. Pangarul este scutit de impozitul comercial, după cum a comunicat Ministerul de Finanțe Serviciul Comercial, Sfintei Patriarhii cu adresa Nr. 309515 din 7 Martie 1949. Patriarhia Română a trimis Ministerului de Finanțe cererea unui grup de preoți din Buzău, care se plâneau împotriva unor organe fiscale care interpretaseră greșit textul legii Nr. 1/1949. Prin rezoluția Ministerială din 2/II/1949 pusă pe acea plângere, s'a dispus ca pangarele bisericesti nu se impun. In acest sens s'au dat dispozițiuni administrației financiare Buzău, prin ordinul purtând acelaș număr și dată cu adresa menționată mai sus.

4. Prima serie de preoți din eparhie, care au urmat cursurile speciale misionare ale Centrului de îndrumare preoțească din București, s'au reîntors la posturi după depunerea examenului regulamentar. Urmează ca seria a doua să fie la cursuri, în București, la acelaș institut universitar pe ziua de 1 Mai a. c. Se atrage atenția celor programați să fie pregătiți din vreme cu cele necesare, pentru a nu întârzia dela cazare și deschiderea cursurilor. Deși cursiștii din seria II își cunosc îndatoririle, li se atrage și pe această cale din nou luarea aminte.

5. In cursul lunii Martie a. c., s'au stins din viață doi vrednici preoți din Mitropolia Moldovei, unul din administrația centrală iar altul dela o parohie rurală.

In ziua de 27 Martie a încetat din viață preotul Axinte Vatamanu dela parohia Bârlești jud. Iași în vârstă de 54 ani. O boală necruțătoare l-a doborât în plinătatea puterilor de muncă. Reparase și acoperise biserica cu tablă. Pentru activitatea lui meritorie înalta Chiriarchie îl distinsese cu rangul de iconom stavrofor. Cât a fost legat de biserică se vede și din faptul că a donat mica lui casă proprie, compusă din două camere pentru casa parohială, ca astfel urmașul lui să aibă unde să se adăpostească. A fost iubit mult de popor, care i a răsplătit iubirea cu mai multă cinstire.

Celălalt preot plecat în lumea dreptilor a fost P. C. Preot Ion Dănilă, consilier referent la secția economică, Serviciul Inventarului. Părintele Ion Dănilă era transferat dela Episcopia Romanului, unde depusese o rodnică activitate timp îndelungat. Aici, la Iași, lucra cu acelaș zel fiind exemplu de muncă în mijlocul funcționarilor. Năpăstuit de o boală grea, pe care n'a sesizat-o la timp, după o scurtă suferință a decedat la Spitalul Central din Iași. Moare în vârstă de 58 de ani. Corpul neînsuflețit a fost dus la Roman, aproape de familia lui. Din partea Sf. Mitropolii a fost delegat să-l ducă ultimul omagiu P. C. preot Scarlat Porcescu, directorul Școlii de Cântăreți.

Dumnezeu să le primească sufletele lor în ceata celor ce au iubit râvna Bisericii Mântuitorului Hristos.

„PASCU“

STR. ȘTEFAN CEL MARE Nr. 60 — IAȘI

CLOPOTE ȘI ODOARE BISERICESTI
POLICANDRE ȘI SFECINICE
CADELNIȚE, CRISTELNICE, POTIRE, ETC.
SE RETOARNĂ CLOPOTE CRĂPATE
GARANTÂND DE DURABILITATEA LOR
FURNIZORUL SF. MITROPOLII ȘI A MONASTIRILOR
DIN MOLDOVA. ATELIER SPECIAL PENTRU
AURIT ȘI REPARAT ORICE O D O R BISERICESC

CONT 5

Nr. 3.488

Aprille 1949

P. C. Preot al Parohiei.....

Comuna.....

Judetul.....

MITROPOLIA MOLDOVEI

FOAIE OFICIALA A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR

A P A R E

SUB CONDUCEREA SECȚIEI CULTURALE A CONSILIULUI EPARHIAL

Autorizația Ministerului Informațiilor Nr. 1152 din 12 Martie 1948

Redacția și Administrația
Secția Culturală, Sf. Mitropolie

A B O N A M E N T U L
PE UN AN 500 LEI

CUPRINSUL :

1. La un an de patriarhat de Arh. TEOCTIST ARAPAȘ, Vicarul Mitropoliei Moldovei.
2. Moțiunea adoptată în Consfătuirea Șefilor cultelor din R. P. R.
3. Adunarea Eparhială Provizorie (Proces Verbal al Ședinței din 15 Mai 1949).
4. DECIZIUNI MITROPOLITANE.
5. DIVERSE ȘTIRI.
6. † Valerie Moglan.

MITROPOLIA MOLDOVEI

FOAIE OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR

Autorizația Ministerului Informațiilor Nr. 1152 din 12 Martie 1948

LA UN AN DE PATRIARHAT

Republica Populară Română se numără printre țările ce-și înalță edificiu nou, solid. Așa cum e și firesc, într'un stat cu o structură organică nouă și instituțiile sunt restructurate ca să poată corespunde realităților sociale.

Biserica Ortodoxă Română își are orânduirea ei morală și canonică statornică pentru îndrumarea poporului pe calea mântuirii sufletești. Membrii ei, credincioșii, trăesc în societate și iau parte activă la dezvoltarea ei. De bună starea acestei societăți depinde și viitorul fiecărui individ. Colectivitatea socială imprimă caracterul și năzuințele individului. Celce nu se încadrează în mersul colectivității se elimină din corpul ei, întocmai ca și cel care nu ascultă de poruncile Bisericii se exclude dela praznicul mântuirii.

În etapele dezvoltării societății, Biserica ca organism a fost influențată de modul cum s'a dezvoltat societatea. Din pricina acestei interdependențe cu mersul societății, Biserica a suferit unele influențe deficitare în raport cu puritatea învățaturii evanghelice. Nu Biserica, ca depozitară a magisterului divin a făcut abateri, ci unii oameni cari o conduceau.

Deaceia vedem, mai cu seamă în Apus, cum Biserica se dezvoltă cu aceleași metehne pe care le-au avut tendințele feudale sau ale burgheziei capitaliste. Vaticanul păstrează și astăzi, cu tenacitate, tendința de a domina lumea ca putere temporală, ca orice stat capitalist cu mărturisite tendințe imperialiste.

Biserica Ortodoxă Română a avut alt caracter. Ea a fost o instituție a poporului.

Influența feudalismului habsburgic s'a arătat, în mod brutal, prin rășluirea, prin siluire, a unei părți din Biserica Ortodoxă și

alipirea la romano-catolicism prin unirea dela 1698, iar interesele burgheziei legate de monarhie au fost apărate prin concordatul din 1929 în dauna Bisericii strămoșești. Aceste două exemple sunt suficiente pentru a marca influențele deficitare suferite de Biserica Ortodoxă.

Din punct de vedere al legăturilor culturale, Biserica Ortodoxă Română a stat, până la începutul sec. XX în concertul armonios al bisericilor surori ortodoxe. Clerul conducător era format la universitățile din Kiew sau Atena. Profesorii de teologie posedau titluri de doctori sau magistri dela cele două universități ortodoxe. Incepând cu sec. XX, și în special după primul războiu mondial, influența apuseană, fie a catolicismului, fie a protestantismului s'a făcut adânc simțită în orientarea teologiei noastre. Misticismul lui Meister Eckhart sau Iacob Böhme s'a bucurat de un studiu atent și nici tomismul nu a fost neglijat. Căile teologiei au fost îndreptate în altă parte decât la izvoarele ortodoxiei, adică la Sfinții Părinți. Puțini dintre teologii contemporani s'au îndeletnicit cu aprofundarea izvoarelor ortodoxiei. Din pricina aceasta se iveau multe contradicții.

Teologia se îndreptase spre abstract, spre metafizică, detașându-se de problemele sociale. Epistola Sf. Iacov era citată doar în combaterea principiului formal de credință *Sola fide* al protestantismului fără să i se dea importanță socială, așa cum o interpretaseră Sfinții Părinți și cum cere o interpretare autentică. Infrângând fascismul în cel de al doilea război mondial, victoriile armate sovietice ne-au eliberat țara. Patria socialismului, Uniunea Sovietică, aducea odată cu eliberarea țării noastre și experiența unei așezări sociale care înlătură exploatarea omului de către om. Invățătura Bisericii deși propovăduia egalitatea între oameni, ca fii ai aceluiași Părinte ceresc, nu a avut putere să înlătore contradicțiile sociale, rezultate din stratificarea claselor sociale privilegiate. Biserica trebuie să fie o instituție religioasă și nu politică.

În anii 1945, 1946, 1947, datorită înțelegerii noului Vicar al Mitropoliei Moldovei, I. P. S. Justinian, actualul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, biserica moldovenească a pășit pe un drum nou și luminos. Ca Mitropolit al Moldovei și Sucevei, I. P. S. Justinian a continuat opera începută în anii de vicariat, pentruca fiind chemat în scaunul patriarhal să facă lucruri mărețe pentru biserica noastră.

Vom reaminti însemnatele evenimente pe tărâmul vieții religioase, evenimente legate de activitatea I. P. S. Sale Patriarhului Justinian :

a. Denunțarea concordatului

Constituția Republicii Populare Române în art. 27 garantează libertatea de conștiință și libertatea religioasă a fiecărui cetățean.

I. P. S. S. Patriarh JUSTINIAN

Interesele burgheziei și ale fostei monarhii au fost strâns legate de cele ale capitalismului imperialist cosmopolit, în fruntea căruia stătea agentura Vaticanului.

Prin Concordatul din 1929 Vaticanul își constituise un stat catolic înăuntrul Statului român. Pe lângă existența unui *status catholicus Transylvanensis*, stat ce nu avea niciun temei evanghelic, ci, dimpotrivă purta haina unei fanteze privilegiate, se mai constituia și un patrimoniu sacru. Averi peste averi, acumu-

late în imobile, păduri, mine, școli, instalații balneare, etc. etc., constituiau ființa acestui *status catholicus* de factură nespirtuală. Acel cal troian vârât în sânul Patriei noastre constituia o rușine pentru suveranitatea noastră națională.

Guvernul nostru a denunțat acest concordat spălând nu numai stigmatul unei umiliri, dar dând și posibilitatea greco-catolicilor să-și manifeste nestingherit, libertatea conștiinței lor religioase.

b. Readucerea greco-catolicilor români în sânul Bisericii Ortodoxe

Condițiile unei reîntregiri a Bisericii Ortodoxe deveneau prezente. Papalitatea nu mai putea ține încătușat un popor desmembrat prin silnicie.

Apelul adresat de I. P. S. Patriarh Justinian în biserica „Sf. Spiridon Nou” în ziua de 6 Iunie 1948 chemând pe credincioșii greco-catolici să revină la Biserica mamă a avut un puternic ecou în sufletele celor de peste munți.

— „Ce ne mai desparte ? — spunea I. P. S. Patriarh Justinian. Nimic altceva decât credincioșia pe care „încă o mai acordați cu supunere Romei ! Intoarceți-vă această credincioșie către Biserica neamului nostru, a strămoșilor noștri și ai voștri. Lăsați să biruie în voi, nu amăgirile Romei, ci dragostea Voastră „câtre neam și țară.

Acest vibrant apel conjugat cu actul de denunțare al Concordatului au deschis căile revenirii celor rășluiți dela Biserica Mamă în 1698. După o ruptură de 250 ani, apele ortodoxiei românești s'au împreunat și în zilele de 3 și 21 Octombrie 1948 s'a adus pacea religioasă în sânul credincioșilor dogoriți de dorul reîntoarcerii la vatra ortodoxiei. Invrăjbirile între popoarele conlocuitoare în Ardeal pe temeiul de deosebiri confesionale s'au potolit definitiv, deoarece toate cultele aveau aceeași îndreptățire de manifestare în cadrul prevederilor constituționale. Biserica Ortodoxă care purtase chipurile, titlul pompos de „dominantă” scăpase, în realitate de adevărata dominație a romano-catolicismului papal Ea. devine cu adevărat „*autocetala și unitară în organizarea sa*”.

c. Organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române

Pe temeiul nouilor realități sociale din Republica Populară

Română se impunea și o nouă structurare a organismului bisericii.

În ce privește doctrina „*Biserica își păstrează unitatea dogmatică, canonică și a cultului cu Biserica ecumenică a Răsăritului*”.

Din punct de vedere administrativ însă capătă unele transformări esențiale. Eparhiile sunt delimitate pe considerente de ordin geografic și în legătură cu împărțirea administrativă laică. Corespondențele administrative ușurează buna gospodărie a tuturor unităților, autoritățile de Stat fiind în strânsă legătură cu cele bisericesti.

Biserica Ortodoxă Română are organe centrale deliberative: *Sfântul Sinod* și *Adunarea Națională Bisericească* iar ca organe centrale executive: *Consiliul Național Bisericesc* și *Administrația Patriarhală*.

Hotărârile acestor foruri superioare sunt obligatorii pentru întreaga Biserică Ortodoxă Română.

Cu această organizație *unitară* dispar unele tradiții locale ce imprimau la unele eparhii independența neprielnică pentru organismul general bisericesc. Pentru păstrarea acestei unități administrative Patriarhul exercită *dreptul de devoluție*, în conformitate cu can. 11 al. Sinod. VII ecum.

Restructurarea administrativă se face de sus până la cea mai de jos unitate bisericească. Forurile administrative și de judecată, necorespunzătoare au fost înlocuite sau înlăturate (de pildă Consistoriul Mitropolitan a fost înlăturat ca nefiind practic). S'a întărit în schimb viabilitatea unei parohii care nu mai poate fi înța pe viitor dacă nu are 500 familii la oraș și 400 familii la țară. Parohiile vor putea trăi din proprii mijloace, după chibzuința consiliului și epitropiei parohiale. S'a hotărît înființarea unui *Comitet Parohial*, în care pot fi alese ca membre și femeile majore. Acest comitet are largă putere de inițiativă sprijinit de Consiliul Parohial.

Protopopiatul s'a arondat pe plăși. Controlul la parohie se va face efectiv, raza de acțiune a protopopului fiind restrânsă geograficește. Administrația eparhială a fost restrânsă la necesități gospodărești, înlăturându-se biurocratismul greoiu și inutil. Cu un cuvânt s'a însănătoșit structura administrativă bisericească.

d. Pregătirea clerului și recrutarea personalului bisericesc

În cuvântarea rostită la 24 Maiu 1948 în fața Marelui

Colegiu Electoral, cu prilejul alegerii ca Patriarh, I. P. S. Justinian declară :

„Niciodată în viața ei, în curs de aproape două milenii, Biserica lui Hristos nu a avut un prilej mai potrivit pentru a-și pune în practică învățăturile evanghelice, cum este cel de azi, datorită regimului popular instaurat în țara noastră“.

„Obiectivul misiunii Bisericii este omul — temelia Patriei și Societății. Înălțarea omului condiționează îmbunătățirii tuturor celorlalte realități ale vieții umanești. Formarea unui om nou, a unui om conștient de rosturile lui pe pământ, pătruns de nepieritoarele adevăruri ale dreptății și păcii, iată o vastă lucrare la săvârșirea căreia este chemată să contribuie și Biserica“.

Centrul de gravitate al misiunii Bisericii este preconizat de Patriarhul țării, în „*înălțarea omului*“ Regimurile feudale și ale burgheziei îl puseseră în lanțurile exploatării.

Regimul de democrație populară a smuls pe om din ghirlele exploatării.

Pentru acest om nou, pentru înălțarea lui la o viață mai bună, se îndreaptă și misiunea Bisericii.

Ca să se ajungă acest scop „Slujitorilor Bisericii le revine datoria de a îndepărta din sufletele oamenilor toată sguera lăsată de păcatele trecutului și de a-și da și viața pentru apărarea păcii și libertății omenirii, după pilda dată nouă de Iisus“, spunea I. P. S. Patriarh în cuvântarea menționată mai sus.

„Păcatele trecutului“ au rădăcini adânci în suflet. Sguera de aici trebuiește înlăturată, ca omul să fie cu totul reînnoit. Către această lucrare misionară trebuia să fie îndreptată preoțimea, *către un apostolat social*, în care fapta evidentă să mărturisească credința lăuntrică.

O reîntoarcere la viața de curăție morală pe linia creștinismului din epoca lui de aur se impunea. Pentru acest lucru se cerea o nouă orientare a preoțimei.

e. Cursurile de Indrumare Misionară

Răspândit pe la parohii, clerul nu mai fusese verificat, dacă Pregătirea lui misionară se menține în pas cu vremea. Posesiunea

unui titlu academic nu totdeauna exprimă și un conținut corespunzător mai ales dacă acesta nu este alimentat fără încetare din izvoarele revelațiunii, din arsenalul descoperirilor științifice și din consecințele transformărilor sociale.

Imperativul vremii curente cere „*înălțarea omului nou*” pentru aceasta trebuie și o nouă orientare a preoțimei, ca ea să răspundă cu promptitudine la rezolvarea problemelor de păstorit.

Prin Statutul de organizarea și funcționarea Bisericii Române, s'a legalizat verificarea cadrelor preoțești instituindu-se cursuri misionare obligatorii atât pentru definitivarea în oficiu cât și pentru promovarea pe scara administrativă.

Aceste cursuri de îndrumare misionară se țin sub egida Institutelor Teologice Universitare, dela București, Sibiu și Cluj. Durata cursurilor este de două luni și jumătate, în care timp corpul profesoral dă noi orientări în câmpul pastorației, se stăruie asupra problemelor capitale, informează preoțimea asupra poziției Ortodoxiei românești în cadrul ecumenicității și se dau îndrumări cu caracter practic pentru ca și preoțimea să contribuie la edificiul social al Republicii Noastre populare.

Deviațiile brodate pe doctrina ortodoxă sunt înlăturate printr'un discernământ critic. Ținta principală este de a se nimici cauzele psihozelor falșelor pietăți religioase ce duc la superstiții, obscurantism și misticism bolnăvicios. O contribuție însemnată la producerea acestor deviații intenționate vine din partea diferitelor secte mistice sau raționalist-dizolvante care urmăresc și scopuri politice fiind în slujba imperialismului anglo-american.

Un punct esențial îl formează și uniformizarea cultului liturgic în toată biserica, lucrare simțită de multă vreme dar nepusă în practică.

Paralel cu problemele teologice se desvoltă și cele cu caracter social-laic indicându-se atitudinea și contribuția preoților.

În concluzie, rostul acestor Cursuri de Indrumari Misionare urmărește o nouă formație misionară a preotului în vederea creerii omului nou, dezbracat de păcatele trecutului.

1. Reforma învățământului teologic

Reforma învățământului public în general, care are caracter laic, a definit și poziția învățământului religios pentru pregătirea personalului bisericesc. Domeniile de activitate ale școlii și ale Bisericii sunt bine precizate. Natura acestor două instituții

fiind fundamental deosebită, încălcările dintr'un domeniu în altul nu sunt îngăduite.

Biserica își are învățământul propriu pentru pregătirea cadrelor ei. Acest învățământ se face cu : a) *Școli de cântăreți*, b) *Seminarii monahale* și c) *Institute de grad universitar*. Organizarea și felul de funcționare a acestor școli se determină prin regulamente speciale, de către Sf. Sinod. Caracterul învățământului pentru pregătirea personalului bisericesc este imprimat de trebuințele culturale ale Bisericii.

În legătură cu învățământul teologic s'a stabilit și o nouă calificare a parohiilor, împărțite în trei categorii, după starea și regiunea unde s așezate.

Aceste parohii vor fi ocupate de titulari în ordinea calificăției obținute la examenele de absolvire a Institutului Teologic. În acest mod munca se răsplătește după dreptate, punându-se stavilă elementelor slabe să ocupe parohii bune. Influențele lăturale, prin acest mijloc de promovare și verificare, sunt cu totul înlăturate.

Spiritul de dreptate reiese cu evidență din aceste măsuri legale.

g. Renașterea monahismului

Rolul monahismului în trecut îl probează curentul adus de către marele călugăr rus Paisie Velicicovschi la mănăstirile din Moldova. Curentul paisian a reprezentat cea mai fidelă viață chinovitică de piozitate și muncă culturală, așa cum a fost preconizată de sfântul Vasilie cel Mare.

Cu vremea, cinul monahal a lăncezit datorită influențelor din afară în special tendințelor fanariote. Încercările patriarhului Nicodim, ultimul urmaș al curentului paisian, de a regenera monahismul n'a dat rezultate de cât în mod sporadic.

Prin noul Statut de organizare și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, I. P. S. Patriarh Justinian imprimă condițiile de renaștere a cinului monahal. Art. 77 prevede :

„Fiecare mănăstire este datoare ;

a) a-și întocmi astfel viața în interiorul ei, încât să devie un loc de aleasă și desăvârșită viață bisericească, de frumoase virtuți creștinești, de evlavioase slujbe religioase, de bogată mângâere sufletească și pildă de viață creștinească, atât pentru conveștitorii ei cât și pentru cei ce o vor vizita.

b) Să practice ocupațiuni și îndeletniciri potrivite cu sfințenia locului spre a fi de folos poporului, dovedind o dragoste împreunată cu fapte bune față de obștea țării“.

Art. 78 prevede, în continuare, îndeletnicirile culturale și practice pe care să le practice viețuitorii de mănăstire. Lucrul în ateliere este obligatoriu și nimeni nu mai poate fi în monahism fără să aibă absolvența a 7 clase primare și a școlii monahale cu certificarea calificării unei meserii învățată în atelier.

Aceste condiții primordiale pun stavilă celor ce considerau viețuirea în mănăstire ca un refugiu dela obligațiile sociale. Monahismul e pus în slujba colectivității prin îndeletnicirile lui practice. În plus, mănăstirile vor deveni focare de cultură bisericească prin școlile monahale și prin seminariile ce funcționează la chinoviile mari. Monahii vor căpăta aceeași pregătire intelectuală devenind misionari pentru răspândirea și întărirea vieții religioase“ (art. 78 al. b.).

h. Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă

Pentru realizarea planului de întărirea vieții religioase în poporul dreptcredincios I. P. S. Patriarh Justinian are la îndemână Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă, „care funcționează sub îndrumarea patriarhului“ (Art. 161).

Această instituție are ca scop editarea, tipărirea și răspândirea Sfintei Scripturi, a cărților de ritual, a lucrărilor și revistelor de știință teologică și a literaturii pentru întărirea religiosității credincioșilor, precum și pentru confecționarea și răspândirea icoanelor și obiectelor sacre și a celor cu caracter religios, necesare bisericilor și credincioșilor“.

Prin acest mijloc de promovarea culturii religioase se câștigă o uniformizare în cult și o egală difuzare a rezultatelor cercetărilor științei teologice la toate parohiile. Preoțimea va avea ca îndreptar de cultură generală cele trei reviste:

1. *Biserica Ortodoxă Română*, 2. *Ortodoxia* și 3. *Studii Teologice*, fiecare având un anumit domeniu de exploatare.

Toate produsele Institutului vor fi puse la îndemâna parohiilor prin magazine bisericești și centre de desfacere la protopopiile de plăși.

Va circula numai cartea religioasă veritabilă oprindu-se posibilitatea răspândirii la sate a broșurilor cu conținut suspicios

sau tendențios, alimentate altădată din belșug de către diferite secte.

În acest mod nu se va mai aduce onor bisericii, că sprijină superstiții și false produse ale piozității religioase.

Evanghelia aduce lumină și nu întuneric.

i. Întărirea comunității ortodoxe

După 1917, Biserica Ortodoxă Română a fost pusă în imposibilitate de a avea legături cu Biserica Ortodoxă Rusă, sora ei mai mare și susținătoarea verificată în trecutul de impilație otomană. Sistemul politic al imperialiștilor din apus a creat un „cordon sanitar” ca ideile de dreptate socială să nu pătrundă în țările exploatare, venind din U. R. S. S. Acest „cordon” a pus stavilă și ecumenicității religioase a țărilor ortodoxe.

Deabea după sfârșitul celui de al doilea război mondial, când plaga fascismului stărpită, țările ortodoxe au putut intra în legături de canonicitate cu marea Biserică Rusă. Vizitele reciproce ale II. PP. SS. LL. Patriarhi Nicodim și Alexei, la început apoi participarea I. P. S. Patriarh Justinian la Moscova, cu prilejul împlinirii a 500 ani de la autocefalia Bisericii ruse, cu care prilej s'a ținut importanta *Conferință* panortodoxă de la Moscova, au normalizat legăturile între cele două biserici.

Problemele ce s'au discutat la Moscova și hotărârile ce s'au luat dovedesc suficient importanța ecumenicității Bisericii Ortodoxe.

Asaltul Vaticanului asupra Bisericilor Ortodoxe, cu scop de subjugare, validitatea hirotoniilor anglicane, poziția ortodoxiei față de mișcarea așa zisă ecumenică, problema calendarului au fost puncte cruciale care și-au capatat fericită deslegare.

Cu atât mai mult că unele din problemele amintite, deși religioase ca natură, în actualitate erau împinse de către cei din Apus, pe făgaș politic. Imperialiștii nu cruță niciun domeniu pentru ca să nu încerce a trage foloase. Li s'a dat răspunsul convenit prin demascările ațâțătorilor la un nou războiu. Biserica Ortodoxă este sprijinitorul și apărătorul păcii. Mesagiile lansate către credincioși de către II. PP. SS. LL. Alexei Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii și Justinian, Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, reprezintă însemnate contribuții la apărarea păcii între popoare, alături de alte multe manifestări în acest scop, cum au fost congresele partizanilor păcii de la Paris și Praga.

j. Avântul științei teologice românești

Un interes deosebit îl arată I. P. S. Patriarh Justinian pentru stimularea cercetărilor în domeniul Teologiei. Aceste cercetări urmăresc fundamentarea noii orientări pastorale. Alături de bătrâna revistă *Biserica Română Ortodoxă* organul oficial al Sfântului Sinod, apare sub patronajul I. P. S. Sale, *Glasul Bisericii* revista Mitropoliei Ungro-Vlahiei, *Studii Teologice* publicația cercetărilor profesorilor de Teologie și *Ortodoxia* revista în care se reflectă ecumenicitatea ortodoxă și problemele interconfesionale. Niciodată Patriarhia Română n'a avut la îndemână așa mijloace tehnice de difuzarea culturii religioase pe întreg cuprinsul țării. Organizarea unitară a Bisericii se reflectă și prin acest aparat de difuzarea culturală.

l. Disciplina clerului

Ortodoxia românească are un stil al ei de comportare rezultat din hotărârile sinoadelor ecumenice și particulare.

Respectarea canoanelor înseamnă și apărarea stilului de înfățișare ortodoxă. I. P. S. Patriarh Justinian ține ca demnitatea morală a preotului să fie manifestă și în ținuta vestimentară. Deaceia prin noul Statut conduita și portul preoților sunt legalizate în așa fel, ca pe întreaga Biserică să existe uniformitate. Influențele străine de corpul preoțesc, venite tot din Apus, au fost înlăturate.

m. Preoțimea alături de popor

Cuvântul I. P. S. Patriarh Justinian se face auzit la orice chemare ce urmărește ridicarea nivelului de viață al poporului. Pastoralele I. P. S. Sale sunt norme pentru preoțime. Conținutul lor limpede, sincer, documentat, încălzește inima și întărește voința la acțiune. N'a fost campanie de lămurire și muncă la care preoțimea să nu-și fi dat contribuția după sfaturile I. P. S. Patriarh Justinian.

În întreaga Biserică Ortodoxă Română se simte un nou suflu de viață și aceasta datorită energiei creatoare a I. P. S. Patriarh Justinian.

n. Asociere la un omagiu binemeritat

Plecat la scaunul patriarhal dela Mitropolia Moldovei și

Sucevei, I. P. S. Patriarh Justinian a încheiat un an de rodnică activitate patriarhală.

Marea Adunare Națională Bisericească, prin cuvintele elogiase ale D-ului Dr. Petru Groza, Președintele Consiliului de Miniștri, ale d-ului prof. universitar Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, ale I. P. S. Mitropolit Dr. Nicolae Balan, l-a sărbătorit într'un chip cu totul mișcător.

La această bucurie ne îngăduim și noi cei ce stăm sub conducerea directă a I. P. S. Patriarh Justinian, cler și popor credincios din jurul scaunului chiriarhal, dela Iași, să împletim la coroana recunoștinții generale flori de fiească dragoste și devotament. Suntem plini de duioșie față de cel ce a fost în Moldova denumit „Părintele Orfanilor“ pe vremea celei mai crunte încercări de molimă, seceta, foamete, ruină și moarte.

Toate câte le-am înrămat în această schiță ocazională sunt roadele îndemnurilor, oboselilor și muncii I. P. S. Patriarh Justinian.

Ceiace aducem noi la praznicul bucuriei, este sentimentul recunoștinții și al evlaviei moldovenești prin cuvintele tradiționale :

Intru mulți ani Inalt Prea Fericite Stăpâne !

Arhim. Teoctist Arăpaș
Vicarul Mitr. Moldovei

Moțiunea adoptată în Consfătuirea șefilor cultelor din R. P. R.¹⁾

**Șefii cultelor exprimă mulțumirile credincioșilor lor față de
Guvernul Republicii Populare Române pentru libertatea
religioasă și pentru deplina egalitate a cultelor
realizate în țara noastră**

În ziua de 23 Iunie a. c., s'a ținut sub președinția Înalt Prea Sfințitului Justinian Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, o consfătuire, la care au participat următorii șefi de culte : I. Vasarhelyi, Episcopul Cultului Reformat, Dr. Friederich Mueller, Episcopul Cultului Evanghelic Luteran, C. A., Gheorghe Argay, Episcopul Cultului Evanghelic Luteran S. P. Dr. Moses Rosen, Șef Rabinul Cultului Mozaic din R. P. R., Dr. Simon Dănilă Episcop Unitarian (Substituit) Arhim. Basken Balgian Șeful Bisericii Armene din R. P. R., Mitropolitul Tihon al Bisericii Creștine de rit vechiu (lipovenească) și Mehmet Iakub, Muftiu, Șeful Cultului Musulman din R. P. R.

După discuții în care toți șefii cultelor și-au manifestat dorința de a exprima mulțumirile credincioșilor lor față de Guvernul Republicii Populare Române, pentru libertatea religioasă și pentru egalitatea cultelor, realizate în țara noastră, s'a redactat — într'un unanim consens — o moțiune.

În aceeași zi participanții la consfătuirea dela Patriarhia Română s'au prezentat la Ministerul Cultelor, unde au fost primiți de d-rl prof. Stanciu Stoian, ministrul Cultelor. În numele celor 9 culte care și-au întocmit statutele de organizare și al căror conducători erau prezenți Înalt Prea Sfințitul Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a citit o moțiune prin care șefii cultelor și-au exprimat dorința de a se alătura acțiunii pentru pace și bună stare a celor ce muncesc.

1) Publicată în ziarul „Universul” No. 148, Luni 27 Iunie 1949.

Vineri la orele 11, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Justinian, împreună cu șefii cultelor din R. P. R., Vasarhelyi Episcop Reformat din Cluj, Dr. Friederich Mueller, Episcop Evanghelic C. A. din Sibiu, Gheorghe Argay, Episcop Evanghelic Luteran din Arad, Dr. Moses Rosen, Șef Rabinul Cultului Mozaic din R. P. R., Dr. Simion Dănilă, Episcop Unitarian Cluj, Arhim. Vasken Balgian, șeful Bisericii Armene din R. P. R., Mitropolit Tihon al Bisericii Creștine de rit vechiu (lipovenească) din R. P. R., și Mehmet Iakub Muftiu, șeful cultului Musulman din R. P. R. au fost primiți în audiență la Consiliul de Miniștri, de Miniștri, de d-1 prim ministru Dr. Petre Groza, Vasile Luca vicepreședinte al Consiliului de Miniștri și prof. Stanciu Stoian, ministru Cultelor.

Episcopul Cultului Reformat — vorbind în limba maghiară — a declarat în numele tuturor confesiunilor conlocuitoare că potrivit credinței și misiunii lor vor servi marea cauză a păcii și a progresului, dovedind prin aceasta că sunt factori constructivi ai vieții publice.

D. Dr. Petre Groza, președintele Consiliului de Miniștri, au mulțumit reprezentanților cultelor din R. P. R., pentru hotărîrea de a se alătura luptei pentru pace și progres ducând în acest mod o contribuție efectivă în această luptă.

La orele 12 audiența șefilor cultelor religioase din Republica Populară Română a luat sfârșit.

Textul Moțiunii

Șefii cultelor : ortodox, reformat, evanghelic luteran C. A. evanghelic luteran S. P., mozaic, unitarian, armeno-georgian, creștin de rit vechiu (lipovenesc) și musulman, întruniți astăzi 23 Iunie 1949 în consfătuire, în sala bibliotecii Palatului Patriarhal din București, iau act cu satisfacție de decretele Prezidiului Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române Nr. 233, 591, 627, 588, 592, 589, 593, 637 și 590, prin care s'au aprobat statutele pentru organizarea și funcționarea acestor culte.

Ei constată cele ce urmează :

1. Regimul de democrație populară din Republica Populară Română — regim în care guvernarea Statului înfăptuește voința poporului și apără interesele lui — traduce în fapt prevederile Constituției R. P. R., și garantează în mod efectiv libertatea conștiinței și libertatea religioasă pe tot cuprinsul Republicii, asigu-

rând cultelor dreptul de a se organiza după norme proprii, conform învățăturilor, canoanelor și tradițiilor lor.

2. Prin nouă organizare pe care Bisericele din Republica Populară Română și-au dat-o, în conformitate cu constituția și cu Legea pentru regimul general al cultelor din R. P. R., a dispărut vechea nedreptate prin care se recunoșteau culte sau Biserici cu privilegii speciale. Astăzi, în R. P. R., conform legiurilor de democrație populară nu mai există națiune dominantă și națiuni dominante, ci numai națiuni conlocuitoare. Tot așa, pe teren bisericesc, s'a asigurat cultelor dreptul egal de a se organiza în unități administrative, după importanța numerică a credincioșilor și după modul în care ele se pun efectiv în slujba poporului.

Un singur cult, care în trecut își asigurase privilegii împotriva celorlalte culte și a suveranității însăși a Statului, se arată nemulțumit. Numai reprezentantul acestui cult lipsește astăzi dintre noi, lucru de care credem că nu sunt vinovați credincioșii cultului.

Guvernul Republicii Populare Române, a abolit toate legile și acordurile care creiau o inegalitate de drepturi între culte depe teritoriul țării. Acest fapt de o semnificație profund democratică, a fost apreciat la justa lui valoare de către cultele din R. P. R. care au înțeles să pună la baza organizării lor ideia egalității de drepturi.

3. Noile legiuri au precizat poziția Bisericilor din R. P. R. față de stat și față de celelalte instituțiuni din Stat. În această ordine de idei s'a stabilit misiunea școlii și a Bisericii. Așa cum s'a declarat oficial în text: Școala este instituția care are misiunea de a da generațiilor tinere cunoștințele necesare de cultură generală și de știință: de a da țării specialiști în toate domeniile de activitate umană, de a crește cetățeni conștienți și devotați Republicii Populare Române. Biserica este locașul de rugăciune al credincioșilor, locul unde el își exercită în mod liber credința religioasă.

Elementele dușmănoase democrației au căutat să creieze o agitație în mijlocul credincioșilor pe tema laicizării învățământului. În acest scop ei au trecut la acte de provocare, jignind sentimentele religioase ale credincioșilor. Guvernul de democrație populară a pedepsit și pedepsește cu toată asprimea pe toți acei care prin fapte sau vorbe au lezat libertatea religioasă a cetățenilor credincioși.

4. Educația religioasă a credincioșilor, de toate vârstele, este asigurată tuturor cultelor în biserici și case de rugăciuni.

Culte religioase, prin nouile legiuri ale Republicii Populare Române, au dobândit dreptul de a-și organiza ele însăși școlile de pregătire a deservențior cultelor, cler, cântăreți bisericești, organizați, etc.. Până acum de curând, unele dintre cultele din țară, neputând să-și susțină atari școli, erau nevoite să trimită pe viitorii lor clerici la studii în străinătate. Pentru prima dată în istoria Bisericii din țară, cultele și-au putut creia un învățământ teologic, aci în țară, cu corp didactic plătit de către Stat.

5. Altă dată statul nu s'a interesat cum trebuie de problema asistenței sociale, Biserica instituție care are între misiunile sale și pe aceia de a ajuta pe cei incapabili de a se susține singuri (bătrâni, orfani și bolnavi) se străduia cu mari sacrificii să facă față acestei opere. Statul de democrație populară a luat azi asupra sa problema asistenței sociale. Biserica este recunoscătoare pentru acest fapt regimului de democrație populară și se asociază la cele înlăptuite. Opera sa de ajutoare a celor în nevoi, pe care va continua să o facă, potrivit învățăturilor sale, în cadrul Bisericii, va fi astfel mult ușurată.

6. In Republica Populară Română, s'au săvârșit mari prefaceri, menite să ducă la desființarea oricărui fel de exploatare a omului de către om.

Aceste adânci prefaceri n'au fost înțelese uneori cum trebuie. Unii dintre slujitorii cultelor s'au lăsat influențați fie de mentalitatea ce și-au creiat-o în trecut, fie de propagandă reacționară din lăuntru, fie de aceia a imperialiștilor din afară punându-se în slujba acestora. Statul de democrație populară a luat măsuri împotriva acelor cari s'au făcut vinovați de atari fapte.

In Republica Populnră Română însă, n'a fost pedepsit niciun credincios și niciun cleric pentru credința lui religioasă sau pentru faptul că ar fi fost leal în serviciul cultului. Au fost pedepsiți doar aceia cari punându-se în slujba intereselor imperialiste au uneltit împotriva Republicii, a independenței și a suveranității sale.

Noi nu vom înceta de a duce munca de lămurire în mijlocul clerului și al credincioșilor noștri îndemnându-i să se pună în slujba poporului și a regimului de democrație populară.

7. Regimul de democrație populară din țara noastră, este azi în plin avânt de construcție. Cine muncește și construște are nevoie de pace, deaceia, democrațiile populare vor pace.

Suntem bucuroși să constatăm acest lucru pentru ca și Bisericile pe care le reprezentăm propovăduesc aceasta. Vom propovădui de acum înainte cu și mai mult zel pacea și ne declarăm hotărît împotriva imperialismului care ațără la războiu cu scopul ascuns de a prelungi în lume exploatarea omului de către om, a unor popoare de alte popoare.

8. Cultele pe care le reprezentăm aici în general, însumând 94% din numărul credincioșilor din țară au înțeles să se integreze în ordinea socială creiată de Statul de democrație populară care ne-a asigurat prin legi și ne-a creiat în fapt condiții concrete de liberă organizare și funcționare.

În baza libertății de conștiință și a libertății religioase, forurile conducătoare ale cultelor noastre, și le-au înaintat Ministerului Cultelor, conform prevederilor art. 56 din Decretul Nr. 177. Organele Ministerului Cultelor au examinat proiectele de Statute și au făcut observațiile cuvenite care s'au mărginit la punerea de acord a textelor Statutelor, cu legile țării. Atât în privința termenului de înaintare a proiectelor de statute, cât și în privința doleanțelor juste ale cultelor noastre, am întâmpinat totdeauna largă înțelegere a forurilor competente.

Cu adâncă satisfacție remarcăm că este pentru prima dată în istoria cultelor din țara noastră, când acestea și-au văzut realizată dorința de a avea la baza funcționării lor Statute de organizare. Statul a alcătuit în trecut legi, prin care s'au promis cultelor statute, dar aceste statute pentru marea majoritate a cultelor n'au fost aprobate nicicând.

Pentru această sollicitudine noi suntem recunoscători regimului și Guvernului și vom căuta la timpul nostru să sprijinim din toate puterile eforturile comune ale întregului popor pentru consolidarea și ridicarea Patriei noastre, Republica Populară Română.

București, 23, Iunie 1949.

Semnează :

† *Justinian*, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române.

I. Vasarihelyi, Episcop Reformat din Cluj.

Dr. Frederick Müller, Episcop Evanghelic C. A. din Sibiu

Cheorghe Argay, Episcop Evanghelic-Luteran din Arad.

Moses Rosen, Șef Rabinul Cultului Mozaic din R. P. R.

Dr. Simon Dănilă, Episcop Unitarian Cluj.

Arhim. Vasken Balgian, Șeful Bisericii Armene din R. P. R.

Mitropolit Tihon, al Bisericii Creștine de rit vechiu (lipovenească) din R. P. R.

Mehmet İakub Muftiu, Șeful Cultului Musulman din R. P. R.

Adunarea Eparhială Provizorie

Dela 15 Mai 1949

PROCES-VERBAL

Astăzi, 15 Maiu, 1949, a avut loc ședința de constituire a Adunării Eparhiale Provizorii și ședința pentru lucrările anuale cu ordinea de zi, prevăzute în Convocarea Nr. 4330 din 30 Aprilie 1949.

La ora 9 dimineața, s'a oficiat Te-Deum în Catedrala la care au asistat membrii Adunării.

Cu acest prilej s'a desfășurat și solemnitatea instalării P. C. Sale Arhimandritul Theoctist Arapaș, în postul de Vicar al Sf. Mitropolii a Moldovei și Sucevei.

P. C. Consilier administrativ C. Nonea, a arătat în cuvântul ocazional, noile rîndueli puse în Biserică, după apariția noului Statut de Organizare și funcționare a Bisericii, sancționat de Președintele Marii Adunări Naționale precum și grija I. P. S. Patriarh Justinian de a rezolva în chip magistral problemele sociale și obștești, în directă legătură cu activitatea Bisericii.

Înalt Prea Sfințitul Patriarh a numit în postul de Vicar al Sf. Mitropolii pe P. C. Sa Arhimandritul Theoctist Arapaș, care până în 1 Aprilie a. c. a dirigit treburile de administrația mănăstirilor Eparhiei; deasemenea în timpul anilor de secetă a lucrat pentru ajutorarea celor lipsiți, colaborînd la operile de asistență socială.

P. C. Sa este persoană încercată în cele ale administrației și cu cunoștințe temeinice căpătate în anii de muncă de până acum.

Adresându-se P. C. părintele Vicar, exprimă omagiul din partea personalului dela Centrul Eparhial și al întregii preoțimi moldovene, urîndu-i spor în lucrul înțelept și bun pentru interesele Bisericii.

Părintele Consilier citește apoi Decizia Patriarhală prin care

P. C. Sa Arhim. Theoctist este numit în postul de Vicar al Mitropoliei Moldovei.

După solemnitate, Membrii Adunării trec în Palatul Mitropolitan unde se începe ședința potrivit ordinei de zi.

I

Ședința de constituire

Presidează P. C. Sa Arhim. Theoctist Arapaș Vicarul Sf. Mitropolii, din încredințarea Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și Mitropolit al Moldovei, în baza delegației Nr. 569/949.

P. C. Președinte arată scopul convocării de astăzi, dând citire ordinei de zi.

1. La propunerea P. C. Președinte se constituie Biourul Provizoriu al Adunării fiind desemnați: Pr. N. Todicescu și d-nii Constantin Doroftei și Alex. Arșinel.

2. P. C. Preot N. Todicescu, din Biourul Adunării, face apelul nominal, la care răspund prezenți 26 membri din 30 (clerici și mtreni).

Membrii Adunării depun mandatele la biouru.

3. La propunerea P. C. Președinte se desemnează Comisiunea provizorie de validare, alegându-se d-nii:

1. Pr. M. Gavrilescu
2. Pr. I. Buhaciuc
3. D-l I. Țărineanu
4. D-l M. Săndulache
5. D-l Ioan Floș
6. D-l A. Cojocaru

P. C. Președinte încredințează Comisiunii, mandatele celor 26 membri și lucrările de Convocarea Adunării, pentru examinare, după care suspendă ședința pentru 10 minute.

Comisiunea lucrează sub președenția P. C. Pr. M. Gavrilescu având raportor pe d-l M. Săndulache.

4. P. C. Președinte redeschide ședința.

Comisiunea de validare depune raportul și mandatele, arătând că s'au îndeplinit toate formele legale în ce privește constituirea Adunării iar contestații nu s'au ivit. Cere validarea mandatelor.

5. P. C. Președinte dând citire raportului comisiunii, declară constituită Adunarea Eparhială provizorie.

6. Se procedează la alegerea Biroului definitiv al Adunării conform art. 74 din Regulament.

P. C. Președinte propune și sunt aleși prin vot nominal membri în Biurul definitiv al Adunării.

1. Pr. N. Todicescu — Secretar general.
2. D. C. Doroftei — Secretar.
3. D. Alex. Arșinel — Secretar.

7. P. C. Președinte luând cuvântul, la deschiderea ședinței de lucrări, aduce Onorațiilor membri ai Adunării Eparhiale a Mitropoliei Moldovei și Sucevei, salutul Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, pe care din mila Domnului îl avem păstor și îndrumător al Eparhiei.

Acest salut, spune P. C. Sa, este îndreptat nu numai cu dragostea sa de părinte sufletesc, ci și cu toată aleasa prețuire pentru acela pe care cu atât drag i-a păstorit și de a căror blajin suflet s'a atașat.

Numai treburi de înaltă răspundere în conducerea Bisericii, l-au reținut de a nu fi în mijlocul celor dragi ai săi, spre a le împărtăși față către față, gândurile și simțămintele salutare pentru Biserica Ortodoxă și poporul drept credincios din această de Dumnezeu păzită eparhie.

Înalt Prea Sfinția Sa este legat de această Eparhie a Iașilor prin mănăstirea Cetățuia unde a primit intrarea în cinul monahal, prin această măreață catedrală, în care a primit harul arhieriei, îl leagă deasemeni Universitatea ieșană ai cărei profesori și studenți au petrecut zile de reconfortare în mănăstirile noastre nemțene, îl leagă dragostea clerului și a intelectualilor ieșeni, precum și recunoștința micilor orfani ale căror lacrimi au fost șterse, prin grija și sprijinul părintelui lor, în vremurile de lipsuri și necazuri, și îl mai leagă și atâtea alte lucrări, pe care în timpul celor doi ani de păstorire, le-a împlinit, spre înălțarea Bisericii moldovene.

Iată de ce, prea distinși deputați eparhiali, și noi cu vie bucurie, vă întâmpinăm la acest început de lucru nou, cu legiuiri noi și pline de nădejdi nesdruncinate în agonisită rodnică, vă întâmpinăm zic, cu toată încrederea noastră în puterea de muncă a Domniilor Voastre și în prețiosul sprijin ce ni-l dați, începând chiar cu prezența D-voastră la această Adunare, cu cuvintele de : „Bine ați venit sănătoși“.

*Prea Cucernici Părinți și
Onorați Deputați Eparhiali*

Aș vrea, cu îngăduința Domniilor Voastre, să amintesc principiile fundamentale ce au stat de veacuri la temelia legiuirilor noastre bisericești. Biserica Ortodoxă Română își fondează întreaga ei conducere istorică, adică cea legată de contingentele vieții, pe aceste două și însemnate principii :

1. Cum că puterea de a învăța, de a judeca și de a guverna biserica vie, — clerul superior — emană dela întemeietorul ei, dela Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos, ce și-a vărsat sângele pe dealul Golgotei acum aproape 2000 de ani; emană dela El și Sfinții apostoli, trecând prin darul hirotonisirii asupra ierarhilor noștri și dela ei, în o anumită măsură la celălalt cler.

2. Principiul constituțional al democrației credincioșilor majori reprezentați aici, prin Domnia Voastă.

Pe baza acestora deci, ne înmănunchem cu toții, cler și credincioși, puterile noastre, priceperea noastră și dorul nostru de mai bine, pentru ca din conlucrarea aceasta să răsară spre rodire, noua orînduire a Bisericii noastre moldovene, noua orînduire concretizată prin apariția noului Statut pentru organizarea și funcționarea Bisericii ortodoxe Române, însoțit de bună seamă, de o serie de regulamente, pentru aplicarea lui.

Apariția acestei Constituții Bisericești înseamnă ivirea zorilor unei noi vieți pentru Biserica noastră ortodoxă, înseamnă fondarea întregii organizații bisericești, de jos până sus, pe temelii mult mai tranice și mai sănătoase decât cele dinainte. Reorganizarea administrației bisericești printr'o reducere însemnată a acesteia, prin simplificarea birocratismului, noua orientare a clerului ortodox prin urmarea unor cursuri de îndrumare, în sensul aplicării învățăturilor creștine la realitățile vieții, promovarea acelor elemente din cler, care se dovedesc prin fapte a fi valoroase, în mijlocul și alături de poporul nostru drept credincios, printr'o continuă urmărire a acestui cler, pe teren, din partea organelor administrative centrale, înființarea de școli medii și de grad universitar, atât pentru pregătirea clerului de mir, cât și a clerului monahal, și altele, încă foarte importante principii; iată atâtea și atâtea lucruri cari cu cât ele ar părea mai noi, cu atâtea puse în practică se găsesc a fi foarte folositoare pentru tot clerul și poporul drept credincios din Republica Populară Română.

Nu este fără însemnătate a aminti iarăși și cu acest prilej, faptele însemnate din viața poporului nostru care au determinat: pe plan religios, îmbunătățirea aceasta a vieții noastre bisericesti, și deci și convocarea Domniilor Voastre la această Adunare Eparhială.

Cu o urmare firească a libertăților religioase, garantate prin Constituție tuturor cultelor din Republica Populară Română și aparată de către regimul nostru de democrație populară, și prin denunțarea, mai cu seamă a celui odios concordat cu Vaticanul Biserica greco-catolică care dela 1700 din pricina imperialismului habsburgic pus în slujba Papei, a stat sub ascultarea Romei catolice, a revenit la 21 Octombrie 1948 în sânul Bisericii Ortodoxe Române, dând ascultare apelului pe care Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian I-a adresat fraților din cealaltă strană, încă dela instalarea sa ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române la 6 Iunie 1949.

E dela sine înțeles, că revenirea lor a provocat în chip firesc o serie de modificări teritoriale și administrative, în cuprinsul celorlalte eparhii ortodoxe din Transilvania. Aceasta pe de o parte. Pe de altă parte, noi modificări teritoriale aduse celorlalte eparhii din țară, printr'o arondare teritorială mai justă, în chip firesc a produs schimbări totale și în ce privește componența Adunărilor Eparhiale.

Deci, această nouă organizare canonic-administrativă, a tuturor eparhiilor din țară, precum și principiile ce stau la baza noului Statut de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române, prin reducerea numărului membrilor Adunărilor eparhiale, a adus la disolvarea Congresului Național Bisericesc și a tuturor Adunărilor Eparhiale și constituirea până la alegerile Eparhiale definitive — a Adunărilor eparhiale provizorii și a Adunării Naționale Bisericești provizorii, care după cum se vede a luat locul fostului Congres Național Bisericesc.

Pentru o mai bună lămurire dăm citire Deciziei Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și Președinte al Consiliului Național Bisericesc, Nr. 56.

„Având în vedere dispozițiunile Statutului pentru
„organizarea și funcționarea Bisericii ortodoxe române,
„aprobat prin Decretul Nr. 233 din 23 Februarie a. c.,
„al Prezidiului Marelui Adunări Naționale a Republicii
„Populare Române.

Având în vedere Decretul Nr. 133/1949 al Prezidiului

„Marei Adunări Naționale a Republicii Populare
 „Române de confirmarea noii organizări canonice ad-
 „ministrative a Bisericii ortodoxe române, în urma că-
 „reia mai toate eparhiile au căpătat o nouă delimitare
 „teritorială punând astfel în imposibilitate funcționarea
 „corporațiilor eparhiale.

D E C I D E M :

Art. 1. Congresul Național Bisericesc și Adunările
 „Eparhiale din întreg cuprinsul Bisericii ortodoxe ro-
 „mâne, pe data prezentei deciziuni se disolvă.

Art. 2. Până la alegerea și constituirea noii Adu-
 „nări Naționale Bisericești și a noilor Adunări epar-
 „hiale, vor funcționa : Adunarea Națională Bisericească
 „provizorie și Adunări Eparhiale provizorii.

I. P. S. Mitropolit și Arhiepiscopi și P. S. Episcopi,
 „vor face propuneri I. P. S. Patriarh indicând persoa-
 „nele care să funcționeze în Adunările Eparhiale pro-
 „vizorii. Propunerile se vor face în termen de 15 zile
 „dela data prezentei Deciziuni.

Art. 3. În termen de 15 zile dela confirmarea Adu-
 „nărilor Eparhiale provizorii, acestea se vor constitui și
 „vor alege forurile eparhiale respective și delegații în
 „Adunarea Națională Bisericească.

Art. 4. Actualele consilii eparhiale, cum și consiliul
 „central bisericesc vor funcționa până la Constituirea
 „nouilor Adunări Eparhiale provizorii și constituirea
 Adunării „Naționale Bisericești.

Art. 5. Cancelaria noastră patriarhală este însărcinată
 „cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Data în reședința noastră patriarhală din București
 „astăzi, 10 Martie 1949.

† **Justinian**

Președinte Patriarh

Iată-ne deci, distinși deputați eparhiali, ajunși la punctul pe
 care îl urmăream. Iată deci, că și noi, adânc recunoscători, ne
 exprimăm și de data aceasta sentimentele noastre de devotament
 pentru Guvernul și făuritorii Republicii Noastre Populare, care a
 asigurat Bisericii Ortodoxe un loc de cinste, ce nu l-a avut sub

guvernele reacționare și sub dinastia catolică a Hohenzolernilor.

Biserica Ortodoxă Română, pe baza acestui nou Statut, își croiește luminoase drumuri de dezvoltare și de consolidare, bucurându-se de prețiosul sprijin din parte Guvernului și din partea tuturor factorilor de răspundere din Republica Populară Română, în frunte cu Partidul Muncitoresc Român.

La conducerea acestei Biserici se găsește înțeleptul și mult încercatul cărmaci, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, care prin simțul realităților și prin dinamismul său, a înregimentat întreg clerul ortodox la o nouă muncă apostoliască, scoțându-l tot mai des în mijlocul semenilor săi, spre a face învățătura Domnului folositoare tuturor și a o predica curată și limpede noroadelor, așa cum a predicat-o El pe țărmurile Iordanului. „Precum ploaia și zăpada se pogoară din cer și nu se întoarce până nu adapă pământul și-l face să rodească și să odrăslească ca să deie sămânță celui ce sămăna și pâine celui ce mănâncă, așa să fie cuvântul care iese din gura“ preotului nostru.

Preoțimea aceasta va fi o preoțime în adevăr nouă, în raporturile sale sociale. O preoțime care să se dovedească a fi folositoare societății, o preoțime care prin faptele ei, să spele păcatele trecutului, când crucea a fost folosită ca mijloc de ațâțare la vărsări de sânge, în loc să predice dragostea dintre oameni și popoare, să predice cu mai mare adorare și să apere cu toată puterea pacea, să și iubească Patria și să meargă pe drumul drept a celor ce iubesc pacea și patria și nu drumul dușmanilor ei. Deaceia clerul eparhiei a fost îndemnat totdeauna să urce treptele amvoanelor și să rostească din ele, „cele ce slujesc pacea și cele ce sunt spre a ne face mai buni uniți cu alții“, așa cum ne învață Sf. Apostol Pavel (Rom. XIV, 19).

Am arătat aceste lucruri prea cinstiții noștri colaboratori, știind bine că și Dvs. toți sunteți însuflețiți de aceleași sentimente frumoase pentru înflorirea și consolidarea Republicii Noastre Populare, pentru menținerea și apărarea păcii în lume și că împreună credem și suntem convinși că prin munca Partidului Muncitoresc Român se va ajunge să se asigure tuturor un trai mai bun și mai fericit.

Iată că și în biserică se resimte aceiași nouă adiere de primăvăratecă muncă, și iată că și la această nouă muncă ați fost chemați spre a ne fi folositori prețioși, ca cei ce reprezentați aici pe fii cei mai buni și mai scumpi ai sfintei noastre Biserici Or-

todoxe, muncitorii din fabrici, ostenitori din laboratoare și biblioteci, truditori dela coarnele plugului, precum și păstori sufletești cu frica de Dumnezeu, *cu dragoste de oamenii* satelor și orașelor din Eparhia noastră.

Prezența fraților voastre alături de noi, ne încălzește sufletele și ne înputernicește slăbiciunile. Credem că împreună, vorbind de întreaga Biserică Ortodoxă din Republica Populară Română, clerul și poporul la olaltă, vom croi și consolida albia normală așa cum a fost în veacurile de glorie a Sfintei noastre Biserici Ortodoxe.

Pre Cucernici părinți și Domnilor deputați, avem a rezolva împreună următoarele probleme ale Eparhiei noastre.

Delegarea a trei membri în Adunarea Națională Bisericească (1 cleric și 2 mireni). Alegerea forurilor eparhiale bisericesti, precum și rezolvarea celorlalte probleme bisericesti, economice și culturale în legătură cu prevederile noului Statut.

Suntem convinși, că dacă toți vom lucra cu forțe unite, atât la rezolvarea treburilor administrate, cât și în mijlocul poporului, vom ajunge să prefacem Biserica, înălțând-o cum spune Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, într'o forță vie, activă și luminoasă, pentru binele neamului și obștiei în mijlocul căreia trăim.

Implorând ajutorul Celui Atotputernic în rezolvarea lucrărilor noastre, declar deschisă ședința Adunării eparhiale a Mitropoliei Moldovoi și Sucevei.

8, P. C. Președinte propune să se facă alegerea comisiunilor pentru studiere diferitelor chestiuni de ordin general administrativ bisericesc, cultural și economic pentru întreaga durată a Adunării potrivit art. 75 din Regulament.

P. C. Președinte dă citire art. 79 din Regulament prin care se arată că alegerile de pe persoane se fac cu vot nominal.

P. C. Preot N. Todicescu, secretar general al Adunării face chemarea membrilor prezenți, pentru a-și da votul prin viu grai, și după constatarea rezultatelor consemnate în procesele verbale încheiate pentru fiecare Comisiune în parte, (anexate la lucrări) P. C. Președinte declară aleși în Comisiunile de studiere și referire următoarele persoane :

a) *Comisiunea Bisericească*

1. Pr. Gh. Mihoci

2. Pr. I. Moroșanu
3. Dl. Anton Paluga
4. Dl. Virgil Ionescu
5. Dl. Dr. V. Râșcanu
6. Dl. Gh. Nica

b) *Comisiunea Culturală*

1. Pr. C. Nonea
2. Pr. C. Andone
3. Dl. prof. univ, St. Bârsănescu
4. Dl. prof. univ. J. Livescu
5. Dl. prof. univ. Dr. Leon Balif
6. Dl. Ioan Timofte.

c) *Comisiunea Economică*

1. Pr. Dimitrie Hadârcă
2. Pr. M. Gheorghiu
3. Dl. Vasile Alexuc
4. Dl. Neculai Pipa
5. Dl. Savel Mihai
6. Dl. C. Spiridonică

d) *Comisiunea de Organizare și Validare*

1. Pr. M. Gavrilescu
2. Pr. I. Buhaciuc
3. Dl. Emil Mazilu
4. Dl. I. Tărineanu
5. Dl. Ioan Floș
6. Dl. Andrei Cojocaru

9. Se trece apoi la alegerea delegaților în Adunarea Națională Bisericească, potrivit art. 94 din Statutul pentru Organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, un cleric și doi mireni

La propunerea P. C. Președinte, se procedează la vot prin viu grai, și după citirea rezultatului consemnat în procesul verbal de alegere, sunt decarați aleși reprezentanți ai Eparhiei în Adunarea Națională Bisericească.

1. Pr. Constantin Nonea

2. Dl. Prof. Univ. Dr. Vasile Mârza, Ministru al Sănătății.
3. Dl. Prof. Univ. Dr. Vasile Râșcanu, Rector al Institutului de Medicină Iași.

10. *Alegerea Consiliului Eparhial.*

P. C. Președinte propune să se aleagă trei clerici și 6 mireni în Consiliul Eparhial, conform art. 94. din Statut, și 78 din Regulament.

După rezultatul votului făcut prin viu grai, conform procesului verbal anexă, sunt declarați membri în Consiliul Eparhial, următorii :

1. Pr. Iacob Chiticaru
2. Pr. M. Gavrilescu
3. Pr. Gh. Mihoci
4. Dl. Anton Paluga
5. Dl. Virgil Ionescu
6. Dl. Petre Todicescu
7. Dl. C. Doroftei
8. Dl. Prof. Univ. Dr. Leon Balif
9. Dl. Av. M. Săndulache

11. Se face alegerea membrilor în Consistoriul Eparhial 3 membri clerici și 2 clerici membri supleanți.

După rezultatul alegerii, cosemnată în procesul verbal anexă la lucrări, sunt declarați aleși, membri în Consistoriul Eparhial, următorii :

1. Pr. Const. Sinescu
2. Pr. Mihai Grădinaru
3. Pr. Gh. Tudorache
1. Pr. Vespasian Vasiliu — membru supleant
2. Pr. Petre Pralea " "

Terminându-se chestiunile la ordinea de zi, pentru Adunarea de constituire, P. C. Președinte declară ședința închisă și propune, iar Adunarea aprobă expedierea următoarelor telegrame :

*Inalt Prea Stințitului și Prea Fericitului
Patriarh Justinian
Președinte al Sfântului Sinod - București*

Adunarea Eparhială a Mitropoliei Moldovei și Sucevei, cu

prilejul ședinței de constituire în noua ei alcătuire, Vă exprimă cele mai alese sentimente de prețuire și vă asigură de toată dragostea și devotamentul pentru munca de restructurare spirituală și materială a Bisericii, îndrumată și condusă de Inalt Prea Sfinția Voastră.

Președinte Delegat,
VICAR *Theoctist*

Domnului Dr. Petru Groza
Președintele Consiliului de Miniștri
București

Adunarea Eparhială a Mitropoliei Moldovei și Sucevei, întrunită în ședința de lucrări, constituindu-se după prevederile noii organizări bisericești, vă asigură de tot devotamentul.

Președinte Delegat,
VICAR *Theoctist*

Domnului Profesor Dr. Vasile Mârza
Ministrul Sănătății
București

Adunarea Eparhială a Mitropoliei Moldovei și Sucevei întrunită astăzi în ședința de constituire, ca omagiu de recunoștință, v'a ales reprezentant al ei în Adunarea Națională Bisericească.

Președinte Delegat,
VICAR *Theoctist*

Ședința de constituire a luat sfârșit la ora 11 dimineața.

P. C. Președinte propune a se trece la lucrările ședinței prevăzute în partea II a Ordinei de zi.

* * *

Ședința de lucrări obișnuite anuale

1. Prezidează P. C. Arhim. Theoctist, Vicarul Sf. Mitropolii.
Biuroul adunării: P. C. Preot N. Todicescu, d. l. C. Doroftei și d. l. Alex. Arșinel=secretari.

P. C. Preot N. Todicescu secretarul general al Adunării, arată că sunt prezenți în ședință 26 membri din 30 și se poate trece la lucrări.

Se dă citire sumarului ședinței Adunării Eparhiale dela 29 Iunie 1948, care se aprobă în totul de Adunare.

2. Referatele Secțiunilor Consiliului Eparhial, privind darea de seamă pe anul 1948.

a) *Secția Administrativă Bisericească*

P. C. Preot C. Vuiescu Consilier al Secției, citește referatul înregistrat sub Nr. 5194 din a. c. (anexa A.).

P. C. Sa expune însemnatele transformări petrecute dela ședința Adunării trecute și până azi, care dau ședinței de astăzi o situație excepțională. Preocupările Adunării Eparhiale sunt cele prevăzute în art. 91 din Noul Statut de Organizarea Bisericii Ortodoxe Române; ea este organul deliberativ pentru toate chestiunile administrative, culturale și economice ale Eparhiei.

Arată grija Guvernului pentru cultele religioase, înscriind în Constituția Republicii Populare Române, votată la 13 Aprilie 1948 „Libertatea Conștiinței și Libertatea Religioasă sunt garantate de Stat”.

Arată apoi principiile democratice ale legii pentru regimul general al Cultelor religioase — Decretul Nr. 177 din 4 Aug. 1948.

Anularea Concordatului cu Vaticanul este un act reparatoriu, al știrbirii demnității Bisericii.

Reîntoarcerea la Biserica Ortodoxă a Românilor uniți, toate acte ale Guvernului R. P. R., care întăresc unitatea Bisericii Ortodoxe.

Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe aprobat cu Decretul Nr. 233 din 23 Februarie 1949, din care se vede:

Delimitarea nouă a Eparhiilor, prin care, se dă Mitropoliei Moldovei titulatura de Mitropolia Moldovei și Sucevei.

Cursurile de îndrumare misionară, obligatorii pentru preoți, ceiace I. P. S. Patriarh Justinian încă dela investitură, arată că sunt absolut necesare pentru realele nevoi sufletești ale poporului credincios dela orașe și sate.

Vorbește despre noile formațiuni în administrațiile parohiale, Eparhiale și Centrale bisericesti, după prevederile noului Statut.

Citește lista nouilor protopopi numiți la Plăși, pe 1 Iunie a. c., care vor activa potrivit dispozițiilor noului Statut.

Expune situația personalului clerical din Eparhie și situația preoților pensionați.

În încheiere P. C. Sa cere Adunării examinarea raportului anual potrivit art. 94 lit. a. din Statut, așteptând sugestii și îndrumări pe mai departe, pentru o mai bună chivernisire a treburilor bisericesti.

Iau cuvântul la referat :

D.1 J. Livescu, care cere lămuriri în ce privește organizarea mănăstirilor în prezent.

D.1 Anton Paluga, întreabă cum se procedează în alcătuirea consiliilor parohiale provizorii, cerând a se observa ca să nu se producă nemulțumiri.

Pr. M. Gavrilescu cere lămuriri în ce privește situația cântăreților rămași pe seama parohiilor.

D.1 N. Pipa tot în chestia cântăreților, expunându-și părerea ca să fie plătiți dela pangar.

Pr. I. Chiticaru, în chestiunea salarizării cântăreților din bugetul parohiei, cere să se fixeze un minim de salar.

P. C. Președinte, răspunzând vorbitorilor spune :

Statutul nou de organizare al Bisericii, clarifică multe chestiuni în Administrație : așa, Consiliul Eparhial e unul singur, pentru toate chestiunile și nu mai sunt secțiunile administrativ-economic și cultural ca în trecut.

Cei 3 Consilieri Administrativi, vor merge pe teren.

Protopopii numiți la plăși sunt provizorii și în curând se vor face alegeri așa cum prevede statutul.

Mănăstirile vor fi reorganizate și vor lua ființă școlile de indeletniciri practice. Seminarele monahale vor funcționa la Mănăstirea Neamț pentru monahi și la Mănăstirea Varatec pentru călugărițe.

Arată că Inalt Prea Sfințitul Patriarh, potrivit dreptului de devoluțiune, ne dă normative prin deciziile publicate în Buletinul oficial al Patriarhiei „Bis. Ort. Rom.”,

Consiliile parohiale provizorii, se alcătuesc potrivit Deciziei Nr. 54 dim. a. c. a Inalt Prea Sfințitului Patriarh în colaborare cu autoritățile locale.

P. C. Președinte pune la vot și Adunarea aprobă în totul referatul prezentat de Secțiunea Administrativă, cu propunerile făcute.

b) Secția Culturală

P. C. preot Constantin Nonea, Consilier Cultural, citește

referatul cu darea de seamă de lucrările Secțiunii în decurs de un an (anexa B.).

P. C. Sa arată rolul ce revine Secțiunii Culturale ca oficiu de expunere a învățături misionare, scoasă din tezaurul evanghelic și sub acest raport, legătura ce are cu autoritățile de Stat în angrenajul de Stat al R. P. R.

Arată că în ce privește libertatea cultului prevăzută în Constituția R. P. R., Guvernul își exercită controlul prin Ministerului de Culte, care veghează de a nu se contraveni prevederilor constituționale.

Raporturile dintre diferite culte pe temeiul libertății religioase, sunt înscrise în Legea pentru regimul general al Cultelor.

Arată cum prin regimul de democrație populară s'a putut sfărâma cătușele concordatului și a dat posibilitatea masselor de credincioși să se întoarcă la sânul Bisericii Ortodoxe.

P. C. Sa arată că după evenimentele împlinite sub Guverul R. P. R., și care au bucurat masele populare, o problemă care mai preocupă masele, este aceea a libertăților religioase.

„Intr'un stat de democrație populară — arată P. C. Sa, — libertatea religioasă este efectivă, în cadrul lăcașului de cult. Fiecare cult sau confesiune religioasă își exercită manifestarea doctrinală în cadrul organizației legale. Statul de democrație populară, cum este cel al R. P. R., își are o concepție precizată despre lume și societate, în care exploatarea omului de către om este abolită, izvoarele de producție sunt bunuri ale întregului popor, iar dreptul la muncă este garantat.

Concepția Statului de democrație populară, care reprezintă o etapă spre statul socialist, și-o propagă statul prin instituțiile lui de cultură și în special prin diferitele grade de școli.

Statul de democrație populară este un stat cu caracter eminentemente laic și și întemeiază doctrina pe o concepție realist științifică.

E dela sine înțeles, că instituțiile de cultură ale Statului de democrație populară, propagă și întăresc temelia statului pe aceste realități concepționale, rezultate dintr'o doctrină strict științifică, întrucât membrii comunității religioase sunt persoane vii, sociale și nu entități plătuite filosofic.

Biserica are o concepție idealistă, dar care nu ignorează realitățile sociale. Modul de convețuirea celor două concepții a fost lămurit, în mod autorizat, în ziarul „Scânteia“ Nr. 1357 din

23 Februarie 1949, în articolul intitulat „In chestiunea libertății religioase”.

„Desigur — spune precizarea — concepția științifică „a materialismului dialectic și istoric asupra probleme-
„lor originii lumii, a originii vieții, a cauzelor diver-
„selor fenomene ale naturii și ale societății este adânc
„deosebită de concepția religioasă. Dar concepția ma-
„terialist-dialectică este însușită de masse numai prin
„munca de ridicare a conștiinței, prin răspândirea în
„straturile cele mai largi a cunoștințelor științifice și
„nici decum prin știrbiri aduse libertății de conștiință și
„libertății religioase”.

Deci statul își răspândește concepția prin răspândirea de cunoștințe științifice și nu prin știrbirea libertății religioase.

Atunci care este poziția Bisericii?

„Biserica — spune precizarea — are în ochii credin-
„cioșilor o misiune bine precizată. Ea este locașul de
„rugăciune al credinciosului, locul unde el își exercită
„în mod liber credința religioasă. Cât despre școală,
„ea are în ochii Statului și ai cetățeanului, misiunea
„de a da generațiilor tinere cunoștințele necesare de
„cultură generală și de știință, de a ridica nivelul
„cultural al întregului popor, de a da țării specialiști
„în toate domeniile de activitate umană, de a da în
„sfârșit, tineretului țării educația morală bazată pe
„ideile progresului, să-l crească cetățean conștient,
„devotat și activ al Republicii Populare Române.

„Pentru orice om cu judecată sănătoasă și bună
„credință, este clar că școala nu poate și nu trebuie
„să îndeplinească misiuni pe care le are biserica, iar
„biserica nu poate și nu trebuie să îndeplinească misiuni
„pe care le are școala”. ibid.

Din această expunere se vede clar terenul de activitate al Bisericii, teren precizat și de I. P. S. patriarh Justinian la vreme.

Preoțimea a luat cunoștință de această precizare, și a fost îndrumată de către forul suprem bisericesc asupra felului de pastorație și a misiunii sale.

Am reliefat aceste lucruri ca să pun în cunoștință Onorata Adunare Eparhială, că Secția Culturală, și prin ea preoțimea, este orientată asupra câmpului de activitate și felului ei de misionarism.

Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian atât prin scris cât și prin directivele date, a trasat drumul activității Secției Culturale.

În continuare P. C. Sa face darea de seamă asupra activității Cercului A.R.L.U.S., (preoți, cântăreți și funcționari administrativi) despre munca preoțimei în colaborare cu organele administrative, activitatea deosebită a preoților în domeniul „Asistenții“, situația sectelor în Eparhie, cercurile și conferințelor preoțești, care se vor organiza pe plăși și problemele discutate vor fi coordonate cu cele locale.

Amintește de activitatea preoților în cadrul Crucii Roșii a R. P. R., și despre Invățământul teologic la mănăstiri și despre îndrumarea ce se dă preoților la Cursurile Misionare de îndrumare care se țin la București și pe care le vor urma toți preoții. Arată cum funcționează școala de cântăreți care începând cu noua programă are 2 ani de cursuri.

Expune situația cu tipăriturile, colportajul și Calendarul Eparhiei pe 1949.

Terminând darea de seamă P. C. Sa își propune sarcini și angajamente, cerând directive și îndrumări pentru viitor.

P. C. Sa Președinte dă cuvântul la referat :

— Dl. Ioan Livescu, arată că din expunerea Secției ar părea că lipsește activitatea culturală din celelalte județe.

D. sa în calitate de Rector al Universității Iași, aduce mulțumiri pentru studenți, în cadrul Asistenții Sociale.

— Pr. M. Gavrilescu, relevă o situație, a cântărețului Gh. A. Ionesei din Iași, care este student în anul III la Medicină și cere a fi ajutat.

— Preotul Gh. Mihoci - în legătură cu activitatea sectelor religioase, întreabă dacă autoritățile cunosc care anume sunt mijloacele lor de propagandă și dacă ele au autorizarea Ministerului de Culte.

Pr. Consilier Nonea dă lămuririle necesare celorlalți vorbitori.

P. C. Președinte, în legătură cu problemele puse la Secția Culturală, spune :

Biserica Ortodoxă Română se află real împotriva dușmanilor țării, împotriva ațățătorilor la războiu. Nota aceasta s'a dat și în Conferința Pan-Ortodoxă dela Moscova din Iunie 1948, unde a luat parte și delegația Bis. Ortodoxe Române în frunte cu I. P. S. Patriarh Justinian.

Ămintește de Congresul dela Paris, unde Biserica Ort. a fost reprezentată prin Mitropolitul Nicolae Crutițchi al Moscovei, des pre care d-l Mihail Sadoveanu, Vice Președinte al Prezidiului, delegatul R. P. R., la Congres, a arătat în expunerea sa, frumoasa impresie ce a făcut Congresului, delegatul Bisericii Ortodoxe.

P. C. Președinte pune la vot și Adunarea aprobă referatul Secției Culturale.

C. Secția Economică.

P. C. Pr. D. Hadârcă—Consilier—citește Darea de Seamă a Secției Economice pe anul 1948, (Refer. înregistrat la Nr. 5187 Anexa C.).

Conform art. 94 din Statut, Secțiunea Economică are răspunderea Administrării averii Episcopale cercetarea și controlul averii unităților Eparhiei și toate aceste lucrări s'au efectuat cu respectarea legilor în vigoare.

Citește apoi referatele cu donațiile ce se fac la parohiile Bădeni-Iași, Mănăstirea Eroii Neamului-Botoșani, și parohia Bârlești-Iași.

IV. Cumpărări de bunuri la parohia Ruseni Iași.

Schimburi de bunuri, la parohia Ungureni-Botoșani și cedări de bunuri bisericesti pentru interesele obștei dela Măstirea Durău-Neamț și parohia Văleni-P. Neamț.

Expune apoi predarea bunurilor Eparhiale cu inventarul viu și mort, Direcțiunei Județene a Gospodăriilor de Stat Jud. Iași, în baza aprobării M. Agriculturii Nr. 556378/949.

S'au predat : la 22 Martie 1949 Ferma Popricani, la 24 Martie Ferma Lungani, la 12 Martie 1949, proprietatea dela Lețcani Jud. Iași, la 23 Martie tractorul și batoza.

V. Gestiunea Eparhiei pe anul 1948, (pe 9 luni).

Venituri-încasări făcute efectiv lei	10.149.381
Cheltueli plăți " " "	10.040.215
<i>Sold. la 31 Decembrie</i>	<u>109,166</u>

Bilanțul Arhiepiscopiei la 31 Decembrie 1948, arată :

Activul însumează lei	104.009,873
Pasivul " "	102.009.849
<i>Cu excedent de lei</i>	<u>2.000.024</u>

Face apoi o dare de seamă a Fabricei Epar

hiale de Lumânări, care are un beneficiu net de lei	<u>134.331</u>
VI. La Bibliotecă Eparhială un deficit de lei	<u>50.115</u>
La capitolul Administrația Bunurilor rezultă o pierdere de lei	<u>1.641.343</u>

VII. P. C. Să dea citire apoi Proiectul de Buget al Arhiepiscopiei pe anul 1949, urmând să se pună în discuția Adunării odată cu gestiunea prezentă.

Arată că acest buget a fost cerut și s'a înaintat și Ministerului de Culte conform instrucțiunilor primite cu Nr. 44330 și Nr. 7423 din 22 Martie 1949 și potrivit Decretului Nr. 177 art. 30 care prevede că organele Ministerului verifică bugetele Eparhiilor.

Bugetul citit pe capitole, însumează la venituri și cheltuieli, lei

20.600.000

P. C. Președinte pune în discuție referatul Secțiunii Economice :

Iau cuvântul :

1. D. I. Anton Paluga, cere a se specifica care sunt motivele justificate de s'au făcut depășiri de cheltuieli față de prevederile bugetare.

În chestiunea bugetului este de părere că Adunarea Eparhială trebuie să-l întocmească.

2. D. I. M. Săndulache, în chestiunea donațiilor, crede că nu se pot aproba de Adunare, până ce nu se îndeplinesc formalitățile care îngăduiesc aceste operațiuni.

În legătură cu bugetul, crede că se pot aproba prevederile dar pe viitor să se întocmească în timpul util de Adunare.

3. D. I. Andrei Cojocaru în legătură cu Fabrica de Lumânări, cere să se trimită lumânări la depozite, întrucât cele care se găsesc în comerț, afumă bisericile și strică pictura.

4. D. I. Virgil Ionescu, în chestiunea reparațiilor necesare la imobilele Sf. Mitropoliei, cere ca d. I. Arhitect să prezinte urgent devizele pentru Bisericile bombardate, pentru gardul din fața Mitropoliei, Bis. Sf. Gheorghe din curtea Mitropoliei, Biserica Sf. Trei Ierarhi. și dela Bis. Sf. Neculai Domnesc.

Deasemenea cere a se interveni ca Monumentele Istorice să fie bine întreținute.

5. D. I. Livescu, la gestiune, este de părere a se aproba ; în chestiunea bugetului să se respecte dispozițiunile legale.

6. D. V. Alexuc, cere aprobarea gestiunii.

7. Pr. N. Todicescu, în chestiunea bugetului arată că veniturile și cheltuelile sunt prevederi după posibilitățile ce se presupun și în decursul exercițiului se urmărește realizarea lor și satisfacerea nevoilor de cheltueli, așa că s'a întocmit proiectul fiind nevoie urgentă, iar rezultatul se va cunoaște la gestiune.

8. Părintele D. Hadârcă, dă lămuriri cum s'a procedat cu întocmirea bugetului, care a fost cerut urgent de Minister.

După discuții, P. C. Președinte pune la vot aprobarea referatului Secției Economice, a bugetului pe anul 1948 și a proiectului de buget pe anul 1949.

Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Iașilor, aprobă referatul Secțiunei Economice, aprobă gestiunea pe anul 1948 și discutând capitol, cu capitol, ia act și își însușește proiectul de buget pe anul 1949 ; proiect care însumează la venituri și cheltueli lei 20.600 000 (douăzeci milioane șase sute mii).

Acest proiect de buget a fost întocmit de către Secția Economică, organul reprezentativ al Adunării Eparhiale, și depus Ministerului de Culte cu adresa Nr. 4330/949, potrivit instrucțiunilor cuprinse în circulara Ministerului de Culte Nr. 44330/949, care au fost anterioare constituirii noiei Adunării Eparhiale provizorii.

Adunarea Eparhială a luat în considerare situația ei specială de a fi convocată în acelaș timp și pentru constituire și lucrări, dând descărcare de gestiune și luând act și însușinduși proiectul de Buget pe 1949, astfel ca gospodăria Arhiepiscopiei Iașilor, să nu sufere, rămânând ca pe viitor proiectul de buget să fie întocmit de însăși Adunarea Eparhială conform art. 94 lit. g. din nou Statut de Organizare a Bisericii Ortodoxe Române.

Adunarea Eparhială luând în considerare mulțimea bisericilor distruse depe urma războiului cum și pentru restaurarea clădirilor istorice și a imobilelor dela centrul eparhiei, aprobă propunerea Secțiunei Economice de a se angaja un Arhitect plătit din fonduri proprii cu lei 3.000 lunar, dela Capitolul VI art. 13 din. Buget precum și angajarea unui ajutor de șofer plătit cu lei 1.500 lunar, dela acelaș fond, pentru care cere a se interveni la Ministerul Cultelor în vederea aprobării modificării cerută în buget

VIII. P. C. Consilier Referent C. Vuiescu, citește referatul

cu privire la alcătuirea protopopiilor pe plăși, potrivit dispozițiilor din noul statut, după care urmează să funcționeze 18 protopopii cu posturi bugetaze în întreaga Eparhie și anume câte 5 în județele Iași și Neamț și câte 4 în județele Botoșani și Baia.

Adunarea aprobă această delimitare în protopopiate.

IX. Diverse chestiuni și propuneri.

D. I. Ioan Livescu face întrebarea dacă anul acesta se va putea organiza în Cadrul Asistenței Sociale șederea la mănăstiri a studenților pentru recreare și în ce condițiuni.

P. C. Președinte dă lămuririle necesare, arătând situația ce o au mănăstirile în prezent, după cedarea bunurilor.

P. C. Pr. Consilier Constantin Nonea, P. C. Consilier C. Vuescu și P. C. Consilier D. Hadârcă, dau lămuririle necesare în diversele chestiuni ce sunt de resortul respectiv.

Terminându-se chestiunile la ordinea de zi, P. C. Președinte mulțumește călduros Onoraților Membri ai Adunării, cari au participat activ la desbaterile tuturor problemelor puse în ședință și pentru contribuția ce au adus în rezolvarea lor și declară ședința închisă.

Lucrările au luat sfârșit la ora 15.

Drept care s'a încheiat prezentul proces verbal.

PREȘEDINTELE ADUNĂRII,

ss) **TEOCTIST**

BIUROUL ADUNĂRII,

Secretar General, **Pr. N. Todicescu**

Secretari { ss) *C. Doroftei*
 { ss) *Al. Arșinel*

Secretar Eparhial, *Ioan Zamfirescu*

Deciziuni Mitropolitane

JUSTINIAN

Din mila lui Dumnezeu
Patriarh al României și Mitropolit al Moldovei și Sucevei

D e c i z i u n e Nr. 138

Pe temeiul dispozițiilor art. 104 și 107 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române.

Având în vedere Decizia Ministerului de Culte cu Nr. 9860 din 23 Aprilie 1949, prin care s'a recunoscut încadrarea P. C. Arhimandrit Teoctist Arapaș, Exarh al Mănăstirilor, în postul de Vicar al Mitropoliei Moldovei și Sucevei, pe data de 1 Aprilie 1949,

Având în vedere și normele stabilite în consfătuirea administrativă dela Sinod, la 11 Mai 1949, privind atribuțiunile P. C. Vicari și secretari Eparhiali.

D E C I D E M

Art. 1. P. C. Arhimandrit Teoctist Arapaș, Vicarul Sf. Mitropolii a Moldovei, conduce în această calitate lucrările Cancelariei Eparhiale, având în directa supraveghere toate serviciile Sf. Episcopii,

Secretariatul

Personalul

Registratura

Arhiva

Administrația Bunurilor Bisericești

Contabilitatea

Corpul de inspecție și control

Serviciul Technic

Exarhatul Mănăstirilor

Participă de drept la ședințele organelor

deliberative eparhiale, cu vot consultativ, iar la Consiliul Eparhial cu vot deliberativ.

Are în sarcină următoarele atribuțiuni :

1. De ordin administrativ

aprobă :

a) Săvârșirea de cununii în zile oprite, după normele fixate de Chiriarh.

b) Asistența religioasă pentru sinuciși.

c) Concedii și permisi personalului până la opt zile.

d) Avizele și referatele consilierilor administrativi cerute în chestiuni de ordin administrativ, disciplinar, canonic și juridic.

2. De ordin cultural :

aprobă

a) Referatele consilierului administrativ, cerute în chestiunile culturale și în legătură cu activitatea culturală religioasă pastorală, misionară și de asistență socială.

b) Referatele în legătură cu activitatea misionară în Eparhie.

c) Referatele în legătură cu învățământul teologic și religios.

3. De ordin economic.

Aprobă în urma împlinirii formelor legale :

a) Plata salariilor.

b) Indemnizațiilor de deplasare și rambursării cheltuelilor de transport.

c) Plata orelor suplimentare prestate de funcționarii administrativi, cu aprobarea prealabilă a direcției contabilității din Ministerul Cultelor, sau a Direcției Statelor din Ministerul Finanțelor.

d) Plata impozitelor curente și a cheltuelilor de întreținere, apă, lumină, telefon, P. T. T. radio, materiale pentru curățenie și mici reparațiuni.

e) Angajarea de cheltueli pentru furnituri de cancelarie, până la orice sumă, la Tipografia Cărților Bisericești, sau la alte întreprinderi de Stat.

f) Angajarea de cheltueli pentru materii prime până la orice sumă, care se procură dela întreprinderile de stat.

g) Angajarea de cheltueli pentru procurarea de cărți ju-

ridice sau fiscale, abonamente la reviste și ziare, procurări de obiecte de inventar, diferite piese și unele reparațiuni.

h) Dă semnătura pentru angajarea instituției în chestiuni financiare, împreună cu șeful contabilității, iar în chestiuni tehnice cu șeful Serviciului Technic.

4. Semnează toată corespondența Cancelariei dimpreună cu secretarul eparhial, atât cea rezolvată de P. C. Sa, cât și cea rezolvată de Chiriarh. În chestiunile de ordin tehnic și contabil va avea și semnătura responsabilului respectiv.

Data în reședința Noastră Patriarhală din București astăzi, 12 Mai 1949.

† JUSTINIAN

Patriarh și Mitropolit al Moldovei și Sucevei

JUSTINIAN

Din mila lui Dumnezeu

Patriarh al României și Mitropolit al Moldovei și Sucevei

D e c i z i u n e a Nr. 139

Având în vedere dispozițiunile Statutului pentru Organizarea și Funcționarea Bisericii Ortodoxe Române,

Având în vedere și lucrările de restructurare în organizarea cancelariilor eparhiale,

Având în vedere și Decizia Ministerului Cultelor cu Nr. 9860/949, prin care d-l Ioan Zamfirescu, secretar eparhial, la Mitropolia Moldovei a fost încadrat, pe data de 1 Aprilie 1949, în postul de șef de serviciu-secretar eparhial.

Având în vedere normele stabilite în consfăturile administrative dela Sinod, la 11 Maiu 1949 privind atribuțiunile P. C. Vicari și Secretari Eparhiali.

1. D-l Ioan Zamfirescu, secretar eparhial, îndeplinește atribuțiunile de director al Cancelariei.

2. În această calitate va supraveghea și controla executarea cu strictețe a tuturor lucrărilor de cancelarie, dând decizii pentru atribuțiuni funcționarilor cancelariei.

În deosebi, primește și desfăce corespondența pe care o de pune pentru înregistrare, după ce este văzută de P. C. Vi-

car și apoi în măsură de a o distribui serviciilor respective. pentru lucru.

Ține seamă ca orice hârtie să fie executată în termen.

Păstrează condica de prezență a funcționarilor, semnalând absențele, conform legii și regulamentului Asigurărilor Sociale.

Certifică prezența în serviciu pe statele de salariu ale personalului, în afară de exactitatea cifrelor pe care o face șeful contabil.

Participă la ședințele Consiliului Eparhial, întocmind procesul verbal al ședinței.

Lucrează corespondența ajutat de funcționarii serviciilor respective și o contrasemnează în afară de cea cu caracter tehnic, care cade în competența șefului serviciului respectiv.

Data în reședința Noastră Patriarhală din București, astăzi, 12 Maiu 1949.

† JUSTINIAN

Patriarh și Mitropolit al Moldovei și Sucevei

JUSTINIAN

Din mila lui Dumnezeu

Patriarh al României și Mitropolit al Moldovei și Sucevei

Deciziunea Nr. 141

Având în vedere dispozițiunile art. 106 din Statutul pentru funcționarea și organizarea Biserii Ortodoxe Române,

Având în vedere Decizia Ministerului Cultelor Nr. 9860/1949, privitoare la încadrarea personalului Arhiepiscopiei Iașilor,

Ținând seama de hotărârile luate în consfătuirile Vicarilor și Secretarilor Eparhiali ai Eparhiilor din cuprinsul Patriarhiei Române, ținută în Sala Sinodală din Palatul Patriarhal, în ziua de 11 Maiu 1949,

DECIDEM

Art. 1. P. C. Pr. Constantin Vuescu, Consilier Administrativ, i se fixează sfera de activitate în probleme de ordin bisericesc.

În această calitate P. C. Sa studiază și întocmește refera-

tele asupra chestiunilor ce urmează a fi desbătute de organele deliberative eparhiale, sau a fi rezolvate de Noi.

Participă fără drept de vot la ședințele adunării eparhiale în afară de cazul când este membru.

Supraveghează, și îndrumază administrația bisericească dela centrul eparhial și din eparhie, disciplina clerului, slujbele bisericești și activitatea bisericească în general.

Intocmește referatele și avizele cerute de Noi sau de P. C. Vicar: în chestiunile de ordin administrativ, disciplinar, canonic și juridic.

Studiază dosarele de anchetă și face propunerile respective fie pentru clasare, fie pentru a fi sancționat de către Noi, sau de Consistoriul Eparhial.

Intocmește rechizitoriul introductiv, pentru dosarele care urmează a fi introduse la consistoriu spre judecare, și ne prezintă spre aprobare sentințele date de Consistorul Eparhial.

Cercetează pe teren activitatea preoților și diaconilor în vederea hotărîrilor prevăzute în Statut și modul de comportare al cântăreților bisericești.

Face propuneri pentru acordarea, menționarea sau anularea distincțiunilor bisericești, în conformitate cu art. 139-143 din Statut.

Intocmește, împreună cu ceilalți consilieri, în ședința comună, referatele în problemele mai însemnate, după cum se va aprecia de Noi.

Semnează, cu contrasemnarea șefului de serviciu, ordinele date în interes de serviciu, în vederea controlului și îndrumării administrative bisericești.

Contrasemnează alături de vicar, ordinele și adresele care au de obiect trimiterea în judecata Consistoriului Eparhial, comunicarea pedepselor, sau anularea lor, acordarea distincțiunilor bisericești și circularele care cuprind dispozițiuni canonice cu caracter normativ.

Art. 2. D-l Ioan Zamfirescu, Secretar Eparhial, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Dată în reședinta Noastră Patrtarhală din București, astăzi, 9 Iunie 1949.

† JUSTINIAN

Patriarh și Mitropolit al Moldovei și Sucevei

J U S T I N I A N

Din mila lui Dumnezeu
Patriarh al României și Mitropolit al Moldovei și Sucevei

D e c i z i u n e a N r. 142

Având în vedere dispozițiunile art. 106 din Statutul pentru funcționarea și organizarea Bisericii Ortodoxe Române.

Având în vedere Decizia Ministerului Cultelor Nr. 9860/949 privitoare la încadrarea personalului cancelariei Sf. Arhiepiscopii a Iașilor,

Ținând seama de hotăririle luate în consfătuirea Vicarilor și Secretarilor Eparhiali ai Eparhiilor din cuprinsul Patriarhiei Române, ținută în Sala Sinodală din Palatul Patriarhal, în ziua de 11 Maiu 1949,

D E C I D E M

Art. 1. P. C. Pr. Constantin Nonea, consilier administrativ i se fixează sfera de activitate în probleme de ordin cultural și de învățământ teologic și catehetic.

În această calitate P. C. Sa studiază și întocmește referatele asupra problemelor ce urmează să fie dezbătute de organele deliberative eparhiale sau a fi rezolvate de Noi.

Participă fără drept de vot la ședințele Adunării Eparhiale în afară de cazul când este membru,

Supraveghează, controlează și îndrumază activitatea culturală, religioasă, pastorală, misionară, asistență socială, conferințele preoțești și catehizarea în biserică.

Organizează conferințele anuale ale clerului, pe protoierii, fixând temele ce urmează a fi dezbătute, conform art. 188 din Statut, cu aprobarea Noastră.

Se îngrijește de perfecționarea profesională a clerului, ținând evidența necesară a celor ce urmează cursurile de îndrumare misionară la Institutul Teologic.

Organizează activitatea misionară și colportajul, în vederea combaterii rătăcirilor dela credință.

Are în grijă editarea buletinului oficial al eparhiei precum și editarea calendarului.

Cercetează pe teren activitatea din punct de vedere cultural, religios și pastoral al preoților, în vederea notărilor ce-rute de Statut.

Întocmește împreună cu ceilalți consilieri, în ședința comună, referatele în problemele mai însemnate, după cum se va aprecia de Noi.

Art. 2. Dl Ioan Zamfirescu, Secretar Eparhial, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Data în reședința Noastră Patriarhală din București astăzi 9 Iunie 1949.

† JUSTINIAN

Patriarh și Mitropolit al Moldovei și Sucevei

Deciziune Nr. 143

NOI

J U S T I N I A N

Din mila lui Dumnezeu

Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlăhiei,
Patriarh al României și Mitropolit al Moldovei,

Având în vedere dispozițiunile art. 106 din Statutul pentru funcționarea și organizarea Bisericii Ortodoxe Române,

Având în vedere Decizia Ministerului Cultelor Nr. 9860/949 privitoare la încadrarea personalului cancelariei Sf. Arhiepiscopii a Iașilor,

Ținând seama de hotărârile luate în consfătuirea Vicarilor și Secretarilor Eparhiali ai Eparhiilor din cuprinsul Patriarhie Române, ținută în sala Sinodală din Palatul Patriarhal, în ziua de 11 Maiu 1949,

D E C I D E M

Art. 1 — P. C. Preot Dumitru Hadârcă, Consilier administrativ, i se fixează sfera de activitate în problemele de ordin economic după cum urmează:

Studiază și întocmește referatele asupra problemelor care trebuiesc debătute de organele deliberative Eparhiale sau a fi rezolvite de Noi.

Participă fără drept de vot la ședințele Adunării Eparhiale în afară de cazul când este membru.

Supraveghează, controlează și îndrumază realizările planului economic anual, fixat prin bugetul Eparhiei, întocmind

toate referatele de angajarea cheltuelilor pe baza referatelor de necesitate întocmite de gestionarii unităților eparhiale. (Intendent, administrator, magazioner, îngrijitor, etc.).

Controlează pe teren activitatea din punct de vedere economic și gospodăresc a preoților din Eparhie, întocmirea bugetelor și conturilor de gestiune, pangarul, întreținerea imobilelor bisericesti, administrarea cimitirilor, etc., în vederea notărilor cerute de Statut cum și pentru executarea dispozițiilor Chiriarhale.

Controlează activitatea gestionară a Instituțiilor în subordine îndeplinind funcțiunea de organ de control financiar intern.

Intocmește, împreună cu ceilalți consilieri, în ședința comună referate în problemele mai însemnate (unde este cazul).

Art. 2 — Dl. Ioan Zamfirescu, Secretar Eparhial, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Data în reședința Noastră Patriarhală din București, astăzi 9 Iunie 1949.

JUSTINIAN
P A T R I A R H și
Mitropolit al Moldovei și Sucevei

J U S T I N I A N

Din mila lui Dumnezeu
Patriarh al României și Mitropolit al Moldovei și Sucevei

D e c i z i u n e a Nr. 144

Având în vedere Decizia Ministerului Cultelor Nr. 9860/949 privitoare la încadrarea personalului Cancelariei Sf. Arhiepiscopii a Iașilor,

Ținând seama de hotărârile luate în consfătuirea Vicarilor și Secretarilor Eparhiali ai Eparhiilor din cuprinsul Patriarhiei Române, ținută în Sa'a Sinodală din Palatul Patriarhal, din Palatul Patriarhal, din ziua de 11 Maiu 1949.

D E C I D E M

Art. 1. P. C. Pr. Ștefan Gheorghiu, Inspector Bisericesc, îndeplinește următoarele atribuțiuni:

Stă la dispoziția Noastră având atribuțiuni generale de control.

Indeplinește rolul de procuror în fața Consistoriului Eparhial,

Inspectează la ordinul Nostru oficiile protopopești și parohiale, cum și școlile de cântăreți și seminariile monahale, din cuprinsul Eparhiei.

Primește delegațiuni din partea Noastră de a face anchete în cazuri mai grele, când protoiereul respectiv este recuzat, sau când cel anchetat este un protoiereu.

Art. 2. D-1 Ioan Zamfirescu, Secretar Eparhial, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Data în reședința Noastră Patriarhală din București, astăzi 12 Mai 1949.

† JUSTINIAN

Patriarh și Mitropolit al Moldovei și Sucevei

JUSTINIAN

Din mila lui Dumnezeu

Patriarh al României și Mitropolit al Moldovei și Sucevei

Deciziune Nr. 145

Având în vedere dispozițiunile art. 109 din Statutul pentru funcționarea și organizarea Bisericii Ortodoxe Române,

Având în vedere Decizia Ministerului Cultelor Nr. 9860 /1949 privitoare la încadrarea personalului Cancelariei Sf. Arhiepiscopii a Iașilor.

Ținând seama de hotărârile luate în consfătuirea Vicarilor și Secretarilor Eparhiali ai Eparhiilor din cuprinsul Patriarhiei Române, ținută în Sala Sinodală din Palatul Patriarhal, în ziua de 11 Maiu 1949,

DECIDEM

Art. 1. — P. C. Protosinghel Hrisotom Asavei, Exarh al Mănăstirilor, se însărcinează cu supravegherea, controlul și îndrumarea vieții mănăstirești din Eparhie.

Intocmește referatele cerute de Noi sau P. C. Vicar, în

chestiunile de ordin administrativ, disciplinar și duhovnicesc, cu privire la viața monahală.

Inspectează mănăstirile și schiturile din Eparhie.

Primește delegațiuni de a face anchete în legătură cu abaterile dela viața duhovnicească sau cu nereguli de ordin gospodăresc în mănăstiri.

Art. 2 — Dl. Ioan Zamfirescu, Secretar Eparhial, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Data în Reședința Noastră Patriarhală din București astăzi 9 Iunie 1949.

JUSTINIAN

Diverse știri

1. Dela Sfântul Sinod

În ședința Sinodului Permanent din 21 Iulie a. c., s'au ridicat, între altele, următoarele două chestiuni :

1. Acordarea de distincțiuni clericilor din funcțiunile administrative eparhiale și

2. Numiri de protopopi fără licență sau doctoratul în teologie.

Sinodul Permanent deliberând asupra acestor chestiuni a decis următoarele :

„Până la întrunirea Sinodului Mitropolitan pentru revizuirea și decernarea rangurilor bisericești, conform art. 204, toți consilierii administrativi și vicarii eparhiali vor purta Sf. Cruce pe lângă distincțiunile prevăzute la art. 144.

„Deasemenea secretarii eparhiali și inspectorii eparhiali, clerici, sunt asimilați în purtarea distincțiunilor cu consilierii administrativi respectivi.

„Sinodul Permanent luând cunoștință că unii Chiriarhi au recomandat protopopi fără licență sau doctorat în Teologie, deci fără respectarea art. 126 din Statut, face cunoscut că asemenea numiri sunt ilegale și ca atare PP. SS. Chiriarhi vor proceda de îndată la înlocuirea lor cu preoți ce îndeplinesc condițiunile menționatului articol. (Adresa Nr. 4638 din 26 Iulie 1949).

2. Școala de Cântăreți bisericești

În conferința protopopească administrativă din 26 Iulie a. c., s'a insistat ca parohiile să se îngrijească de pregătirea viitorilor cântăreți de strană.

Se reamintește cucernicilor preoți că Școala eparhială de

Cântăreți va funcționa și pentru anul școlar 1949/50 în Iași, str. Dobrogeanu Gherea Nr. 14.

În clasa I-a vor fi primiți absolvenții a 7 clase primare, absolvenți ai școlii elementare (ciclul II) sau absolvenți a 3 clase gimnasiale. Taxa școlară va fi cel mult de 2500 lei anual, p'us alimentele necesare întreținerii în cămin.

Dacă în cuprinsul parohiei sunt tineri absolvenți a 7 clase primare și cu două sau trei clase dela vechile școli de cântăreți, aceștia vor fi primiți în clasa II.

Elevii care urmează, eventual, cursurile unei școli de cântăreți din altă eparhie, vor fi sfătuiți să se înscrie la școala noastră eparhială pentru a căpăta pregătire unitară în ce privește muzica.

Cucernicii preoți care au elemente tinere cu voci alese în parohie și doresc să le pregătească pentru a ocupa strana bisericească să-i îndemne să urmeze școala de cântăreți din Iași.

Actele trebuitoare la înscriere sunt cele prevăzute de normele stabilite de Invățământul Public. Ele vor fi trimise pe adresa: Școala de Cântăreți Bisericești din Iași, strada Dobrogeanu Gherea Nr. 14.

3. Controlul Asigurărilor

R. P. R.

Sf. Mitropolie a Moldovei Iași

Nr. 2264

1949 Maiu 10

Protoieriilor circ. I și II
din Eparhie

Vi se trimite mai jos în copie, adresa Ministerului de Finanțe Serviciul Oficiul pentru Controlul Asigurărilor Nr. 1070201/10.II.949, primită cu adresa M. Culte Nr. 3841/949, pentru a fi difuzată la parohii, Mănăstiri și schituri din raza circ. P. C. Voastre pentru cunoștință și conformare.

Mitropolitul Moldovei,

p. Pr. *D. Hadârcă*

Consilier Administrativ,
p. (ss) *D. Grădinaru*

Ca urmare a dispozițiilor date de Ministerul de Finanțe, avem onoare a vă face cunoscut că bunurile aparți-

nând Ministerelor sau întreprinderilor și instituțiilor tutelare de ministere, (întreprinderi naționalizate, centrele industriale, societăți comerciale de Stat, etc.) nu vor mai fi asigurate sau nu se vor mai face majorări, la asigurarile vechi, după data de 1 Ianuarie 1949, întrucât aceste asigurări nu sunt prevăzute în planul de finanțare.

Atunci când totuși vor trebui asigurate anumite bunuri, aceasta nu se va putea face decât cu aprobarea prealabilă a Ministerului de Finanțe pentru fiecare caz în parte.

Ratele de primă la asigurarile contractate înainte de 1 Ianuarie 1949, vor continua a fi plătite.

Aceleași dispozițiuni se aplică și pentru asigurarile de accidente corporale colective încheiate de unitățile mai sus arătate.

Vă rugăm a lua act și a vă conforma acestor dispozițiuni.

Director (ss) *M. Drăgulescu*

Șeful Serv. (ss) *N. Alexiu*

† VALERIE MOGLAN

În ziua de 13 August a. c., la orele 8.45 a încetat din viață Prea Sfințitul Valerie Moglan, fostul Vicar al Mitropoliei Moldovei și Sucevei. Prea Sfinția Sa se internase în Spitalul Central cu câteva zile înainte de a și da obștescul sfârșit. Vârsta înaintată nu a rezistat atacurilor bolii de care suferea, așa că Sâmbătă dimineața, după ce a fost împărtășit, și-a dat dat duhul.

Biografia Prea Sfințitului Valerie este cea a unui fecior de plutaș de pe Valea Bistriței, care a străbătut cu gretutate pe scara vieții.

Născut în satul Călugăreni din jud. Neamț la 17 Mai 1878 a urmat școala primară și gimnaziul în Piatra. Vacanțele le petrecea în atmosfera mănăstirilor nemțene. După armată a fost tuns în monahism, la Mănăstirea Neamțu la 16 Iunie 1902, după care este hirotonit ierodiacon la 19 Ianuarie 1903, iar ieromonah la 25 Martie 1904.

Fiind harnic și modest a fost chemat la Mitropolie unde a ocupat funcțiile de paraclisier, canonarh și mare eclesiarh.

Subt arhipăstoria Mitropolitului Pimen a fost însărcinat cu stăreția Mănăstirii Neamțu. Aici a reintrodus, cu toată îndărătnicia întâmpinată, viața de obște așa cum fusese ctitorită de călugărul rus Paisie Velicicovschi. Pisanția de pe podeaua trapezei mănăstirii Neamțu stă mărturie de această înfăptuire.

După 1912 Starețul Valerie pleacă în Rusia unde frecvențează cursurile de Teologie la Cazan și Moscova de unde se întoarce și-și echivalează studiile la Universitatea din Cernăuți.

Ocupă iarăși postul de stareț la Neamțu, dar nu stă mult la metania sa, ci pleacă în Franța și apoi peste ocean, în Canada, unde erau colonii de români ortodoxi. Se întoarce în 1927, și se stabilește definitiv la Neamțu unde între timp iarăși ocupă postul de stareț.

Subt arhipăstoria mitropolitului Nicodim este numit vicar,

la 15 Iunie 1936, ca arhimandrit de scaun, iar în 1938 este ridicat la rangul de vicar arhiereu și egumen al bisericii Sf. Spiridon, demnități pe care le-a ocupat până la pensionare, la limită de vârstă.

Figura Prea Sfințitului Valerie era cunoscută de toți credincioșii căci era un slujitor neobosit la Altar. A fost delegat cu locotenențele episcopale dela episcopiile din Huși și Buzău. Pe unde a trecut a lăsat lucrări de gospodărie de folos obștesc. S'a bucurat de toată prețuirea Mitropoliților sub care a slujit și în special de a I. P. S. Justinian, care-l aprecia ca pe un bătrân plin de stat și înțelepciune.

Deacea I. P. S. Patriarh Justinian a dat dispoziții să fie înmormântat la Neamțu, unde își exprimase dorința bătrânul arhiereu.

Ca reprezentant al Sf. Sinod și al I. P. S. Patriarh Justinian, la înmormântare, a fost delegat P. C. Arhim. Theoctist Arapaș.

P. C. Sa a venit dela cursurile de îndrumare din București cu avionul, și a organizat convoiul mortuar spre Neamțu.

Corpul neînsuflețit a fost depus Sâmbătă 13 August, în biserica Sf. Spiridon; Duminică dimineața a fost adus la Catedrala Mitropolitană unde a stat până Luni dimineața — Adormirea Maicii Domnului — când a fost transportat la Neamțu. Duminică la orele 18 s'a oficiat slujba prohodului de un sobor de preoți, în frunte cu P. C. Arhim. Theoctist, Vicarul Mitropoliei.

La sfârșitul slujbei P. C. Sa a elogiat personalitatea venerabilului decedat și a prezentat condoleanțe în numele Sf. Sinod și al I. P. S. Patriarh Justinian. Din partea clerului a vorbit P. C. Preot Ștefan Gheorghiu, inspector bisericesc, iar din partea Cancelariei Mitropolitane d-l Ioan Zamfirescu, Secretar Eparhial.

Luni dimineața, la orele 7, convoiul mortuar, într'un camion împodobit cu flori, a pornit spre Neamțu, unde a ajuns la orele 15. Sicriul a fost depus în biserica mare Sf. Gheorghe. Toți viețuitorii din mănăstire s'au prosternat în fața rămășițelor pământești ale celui ce le-a fost duhovnic, stareț și arhiereu. La orele 18 s'a oficiat prohodul înmormântării călugărilor de către un sobor de 30 preoți, în frunte cu P. C. Arhim. Theoctist Vicarul Mitropoliei.

Aici au rostit cuvântări arhim. Melchisedec în numele

Mănăstirei Neamțu, protopop Const. Andone în numele clerului iar în numele I. P. S. Patriarh Justinian și al Sf. Sinod P. C. Sa Arhim. Theoctist Arăpaș.

Rămășițele pământești au fost depuse în cimitirul dela Bogoslov alături de mormântul fostului episcop de Roman, Teodosie.

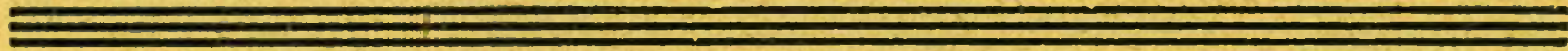
Cinstirea ce s'a adus ultimei călătorii spre Neamțu a Prea. Sfințitului Valerie Moglan, a fost un semn de recunoștință pentru sufletul lui bun, inima-i miloasă pentru nevoiași și larga ospitalitate ce o arăta tuturor celor care-i treceau pragul.

A arătat dragoste tuturor, ca un adevărat arhieru, și deaceia a fost răsplătit cu aceiaș bogăție de afecțiune.

Insuși I. P. S. Patriarh Justinian, după ce a instalat pe P. S. Teofil, episcopul de Roman, a fost la mormântul lui Vlădica Valerie, la mănăstirea Neamțu, și i-a oficiat, personal, o slujbă de pomenire, cetindu-i rugăciunea de deslegare.

Bunul Dumnezeu să-l primească în sânul aleșilor lui după dreapta și obșteasca judecată!

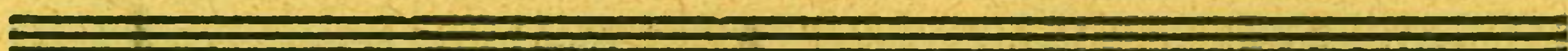
CONT 5
Nr. 9535
Sept. 1949

P. C. Preot al Parohiei.....

Comuna.....

Județul.....

MITROPOLIA MOLDOVEI

FOAIE OFICIALA A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR

A P A R E

SUB CONDUCEREA SECȚIEI CULTURALE A CONSILIULUI EPARHIAL

Autorizația Ministerului Informațiilor Nr. 1152 din 12 Martie 1948

Redacția și Administrația
Secția Culturală, Sf. Mitropolie

A B O N A M E N T U L
PE UN AN 300 LEI

CUPRINSUL :

1. La nașterea lui Hristos, de I. P. S. Patriarh JUSTINIAN.
2. Biserica Ortodoxă și problema păcii, de I. P. S. NICOLAE, Mitropolitul Crutișchi și Colomeei.
3. Monahismul ortodox în slujba colectivității, de Arhim. THEOCTIST, Vicarul Mitropoliei Moldovei.
4. Numele de creștin, de I. P. S. NICOLAE, Mitropolitul Crutișchi și Colomeei.
5. Ședința Consiliului Eparhial din 15.X.1949.
6. Conferința cu stareții din eparhie.
7. Hramul Cuvioasei Paraschiva de I. SANDU, Protopop.
8. Inaugurarea cursurilor de Limba Rusă, pentru preoțimea orașului Iași, sub auspiciile cercului A.R.L.U.S., de Pr. PAUL MIHAIL.
9. Știri bisericești din U. R. S. S.
10. Dispoziții disciplinare (circulara Nr. 11972/949).
11. Economice, de Pr. D. HADĂRCA.
12. Chestiuni privitoare la inventar.
13. Comitetul parohial provizoriu (cir. Nr. 10639/949).
14. Dispoziții administrative (cir. Nr. 11169/949).
15. Fapte din Eparhie.
16. † Arhimandrita Evelina Honceriu, de Pr. C. N.
17. ȘTIRI, RECENZII, ANUNȚURI.

Sfințirea Bisericii din Parohia Ruginoasa jud. Baia

In ziua de Duminică—13 Noembrie—s'a sfințit noua biserică parohia Ruginoasa, jud. Baia.

Vechea și monomentală biserică, în care era mormântul lui Cuza Vodă, a suferit grele stricăciuni de pe urma războiului încât repararea ei, ar fi cerut cheltueli peste puterile parohiei, ea însăși greu încercată de războiu, ca una ce a fost mult timp, în linia frontului.

Deaceia, enoriașii au început anul trecut o nouă biserică pe care au terminat-o anul acesta.

Biserica în formă de cruce, cu un turn la mijloc, e de proporții modeste, totuși destul de încăpătoare, cu o formă exterioară plăcută și cu frumoase linii interioare.

Este situată lângă cimitir și e destinată ca atunci când se va putea repara biserica cea veche, să rămână pentru serviciile dela cimitir, sau chiar pentru slujba din timpul iernii.

Din partea Sf. Mitropolii a fost delegat pentru sfințire Pr C. Vuiescu, consilier administrativ.

Din sobor a făcut parte Pr. Gheorghe Tit, protoiereul plășii Pașcani, Preotul Gh. Popovici și Pr. Grigorel Grigoriu dela acea parohie, și Pr. Laurențiu Popovici dela parohia Nicorița din Iași.

La sfârșitul slujbei s'a făcut o dare de seamă de felul cum a decurs lucrările de construcție. Protoiereul a arătat bunele rezultate ale libertății religioase, delegatul Sf. Mitropolii a adus meritate laude și binecuvântări mitropolitane autorităților, iar preotul paroh a mulțumit autorităților județene și locale care au dat concursul și tuturor participanților la evenimentul sfințirii.

S'a încheiat cu un Polihroniu pentru I. P. S. Patriarh, pentru Prezidiu și Guvern și pentru consiliul, epitropia și credincioșii parohiei.

MITROPOLIA MOLDOVEI**FOAIE OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR**

Autorizația Ministerului Informațiilor Nr. 1152 din 12 Martie 1948

LA NAȘTEREA LUI HRISTOS ¹⁾

de I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN

Venirea Mântuitorului în chip de om însemna ștergerea robiei păcatului, înscăunarea dreptății în lume și împăcarea Creatorului cu creaturile sale. Fiul omului avea să restaureze demnitatea omului în poziția lui dela creație.

Restaurarea omului în demnitatea lui originară se făcea, cu mărturii puternice, în văzul întregii omeniri. Știința vremii, prin cei trei Magi dela Răsărit, confirma planul de restaurare a omului.

Bunurile de mare preț, în care-și pun nădejdea unii din oamenii veacului acestuia, ca aur, smirnă și tămâie, au fost puse la picioarele Mântuitorului în semn că în fața mântuirii sufletului orice valoare de bunuri rămâne fără glas: „Căci, ce ar folosi omul de ar dobândi toată lumea, iară sufletul și l-ar pierde?” (Marcu, VII, 36).

Steaua călăuzitoare a Magilor s'a arătat și păstorilor, „care străjuiau noaptea cu rândul împrejurul turmei lor“. În curăția și nevinovăția cugetului lor, păstorii s'au înspăimântat de acest semn nemaivăzut, înțelegând că mâna Celui Atotputernic se arată omenirii prin temeieri extraordinare. Atunci îngerul i-a întărit în cutremurarea lor adâncă, spunându-le: „Nu vă temeți! Căci iată, vă vestesc bucuria mare, care va fi pentru tot poporul, că astăzi în Cetatea lui Dumnezeu, s'a născut un Mântuitor care este Hristos Domnul“ (Luca, II, 10).

Păstorii, ca reprezentanți ai marei mulțimi, au alergat la

1) Din „Apostolat Social“, vol. II pag. 155 urm., Tipografia Cărților Bisericești București 1948.

staulul turmei lor și au găsit pe Prunc, înfășat și culcat în iesle, așa cum le vestise îngerul,

Peste bucuria lor și peste cea a Magilor, corul ingerilor ce străjuește înălțimile cerului, cânta în văzduh: „Slăvă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire !”

Sfințenia îngerească, știința cea înaltă a Magilor și nevinovăția poporului se uneau într'o armonie desăvârșită în jurul peșterii în care sălășluia vremelnice Mântuitorul lumii.

La praznicul Nașterii Domnului, dreptmăritorii noștrii creștini se cuvine să arate bucuria lor prin fapte și nu prin cântări și vorbe de desfăț. Numai faptele de trăire, după poruncile Evangheliei, sunt cele mai adânci grăitoare, că omul a răspuns cu recunoștință, la mila divină. Altfel totul înseamnă bucuria zădarnică, care aduce numai pagubă și nici un câștig duhovnicesc.

„Ce folos — zice Sfânta Carte — de ar zice cineva, că are credință dar fapte nu are? Poate oare credința aceasta să-l mântuiască? Dacă un frate sau o soră sunt goi și n'au hrana de toate zilele iar cineva din voi le-ar zice; mergeți cu pace, încălziți-vă și vă hrăniți, dar nu le-ar da cele de trebuință pentru trai, ce folos ar avea ei? Așa și credința, dacă n'are fapte, e moartă de sine însuși”, (Iacov, II, 14—17.

Călăuzit de lumina Evangheliei, adevăratul creștin nu se va lăsa ademenit de agonisire de averi în dauna celor săraci. Numai cei lipsiți de credința în Dumnezeu se aruncă cu sete asupra drepturilor la viață ale semenilor pe care caută să le rășluiască ca să-și adauge sieși prisos și imbuibare. Ori, în societatea omenească în care sălășluiește duhul moralei creștine asemenea abuzuri constituiesc păcate grele, ce întinează Biserica Domnului Iisus Hristos. Nu se cade a fi nimenea dintre adevărații creștini ademenit la gândurile barbare ale apăsării omului de către semenii săi. Astfel s'ar adevărați spusele proorocului Isaia: „Poporul acesta cu buzele mă cinstește, dar cu inima departe de mine este”. (Isaia, XXIX, 13).

Nimenea să nu jinduiască avutul altuia, ci prin munca cinstită să-și agonisească ce este al său. Căci bogăția însușită pe căi necinstite aduce după sine osânda și disprețul. Nu spune oare Sfânta Scriptură: „veniți voi bogaților, de plân

geți și vă tânguți de necazurile ce au să vină asupra voastră. Bogăția voastră a putrezit și hainele voastre le-au mâncat molii, Aurul vostru și argintul vostru au ruginit și rugina lor va fi mărturie împotriva voastră și ca focul va mânca trupul vostru comoara ce v'ați strâns pentru zilele cele de apoi". (Iacov. V, 1-4).

Inalt Prea Sfințitul Patriarh JUSTINIAN

Vistieria voastră trebuie să fie plină de fapte bune, care ne aduc cinstire între oameni și răsplata în fața scaunului de judecată al Tatălui ceresc. Să ne gândim pururea la faptele săvârșite atât de cei trei Magi cât și de tiranul Irod. Magii au lăsat la picioarele Mântuitorului obiectele cele mai de preț, bucurându-se că s'au învrednicit să vadă venind în lume „Soarele dreptății”, pe când împăratul Irod, ca să și păstreze vistierile căptușite cu aur și alte obiecte de preț, a ucis mii de prunci nevirovați. Unii și au câștigat cinstire pe pământ iar celalalt dispreț și osândă. În viața de toate zilele nu avuția înaltă pe om, ci dreptatea, cinstea, adevărul.

Invățătura Evangheliei a transformat lumea în curs de două mii de ani prin aceste două pârgii de seamă: a luminii

prin credință și a credinții prin fapte bune. Lucrul evanghelic nu e terminat, ci încă trebuie mult să se adâncească prin apostolatul creștin până când toată omenirea să ajungă la „conștiința adevărului“.

Dacă Nașterea Domnului, prin obiceiurile legate de ea, reprezintă o sărbătoare a copilăriei și a tinereții, atunci este cazul să promovăm condițiile sociale în care copiii noștri să se desvolte într'o atmosferă de sănătate trupească și sufletească. Ocârmuirea de stat și-a îndreptat toată grija pentru ocrotirea copilului. Războiul, cu gravele lui urmări, apoi seceta și lipsurile de tot felul, au lovit năpraznic lumea copiilor. Vârsta nevinovăției este și cea mai șubredă, ea nefiind înarmată împotriva lipsurilor. Mortalitatea infantilă devenise un pericol național.

Deaceia se impune ca toată strădania noastră a tuturor să fie îndreptată spre grija ocrotirii copiilor, ascultând astfel de porunca Mântuitorului care zice „Lăsați pe copii să vină la Mine și nu-i opriți, căci unora ca acestora le este împărăția lui Dumnezeu“ (Luca, XVIII, 16),

Să ne plecăm urechile la glasurile copiilor care vin să ne colinde la ferești, aducându-ne vestea întrupării Domnului, să-i primim cu brațele deschise și mâinile pline de daruri. Să răspundem astfel poruncilor Evangheliei și unor frumoase tradiții de creștinească ospitalitate. Dar cugetul nostru să nu se abată dela grija copiilor odată cu trecerea acestor sărbători de iarnă, ci el pururea să fie atent la soarta generațiilor ce se vor ridica din mijlocul lor.

Să nu încetăm să dăm ascultare mai marilor noștri care veghează la buna stare și prosperare a țării, deci a fiecăruia în parte. „Căci cei ce se împotrivesc stăpânirii, rânduielii lui Dumnezeu se împotrivesc, iar cei ce se împotrivesc, singuri își atrag osânda“. (Romani, XII, 2).

Feriți-vă de faptele trupului. Ele sunt desfrânarea, necurăția, aprinderea, ura, uciderea, beția, necumpătarea, închinarea la idoli, mânia, desbinările și alte asemenea acestora.

Vă atrag luare aminte, că cei care fac unele ca acestea nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu (Gal. V, 19, 21). Ci stăruiți mai mult asupra roadelor duhului, care sunt iubirea, bucuria, credința, blândețea, înfrânarea poftelor. (Gal. V. 22).

Implinind aceste virtuți vom dovedi, prin fapte, că am înțeles actul Proniei divine prin care a trimis în lume pe Domnul nostru Iisus Hristos a cărui naștere o prăznuim.

BISERICA ORTODOXĂ ȘI PROBLEMA PACII

Pentru instaurarea păcii în lume, Biserica Ortodoxă, se încadrează prin activitatea ei în lupta constructivă dusă de forțele democratice împotriva lagărului războinic dirijat de imperialismul apusean.

Ca o concretizare de atitudine a Bisericii ortodoxe, avem cuvântul unei mari personalități culturale și distins Ierarh al Bisericii Ortodoxe din U. R. S. S., Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Crutiției și Colomeei, care în calitate de reprezentant al Bisericii la Congresul Mondial al partizanilor păcii, — ținut în 1949 la Paris, a expus în cuvinte clare hotărârea Ortodoxiei de a lupta pentru apărarea păcii și respingerea tuturor concepțiilor imperialiștilor ațâțători la un nou războiu.

Dăm textul cuvântului rostit de I. P. S. Mitropolit Nicolae : 1)

„Biserica Ortodoxă rusă, prin persoana capului ei, „Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii, Alexei, în „A-pelul pentru apărarea păcii" și-a dat binecuvântarea sa „pentru protestul care vine din toate părțile împotriva „noului furtuni războinice și pentru unirea tuturor luptătorilor pentru pace pe pământ..

„Acum, noi, reprezentanții ai bisericii ortodoxe ruse, „vrem să spunem și în fața Congresului Mondial al partizanilor păcii, că poporul nostru nu vrea războiu, nu „vrea să atace pe nimeni, urăște însuși gândul războiului, el s'a dedicat în întregime muncii pașnice și grijilor „pentru fericirea și înflorirea Patriei sale.

„Ca membrii ai Comisiei extraordinare de stat pen-

1) Extras din broșura „Pentru pace în întreaga lume“, colecția Arlus, Nr. 33.

„tru stabilirea și cercetarea crimelor cotropitorilor germano-fasciști și a complicilor lor din cursul ultimului războiu, eu am fost în multe regiuni ale țării noastre, imediat după eliberarea lor de sub vremelnica ocupație fascistă. Eu am văzut grozăvii de nedescris săvârșite de barbarii secolului al douăzeciulea. Orașe, biserici, școli, spitale, cămine, — distruse, zeci și sute de mii de oameni uciși în mod barbar, o adevărată mare de sânge și ocean de lacrimi — iată ce se înfățișa în fața privirilor celui care pășea pe pământul eliberat de sub jugul dușmanului.

„Cine dintre noi a uitat aceasta ?

„Și iată că se mai văd încă în orașele Rusiei și ale Europei Occidentale ruini carbonizate, văduve ce încă nu și-au scos doliul depe urma soților uciși, mame ce își mai plâng fii pierduți și speră încă în taină în minunea reîntoarcerii lor dar, de pe acum, unii gropari își aprind făcliile lor fumegânde și sumbre.

„Pe cine dintre noi nu-l îngrozește dorința, care a cuprins pe noii претенdenți la dominația mondială, de a repeta un atac și mai groaznic împotriva popoarelor democratice iubitoare de pace, un atac al cărui sfârșit va însemna noi suferințe grele pentru omenire ?

„Mulți dintre ațâțătorii la un nou războiu se consideră și se numesc creștini. Noi, slujitorii altarului bisericii ortodoxe, privim cu uimire la aceste încercări de a acoperi cu lozinci ale Evangheliei, sfinte pentru noi creștinii, aceste manifestări ale urii și ale dușmăniei satanice.

Monahismul ortodox în slujba colectivității *)

de Arhim. THEOCTIST, Vicarul Mitropoliei Moldovei

În sânul duhovnicesc al acestei sfinte mănăstiri Cetățuia, chinovia vicarilor arhieriei ai Mitropoliei Moldovei de la începutul sec. XX și până acum, s'a săvârșit astăzi tunderea în monahism a P. C. Părinte Teofil Herineanu, viitorul ales episcop al eparhiei Romanului și Hușilor.

Cu patru ani în urmă primea tunderea în monahism, tot în această mănăstire, I. P. S. Patriarh Justinian, pe atunci nou Vicar al Mitropoliei Moldovei.

Gândul Înalt Prea Sfinției Sale a statornicit ca și pașii Părintelui Teofil să suie dealul Cetățuiei și să-și mărturisească voturile monahale, ca aici să-și întărească sufletul, sorbind din fântâna duhovnicească din care s'au adăpat atâția cuvioși monahi înainte de a urca treptete arhieriei și ale episcopatului. Socotim acest gând patriarhal ca indicator al transformării *noului om* cerut și de poruncile evangheliei dar și de transformările sociale prin care trece întreaga omenire subt imboldul unei drepte orînduiri între oameni. Să dea bunul Dumnezeu ca gândul curat al I. P. S. Patriarh Justinian să rodească în sufletul Părintelui Teofil, ca acest nume de Teofil care înseamnă „iubitor de Dumnezeu“ să se arate și iubitor de oameni, căci cine poate iubi pe Dumnezeu pe care nu l-a văzut și să urască faptele Sale pe care le vede? Fiindcă „chipul și asemănarea lui Dumnezeu“ sălășluște în făptura omului, și cine iubește pe om pe Creatorul omului iubește.

Tunderea în monahism echivalează cu taina nunții, nu-

*) Cuvântarea la tunderea în monahism, a P. C. Teofil Herineanu la Mănăstirea Cetățuia ținută de P. C. Arhim. Theoticst Arapaș, în ziua de 29 Iunie 1949.

mai că aici legătura cununiei nu are nimic din temeiturile vieții conjugale, ci cununia se face cu Mântuitorul, căruia i se obligă să-i slujească monahul, în duh și faptă, până la sacrificiul vieții, așa cum Mântuitorul s'a sacrificat pentru binele obștesc, pentru mântuirea lumii.

Rânduiala primiri în cinul monahal, cere, ca cel ce de bunăvoie își alege noul fel de viață *„după chipul înșirgerilor în trup“* să aibă un îndrumător în această viață, un garant al împlinirii jurămintelor făcute. Lucrul acesta se întâmplă atât la taina Botezului, cât și la cea a Nunții, când primitorii acestor două taine își iau garanți sau nași care să le arate obligațiunile ce decurg din împărtășirea harului călăuzitor al Sfântului Duh la această ierurgie.

La primirea P. C. Tale în monahism m'ai ales pe mine să-ți fiu povățuitor într'ale monahismului. Este o cinste pentru mine, dar și o răspundere. *Cinste* pentru că am primit sub mantie pe viitorul ales episcop al Episcopiei Romanului și Hușilor, lucru pentru care îți mulțumesc; *răspunderea* rezultă deacolo, că ucenicul trebuie să meargă pe urmele dascălului, iar eventualele abateri dela felul de viață monahală s'ar răsfrânge, în mod firesc, asupra părintelui duhovnicesc, asupra starețului lui. Deși sunt mai tânăr ca P. C. Ta, nu mă sfiesc să mărturisesc, că în duhul mănăstirii, cu aspra viață de obște, am trăit dela vârsta de aproape 12 ani, la unul dintre asceții care a ilustrat viața monahală a Moldovei în ultima vreme. Am cunoscut mireasma dar și jugul vieții monahale sub oblăduirea severei discipline a schitului Sihăstria Voronei, condus și înfrumusețat cu cununa evlaviei și a muncii, fără răgaz, de fericitul întru adormire cuviosul protosinghel Ghedeon Verenciuc.

Deci povețele mele nu vor porni din elanul tinereții vârstei — ca să întrebuițez o floare de stil — ci din tainele maturității în ale vieții monastice.

Și amintind aici de prologul Evangheliei după Luca, în care Sf. Evanghelist își motivează rostul scrierii lui, față de alte scrieri de acest fel, spunând *„am găsit și eu cu cale, prea alesule Teofile, după ce am făcut cercetări cu deamănuntul asupra tuturor acestor lucruri dela obârșia lor, să ți le scriu în șir unele după altele ca să poți cunoaște astfel temeinicia învățăturilor, pe care le-ai primit prin viu grai“* (Luca I.

2-4), tot așa — în modestia gândurilor mele, aș vrea, prea alesule Părinte Teofil Herineanu, să-ți înfățișez temeurile existenței monahismului, frumusețile cristaline ale lui, privațiunile care te vor înălța în fața obștei drept măritoare și, în fine, pilda de viețuire după Dumnezeu care-ți va asigura mântuirea personală și mai cu seamă mântuirea altora.

Temeiul vieții monahale îl găsim deseori respirat pe paginile Sfintei Scripturi, dar cel mai potrivit să-l amintesc aici, este acela spus de Sf. Evanghelist Ioan: „*Cine își iubește viața o va pierde, însă cine își urăște viața în lumea aceasta, acela o va păstra pentru viața veșnică*”. (Ioan XII. 23)

Viața în sine se prezintă sub felurite și neașteptate manifestări. Ea prezintă însă o unitate, așa cum este împărăția lui Dumnezeu, care nu se mărginește numai în granițele unei vârste trăite, ci are dăinuire dela întemeierea lumii și duce dincolo de toate stihiele, în lumea viitoare, acea lume care străjuiește tronul lui Dumnezeu și este neperitoare.

Cel care vrea să guste viața din plin și socotește că nu mai are cui să dea seama dincolo de moarte despre gândurile și faptele lui, acela se îmbată de plăcerile trecătoare ale vieții pământești — iubește viața în sine egoist și individualist — și se afundă în lanțul înșelătoriei fără orizont. Cine însă urăște acest fel de viețuire, egoist, se despersonalizează pe sine în folosul semenilor lui, al obștei, al societății din care face parte, acela își câștigă laurii biruinții pentru viețuirea veșnică. *Deci aici nu-i vorba de a urî viața care este un bun dat de Dumnezeu tuturor oamenilor, ci de a înțelege că viața ti-e dată ca să fie pusă în slujba altora.* — Ori monahismul este instituția, prin excelență, pusă în slujba obștei creștine.

Cum este pus monahismul în slujba societății? Prin renunțările pe care le face cel apărător cinului monahal. Renunțările monahismului, în fond, reprezintă o luptă pe două fronturi simultane: 1) *pe frontul sufletului* unde pasiunile dau asalt asupra simțurilor sub forma ispitelor de diferite nuanțe și 2) *pe frontul din afară*, unde plăcerile lumii te îmbie să-ți calci peste fire și să despuiezi pe altul numai ca tu să trăiești mai intensiv, mai din plin.

Oare monahul trebuie să urască lumea? Nicidecum! — Dimpotrivă el iubește lumea ca pe o grădină în care Dumnezeu l-a pus să grijească de rodurile spirituale. Atunci pe care

lume trebuie să o urască monahul? Sf. Ioan Evanghelistul ne arată: „Căci tot ce este în lume pofta firii pământești, pofta ochilor și lăudăroșeniei vieții nu este dela Tatăl, ci din lume, și lumea și pofta ei trece dar cine face voia lui Dumnezeu, rămâne în veac“. (I. Ioan II, 16-17).

Acele trei pofte duc pe creștin și în special pe monah la rătăcire. 1) *cupiditas carnis*, 2) *libido oculorum* și 3) *fastus vitae*.

Impotriva ispitelor rezultate din „*cupiditas carnis*“ monahul răspunde cu arma fecioriei statornice; împotriva celor ce țâșnesc din „*libido oculorum*“ el luptă cu arma sărăciei de bună voie, iar împotriva îmbierilor lăudăroase ale lumii, „*fastus vitae*“, monahul răspunde cu ascultarea necondiționată față de legile morale ale Evangheliei și cele rînduite de soboare, de Sfinții Părinți și de starețul lui.

Și toate aceste înfrânări se iau, fără constrângere, din conștiința religioasă și morală. iar acțiunea e liber acceptată din nestânjenita deliberare a voinții proprii.

Este, oare, monahismul o abatere nenaturală dela firea vieții în genere?

Nicidecum. Căci așa e croită viața omenească ca ea să se manifeste felurit, dar aceste manifestări se întregesc într'un tot armonios, într'un organism viu. Să privim în lume și să vedem cât de felurit se manifestă viața socială. Unul e muncitor de pământ, altul în fabrică, unul e mare chirurg, altul operează cu calcule matematice, să descopere legile ce stau ascunse în natură; unul luptă pe valurile mărilor, făcând legătura între continente și popoare, altul sapă adâncul pământului să scoțoască noi zăcăminte de bogății.

Peste tot același elan și aceleași eforturi pentru îmbunătățirea vieții, pentru ușurarea traiului.

Peste toți acești oameni se găsesc unii care cântă imnul muncii altora. Aceștia sunt poeții.

Lor le este hărăzit să-și reverse acea sensibilitate artistică și să pună în strofe neperitoare mărețul concert al muncii, la care trudeszc zeci și sute de milioane de oameni. Poeții sunt purtătorii de steag ai revoluțiilor, ei sunt profeții vremurilor de transformări sociale și tot ei însemnează pe răboj faptele mărețe ce se desprind din vârtoarea luptelor pentru mai bine. Nu sunt oare necesari poeții pentru progresul unei

societăți? Ba încă cum! Priviți, numai cât de mare cinstire li se dă acestor făuritori de versuri în cel mai mare și în primul stat socialist din lume U. R. S. S., unde munca intelectuală este atât de prețuită și susținută.

Dece nu s'ar întâmpla și în domeniul vieții religioase aceeași imbinare a feluritelor manifestări de trai, deasupra căror să se afirme generozitatea și abnegația monahală? Căci monahii reprezintă în domeniul vieții religioase apărătorii visteriei credinții, pilduitori ai vieții morale, jertfelnici pentru necăjiți și năpăstuiți, cântători ai imnelor sfinte și pururea rugători pentru toți.

„Sunt felurite daruri — spune Sf. Apostol Pavel — este acelaș duh; sunt felurite slujbe, dar acelaș Domn, sunt felurite lucrări dar este acelaș Dumnezeu care lucrează totul în toți. Și fiecăruia i se dă arătarea Duhului spre folosul altora. De pildă, unuia i se dă, prin Duhul, să vorbească despre înțelepciune, altuia, să vorbească despre cunoștință datorită aceluiăș Duh, altuia credința, altuia darul tămăduirilor, altuia proorocia, altuia de a vorbi în felurite limbi“.

Toate aceste lucrări le face unul și acelaș Duh, care dă fiecăruia în parte cum voește (I. Cor. XII, 4—11).

Deci, dacă sunt rânduite atâtea daruri în lume, pentru fiecare, ca din concertul social să se urzească simfonia vieții aceștia, atunci și monahismul își are rostul lui firesc de a întregi și stimula pulsația vieții religioase.

Am amintit că monahii au fost *apărătorii visteriei credinței* celei provoslavnice. Nu voesc să rămân cu această afirmație fără o vădită îndreptățire. În toiul luptelor pentru apărarea dreptei credințe, în tot cursul celor 7 Sinoade ecumenice, monahii au excelat în victorii iar prețul suferințelor a fost amar, când ne gândim la cele 5 exiluri pe care le-a suportat Atanasie cel Mare, Patriarhul Alexandriei.

Iar când imperialismul papal, căuta prin intrigi să sãmene desbinare în staulul Ortodoxiei monahii atoniți părăseau liniștea muntelui sfânt și se aruncau în vârtoarea luptelor împotriva papalității.

Au fost monahii pilduitori ai vieții morale? Dar cine a stat împotriva desmățului dela curțile bizantine, înfruntând imoralitatea împărătesei, altul decât Patriarhul Ioan Gurădeaur—monah și povățuitor de monahi.

Au fost monahii jertfelnici pentru necăjiți și obișduiți ?
Mărturiile lor ne sunt straja adevărului. Când cutremure și foametea și mai ales molimele loveau provinciile împărăției romane latifundiarii exploatatori fugeau și lăsau miile de supuși prada morții. Episcopii și monahii lor se aruncau întru apărarea semenilor, indiferent dacă erau creștini și cu prețul vieții lor îi scăpau dela moarte vânzând odoarele bisericii și tot avutul personal numai pentru salvarea vieții altora.

Dar priviți la fostele așezăminte spitalicești de'a Madona Dudu, Brâncovenesti, Spiridonia și veți găsi generozitatea călugărească la toate așezămintele de filantropie. S'ar putea aduce exemple nesfârșite de acest fel.

Au fost și sunt monahii rugători lui Dumnezeu pentru toți ?

Viața cere un efort de muncă, permanent ca, să asigure stăpânirea asupra naturii. Omenirea este încleștată la muncă și puțini au timpul să aducă rugăciunile de mulțumită și slavă lui Dumnezeu. Atunci monahii, în slujbele lor de zi și noapte, împlinesc lipsa semenilor lor și împletesc rugăciunea lor cu imnul muncii credincioșilor.

Viața monahală e pururea un imn al muncii, al curăției morale și al rugăciunii.

Imnul muncii în monahism se cântă odată cu executarea lucrărilor productive pentru întreaga obște. Să privim în urmă și să vedem pe Apostolul Pavel cum împletea la foile de cort, pe Cosma și Damian îngrijind pe bolnavi cu totul gratuit, pe Antim Ivireanu lucrând la sculptură și xilografie, pe Mitrofan și Chezarie la munca migăloasă a tipăriturilor, nemaipomenind de marea massă a monahilor simpli, a căror strădanie se vădea în sudoarea frunții și a zăduhului zilei robotind fiecare la rostul indicat de viața de obște.

Pentru acest imn suntem hărăziți noi monahii și pe acest imn vreau să ți-l înfățișez, Părinte Teofile, ca tot restul vieții Prea Cuvioșiei Tale să-l cânti și să-l practici spre slava Episcopiei Romanului și a Bisericii Ortodoxe Române.

Vă rog să adăstați cu privirea pe zidurile interioare ale acestei sfinte mănăstiri și veți vedea cum arta picturală a înfățișat nevoințele călugărești pentru pilduirea vieții creștine în genere.

Dar dacă evadăm cu gândul de aici și străbatem pe în-

tinsul câmp al Moldovei, vom găsi la tot pasul lucrarea de temelie a străduințelor monahale băștinașe. Dela Dragomirna la Cașin, dela Gorova la Huși, dela Durău la Cetățuia, vom vedea că din toate cele patru colțuri ale Moldovei se înalță falnic lucrul monahicesc în artă, muzică, în curăție morală, în piositate, în cultură duhovnicească și în pilduitoare viață de abnegație. Iar inima vieții monahale o reprezintă lavra dela Neamț, tezaurul vieții spirituale lăsat de călugărul rus Paisie Velicicovschi.

Ecumenicitatea ortodoxă își are verigele legate în toate țările de aceeași credință prin aceste oaze călugărești, ce-și duc traiul după aceleași neschimbate rândueli.

Dela marea lavră Percesca din Kiev și până la muntele Athos, dela Neamțu și până în pustiiurile Thebaidei din Egipt, străbate acelaș duh al Ortodoxiei, duh de înfrățire. Viața monahală este o particularitate a Ortodoxiei și ea imbie pe oameni la înfrățire. Dacă acumulările de bogății au pus mari stavile pentru înțelegerea frățească dintre oameni, a venit în vremea noastră, sorocul ca acești munți de averi să fie povârniți și din belșugul lor să se înfrupte toată lumea muncitoare. Oare nu se întrezărește aici reflexul vieții de obștie, practică de monahi? Unde toți munceau laolaltă, nimic personal având, unde frățietatea este reală așa cum aceasta a fost practică de primii creștini? Legile dreptății sociale, practicate în cinul monahal, cu caracter de particularism religios, își largesc puterea pe întinsul și largul lumii. Mâna lui Dumnezeu lucrează, prin felurite mijloace, ca dreptatea socială să fie una și aceeași pentru toți. Monahii au fost vizionarii acelei lumi și, se pare că noi care reprezentăm monahismul astăzi, să trăim realizarea acestei viziuni.

În legătură cu tunderea Prea. Cuv. Tale în monahism, apare în istoria bisericii noastre, repararea unei mari nedreptăți.

În vâltoarea apărării credinței ortodoxe de peste munți, în Ardeal, călugării au reprezentat, cu mănăstirile lor, citadelele de rezistență împotriva dominației feudale ale Habsburgilor și a Vaticanului hrăpăreț. De aceia generalul de tristă memorie Bucov a ras depe fața pământului ardelean mai multe sute de mănăstiri și schituri. Sâlnicia și nedreptatea dela 1700 s'au șters după 250 ani de înrobire spirituală. Atunci

călugării au apărat credința. Prea Cuvioșia Ta care ai luat stindarul și ai răspuns la apelul Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și ai dat glas acțiunii la care era angajată marea masă a poporului de dincolo de munți de a apăra suveranitatea națională împotriva amestecului Vaticanului, în treburile noastre interne, reprezintă dragostea clerului și poporului român revenit la sânul Bisericii mame: Biserica Ortodoxă.

Să ai în grijă ca pe lângă voturile monahale, pe care le-ai juruit, să stai de veghe, ca lupii răpitori să nu mai poată turbura pacea și unitatea noastră religioasă.

Gândul și fapta Prea Cuvioșiei Tale, să fie îndreptate acolo, unde este inima ortodoxiei și conducerea salvatoare a poporului drept credincios, din scumpa noastră patrie R.P.R.

Pururea să-ți fie în minte chipul și acțiunea de trezire a monahismului, pe care le urmărește Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și paginile istoriei, vor înscrie cu vrednicie, numele viitorului episcop al Romanului ca un deschizător de drumuri noi într'o țară cu o nouă orânduire socială.

Iar eu smeritul arhimandrit și stareț al Prea Cuvioșiei Tale, mă voiu bucura dimpreună cu ceata monahilor din această mănăstire, și cu ceilalți din cuprinsul întregii Mitropolii a Moldovei, că din rândul nostru a răspuns la chemările vremii un vajnic apărător al ortodoxiei, un sprijinitor al dreptății sociale, un chivernisitor iscusit al darurilor Sf. Duh, un suflet generos în fapte bune, și un far de lumină pentru toți cei însetați de câștigarea mântuirii veșnice.

Așa să ajute bunul Dumnezeu !

AMIN!

NUMELE DE CREȘTIN¹⁾

de I. P. S. NICOLAE, Mitropolitul Crutițchi

Dragii mei, ieri am sărbătorit evenimentul sfânt al Pogoririi Sf. Duh peste Apostoli. Azi, după această sfântă solemnitățe, Sf. Biserică cinstește pe sfântul și dătătorul de viață Duh²⁾ a căruia trimitere a slujit începutul vieții Bisericii lui Hristos pe pământ. Iar Biserica ortodoxă, care a început viața sa în ziua pogoririi Sf. Duh, este Mama noastră.

Iată de ce, aceste sfinte zile sunt pline de sărbătoare și bucurie. Noi am întâmpinat ziua nașterii sfintei noastre mame—Biserica Ortodoxă.

Când am devenit copiii ei ?

În ograda Bisericii ortodoxe ne-a introdus Duhul sfânt, cu harul său prin Sf. taină a botezului. *Spre aceasta, El a contucrat*, de a deveni noi copii Mamei noastre, a Bisericii lui Hristos.

Fiecăruia dintre noi, ne-a dăruit în zilele prunciei noastre, — comoara scumpă, pe care o stăpânim și săracii și bogații și învățații și neînvățații. Ce fel de comoară avem, ca odrasle ale bisericii ortodoxe, deși suntem întinați și plini de pacate ? Această comoară este numele prea înalt, *pe care-l poartă fiecare ca pecete sfântă : numele de creștin ortodox*.

Și iată, în ziua de Sf. Duh, doresc să vă amintesc, dragii mei, despre acest mare și neprețuit dar al numelui de creștin ortodox, să vă amintesc cum trebuie să prețuim acest nume sfânt primit de noi, ca dar prea înalt al Duhului Sfânt, în baia Sf. Botez.

1) Predica rostită în Biserica cimitirului Danilov din orașul Moscova în ziua de Sf. Duh de către Înalt Prea Sfințitul Nicolae Mitropolitul Crutițchi. Tradus din „*Jurnalul Patriarhiei din Moscova*”, Nr. 7 anul 1949, pag. 7—10.

2) În Biserica rusă, a 2-a zi după Pogorirea Duhului Sfânt se sărbătorește Sfântul Duh.

Din actele de mucenicie, adică din istorisirile patimilor mucenicilor din primele veacuri ale creștinismului, aflăm că judecătorii păgâni înainte de condamnarea sf. mucenici, cercetându-i, întrebau: „Ce nume ai? Unde ți-e patria? Iar mărturisorii, cu bărbăție, răspundeau judecătorilor păgâni: „Sunt creștin, patria noastră, *obârșia noastră* este în Cer. Ii torturau, îi sileau să-și spună numele, să arate de unde este, cine-i sunt rudele. Iar Sf. mucenici repetau: „Sunt creștin, patria mea este în Cer“.

Se înțelege, că acești mucenici aveau și numele lor pământești; unul era ostaș, altul era meseriaș, al treilea era plugar. Dar în aceste clipe, în fața morții, ei parcă uitau numele lor pământești, nu voiau nici să amintească de ele, dar țineau minte doar despre acel nume sfânt, care e mai scump și mai neprețuit decât toate bunătățile acestei lumi. Ei doreau să țină minte numai despre aceia, că ei sunt creștini ortodoxi copii ai Tatălui lor ceresc, și patria lor, veșnica lor patrii este Cerul.

Noi știm că și copii, urmând pilda mucenicilor vârstnici la aceleași întrebări a chinuitorilor lor răspundeau „Noi credem în Domnul Răstignit și Înviat“; Noi suntem creștini, noi suntem copiii creștinilor și noi înșine creștini“. Și copii erau gata să sufere chinurile împreună cu părinții, numai să nu se lipsească de numele de creștin, spre a fi cu Hristos.

Vă este clar pentru ce creștinii vechi prețuiau atât de mult numele de creștin, pentru ce ei nu voiau înaintea judecătorilor să amintească de numele lor pământești, despre drepțurile lor, despre patria pământească. Acest nume a creștinului ortodox, nu se compară cu nimic din lumea aceasta nici cu bogăția, nici cu slava, nici cu știința. El este bunul nostru veșnic, nimeni nu poate să ni-l ia până la mormânt, ne vom duce cu el din această lume trecătoare, și cu el ne vom înfățișa înaintea Tatălui nostru ceresc. Și cu acest nume de creștin, noi sau ne vom osândi sau ne vom prea slăvi. Dacă noi ne vom arăta nevrednici pentru viața veșnică, cu viața noastră decăzută și neîndreptată, nu ne va mântui nici acest nume mare. Dacă vom stărui să viețuim cu Hristos până la ultima suflare, dacă în inima noastră nu vom strânge, ci mai mult vom înflăcări focul dragostei noastre către Prea dulcele Mântuitor, dacă în viața pământească, ne vom întări

cu nădejdea în mila dumnezeiască, acest nume de fiu al Tatălui ceresc, această mare cinste, acest nume prea înalt de creștin ortodox, va proslăvi pe fiii credincioși ai lui Dumnezeu, în veșnica împărăție a Cerului.

Fiecare nume pământesc, omul poate să-l schimbe, poate să-și schimbe felul ocupațiilor, felul vieții sale, dar acest nume, ca o pecete sfântă, dată în Sf. Botez, fiecare *din noi* o duce către Tatăl ceresc. Și cine abdică dela acest nume, Domnul la Judecata sa, îl va judeca pentru această lepădare.

Numele de creștin ortodox este izvorul nesecat al acelor bucurii, acelei fericiri, pe care o are fiecare dintre voi. Tu ai primit în Sf. Botez, această cinste, acest dar, de a te numi creștin ortodox, și cu aceasta ai dobândit dreptul a te folosi de toate bunătățile cerești în lăcașul sfânt al Bisericii lui Hristos, împărțitoarea nenumăratelor bogății duhovnicești.

Tu ești creștin. Pentru tine Domnul Dumnezeu este Tatăl tău ceresc. Și fiind creștin ortodox, tu știi, în orice clipă a vieții tale, dar mai ales în cea mai grozavă, în cea mai grea, în cea mai îndurerată, că tu ai un „Tată carele este în ceruri“, către carele, tu, ca fiul Lui, poți cu îndrăzneală să te apropii cu inima credincioasă, cu credința în aceia că, Domnul ce a zis „cereți și vi se va da vouă“ va îndeplini făgăduința sa părintească. Doar aceasta este spus în Evanghelie despre tine, despre mine, despre fiecare creștin. „Este între voi vreun om, care, dacă fiul său îi va cere pâine, îi va da piatră? Și așa, dacă voi, fiind răi, puteți să dați cele bune copiilor voștri, cu atât mai mult Tatăl vostru ceresc va da cele bune celor ce cer dela el“ (Matei 7, 9-11).

Tu ești fiul Tatălui ceresc și tu știi, că în acele minute când te apasă și te asuprește povara grea a păcatului, tu poți și trebuie să duci această povară la picioarele lui Hristos, cu încrederea în acea că va ridica depe tine această sarcină. Acela, care a iertat tâlharul de pe cruce și ne-a lăsat pe paginile evanghelice luminosul chip al Păstorului celui bun, căutătorul rătăciților și iertătorul pocăiților.

Tu ești creștin ortodox, tu ai pecetea Sf. Botez și aceasta îți dă dreptul neprețuit, ca, cu smerenie și credință, să te apropii către Sf. Potir al lui Hristos și să te hrănești din el cu Hrana cea fără de moarte. Cu dumnezeieștile sale Taine, Domnul potolește foametea și setea duhovnicească numai a-

celor copii ai Săi, care trăesc și se mântuesc în ograda sfintei sale Biserici,

O câte bunuri și câtă fericire ne dă fiecăruia din noi, acest nume prea înalt pe pământ !

Ultimele clipe ale vieții pământești și însăși moartea pentru adevăratul creștin se îndulcesc cu credința și dragostea către Mântuitorul. Doar noi știm, că în nesfârșita viață a veacului viitor, pe fiecare credincios creștin, îl așteaptă bucuriile veșnice, veșnica odihnă de toate scârbele și boalele pământești, viața veșnică cu Hristos. Ușile și calea către aceste bucurii, le deschide nouă, tocmai acest nume sfânt de creștin, pe care-l port eu, îl porți tu, îl poartă tot cel ce intră aici, sub acopemântul sf. biserici, ca să deschidă inima sa credincioasă ortodoxă, cu toate necazurile, greutatețile cerințele și bolile sale, înaintea Tatălui Ceresc.

Acest nume scump, pune peste noi și obligațiuni mari, care trebuiesc îndeplinite în viața pământească spre a ne desfăta de toate bunurile și bucuriile lui.

Adevăratul creștin iubeste cu toată inima sa sfânta credința ortodoxă. Nu are altă comoară mai de preț. El, sincer cu tot sufletul său, crede în Domnul Dumnezeu, Făcătorul și Providențiatorul lumii, crede în Domnul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru, Prietenul ceresc al nostru prea dulce, crede în Duhul Sfânt, dătătorul de viață carele dela Tatăl purcede.

Credincios Domnului e acel creștin, care n'are îndoieli în adevărurile sf. credințe a lui Hristos, care permanent își amintește de aceste adevăruri care le învață, le însușește, trăiește cu ele pe pământ și în credința sa are sprijin în toate împrejurările vieții.

Creștinul ortodox crede, potrivit cuvântului lui Hristos, că Domnul este adevărata Pâine și Viță de vie, cu care fiecare trebuie să fie altoit, ca să se hrănească cu seva sa dumnezeiască. Creștinul flămânzește și însetează după această Pâine duhovnicească și merge către Sf. Potir cu această foamete duhovnicească. În sfintele Taine el caută unire cu Domnul său, ca, cu dumnezeiasca Viță de vie, care dă duhului nostru puteri de viață.

Bunul creștin iubeste sfânta biserică a lui Dumnezeu grăbește sub bolțile ei, ca să respire un alt aer, cel ceresc, bi-

nefăcător, ca inima sa, sufletul său nemuritor să se plece aici sub binefăcătoarea ploaie, a binecuvântării bisericești, pe care ne-o dă Sf. Biserică. Lui îi este scump tot ce este în această sfântă biserică ; sfintele icoane, luminița candeliei, îi place să, pună lumânărica la adorata icoană, cinstește sărbătorile ortodoxe, cu bun chip se pregătește a le întâmpina, le petrece cu dragoste către Domnul care ne dăruiește zilele aceste sfinte, pentru desfătarea noastră duhovnicească. El iubește posturile întărite de Sf. Biserică, și cinstește ca datoria sfântă a sa, să le îndeplinească, după puterile sale.

Ce trebuie încă a spune despre adevăratul creștin, - O multe. El tinde a distruge în sine duhul mândriei și ambiția, sincer cu tot sufletul său, vrea să fie după chemarea lui Hristos, blând și smerit, imitând pe Mântuitorul său. El învinge în sine cruzimea, iubirea de sine, ca să fie milostiv și compătitor, după pilda prea dulcelui său Domn, care, cu lacrimi, se apleacă la durerea omenească, izvorînd din sine nesecata dragoste dumnezeiască.

Adevăratul creștin se teme de păcat, vrea să smulgă din inima sa tot ce este întinat, necurat, urât, să fie liber de vicii și patimi, însetează, ca sufletul lui să fie vrednic de lăcaș al Duhului Sfânt. Este aceasta o arenă de luptă duhovnicească ? Da ! Inșă adevăratul creștin nu se teme de această luptă grea nu-i frică de această arenă de luptă.

Tocmai acest spirit de luptă cu viciile și păcatele noastre pentru mântuirea sufletului, pentru viața veșnică, întotdeauna deosebește pe adevărații oameni credincioși.

Ca fiu al Tatălui ceresc, se îngrijește ca sufletul său să devină tot mai împodobit, mai cu bun miros, ca să fie vrednic pentru sălășluirea Domnului, care trăind într'o astfel de inimă, o umple cu dumnezeiasca bucurie, care face să simți începutul fericirii veșnice.

Iată așa, scumpii mei, trebuie păzit numele preaînalt de creștin, numele de creștin ortodox, dăruit nouă de Duhul Sfânt, prin darul dumnezeesc al Sf. Botez.

O ! da, nu se va rușina nimene dintre noi, cu acest nume la Judecata Dumnezeiască !

Sf. Apostol Pavel ne atrage luarea aminte : „La cele de sus cugetați” (Col, 3, 2). Gândiți despre cele cerești, tindeți cu inima și cu gândul către cea ce este deasupra pământescului

pentru că pe pământ noi viețuim clipe scurte, iar în viața viitoare vom trăi de-a pururea.

Toți știți, că Domnul Mântuitor, cere dela dreptii săi fii „Căutați mai întâi Impărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui“. (Matei V, 33).

Nu uitați, niciodată dragii mei, că noi suntem nemuritori. E grozav să te gândești, că s'ar putea să pășim pragul morții, goi de fapte bune, săraci duhovnicește și având pe conștiință, păcate grele, urâte, infecțioase, nespălate și necurate cu lacrimile pocăinței noastre și cu lupta internă a vieții duhovnicești.

Gândiți la cele cerești! Prețuiți numele de creștin ortodox! Sfântul și de viață dătătorul Duh al Domnului, proslăvit azi de Sf. Biserică, să fie însoțitorul vieții pământești pentru voi toți! Chemați ajutorul binefăcător a Lui în toate drumurile vieții voastre pământești; cereți dela El puteri în luptă cu păcatele și patimile, mângâieri în minutele de scârbe, descurajare, nenorociri, boale și oricare lipsuri. El întotdeauna va fi cu acela, care-L cheamă, deoarece El pentru aceasta și s'a sălășluit întru noi cu harul său la sf. botez, ca să întovărească pe fiecare fiu credincios al Tatălui ceresc, în cursul întregii vieții sale, să fie pentru noi cu nădejde, întăritor, susținătorul nostru în viața duhovnicească și mângâietorul în scârbele și ispitele „Vistierul bunătăților“.

Să nu defăimăm, dragii mei, bunătățile Sf. Duh! Să fim adevărați creștini ortodoxi, până la sfârșitul zilelor noastre pământești, să căutăm Impărăția lui Dumnezeu și cu inima să tindem către Tatăl nostru cel ceresc, până la ultima suflare să fim ostași duhovnicești, cari înving în sine patimile păcatului și ispitele. Să vă invrednicească Domnul Dumnezeu, pre voi toți cu fericirea veșnică a trăi cu El.

Tradus de preotul Paul Mihail

Ședința Consiliului Eparhial al Mitropoliei Moldovei și Sucevei dela 15 Octomvrie 1949

În urma celor rânduite de Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și locțiitor de Mitropolit al Moldovei și Sucevei, consiliul Eparhial al Arhiepiscopiei Iașilor, s'a întrunit în ședință de lucru la 15 Octomvrie 1949.

Ședința s'a ținut în Palatul Mitropolitan și a fost prezidată de Înalt Prea Cuviosul Arhim. Teoctist, Vicarul Sf. Mitropolii, delegatul I. P. S. Patriarh.

Au luat parte la ședință: P. C. C. Consilieri administrativi: C. Vuiescu, C. Nonea și D. Hadârcă.

P. C. Preoți: Iacob Chiticaru, M. Gavrilescu și Gh. Mihoci, și d-nii: prof. Petru Todicescu, av. N. Săndulache membri aleși și d-l Ioan Zamfirescu, secretar Eparhial.

După rostirea rugăciunii, Înalt Prea Cuviosul Theoctist, președinte, deschizând ședința rostește un cuvânt de inaugurarea primei ședințe a Consiliului Eparhial arătând care sunt atribuțiunile Consiliului după noul Statut de Organizare și Funcționare a Bisericii Ortodoxe și urează ca lucrările ce vor urma, să fie rezolvate în spiritul legii și în interesul bisericesc.

I. Se dă apoi cuvântul P. C. Consilieri Administrativi, pentru a prezenta referatele în legătură cu ordinea de zi.

1. P. C. Consilier Constantin Vuiescu, dă citire următoarelor referate:

Ref. Nr. 10220 cu contopirea parohiilor Corni I și Corni II jud. Botoșani într'o singură parohie având paroh pe preotul Ilie Iurăceanu, iar preotul I. Pavliuc ca preot al doilea.

Consiliul aprobă propunerile.

— Ref. Nr. 10221 cu privire la bugetarea postului de paroh dela parohia Prelipca jud. Botoșani și rezolvarea cazului preotului Petre Căruntu.

Consiliul propune desființarea parohiei Slobozia Voinești jud. Iași și trecerea postului bugetar la parohia Prelipca jud. Botoșani, aprobându-se cererea de revenire asupra demisiei preotului Petre Căruntu.

— Ref. înregistrat la Nr. 10222 cu trecerea preotului Simeon Alexandrovici dela parohia Brehuești jud. Botoșani la parohia Bălușeni jud. Botoșani.

Consiliul propune transferarea acestui preot dat fiind că la parohia Brehuești în prezent sunt doi preoți.

Ref. Nr. 10223 cu cererea preotului Constantin Stăvilă dela parohia Bulbucani județul Iași la parohia Slobozia jud. Baia.

Consiliul propune aprobarea acestei transferări:

Ref. Nr. 10224 cu privire la ocuparea parohiei vacante Boroaia II jud. Baia.

Consiliul propune transferarea în acest post a preotului Alex. Bardier dela parohia Spătărești. Deasemenea propune desființarea parohiei Spătărești, neavând condițiuni legale de a mai funcționa.

Ref. înregistrat sub Nr. 10225 cu privire la cererea preotului Al. Grigoriu fost paroh la parohia Grigorești județul Botoșani și demisionat, care revine asupra demisiei.

Consiliul având în vedere că parohia este ocupată de un alt titular, găsește că cererea nu poate fi luată în considerare.

Ref. înregistrat la Nr. 10225 cu ocuparea postului de cântăreț la parohia Sf. Teodor.

Consiliul propune concurs.

Ref. înregistrat la Nr. 10227 cu complectarea posturilor de protopopi ai plășilor, în conformitate cu instrucțiunile Sf. Patrirhii.

Consiliul în urma examinării temeiurilor propune: transferarea P. C. Protopop Ioan Sandu dela protopopiatul plășii Pd. Iloaie la plasa Copou Iași, în locul preotului Petre Ursache. Numirea preot Ernest Sârbu protopop al plă-

șii Pd. Iloaie. Numirea pr. Gh. Fântână protopop al plășii Tg. Frumos, în loc preot Paul Teodorescu.

Transferarea P. C. Protopop Gh. Gheorghiu dela plasa Ștefănești, la plasa Bucecea în loc preot Octav Popovici. Numirea preot Gh. Vasiliu protopop al plășii Ștefănești, și numirea preot Alexandru Bardier, protoiereu al plășii Boroaia județul Baia în loc preot Alex. Zăhărescu plecat din Eparhie.

2. P. C. Consilier Constantin Nonea, prezintă referatul înregistrat sub Nr. 10289 din a. c. cuprinzând chestiunile în resortul cultural. P. C. Sa arată activitatea desfășurată în legătură cu prevederile noului Statut, menționând că în unele probleme sunt greutăți întrucât n'au apărut regulamente sau Deciziuni Patriarhale care să reglementeze comportarea în pastorație a preoților. Arată cum funcționează învățământul bisericesc și școlile de catehizare la mănăstiri, activitatea preoților în căminele culturale, combaterea falșelor teofanii, colportajul, asistența socială, sectele, etc.

Expune deasemenea activitatea preoților în legătură cu împlinirea planului de Stat. Cere a se reglementa criteriile pentru formarea seriilor de preoți care merg la cursurile de îndrumare misionară.

Consiliul Eparhial propune: Să se cerceteze mai deaproape situația din parohia Prelipca jud. Botoșani și să se acorde un ajutor de 10,000 lei preotului Petre Căruntu, în prezent nebugetar la acea parohie.

În chestiunea programării seriilor de preoți la cursuri, să se urmeze indicațiunile date de Sf. Patriarhie.

Consiliul ia act cu mulțumire de realizările în resortul cultural.

3. P. C. Consilier administrativ Dimitrie Hadârcă, prezintă următoarele referate:

Ref. înreg. Nr. 10187 privind executarea bugetului Sf. Mitropolii pe exerc. 1949 și măsurile ce trebuiesc luate în ce privește prevederile de cheltueli. Consiliul ia act și aprobă majorarea veniturilor cu lei 3,718,000, majorarea cheltuelilor cu lei 3,968,000 și reduceri de cheltueli cu lei 250,000.

Ref. înreg. sub Nr. 10301 cu privire la autovehicolele Sf. Mitropolii și activitatea în sectorul economic.

Consiliul ia act de cele arătate și propune vânzarea autoturismului Ford și a camionetei.

Ref. înreg. la Nr. 10300 cu privire la introducerea contabilității sistem Ruff începând cu exerc. 1950.

Consiliul găsește că în această chestiune Ministerul Cultelor reglementează.

II. Consiliul în urma celor expuse de P. C. Protopop M. Gavrilescu, propune înlocuirea cântărețului Vasile Popa dela parohia Talpa jud. Neamț, cu cântărețul Gh. Neculai.

III. Consiliul informat asupra neînțelegerilor dela parohia Sf. Vasile Nicolina, propune disolvarea Consiliului parohial provizoriu, urmând să se facă recomandarea unui nou consiliu în acord cu Decizia I. P. S. Patriarh cu Nr. 64.

Epuizându-se ordinea de zi, Înalt Prea Cuviosul Președinte, mulțumește membrilor pentru participarea în mod activ la rezolvarea lucrărilor.

Ședința ia sfârșit la ora 14.

Secretar Eparhial, **Ion Zamfirescu**

Conferința P. C. Stareți și Starețe din Eparhie dela 14 Octombrie

Cu prilejul sărbătoririi Hramului Sfintei Cuvioase Parascheva, potrivit dispozițiilor date de I. P. S. Patriarh, a ținut Înalt Prea Cuviosul Vicar Arhim. Theoctist Arapaș, o consfătuire a (P. C.) Stareți și Starețe pentru a se discuta și da îndrumări în ce privește bunul mers al vieții religioase și gospodărești, în Mănăstiri.

La ora 5 după amiază, Prea Cuvioșii Stareți și Starețe au fost prezenți în sala A. R. L. U. S., unde s'a ținut conferința. Prezidează P. C. Arhim. Theoctist — vicarul Sf. Mitropolii.

Se dă cuvântul P. C. Protos Hrisostom Asavei, Exarhul Mănăstirilor din Eparhie, arătând că e firesc ca monahismul să-și verifice conduita spre a putea răspunde cu mai mult succes tuturor chemărilor, în aceste vremuri de prefaceri revoluționare.

Arată că monahismul a realizat în mare parte viața de obștie — și deci proprietatea individuală, izvorul tuturor nedreptăților sociale, este scoasă din rădăcini. Prin noul Statut de Organizare se stabilește viața de obștie în toate mănăstirile și acest desiderat trebuie adus la îndeplinire așa cum s'a statornicit de marele Antonie, Pahomie, Sf. Vasile cel Mare sau Paisie Velicicovschi.

În legătură cu problemele de ordin gospodăresc P. C. Sa dă lămuriri cum să se procedeze cu pământurile și impozitele cum să se înființeze cooperative agricole și de producție, acolo unde este personal mai numeros, etc.

Pentru buna funcționare a școlilor monahale, cere ca

Stărețiile să trimită elementele care corespund dându-le posibilități de susținere.

— Să se ia măsuri de a nu umbla pe drumuri fără rost, călugării și călugărițele și atunci când se constată abateri de acest fel, juriul de judecată să sancționeze după asprimea canoanelor.

În acelaș timp, este necesar ca stăreția să se îngrijească de cele trebuitoare — strictul necesar — fiecărui viețuitor.

Administrația mănăstirii să conlucreze cu autoritățile locale în toate chestiunile, contribuind cu toate puterile la îndeplinirea planului de Stat, astfel ca mănăstirile să se achite de sarcinile ce le au.

Călugării și călugărițele să aibă o purtare corespunzătoare ținând seamă că în această epocă de transformări sociale dacă se ivesc multe psihoze de falsă pietate religioasă să nu rămână impresionați de aceste pretinse teofanii sau alte arătări, cari nu au nimic comun cu viața religioasă și credința adevărată. Să combată cu toată tăria asemenea svonuri.

După expunerea părintelui Exarh, se dă cuvântului d-lui I. Nicolau, Revizorul Contabil, care dă îndrumări necesare în ținerea registrelor de contabilitate, a registrului de cassă, inventarul, gestiunea. Deasemenea dă lumuriri despre întocmirea actelor justificative și impozitele ce trebuiesc plătite.

Dl. D. Grădinaru dela secția Cadre, dă lumuriri cum trebuiesc întocmite cazierile.

Dl. A. Duca, șeful contabilității, arată cum să se întocmească bugetele. Rectificare de buget să nu se ceară decât odată pe an. Să se achite fondurile prevăzute în buget. Statele de salariu să se trimită Ministerului, prin Protopopiile de plasă.

Dl. Ioan Zamfirescu — secretar Eparhial — dă lumuriri în ce privește evidența personalului, schimbările de personal și actele ce sunt necesare la propunerile pentru numiri și transferări.

Arată formele de îndeplinit la rezolvarea cererilor pentru acei cari pleacă la o altă mănăstire sau Eparhie.

În urma celor discutate, se cer lumuriri :

P. C. Protos Macarie Brabete în legătură cu mănăstirea Pângărați, dacă i se poate spune și schit.

Ierom. Inochentie Moroi, ce impozite se mai plătesc la

statele pentru muncile agricole, cum se procedează la încadrarea salariilor și în chestiunea înregistrării bunurilor în inventar.

Pr. Galaction Pintilie, aduce la cunoștință unele abateri din mănăstirea Agafton jud. Botoșani.

După ce s'au dat lămuririle cerute celor în cauză, P. C. Vicar președinte, cere P. C. Stareți și Starețe să fie atenți în ce privește obligațiunile de a conduce cu chibzuință treburile instituției, în acord și cu îndatoririle sociale dela care monahismul nu se poate exclude. Munca să fie o ascultare cu drag făcută. Pravila și postul, înfrânarea să fie ca niște virtuți. Acolo unde este o viață frumoasă de mănăstire domnește pacea și liniștea.

Indeletnicirile de ordin practic și duhovnicesc să nu fie părăsite. Toți viețuitorii din mănăstire să cunoască treburile gospodăriei și să învețe să scrie și să citească. Curățenia la biserică să fie făcută cu drag de toți. Pentru toate treburile gospodărești și duhovnicești, să se consulte consiliile, lucrându-se în colectiv. Să se ia măsuri pentru a se trece la viață de obște acolo unde nu s'a introdus încă. Exemplu: Mănăstirile Sihăstria și Slatina și în curând Râșca și Durău.

În încheiere P. C. Președinte, urează spor la muncă P. C. Stareți și Starețe, folosind din plin îndrumările și sfaturile I. P. S. Patriarh Justinian.

Secretar Eparhial, I. ZAMFIRESCU

Hramul Cuvioasei Paraschiva

Dacă orice prăznuire a sfintei noastre Biserici, este un moment de seninătate și bucurie duhovnicească, pentru noi, moldovenii, pomenirea Prea Cuvioasei Parascheva alcătuiește cununa cea deapururi nevestejită a sufletelor, împodobind cu sfintele și preacuratele ei moaște măreața catedrală a Iașului și ocrotind prin rugăciunile ei către Domnul, blajinul și dreptcredinciosul popor al Moldovei.

Și anul acesta, hramul Prea Cuvioasei Maice Parascheva a fost cinstit cu aceeași evlavie și prețuire creștină, ca și'n anii trecuți.

Prin grija și înțeleapta orânduire a Înalt Prea Sfințitului Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, care din motive de înalt ordin bisericesc, n'a putut lua parte la această solemnitate duhovnicească, a fost invitat să officieze sf. slujbă a hramului, Înalt Prea Sfințitul Sebastian Rusan, Arhiepiscopul Sucevei.

Popor mult, venit din toate colțurile Eparhiei și chiar de peste hotarele ei, au umplut biserica și curtea catedralei.

În ziua de 13 Octombrie, orele 12, în dangătul clopotelor, a sosit la Sf. Mitropolie I. P. S. S. Sebastian Rusan, însoțit de P. C. Părintele Vladimir Pușcariu, Vicarul Arhiepiscopiei Sucevei, fiind întâmpinați în fața Catedralei de autoritățile bisericești locale, în frunte cu Prea Cuviosul Arhimandrit Teoctist Arapaș, Vicarul Sf. Mitropolii.

După canonica primire, Prea Cuvioșia Sa Părintele Teoctist, în numele clerului și a poporului, a urat „bun venit” Înaltului oaspete, spunând între altele: „Pentru a nu lipsi pe credincioșii închinători ai moaștelor Cuvioasei Pa-

rascheva de arhierasca binecuvântare, am primit cu nespasă bucurie îndemnul Inalt Prea Sfințitului Patriarh, de a vă face această poftire, la care ați răspuns cu atâta dragoste și pentru care, respectos mulțumindu-Vă, Vă spunem: bine-ați venit și întru mulți ani Stăpâne“!

Inalt Prea Sfinția Sa, profund mișcat de primirea ce i s'a făcut cât și de ospitalierele cuvinte ale Prea Cuviosului Vicar, își manifestă mulțumirea pentru invitația ce i s'a făcut și fericirea că „venind pentru prima oară în Iași, s'a întâmplat ca aceasta să fie în ziua de prăznuire a Sfintei Parascheva, ocazie care îi întărește cele auzite despre evlavia poporului moldovean și de felul de prăznuire a hramului la care a avut cinstea să fie invitat a oficia slujba arhierescă.

La orele 16 a început slujba vecerniei, în timpul căreia sicriul cu sf. moaște a fost scos din catedrală și așezat afară, sub tradiționalul baldachin, spre a se da posibilitate miilor de credincioși să se închine.

Seara s'a oficiat slujba privegherii.

A doua zi, 14 Octombrie, a oficiat Inalt Prea Sfințitul Sebastian, înconjurat de clerul Sf. Mitropolii. În timpul serviciului divin s'a făcut hirotonia în preot a P. C. Ioanichie Grădinaru, arhidiaconul.

După cetirea sf. Evanghelii, P. C. Sa Părintele Prof. Scarlat Porcescu a rostit o frumoasă și documentată predică. „Pentru țara noastră, spune P. C. Sa, „dar mai cu seamă pentru Moldova, sărbătoarea aceasta are a importanță covârșitoare, deoarece rămășițele pământești ale Prea Cuvioasei învrednicite de Dumnezeu cu darul facerii de minuni, se găsesc de mai bine de 300 de ani în capitala Moldovei, în Iași, și unde zilnic, dar mai ales în ziua de 14 Octombrie, au îngenunchiat în fața ei și au înălțat gândurile la Dumnezeu prin mijlocirea ei, zeci de mii de credincioși de pe toată fața pământului românesc. Făcând un minuțios și instructiv istoric al vieții sfintei și a raclei cu preacuratele ei moaște, predicatorul scoate în evidență aspectele caracteristice ale Cuvioasei, care prin gândurile ei, mai ales prin faptele ei a depășit obișnuitul omenesc, în învrednicindu-se de slava sfinților și de neputrezirea trupului.

Ea s'a născut din părinți cu stare materială bună, deci viața ei a fost îmbelșugată și plăcută. Înțelegând însă că bunurile materiale de cele mai multe ori stânjesc pe om în drumul său spre adevăr, spre viață, spre împacarea cu Dumnezeu, a lăsat tot ce avea saracilor și a luat drumul singurătății, al rugăciunii, al postului și meditațiilor religioase. Hotărîrea aceasta sfântă a luat-o în urma unei adânci judecăți. Cât a trăit lângă părinții și rudeniile ei, între semenii ei, văzuse și auzise de conflicte între proprietarii de pământuri din cauza încălcărilor de hotare, văzuse și auzise de negustorii dornici să-și înmulțească averea, folosind mijloace neomenești, văzuse, fără îndoială, pe cel care are mai mult de cât îi este necesar, cum exploatează munca semenului său; văzuse lămurit că averea cu toate aspectele ei, duce pe de o parte, pe unii la mândrie, la invidie, la lăcomie, la grija statornică de a avea cât mai mult, iar pe de altă parte, pe alții îi duce la umilință socială, la degradare, la depersonalizare. Societatea în care trăia nu i-a dat mulțumirea pe care o dorea, deoarece multe din orânduelile ei aveau la bază nedreptatea. Ea dorea o lume în care oamenii să trăiască frățește, o lume la baza căreia să fie dreptate, cinste, iubire, înțelegere și armonie. Sfânta Parascheva ascultând vocea sufletului, a petrecut o bună parte din scurta ei viață în mănăstiri sau în pustie, desrobotă de avere, înfrânând și desființând toate pornirile spre rău ale sufletului ei și urmărind statornic desăvârșirea morală.

Insușirile pe care le-a dobândit în pustnicie, i-au adus trecerea în rândul sfinților bine plăcuți lui Dumnezeu, iar renunțarea la lumea aceasta a transformat-o într'un model de pietate, pentru nesfârșitul șir de închinători, care a văzut în sfințenia ei, în toată viața ei, un îndreptar, o călăuză spre Dumnezeu.

„Pentru aceasta, închee predica, în calea noastră spre mântuire, să cădem în fața sfintei ca să roage pe Dumnezeu mililor și al îndurărilor, să reverse peste noi harul său, să reverse pacea între popoare, pacea pentru care se străduiesc o bună parte a oamenilor muncitori de pe fața pământului“.

Măreața catedrală a Iașului gema de mulțimea credincioșilor, veniți să se împărtășească din ospățul duhovni

cesc al prăznuirii. Fețele tuturor exprimau credința nesdruncinată, iar ochii lor glăsuiseră tăria nădejzii că prin rugăciunile „Sfintei“ Domnul Păcii va slobozi liniștea și înfrățirea între oameni.

După terminarea sf. slujbe, clerul și poporul au ieșit în curtea catedralei, în fața raclei cu sfintele moaște, unde Înaltul Ierarh al Sucevei, în cuvinte pline de mult duh creștinesc, a îndemnat pe credincioși să păstreze neștirbită credința cea dreaptă în Dumnezeu, credința pe care am moștenit-o din moși și strămoși și pe care am supt-o dela sânul maicelor noastre, să păstrăm adevărata tradiție a sfintei noastre Biserici, și să rugăm pe Prea Cuvioasa Maică Parascheva pentru ocrotirea noastră și a scumpei noastre patrii Republica Populară Română.

P. C. Sa Părintele Teoctist, Vicarul Mitropoliei Moldovei, aduce mulțumiri I. P. S. S. Sebastian pentru dragostea pe care a arătat-o Iașului, prin venirea I. P. S. Sale, cât și pentru osteneala slujirii arhieresti și a cuvintelor părintești adresate credincioșilor de față.

Slujba hramului se încheie cu un polichroniu pentru Înalt Prea Sfințitul Patriarh, pentru Înaltul Prezidiu și Guvernul Țării.

Inconjurat de mulțimea credincioșilor și de cler, Înaltul Prelat se retrage în palatul mitropolitan, de unde, după o scurtă odihnă pornește spre drumul Sucevei, petrecut de privirile recunoscătoare ale drept măritorilor și închinători ai Cuvioasei Parascheva.

* * *

În aceeași zi, la orele 18, sicriul cu sfintele moaște a fost duse în biserică, cu ceremonialul tradițional, inconjurat de mulțimea credincioșilor, care a umplut iarăși catedrala. Se plinise cele de rânduială pentru acest mare praznic al Moldovei.

Cu glas blajin, ca o undă odihnitoare, P. C. Arhim. Teoctist Arapaș, se adresează celor prezenți, aducând cuvânt de laudă tuturor aceluia care s'au învrednicit a lua parte la această sărbătoare.

Cu acest prilej P. C. Sa a arătat temeuriile biblice și liturgice pentru cinstirea sfintelor moaște precum și adâncă

evlavie a ieşenilor şi în general a moldovenilor faţă de Cuvioasa Parascheva. A accentuat apoi continuitatea dreptei învăţături a Mântuitorului, prin Sfinţii săi până la noi în chip neştirbit.

Biserica ortodoxă are zestrea cea mai bogată lăsată de Mântuitorul şi Sfinţii Apostoli, zestre care o îndreptăţeşte să fie în slujba masselor largi de credincioşi, să-i sprijinească nu numai moraliceşte dar să şi apere şi să lupte pentru drepturile lor şi pentru respectarea muncii lor. A arătat rolul slujitorilor bisericii şi credincioşilor în apărarea păcii, urmând întru totul repetatele îndemnuri ale Inalt Prea Sfinţitului Patriarh Justinian.

În încheiere aduce credincioşilor binecuvântările I. P. S. Patriarh Justinian şi mulţumeşte ieşenilor în numele I. P. S. Sale pentru participarea în număr aşa de mare la solemnitatea bisericească a Mitropoliei.

Pr. Ioan Sandu, Protopop

Inaugurarea cursurilor de Limba Rusă,
pentru preoșimea orașului Iași,
sub auspiciile Cercului A. R. L. U. S.
dela Mitropolia Moldovei

Din inițiativa Cercului A.R.L.U.S. dela Mitropolia Moldovei s'a luat hotărîrea deschiderii unui curs de limba rusă, pentru preoșimea orașului Iași.

La chemarea ce s'a făcut, preoșimea a răspuns în număr impresionant, adunându-se în sala cea mare a Mitropoliei.

Inaugurarea cursurilor s'a făcut Miercuri 2 Noemvrie 1949, la ora 4 p. m.

Prea Cuv. Arhim. Theoctist Arapaș, Vicarul Sf. Mitropolii a Moldovei, deschizând ședința salută pe preoșii adunați și pe păr. prof. univ. onorar Cicerone Iordăchescu. În continuare P. C. Sa a spus printre altele :

„Incepem astăzi cursul de Limba Rusă ca un omagiu adus în cinstea Săptămânei *Prieteniei Româno-Sovietice*. Preoșimea noastră are puțința de a lucra pe un teren propriu activității ei, pe tărâmul cultural, mijloc puternic de adâncirea și sporirea legăturilor de prietenie între mareașta Patrie a Socialismului U. R. S. S. și Republica noastră populară.

Limba unui popor este vehiculul lui de manifestare spirituală. Nu poate fi cunoscut un popor numai din realizările practice, e absolută nevoie să cunoști limba prin care se împletesc ideile ce ies din laboratorul minții.

Cunoașterea unei limbi reprezintă un spor de orientare în domeniul culturii. Valoarea unei limbi zace în circulația ei curentă și mai cu seamă depinde de teritoriul pe care-l îmbracă. În această privință valoarea limbii ruse este de primul

rang, căci limba rusă oferă o bogăție lexică cum nu are altă limbă, iar ca domeniu de circulație îmbracă cel mai mare teritoriu depe suprafața globului. Popoarele ce alcătuiesc Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice își au limba lor națională, dar posedă în aceeași măsură cunoașterea limbii ruse, păstrând prin acest mijloc de comunicare conținutul aceleiași culturi socialiste.

Prin avântul ei, limba rusă ia un caracter universalist mai ales prin puterea irezistibilă a conținutului ei progresist. Știința cea mai avansată din lume își deschide drum în masele largi ale tuturor popoarelor, cu ajutorul limbii ruse. Necesitatea de a cunoaște ideologia marxist-leninist-stalinistă, în toată puritatea ei, impune improprierea nuanțelor acelei limbi în care s'au exprimat gândirea acei mari dascăli ai lumii muncitoare.

Pentru noi cunoașterea limbii ruse prezintă și un aspect cu totul particular.

Majoritatea cuvintelor din limba întrebuințată în serviciul liturgic este de origine slavă.

Chiar în vorbirea curentă noi întrebuințăm cuvinte din acelaș isvor. Pentru a ne da seama de evoluția limbii noastre este necesar să cunoaștem temeinic limba rusă. Studiul comparativ al celor două limbi ne va ajuta să nu schimonosim vestmântul literar al limbii materne.

În acelaș timp vom avea putința să intrăm nestingheriți în imensa bibliografie a operelor literare și de știință sovietică, lucrări destinate folosirii lor de către întregul popor și nu rezervate numai unui cerc restrâns de privilegiați, cum era sub alte regimuri.

Studiul limbii ruse nu va prezenta o prea mare greutate, deoarece preoțimea era obișnuită să se familiarizeze cu o limbă străină. În plus, colectivul didactic nu numai că cunoaște temeinic limba rusă, dar are și pregătirea pedagogică de a preda și altora cu mult spor.

Nu-i nevoie să stărui asupra obligațiunii morale de a răspunde cu toată conștiinciozitatea și punctualitatea la programul fixat, știind că comportarea bună a cursiștilor va constitui o răsplată pentru munca gratuită a corpului didactic.

Cu nădejdea că inițiativa luată de Cercul „ARLUS” al Mitropoliei Moldovei va găsi imitatori și în alte cercuri preo-

tești, urăm spor la muncă tuturor celor ce doresc și mărturisesc și prin fapte o adevărată și temeinică prietenin româno-sovietică!".

Mulțumește călduros păr. prof. univ. onorar Cicerone Iordăchescu, însărcinat cu direcția cursurilor precum și lectorilor, că au răspuns chemării.

Vestește că în fiecare Miercuri, vor avea loc cursurile.

În cuvântul său introductiv, păr. prof. universitar onorar, C. Iordăchescu directorul cursurilor spune:

„Faptul că se dă posibilitatea preoțimei acestui oraș să învețe rusește și a-i îndemna în chip deosebit la aceasta, face onoare conducerii secției preoțești a A.R.L.U.S.-lui.

S'a nimerit apoi ca inaugurarea acestor cursuri, să se facă chiar în săptămâna consacrată prieteniei româno-sovietice. Când în toată țara se fac serbări—între 1—7 Noembrie—în cinstea apropierii noastre de Marea Vecină dela Răsărit, noi cei de aici, ca un omagiu acestei prietenii, deschidem cursurile de limba rusă pentru preoții ieșeni. Nu se poate un mai ales prinos de dragoste din partea preoțimei, pentru marea noastră vecină.

Învățătura limbii ruse este de mare însemnătate pentru noi, reprezentanții bisericii lui Hristos și ai ortodoxiei.

Introducerea limbii ruse în școlile statului a înlăturat o mare lipsă a regimurilor trecute când se propuneau o serie de limbi apusene în aceste școli, și se neglija tocmai limba marelui nostru vecin.

În loc, ca, pe vremuri, să se fi repartizat în școlile publice limbile tuturor vecinilor așa ca să avem posibilitatea de a se cunoaște reciproc, autoritățile de stat s'au mulțumit să propună în școli, câteva limbi apusene—ce nu era firește un rău—ș'au neglijat limbele vecinilor din imediata apropiere și în deosebi limba rusă, a unuia din cele mai mari puteri ale lumii și a uneia dintre cele mai frumoase literaturi.

Era aceasta în interesul nostru cultural sau politic? Firește că nu.

Acum suntem chemați să umplem acest gol. Nu numai în școli se propune limba rusă, ci și în diferitele ramuri de activitate publică. Dacă este așa, nu se poate ca tocmai preoțimea să dezerteze dela această îndatorire. Cu atât mai mult,

cu cât noi avem și o comunitate de credință cu marea majoritate a populației Uniunii Sovietice—Ortodoxia.

Pentru frățiile voastre învățarea limbei ruse, este mai ușoară decât pentru ceilalți salariați ai Statului român.

Noi deja cunoaștem aproape pe de a întregul alfabetul rus, fără să fi învățat mai dinainte rusește, din cărțile de cult cărți ce sunt încă, în bună parte, tipărite cu caractere slavone. Pe urmă multe noțiuni de cult și de credință sunt de origină slavonă.

Să luăm, de pildă, cuvântul : *slavă*. Ce cuvânt frumos sonor, deschis, ce aromă de cucernicie cuprinde în el. Eu rămân totdeauna foarte rău impresionat când, asistând la un serviciu divin, aud pe unii slujitori pronunțând cuvântul *mărire* în loc de *slavă*.

Voiți să vă dați seama de ce deosebire mare este între o noțiune și alta ? Poporul cu geniul său, ne poate învăța și în acea privință. Când se spune de pildă în limba poporului —*l-a ridicat în slava cerului*, avem o cu totul altă intuiție, decât atunci când, înlocuind pe *slavă cu mărire*, ar zice cineva : *l-a ridicat în mărirea cerului*. Nu așa că simțiți imediat diferența între o noțiune și alta ?

Pe vremuri am apucat încă unele slabe ecouri ale direcțiunii latiniste în vorbire. Se propunea de pildă să se zică *vesperină*, (cuvânt de origină latină) în loc de *vecernie* (de origină slavă); sau *matutină* în loc de utrenie, neținându-se seama de faptul că aceste noțiuni au fost împământenite definitiv în limba noastră, și că nu există nicio rațiune de ale înlocui și deci de a artificializa limba noastră—în numele unei concepții naționaliste rău înțeleasă ! Cuvântul slavă, în limba noastră, este un cuvânt specific bisericesc, el nu poate fi înlocuit—în speță—cu nici un alt cuvânt, fără ca cineva să denatureze semnul lui autentic, cel puțin în limba română.

Dar încă un exemplu. Incerțați să întrebați pe cineva în loc de : cât e ceasul, cât e ora 2. Veți ceti numai decât pe fața interlocutorului dv. efectul întrebării ? Intrebarea dvs. va apărea ca ceva *căutat*, ceva de prețiozitate. De câte ori aud pe cineva vorbind în termenul de prețiozitate, eu îmi aduc aminte de piesa lui Molière, a marelui scriitor francez din veac. XVI-a : *Les précieuses ridicules*, piesă care tocmai a ri-

diculizat toată această tendință de „*evidențiere culturală*“, prin denaturarea geniului limbii materne.

Nici într'o ramură a vieții culturale nu sunt mai evidente influențele slave în limba noastră: ca în cea religioasă. Aceste urme s'au împlântat atât de adânc în geniul limbei, încât a căuta să le eviți, înseamnă a silui, în mod inutil, limba maternă.

Dar noi, preoții mai avem un avantaj, ce vine în sprijinul ușurinței de a învăța limba rusă. Toți, aproape ați trecut prin Seminar, unde se învăța grecește și latinește, franțuzește sau nemțește, sau și una și alta din aceste două limbi occidentale. Iarăși aproape toți ați trecut prin Facultatea de Teologie, unde, în plus, se învață limba veche ebraică. Prin urmare sunteți obișnuiți cu structura gramaticală a atâtor limbi. Faptul acesta este de un prețios ajutor. El vă va da puțința să faceți într'o oră de curs, cât ar face alții în trei sau patru ore. Adăugăm la aceasta și împrejurarea că multe cuvinte din limba rusă — cum veți avea prilejul să constatați — seamănă cu cele din limba noastră, dar mai ales că sintaxa limbei ruse nu este atât de complicată și de deosebită de a limbei noastre, cum este de pildă sintaxa limbei germane.

Ceiace mi se pare mie greu în l. rusă. este accentul cuvintelor. Dar și în această privință, frațiile voastre sunteți avantajate, pentru că printre noi se găsesc preoți cunoscători ai limbii ruse. Ei ne vor fi de mare ajutor, mai ales în ce privește accentuarea și conversația.

Iată deci câteva motive, care grăiesc pentru stimularea noastră la învățarea limbei uneia din cele mai mari și mai puternice țări din lume.

* * *

N'am spus însă până acum motivul fundamental asupra cui se cuvine să insistăm cât de puțin — în cadrul timpului ce ne stă la dispoziție — pentru ca, din puținul lui, frațiile voastre să înțelegeți mult și să reflectați asupra-i și mai mult.

Pe acesta trebuie mai ales noi, mentorii conștiinții religioase a credincioșilor, să nu-l scăpăm din vedere. Trăim vremuri de adânci prefaceri sufletești, politice, sociale, morale — și de prefaceri materiale de ordin economie. O lume veche se prăbușește și alta nouă se înfiripează sub ochii noștri. Se dărâmă vechi prejudecăți; se înlătură erori fundamentale și

nedreptăți ale trecutului, se încearcă a se da la o parte atâta spuză depozitată de veacuri de nedreptate și de întunec de pe sufletul omului, pentru a-i deschide înainte orizonturi noi și de mare viitor. La această operă impresionantă se lucrează în primele rânduri și cu devotament am putea spune, întrebându-l un termen din limbajul vieții religioase — mesianic.

Țara, care ocupă a șasea parte din suprafața uscatului de pe glob, nu se mulțamește să facă numai gospodărie la ea acasă, *ea se dedică unei opere de luminare, întrățire, pacificarea a neamurilor de pe pământ.*

Marii noștri vecini și-au propus să lupte nu numai pentru binele și libertatea țării lor, ci și pentru aceia a întregii omeniri. Ei și-au propus să elibereze pe om și popoare, de atâtea nedreptăți și prejudecăți, ce le îngreuiază viața. Și-au propus să deschidă tuturor și nu numai câtorva aleși, drumul spre lumină și pace.

Dacă este așa, atunci nu vi se pare că noi, preoții, chiar de nu am fi socotiți sau îndemnați din afară de corpul nostru, să ne grăbim a ne înrola în primele rânduri pentru binele umanității? Nu simțiți că în acest devotament se ascunde și ceva din splendoarea învățaturii celui ce a murit pe Golgota, pentru a salva pe om și umanitatea din el?

După mine, unul, tocmai noi s'ar cuveni să stăm în primele rânduri. Lumea nouă, la clădirea căreia se lucrează azi în Uniunea Sovietică, este o lume a dreptății, a libertății, a luminei. Ce facem noi cei dintâi trebuie să vedem latura luminoasă a acestei opere și să ne facem eco-ul ei. Să luminăm pe credincioșii noștri că azi se zidește o lume nouă, se lucrează „pentru pacea a toată lumea“.

Urmăresc deaproape ce se scrie în această nouă direcție, dar mai ales ce se publică în revista de politică externă : „Novoe Vreme“, revistă, ce apare săptămânal la Moscova în patru limbi, și înțeleg din ea că toată lupta ce se dă azi pe plan politic și cultural este spre binele umanității. Ca mentori ai sufletelor credincioșilor pe latura religioasă se cuvine să cunoaștem în deaproape resorturile acestei lupte formidabile din vremea noastră și să ne însușim unele aspecte ale ei în acțiunea noastră. Să ni le facem proprietate a minții și sufletului nostru, pentru ca și acțiunea noastră să fie cu spor. Fără o convingere adâncă orice trudă este zadarnică. Cum în prac-

tica acțiunii de azi pentru luminarea și îmbunătățirea vieții omului și a colectivității sunt atâtea laturi comune cu ceiace învață și credința creștină, nu se cuvine ca noi să rămânem impasibili,

De altfel marii scriitori ruși, din epoca clasică a scrisului rusesc, s'au străduit încă depe vremea lor să deschidă ochii lumii la ceiace trebuie să fie societatea omenească.

Un *Tolstoi*, un *Dostoievski*, n'au făcut în operele lor numai artă pentru artă. Ei nu s'au oprit numai la aspectul estetic al literaturii, ci au pus problema omului, a societății, a dreptății de care trebuie să fie călăuzită colectivitatea umană. Au înălțat valoarea muncii.

Din această pricină scrisul lor a avut mult mai puternic răsunet în sufletele generațiile tinere, decât au avut clasicii altor literaturi. Când eram elev—în școala secundară—și începusem a descifra texte franceze și germane, n'am lăsat nicio operă de a lui Tolstoi, tradusă în una din aceste limbi, sau limba română, ca să nu o citesc, și recitesc. Căpătasem, mai, cu deosebire pentru Tolstoi și problemele ridicate de scrisul său, atâta dragoste, încât—de unde până atunci viața și munca dela țară mi se păreau apăsătoare — prin scrisul său mi s'a deschis deodată ochii pentru frumusețile acestei vieți și am căpătat dragoste pentru toți cei ce lucrează pământul ca să ne dea pâinea cea de toate zilele.

Prin Tolstoi am înțeles ce bogăție și frumusețe ascunde în sine viața, aceia simplă în aparență, a omului înfrățit cu pământul și de câte nedreptăți este și el îngrădit. Tot dela Tolstoi am înțeles, mai mult ca dela oricare alt scriitor mare al literaturii universale, multe nedreptățile trecutului. Acest genial scriitor rus a deschis ochii lumii spre o viață mai bună, mai puțin complicată, în care să stăpânească dragoostea de om, și de natură.

El a fost pentru revoluția rusă, din anul 1917, ceea ce a fost *Jean Jacques Rousseau* pentru cea franceză din 1789.

Dar veți spune: Tolstoi a fost excomunicat de biserica rusă. Așa este. Noi socotim însă acest caz drept o greșală de tact a oficialității bisericești din țara sa. Marele scriitor a fost revoltat contra unor abuzuri, pe care le-a observat la unii din reprezentanții bisericii, l-a revoltat contrastul dintre su-

blima învățătură a dragostei și ceiace vedea de atâtea ori în practica credinței și a protestat în scris.

Că lovind în cler, indirect a lovit și în biserică, a fost fără îndoială o eroare. Ca profan în treburile și principiile bisericeii creștine, i se putea ierta sau trece cu vederea această greșeală și evita excluderea lui din biserică. Ar fi fost mult mai prudent. Sub acest raport autoritatea bisericească din țara noastră a fost mult mai înțeleaptă. Ea n'a aruncat niciodată anatema asupra nimănui, nici n'a făcut cuiva proces de conștiință. Imi amintesc că, pe vremuri, scriitorul Vlăhuță a publicat un frumos articol în apărarea marelui scriitor, exclus din sânul bisericii din țara sa.

Foarte mulți din generația mea și, din cele de mai târziu, suntem fii spirituali ai literaturii clasice ruse și ai problemelor pe care le-a pus această literatură.

Dacă pe vremea noastră noi am cunoscut-o numai prin traduceri, acum a sosit vremea ca să ne împărtășim cu ea dela chiar izvorul ei.

De aceia adaug și eu, la frumosul imbold pe care vi l-a făcut păr. Vicar al Mitropoliei îndemnul de a vă dedica — *proprio motu* — învățătorei limbei ruse, pentru a dobândi, un nou și bogat auxiliar în misiunea fraților Voastre.

Cu aceasta veți servi și țara și biserică.

Preotul Ștefan Gheorghiu, secretarul cercului A. R. L. U. S. a adunat adeziunile în scris a membrilor A. R. L. U. S. pentru înscrierea la cursuri și obligativitatea regulată a frecventării.

Preotul Buzilă, în numele cursiștilor aduce mulțumiri conducerii secțiunii preoțești A.R.L.U.S., și păr. prof. C. Iordăchescu, pentru inaugurarea cursurilor și în numele participanților își ia angajamentul a urma regulat cursul.

Preotul Paul Mihail face prima lecție, predând alfabetul.

Pentru viitor sunt programați lectorii: Brumă Mihail, Sava Leonid, Frățiman Neculai, Neaga Gheorghe, Țurcanu Ion, Remezescu Ion, preoți din Iași.

Preot **Paul Mihail**

ȘTIRI BISERICESTI DIN U. R. S. S.

a) Patriarhul Alexei al Moscovei și întregii Rusii, a adresat corespondentului englez al agenției telegrafice „Reuter“, d. Donald Dallas, următoarele :

„La scrisoarea dvs. din 21 Iulie 1949, prin care Dvs. în legătură cu comunicatul din Stambul despre hotărîrea patriarhului ecumenic Atenagor, de a da ordin despre îndepărtarea dela Biserica Ortodoxă, a tuturor susținătorilor comunismului“, îmi cereți a răspunde asupra chestiunilor ce decurg din această împrejurare, socot necesar a da următoarele răspunsuri :

Întâia întrebare. — Ați fost oare voi puși în cunoștință despre această hotărîre a Patriarhului ecumenic a da un astfel de ordin ?

A doua întrebare. — Care va fi raportul Bisericii ortodoxe Ruse la publicarea unui astfel de ordin ?

Răspuns. — „Despre hotărîrea Patriarhului ecumenic a publica ordin despre îndepărtarea dela Biserica ortodoxă a tuturor persoanelor susținători ai comunismului, mie și Sinodului Bisericii Ortodoxe Ruse, nimic nu ne este cunoscut. Afară de aceasta, noi și Sinodul nu admitem gândul, ca din partea Patriarhului ortodox ar putea eși atare hotărîre, care va fi contrară bazelor fundamentale ale credinței creștine ortodoxe.

A treia întrebare. — Aveți oare după părerea voastră, conflict între loialitatea privitoare la relațiile cu Statul Sovietic și relațiile cu Biserica Ortodoxă Rusă ?

Răspuns: — „La această întrebare poate fi numai un

singur răspuns. Atare conflict nu numai că nu există, dar nici nu poate să existe, dacă poporul credincios se va ține de sensul exact al poruncilor evanghelice“.

ALEXEI

Patriarh al Moscovei și întregii Rusii

1949 August 11
Moscova

Jurnalul Patriarhiei de Moscova
Nr. 4/949

b) Mitropolitul Nicolae al Crutișilor și Colomeei a fost distins cu titlul de doctor în teologie, de către Academia Teologică din Moscova, pentru lucrările sale teologice, la 11 Aprilie 1949.

c) Mitropolitului Grigorie al Leningradului și Novgorodului, i s'a acordat titlul de doctor în teologie, honoris causa, de către Academia Teologică din Leningrad, pentru activitatea sa bisericească și socială, la 15 Aprilie 1949.

d) Arhiepiscopul Bartolomeu al Novosibirului, a fost ridicat la rangul de Mitropolit, de către Patriarhul Alexei pentru slujbă sa neîntreruptă de jumătate de veac în Biserica lui Hristos.

Jurnalul Patriarhiei de Moscova
Nr. 5/949. p. 11.

Comunicat de preot PAUL MIHAIL.

Dispozițiuni disciplinare

Pentru buna ordine și încadrare în disciplina bisericească se atrage atențiunea întreg personalului bisericesc — preoți, diaconi și cântăreți din cuprinsul Sf. Arhiepiscopie a Iașilor asupra următoarelor dispozițiuni :

1. Nici unul dintre slujitorii bisericești nu are voie să părăsească parohia fără învoirea prealabilă dela P. C. Protoiereul respectiv, după cum n'are voie să vină la Sf. Arhiepiscopie fără a fi chemat în interes de serviciu.

2. Orice corespondență cu Sf. Arhiepiscopie se va adresa în mod ierarhic prin protoieria respectivă, iar P. C. Protoierei vor înainta rapoartele sau petițiunile primite cu avizul necesar, dându-și părerea asupra cuprinsului și totodată făcând propunerile ce le vor socoti necesare.

Orice raport dela parohii sau petiții ale personalului bisericesc, înaintate direct Sf. Arhiepiscopii, vor fi trecute la dosar, fără a fi luate în seamă.

Nici un cleric nu are voie să folosească — pentru interese personale — calea oficială, aceasta fiind rezervată numai pentru chestiunile care au în vedere interesul parohiei.

4. Costumul preoțesc reglementar purtat curat și îngrijit este obligator pentru toți preoții și diaconii. Abaterile vor fi socotite delictе disciplinare și deci sancționate.

5. Nici un cleric nu are voie să intenteze acțiune în justiția penală sau civilă sau să introducă cereri de divorț fără prealabila încuviințare a Sf. Arhiepiscopii. Cei ce vor nesocoti aceste dispozițiuni vor fi trimiși în fața Spiritualului Consistoriu cu suspendarea din serviciu și beneficii, până la pronunțarea sentinței definitive.

6. Se interzice cu desăvârșire obiceiul — pe unde se

mai găsește — de a se pretinde taxe dela credincioși pentru serviciile religioase. Toate acestea vor fi împlinite de slujitorii bisericești în mod gratuit pentru cei lipsiți de mijloace, iar pentru ceilalți în mod benevol.

7. Toți slujitorii bisericești — preoți — diaconi și cântăreți sunt datori a-și îndeplini la timp și cu punctualitate obligațiile legate de postul ce-l ocupă în slujba bisericii și a poporului. Astfel ei trebuie să fie prezenți — toți, fie că sunt de rînd sau nu — la slujba vecerniei, ce se oficiază peste tot la ora 16, iar în diminețile din Duminici și sărbători, la ora 7. Rânduiala slujbelor este fixată în liturghier și în cărțile de cult, dela care nimeni n'are voie să se abată. Asemenea și cântările bisericești să fie executate după tratatele de acest fel.

8. Biserica trebuie ținută în curățenie desăvârșită; aceasta se va face dacă nu îndată după slujba din acea zi, negreșit a doua zi, astfel că biserica să fie permanentă curată. Deesemenea, curate și bine îngrijite se vor ținea cimitirile și curțile bisericilor.

Obiectele sfinte, odoarele, obiectele de cult ca și tot ce aparține bisericii, trebuie să se găsească în stare de perfectă îngrijire.

9. Toți preoții parohi sunt obligați să țină în desăvârșită ordine cancelaria parohială, cu toate registrele de intrare-iesire, de botezați, cununați, înmormântați, condica cu încheierile Epitropiei și a Cons. Parohial, dosarele cu corespondența oficială cum și registrele contabilității, lucrate la zi.

10. Preoții parohi sunt datori a pune în cunoștință pe ceilalți slujitori cu circularele și ordinele autorităților superioare, pentru ca nimeni să nu poată spune că nu cunoaște dispozițiunile date.

11. Toți clericii sunt datori să citească cu atenție revistele oficiale ale Patriarhiei Ortodoxe Române și ale Sf. Arhiepiscopii, în care se cuprind — deasemenea — circulări și dispozițiuni cu caracter normativ pentru ordinea și disciplina bisericească.

12. Preoții sunt îndatorați să se afle în bune raporturi de colaborare cu toate autoritățile comunale și de stat, pentru promovarea cât mai fericită a problemelor care interesează ridicarea și buna stare a poporului.

13. PP. CC. Protoierei, având obligațiunea de inspecta în mod regulat parohiile, potrivit art. 72 din Statut, vor consemna cu toată obiectivitatea cele constatate în procesele verbale de inspecție, verificând registrele, arhiva și biblioteca parohială, starea bisericii, a clădirilor bisericesti, precum și a cimitirilor și a tuturor bunurilor bisericesti, observând în acelaș timp starea religioasă, morală și socială a parohienilor după care se cunoaște activitatea preotului.

14. PP. CC. Protoierei, vor putea convoca personalul bisericesc din protopopie, pentru consfătuiri, *numai în cadrul dispozițiilor chiriarhale.*

15. Din modul cum își îndeplinește oficiul de slujitor, cum îngrijește și întreține biserica cu toate odoarele și zestrea că și din modul cum colaborează cu celelalte autorități rezultă valoarea preotului și deci măsura în care se face util bisericii.

16. PP. CC. Protoierei, sunt îndatorați să vegheze ca cele de mai sus, să fie aduse la îndeplinire raportând de îndată pe cei care nu înțeleg să respecte dispozițiunile și îndrumările date.

p. Mitropolitul Moldovei
VICAR
ARHIMANDRIT THEOCTIST

Inspector Bisericesc
Preotul Ștefan C. Gheorghiu

E c o n o m i c e

Din scriptele contabile ale Sf. Mitropolii se constată că unele parohii și mănăstiri nu au depus fondurile și datoriile ce le au față de această instituție.

Se dă ultimul termen de 15 Decemvrie 1949 până la care dată toate parohiile, mănăstirele și schiturile vor depune în întregime fondurile datorate pe anul 1949, precum și toate restanțele pe anii precedenți, în felul următor ;

Sumele datorate pentru lumânări se vor depune în termenul fixat protoieriilor de plasă.

Restanțele și fondurile pe anul în curs ca : 10 la sută Fond Eparhial, abonament la Revista Mitropolia Moldovei, contribuție specială la revistă, colportaj, acout de 1000 ei la calendar, Sf. și Marele Mir, imprimare, datorii pentru mărfuri luate în cont dela Librăria Eparhială, se vor depune protoieriilor de plasă, care la rândul lor le vor vărsa cu borderou vechilor protoierii de circumscripție.

Toate protoieriile vor depune zilnic sumele încasate la Banca de Stat în contul Sf. Mitropolii Nr. 373 raportând în același timp despre suma depusă și ce reprezintă (borderoul).

Având în vedere că între 15-31 Decemvrie 1949, Sf. Mitropolie trebuie să-și încheie lucrările de gestiune conform instrucțiunilor Ministerului de Culte Nr. 44330/948 se atrage atențiunea în mod serios tuturor celor care nu sunt la curent cu plata, că nu se admite nicio întârziere peste termenul fixat mai sus.

În urma vizitelor și inspecțiilor făcute pe teren la unele unități administrative s'au constatat lucruri îmbucurătoare iar la altele neglijență, lipsă de tact, nepricepere și chiar rea voință din partea celor ce au răspunderea conducerii.

Deaceia sfătuim și îndemnăm ca bisericile să fie întreținute curat și în perfectă ordine. La fel curțile, grădiniile din jurul bisericilor și cimitirile trebuie să fie îngrijite frumos și împrejmuite. În ele se oglindește sufletul preotului.

Deasemenea se va stăruii cu toată priceperea și insistența în organizarea pangarului, singurul mijloc de posibilități materiale în executarea bugetelor parohiale și mănăstirești, precum și pentru rezolvarea treburilor gospodărești.

Se interzice cu desăvârșire consumul de lumânări de fabricație străină. Cei care nu se vor conforma nici pe viitor, vor fi socotiți ca nesupuși la ordine și vor fi dați în judecata Consistoriului.

Toate lumânările luate dela depozitele Sf. Mitropolii vor fi trecute în mod regulat în carnetul de evidență al pangarului din care să se constate clar prețul de cost per. kgr. contribuția de 120 lei per. kgr. din partea credincioșilor și venitul net per. kilogram.

Intrucât suntem la finele anului bugetar 1949, se pune în vedere tuturor P. C. Preoți parohi și P. C. Stareți să întocmească în mod legal gestiunile acestui an până la 31 Decembrie a. c. urmând ca după 1 Ianuarie 1950 să le aibă gata pentru controlul Financiar Intern care se va face de către Revizorul Contabil al Sf. Mitropolii la sediul parohiilor mănăstirilor și schiturilor, potrivit planului întocmit conform instrucțiunilor M. Culte Nr. 29256/949.

Cons. Adm. Pr. *D. Hadârcă*

Chestiuni privitoare la inventar

Ministerul Finanțelor
Direcțiunea Bugetului

Nr. 64745 din 28 Iulie 1949

INSTRUCȚIUNI

privitoare la trecerea la reformă și scăderea din inventar de către instituțiunile publice a bunurilor ce nu mai pot fi folosite și asupra modalității de valorificare a materialelor rezultate din demontarea lor

CAPITOLUL I

Dispozițiuni generale

1. Trecerea la reformă și scăderea din inventar a bunurilor ce nu mai pot fi întrebuințate în starea în care se află din cauza degradării distrugerii, deteriorării, descompletării, uzurii precum și condițiunile de valorificare a materialelor și pieselor vechi rezultate din demontarea acestora se vor face cu respectarea normelor prevăzute în instrucțiunile de față.

Aceste instrucțiuni se aplică numai instituțiunile publice, ministerelor serviciilor centrale și exterioare ale acestora și Organelor locale ale puterii de Stat, Sfaturilor Populare.

Intreprinderile economice ale Statului vor aplica normele ce se vor da în această privință de ministerele de care depind.

2. În vederea trecerii la reformă și a scăderii din inventar a bunurilor ce nu mai pot fi întrebuințate în sta-

rea în care se găsesc, trebuiesc îndeplinite următoarele operațiuni :

Să se facă o propunere de reformare și scădere din inventar a bunurilor.

Să se constate starea bunurilor,

Să se obțină aprobarea propunerii de reformare și scădere din inventar.

Să se procedeze la demontarea bunurilor.

Să se constate rezultatele demontării și condițiunile de valorificare a pieselor și a materialelor rezultate din demontarea lor,

Să se treacă în scripte scăderea bunurilor.

CAPITOLUL II

Propunerea de trecerea la reformă și de scădere din inventar a bunurilor ce nu mai pot fi folosiie în starea în care se găsesc

3. Propunerea de a se trece la reformă și de scădere din inventar a bunurilor ce nu mai pot fi folosite în starea în care se găsesc, se poate face de agenții responsabili sau gestionarii însărcinați cu manipularea și administrarea bunurilor.

Propunerea se va face pe cale ierarhică șefului unității, care va hotărî dacă este cazul să se procedeze la îndeplinirea celorlalte formalități în vederea demontării și scăderii bunului sau dacă el nu mai poate fi întrebuințat și menținut în funcțiune.

Propunerea de reformă sau demontare o mai poate face și organul de control tehnic și gestionar, care cu ocazia inspecțiilor constată starea de degradare a bunurilor dela unitatea respectivă.

Organul care face propunerea va arăta denumirea bunurilor, starea lor, locul unde se află și motivele pentru care se propune scoaterea la reformă a bunului.

În cazul în care șeful unității este de părere că, bunul este reformat, va dispune trecerea lui la o magazie unde se vor păstra asemenea bunuri pentru a se face o singură constatare a tuturor bunurilor de reformat de către colecțivul menționat în Capitolul III, de mai jos.

Pe baza acestei hotărîri a şefului unităţii bunul va fi scăzut din inventarul bunurilor aflate în folosinţă şi se va înregistra într'o parte specială a registrului de magazie ce se ţine separat pentru obiectele ce urmează a fi reformate.

CAPITOLUL III

Constatarea bunurilor care urmează a fi reformate şi scăzute de inventar

4. Constatarea stării bunurilor ce nu mai pot fi folosite în starea în care se află se va face de către un colectiv desemnat de şeful instituţiei din care face parte, pe lângă unul sau mai mulţi membri cu competenţă tehnică în materie şi gestionarul (conservatorul) bunurilor respective.

5. Se poate numi după caz, câte un colectiv special pentru fiecare unitate de inventariere în parte, sau un colectiv comun pentru mai multe unităţi din cadrul aceleiaşi instituţii.

Printre unităţi de inventariere se înţeleg instituţiile sau serviciile publice care au în folosinţă bunuri publice de administrarea cărora răspund.

Colectivul se întruneşte oridecâteori i se repartizează de către şeful unităţii, propuneri de reformă şi demontare aprobate de acesta.

Pentru bunuri de o valoare individuală sub 5000 lei, sau a căror durabilitate este mai mică de un an, colectivul se poate întruni o singură dată pentru constatarea stării mai multor bunuri din aceiaşi categorie propuse a fi trecute la reformă.

Colectivul desemnat pentru a face constatarea stării bunurilor propuse de a fi reformate şi scăzute din inventar are următoarele sarcini.

a) Identifică adică constată cu precizie care sunt bunurile cari urmează a fi scoase din inventar, arătând:

Numărul poziţiei la care figurează bunul respectiv în inventar.

Denumirea bunului pe care o are în inventar.

Descrierea bunului (caracteristicile principale, marcă, număr de fabricaţie, tip dimensiuni principale, materialul din care este construit, putere, turaţie, voltaj, etc.).

Vechimea în serviciu la obiectele mari (în măsura posibilităților).

Unitatea de măsură (kgr. bucăți, litri, ml. mp. etc.).

Cantitatea.

b) Stabilește valoarea bunului la prețul zilei (valoarea de înlocuire) și acra cu care figurează în inventar.

c) Stabilește starea bunului ;

Gradul de deteriorare (stricăciune) arătând părțile uzate, rupte sau deformate, piese lipsă, ruginite, descompunere chimică, distrugere prin umezeală, foc, sau alte cauze.

Starea de învechire (în ce măsură, caracteristicile bunului nu mai satisfac cerințele actuale).

Gradul de uzură în procente.

În concluzie se vor preciza întotdeauna motivele pentru care bunul nu mai poate fi folosit și nici repus în funcțiune.

d) Stabilește modul în care s'a produs degradarea bunului, precizând dacă s'a produs datorită unui uzaj normal sau unui motiv sau fapt special.

În acest din urmă caz colectivul constată dacă bunul s'a degradat dintr'o cauză de forță majoră, adică dintr'o împrejurare ce nu putea fi prevăzută și înlăturată sau dacă degradarea se datorește unei neglijențe stabilind și cine se face răspunzător.

e) Avizează asupra modalităților sub care se poate valorifica bunul specificând după caz.

Dacă bunul mai poate fi vândut în stadiul în care se află și ce sumă s'ar putea obține din vânzarea lui.

Dacă bunul s'ar putea valorifica mai bine prin demontare, adică prin desmembrarea lui, arătându-se :

Piese și materialele ce s'ar putea obține din desmembrarea bunului și ce utilizare li s'ar putea da (folosirea de către instituție, predarea cu titlul gratuit altor instituții sau vânzare) specificându-se cantitatea și valoarea aproximativă a acestor piese.

În cazul în care din desmembrarea bunului nu se mai poate recupera sub nicio formă vreun material sau piese se poate aviza asupra evacuării sau distrugerii lui.

7. Rezultatul constatărilor și propunerilor colectivului

se vor consemna într'un proces verbal conform modelului din anexa 1.

Pentru bunurile cu o valoare de peste 5000 lei, se va întocmi câte un proces verbal individual pentru fiecare bun iar pentru bunurile sub 3000 lei se poate întocmi un singur proces verbal pentru mai multe bunuri, din această categorie.

Procesele verbale încheiate de colectivul care face constatarea stării bunurilor propuse a fi trecute la reformă și scăzute din inventar se depun șefului unității, în vederea aprobării lor.

Procesul verbal se va întocmi în două exemplare din care, după ce va fi aprobat de șeful unității, un exemplar va servi ca act justificativ pentru scăderea bunurilor din

CAPITOLUL IV

Aprobarea proceselor-verbale

8. Aprobarea trecerii la reformă, demontării (desmembrării și scăderii din inventar se va face după cum urmează :

a) Pentru bunurile aparținând serviciilor centrale ale ministerelor, propunerile de reformarea și scăderea din inventar a bunurilor se aprobă de ministru sau delegatul său, iar cele aparținând serviciilor exterioare se aprobă de șeful acestor servicii, pentru bunurile până la valoarea de lei 30,000.

Dela valoarea de 30,000 lei în sus, aprobarea se dă de ministru sau delegatul său.

b. Pentru bunurile aparținând organelor locale ale puterii de Stat, aprobarea trecerii la reformă a desmembrării și scăderii din inventar se dă de către președintele Comitetului executiv provizoriu al Sfatului Popular al :

Plășilor pentru bunurile aparținând comunelor rurale, orașelor nereședință și plășilor.

Județului pentru bunurile județului și orașului reședință de județ (neasimilat cu județul).

Orașelor asimilate cu județele în cazul bunurilor acestora.

9. Odată cu aprobarea trecerii în reformă și scăderii

din inventar a bunurilor ce nu mai pot fi folosite în starea în care se găsesc, se va hotărî și asupra normelor și modalităților propuse, în care se vor întrebuița și valorifica piesele și materialele rezultate în urma demontării bunurilor.

10. Unitatea sau serviciul care deține bunul după ce va o primi aprobarea trecerii la reformă a bunului și scăderea lui din inventar, precum și indicațiunile asupra destinației ce urmează a se da acestui bun, va proceda la executarea operațiunii de demontare, desmembrare, distrugere sau evacuare după caz și la valorificarea materialelor rezultate.

CAPITOLUL V

Valorificarea produselor rezultate din demontare

11. Materialelor și pieselor rezultate în urma demontării li se vor putea da, după caz, una din următoarele destinații :

Vor putea fi folosite de unitatea însăși, sau predate cu titlul gratuit altei unități conform dispozițiunilor date de organul care aprobă procesul verbal.

Vor putea fi vândute întreprinderii „Delaborări, Antrepozite și Colectări“ DAC, (sau altor instituții.

Vor putea fi vândute la licitație.

Vânzarea către particulari se va efectua numai în cazul când nu se vor găsi cumpărători printre întreprinderile economice de Stat sau printre cooperative.

Bunurile care nu se pot recupera și valorifica sub nici o formă se vor distruge sau evacua.

12. Cheltuelile făcute cu demontarea se vor acoperi din valoarea materialelor sau pieselor recuperate și vândute, diferența constituind un venit ce se va vărsa la bugetul respectiv.

Unitățile care n'au posibilitatea și capacitatea tehnică să execute demontarea (desmembrarea) vor vinde bunul în starea în care se găsește, cheltuelile de desmembrare privind pe cumpărător.

13. Piese și materialele rezultate din desmembrare se vor consemna într'un proces verbal conform modelului anexă

2 cu specificarea cât mai exactă a denumirii, a caracteristicilor, dimensiunile, calității stării în care se află și cu indicarea cantității și arătarea aproximativă a valorii lor.

14. În cazul distrugerii sau evacuării bunurilor se va încheia un proces verbal conform modelului anexă 2, în dublu exemplar, din care se va constata executarea acestor operațiuni din care unul se va anexa la exemplarul procesului verbal de constatarea și propunerea de reformare și scoatere din inventar a bunurilor ce nu mai pot fi folosite în starea în care se găsesc (anexa 1), iar al doilea exemplar se va preda gestionarului de materiale în vederea înregistrării primirii materialelor și pieselor.

CAPITOLUL VI

Inregistrarea în scripte a scăderii bunurilor reformate și evidența pieselor și materialelor recuperate

15. Bunurile trecute la reformă vor fi scăzute din inventar în baza procesului verbal anexa 1, aprobat conform normelor prevăzute la punctul 8 de mai sus, prin trecerea lor în registrul «inventar jurnal» al unității respective, în coloanele ce sunt destinate pentru «Ieșiri» specificându-se după cum e cazul: «Vândut», «Transferat altei unități», sau «Remontat» (desmembrat). Scăderea din registrul inventar jurnal se va opera apoi și în formularele claselor trecându-se pe formularul «Scăderilor, sau în fișele pe clase.

16. Piese și materiale rezultate din demontarea (desmembrarea bunurilor se vor înregistra ca «Intrări» în registrul de evidență și gestionare a materialelor, pe baza recipisei ce se va emite conform specificațiilor din procesul verbal anexa 2, prevăzut la punctul 13, arătându-se în recipisă cantitatea, proveniența, caracteristicile principale dimensiunile și valoarea lor¹.

p. Ministrul Finanțelor

(ss) **V. Modoran**

Directorul Bugetului

(ss) *O. Rubicesc*

p. conf. *Ioan Titircă*

1) Anexele mod. 1 și 2 se găsesc la protopopii.

Comitetul parohial provizoriu

Circulara Nr. 10639, către P. C. Protopopi ai Plășilor

Vi se trimite mai jos în copie, Deciziunea I. P. S. Patriarh, cu Nr. 98 din 24 Octomvrie a. c., cu privire la constituirea „Comitetelor parohiale provizorii”, în toate parohiile pentru a fi adusă la cunoștina consiliilor parohiale din cuprinsul aceluï protopopiat, și a fi executate fără întârziere.

p. Mitropolitul Moldovei
ARHIM. THEOCTIST

Secretar Eparhial,
Ioan Zamfirescu

DECIZIUNEA Nr. 98

N O I

J U S T I N I A N

Din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române,

Având în vedere art. 69-70 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, prin care se prevede că, în parohie, pe lângă Consiliul parohial, se va constitui și va funcționa un comitet parohial, care inițiază, organizează și conduce toată activitatea religioasă — extra bisericească — morală și samariteană din parohie, în calitatea Noastră de Președinte al Consiliului Național Bisericesc.

D E C I D E M

Art. 1. — Până la 1 Decemvrie a. c., fiecare parohie din cuprinsul Patriarhiei Române, va proceda fără întârziere la

constituirea Comitetului parohial, sub denumirea de „Comitetul parohial provizoriu, care va funcționa pe lângă Consiliul parohial potrivit normelor cuprinse în art. 69-70 din statut.

Pe data înființării acestui Comitet, încetează în parohie activitatea oricărei reuniuni (art. 69) : societăți sau asociații cu caracter bisericesc ca ; Reuniunea femeilor pentru înfrumusețarea bisericilor, pentru îngrijirea cimitirilor pentru îndrumarea și ocrotirea fetelor, societăți ca : «Sf. Gheorghe», «Sf. Ecaterina», «Anastasia Șaguna», pentru tineret ; asociații misionare ca «Patriarhul Miron», «Oastea Domnului», comitete pentru coruri, pentru ajutorarea săracilor, pentru cercetarea bolnavilor, pentru cămine culturale bisericești, azile de bătrâni de orfani, pentru zidiri de biserici, colportaj, etc., activitatea lor în parohie fiind de competența Comitetului parohial se încadrează, conform art. 68 din Statut, în programul de activitate a Comitetului parohial.

Art. 2. — Comitetul parohial, conform art. 70 din Statut, neputând avea gestiune proprie, toată averea de orice natură a organizațiilor, amintite mai sus și a căror activitate încetează, trece asupra Consiliului parohial o administrează potrivit normelor generale. La fel se procedează și cu ofrandele donațiile și eventualele contribuții sau cotizații, pe care le primește sau adună Comitetul Parohial ; toate se predau Consiliului parohial, respectiv epitropiei parohiale, care însă nu le poate schimba destinația.

Art. 3. — Comitetul parohial poate avea un număr îndoit de mebrii față de consiliul parohial, adică 14, 18 sau 24 persoane, Membrii pot fi bărbați, și femei sau chiar numai femei după natura activității ce și propune să desvolte în parohie și după râvna, dragostea și devotamentul cuiva pentru lucrul Domnului și propășirea moral-religioasă a obștei credincioșilor.

Dacă ramurile de activitate sunt multiple, comitetul se poate împărții în secții ; fiecare secție va desvolta ramura de activitate ce și-a ales sau i s'a destinat fără a se amesteca sau stânjeni activitatea altor secții ; activitatea tuturor secțiilor însă, o coordonează Comitetul parohial în planul său.

Art. 4. — Comitetul parohial lucrează sub președinția parohului sau a delegatului său, care va fi cleric, unde sunt mai mulți preoți, sau mireni. unde este un singur preot.

Art. 5. — Comitetul poate lucra valabil cu prezența majorității membrilor săi și cu majoritatea voturilor celor prezenți, ne semnarea lui din partea vreunui membru nu atrage după sine suspendarea executării hotărârilor luate. Dacă însă un membru refuză semnarea procesului verbal de trei ori consecutive, se consideră demisionat și se înlocuiește de Consiliul parohial fără amânare, cu știrea protopopului de plasă.

Art. 6. — Primul Comitet parohial provizoriu se va constitui din membrii delegați de reuniunile, societățile sau asociațiile religioase, care se desființează, în fața Consiliului parohial, și sub președinția protopopului de plasă, care va fi înștiințat despre aceasta din vreme, sau a delegatului său. Activitatea și-o începe numai după aprobarea procesului verbal de constituire de către protopopul p'ășii.

Art. 7. — Membrii comitetului parohial provizoriu se aleg de consiliul parohial pe o perioadă de patru ani, dar pentru a asigura continuitatea, tot patru ani—concomitent cu învoirea consiliului parohial—se vor face alegeri conform regulamentului. Orice membru poate fi reales. În afară de președinte, în comitetul parohial nu se admit membrii de drept, cooptați sau numiți.

În activitatea lor prevăzută de art. 68 și în special alintatul, f, vor folosi Sf. Scriptură, cărțile oficiale și de cult ale Bisericii Ortodoxe, învățând cântările sfintei liturghii, troparele pricesnele, podobiile.

Art. 8. Comitetele parohiale sau secțiile lor, care în cursul unui an nu dezvoltă nicio activitate, se desființează de protopopul de plasă, cu aprobarea Consiliului Eparhial.

Aceste dispozițiuni, dezvoltând art. 68-70 din Statut, se pun în aplicare imediat pe întreg cuprinsul Patriarhiei și sunt valabile până la aplicarea Regulamentului pentru alegerea, funcționarea și disolvarea organelor deliberative și executive din Patriarhia Română.

Art. 9. — Secretarul Consiliului Național Bisericesc este însărcinat cu acestea la îndeplinire a prezentei deciziuni.

Data în reședința Noastră Patriarhală din Bucureșt, astăzi, 24 Octomvrie 1949.

† JUSTINIAN
P a t r i a r h

Dispoziții administrative

În conformitate cu art. 72 și 73 din Statutul pentru Organizarea și Funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, dăm mai jos, sarcinile ce sunt atribuite P. C. Protopopi de plasă și de județ, cum și normele de care trebuie să se țină seamă la inspecțiile ce se fac pentru notarea preoților și diaconilor din plasă.

1. Atribuțiile Protopopului de Plasă.

a) Protopopul de Plasă, îndeplinește în cuprinsul Plășii respective, atribuțiunile stabilite prin art. 72 a-1 din Statutul Bisericii.

b) Face în primă instanță, cercetările și anchetele pentru care va primi delegație din partea Sf. Arhiepiscopii, ținând seama de normele prevăzute în Regulamentul de judecată și procedură bisericească.

c) Face notarea preoților și diaconilor din plasa respectivă

2. Atribuțiile Protopopilor dela reședința județului.

Pe lângă atribuțiile Protopopului de plasă, în cuprinsul plășii sale Protopopul dela reședința județului, are în plus și următoarele atribuțiuni.

a) Inspectează pe protopopii de plasă din județul respectiv, atât la plasă cât și la parohie.

b) Propune Chiriarhului în conformitate cu art. 146 din Statut, alcătuirea Consistoriilor disciplinare protopopești, care funcționează câte unul pe județ, în capitala județului.

c) Face ancheta în cazurile în care i se dă delegație specială, în cuprinsul celorlalte protopopii de plasă, în cazul când

Protopopul din plasa respectivă a fost recuzat, s'au când n'a lămurit deplin prin ancheta făcută cauza anchetată.

d) Face înnotarea protopopilor de plasă, din județul respectiv, în urma inspecțiilor în conformitate cu art. 122 și 123 din Statut și cu regulamentul pentru examenul de capacitate definitivare și promovare a preoților și diaconilor.

e) Este reprezentantul oficial al Bisericii, față de autoritățile statului din capitala județului și îndeplinește sarcinile publice ce-i sunt atribuite prin legi; regulamente și alte dispoziții în această calitate (art. 73 din Statut).

3. Notarea preoților și diaconilor.

Protopopul de plasă face în fiecare an notarea fiecărui preot și diacon din plasa respectivă.

Nota protopopului are în vedere întreaga activitate pastorală a preotului sau diaconului.

La inspectarea anuală a parohiei, Protopopul încheie un proces verbal în trei exemplare, din care unul rămâne la preot, altul se trimite Cancelariei Mitropoliei, iar al treilea se păstrează la Protopopie.

Va nota cu cifre nefracționate dela 1—10 și va da câte o notă la fiecare din următoarele :

a) Comportarea preotului s'au diaconului în serviciile divine publice și particulare, avându-se în vedere mai ales evlavia, corectitudinea și exactitatea și aplicația la îndeplinirea obligațiilor sacerdotale,

b) Activitatea predicatorială.

c) Activitatea didactică (catehetică).

d) Activitatea culturală, antisectară, de conducere a parohiei și de colportaj religios.

e) Activitatea în domeniul gospodăriei parohiale.

f) Referatul preotului sau diaconului, cu personalul bisericesc, cu consiliul și epitropii parohiali și cu enoriașii.

g) Raportul preotului sau diaconului, cu autoritățile superioare bisericești.

h) Lectura particulară, religioasă, socială și culturală (cărți, caiete, ziare).

i) Opera sămariteană în parohie.

Suma acestor note se împarte cu 9 și dă nota anuală ce se trece în procesul verbal.

Notele anuale, din primii cinci ani de preoție, adunate și împărțite prin 5, dau media ce se are în vedere la examenele de definitivare — prevăzut în art. 124 din Statut.

p. Mitropolitul Moldovei
Vicar, Arhimandrit THEOCTIST

Consilier administrativ
Pr. C. G. VUIESCU

Nr. 11169/940

Fapte din Eparhie

În ziua de 4 Septembrie a. c., a avut loc sfințirea bisericii din satul M. Kogălniceanu, parohia Țiganași. Un sat de circa 30 gospodării, care a gustat din plin amărăciunile războiului, a știut să-și reclădească biserica prin propriile lui mijloace. Preotul paroh Eugen Sireteanu a știut să dirijeze dragostea și evlavlia acestor creștini, concretizând-o într-o modestă bisericuță. Serviciul divin a fost oficiat de P. C. Protoiereu Ioan Sandu și preoții din satele vecine.

În ziua de Sf. Maria — 8 Septembrie a. c., — credincioșii satului Avântul, com. Românești jud. Iași, au trăit clipa de adevărată înălțare sufletească, văzându-și reclădită, înfrumusețată și sfințită biserica. Pe lângă celelalte necazuri pricinuite de războiu, satul Avântul a avut de suportat și distrugerea bisericii, care a ars până la temelie. Tânărul dar energicul paroh, Preotul Gheorghe Bariz, ajutat de bunii lui enoriași, de autoritatea bisericească și de stat, a reușit să o reclădească în timp de doi ani. Valoarea lucrărilor se ridică la suma de lei 1.200.000, la care se adaugă donațiile satelor Covasna-Iași și Lămășeni-Baia (catapeteasma și diferite materiale).

Slujba sfințirii a fost oficiată de P. C. Protoiereu Ioan Sandu și un sobor de preoți din parohiile învecinate. Au luat parte, pe lângă numărul impresionant de mare al credincioșilor și autoritățile locale și de plasă.

Duminică 10 Septembrie a. c., s'a săvârșit sfințirea bisericii din parohia Dreptu comuna Galu jud. Neamț, de către delegatul Sf. Mitropolii P. C. preot Consilier Constantin Nonea, înconjurat de un impunător sobor de slujitori și în fața unei mulțimi de credincioși, cum numai pe Valea Bistriței se poate întâlni la astfel de ocaziuni.

Biserica nouă din Dreptu, construită numai din piatră și în întregime pictată, ce se înalță falnică pe malul drept al Bistriței, este rezultatul credinței și al jertfei pentru ea a credincioșilor din partea locului cum și dovada vredniciei preotului Petru Gavril, acum ajuns la pensie.

La sfârșitul Sf. Liturghii preotul paroh Gh. Gavrilescu, feciorul ctitorului, a făcut darea de seamă de modul cum s'au desfășurat lucrările de construcție în curgerea celor 25 ani, menționând vrednicia consilierilor, epitropilor și enoriașilor. A răspuns P. C. S. preotul C. Nonea aducând binecuvântarea chiriarhală și îndemnând pe credincioși să aibă aceiași dragoste și la construirea societății noi în R. P. R. după cum s'au străduit să ridice locașul divin.

Duminică 17 Septembrie a. c., s'a săvârșit sfințirea bisericii din parohia Dumbrava Roșie din jud. Neamț, de către delegatul Sf. Mitropolii P. C. Preot inspector bisericesc Ștefan Gheorghiu, cu un sobor de preoți între care și P. C. Protopop Mihai Gavrilescu, și în fața unui impresionant mulțimi de credincioși. La biserica aceasta, construită din cărămidă s'a lucrat 22 ani, vreme în care credincioșii ortodoxi, au jertfit și au ostenit spre a și vedea satul împodobit cu o atât de frumoasă biserică, merit care îl are alături de enoriașii parohiei și parohul preotul Gh. Ciupercă.

După darea de seamă făcută de preotul paroh, delegatul Sf. Mitropolii, a vorbit celor adunați în număr așa de mare arătând rostul ce-l are biserica și slujitorii ei, în viața poporului și a statului, aducând mulțumirile și binecuvântările Înalt Prea Sfințitului Patriarh tuturor enoriașilor ostenitori la zidirea și împodobirea acestei biserici, și îndemnând pe toți să sprijine toate acțiunile pe care guvernul le ia pentru buna propășire a poporului.

În curtea bisericii a urmat tradiționala masă frățească.

Duminică 30 Octombrie a. c., s'a făcut sfințirea bisericii din Mihăești județul Baia, construcție nouă, la care se lucrează încă din anul 1935, numai cu mijloacele enoriașilor din acea comună. Slujba a fost oficiată de P. C. Arhim. Theoctist Arăpaș, Vicarul Sf. Mitropolii, ajutat de un sobor de preoți, în frunte cu P. C. Protoiereu Iacob Chiticaru, de față fiind o

mare mulțime de credincioși, cărora P. C. Vicar le-a ținut o înălțătoare predică.

Este evident meritul acelor enoriași care n'au preocupat nici-o jertfă pentru a-și avea locașul lor de rugăciune întru realizarea căruia, preotul Victor Hatman și-a pus toată ostenala.

Duminică 6 Noemvrie a. c., a fost târnosită biserica nouă din parohia Iapa, jud. Neamț, o construcție de piatră cu ziduri masive și de o înfățișare majestoasă, la care s'a lucrat timp de 35 ani.

Slujba sfințirii a fost săvârșită de P. C. Arhimandrit Theoctist Arapaș, Vicarul Sf. Mitropolii, înconjurat de un sobor de preoți, în frunte cu părintele inspector bisericesc Ștefan Gheorghiu, Prea Cucernicii Protoierei M. Gavrilescu și Vasile Nica.

A luat parte un mare număr de credincioși veniți din satele vecine să mărească bucuria localnicilor de a-și fi văzut terminată și dată folosinții biserica, pentru care au depus atâta muncă și jertfă.

După raportul făcut de parohul local, preotul Cotfas, a vorbit Prea Cuviosul Vicar, care în cuvinte mult gustate de mulțimea ascultătorilor, a evidențiat meritul enoriașilor acestei parohii de a-și fi înălțat o asemenea biserică, care însă va trebui îmbrăeată în fiecare zi de sărbătoare cu prezența la slujbă și la rugă a credincioșilor.

În continuare a arătat lupta pe care clerul și poporul dreptcredincios trebuie s'o ducă pentru apărarea păcii, bunul cel mai scump al omenirii lăsat de Mântuitorul pe pământ. Deaceia Biserica Ortodoxă Română, este fericită că în aceste zile de sărbătorirea prieteniei din patria noastră și marea țară a socialismului, cu care ne înfrățește aceeași credință pravoslavnică, este alături de poporul nostru muncitor, care apără pacea cot la cot cu popoarele iubitoare de pace din întreaga lume.

Evidențiază apoi interesul arătat pentru înfrumusețarea bisericii de muncitorii fabricii de cherestea de pe lângă sat, care au donat noiei biseriei două policandre frumoase și tot sprijinul dat de sfatul popular local.

Este aceasta o dovadă de legătură strânsă dintre Biserica Ortodoxă și poporul muncitor,

Pentru toate aceste realizări, pentru aceste fapte ale credinței lor, în încheiere Prea Cuvioșia Sa, aduce mulțumiriile și binecuvântările I. P. S. Patriarh Justinian, pentru toată obștea ortodoxă de aici, care și-a împodobit credința cu o așa de frumoasă biserică și căreia colectivul de muncitori dela fabrica din Roznov i-a dăruit două frumoase policandre de alamă.

În numele clerului a luat cuvântul P. C. Protoiereu M. Gavrilesco, elogiind purtarea de grijă a I. P. S. Patriarh Justinian, pentru Eparhia noastră.

S'a intonat apoi polihroniul pentru membrii Prezidiului, pentru I. P. S. Patriarh și pentru Guvernul țării.

La această înălțătoare sărbătoare a satului au luat parte activă și autoritățile locale reprezentate prin d-nii Constantin Arhip președintele Sfatului Popular, Ioan Socea vice-președinte. Vasile Cristea secretar și Pescaru șeful postului de miliție.

În curtea bisericii potrivit tradiției, localnicii au întins o agapă frățească pentru toți cei veniți să se împărtășească din bucuria satului Iapa.

Cu această ocaziune Prea Cuviosul Vicar Arhim, Theocrist a dat o seamă de lămuri și îndrumări preoților care au luat parte la slujba sfințirii.

În ziua următoare Prea Cuviosul Vicar a cercetat Sf. Mănăstire Bistrița, interesându-se de aproape de modul cum se administrează această ctitorie a domnitorului Alexandru cel Bun și luând cunoștință de îmbunătățirile ce se fac acestei așezări monahale prin stăruința și grija osârdnicului stareț, Protosinghelul Iftimie Luca.

La 8 Noemvrie, sărbătorirea sfinților arhangheli Mihail și Gavril Sf. „Mănăstire Agapia și-a serbat patronul. Numai cine are prilejul să asiste la asemenea manifestări ale cultului nostru ortodox, își poate da seama cât de pătrunzătoare în adâncimea sufletului creștin, sunt slujbele religioase și practicile tipicale ce se săvârșesc în mănăstiri în atmosfera liniștită și curată în care sunt așezate.

Slujba religioasă atât din ziua praznicului cât și cea cti-

toricească a fost oficiată de Prea Cuviosul Vicar Arhim. Theoctist, înconjurat de un sobor de 14 preoți, între care și PP. CC. Protoierei Andone și Moroșanu.

După predica zilei, și după polihroniul înălțat pentru membrii Prezidiului, pentru I.P.S. Patriarh și pentru guvernul țării, Prea Cuviosul Vicar a vorbit adresându-se în special soborului de monahii, căruia îi recomandă viața curată pentru care s'au și făgăduit și pe care biserica o pune în față astăzi când se cinstesc după cuviință, Sfinții Arhangheli.

Aducând binecuvântările I. P. S. Patriarh Justinian a cărui ochi sunt mereu ațintiți spre așezările monahale, oaze ortodoxe, Prea Cuviosul Vicar vine cu sfaturi și îndrumări pentru o cât mai sporită viață duhovnicească, făcând în acelaș timp bune și creștinești urări, întregului sobor care are în frunte pe vrednica stareță Arhimandrita Agapia Velase.

În ziua de 10 Noembrie a. c., P. C. Vicar, a trecut și prin Sf. Mănăstire Agafton jud. Botoșani, pentruca și acolo să comunice gândurile și grija pe care I. P. S. Patriarh Justinian le are pentru buna organizare și propășire a mănăstirilor și totodată să aducă la cunoștința soborului, rezoluția Înalt Prea Sfințitului Justinian, de a așeza în scaunul stăreției rămas vacant, după decesul fostei vrednice starețe Evelina Honceriu, pe cuvioasa maică Agafia Moisă, veste pe care întreg soborul a primit-o cu vibrantă bucurie.

Și aici, ca și la Bistrița și Agapia, P. C. Vicar a cercetat cu interes modul cum se administrează și se promovează viața duhovnicească și gospodărească sfătuind și îndemnând soborul adunat la slujba pentru cinstirea sfinților mucenici Victor Mina și Vichentie, să dea ascultare și supunere noiei starețe ca astfel mănăstirea Agafton să-și păstreze și pe mai departe numele bun și prețuirea de care s'a bucurat.

Duminică 13 Noembrie a. c. s'a săvârșit resfințirea bisericii „Sf. Inviere” din Buhuși, care a fost astfel redată cultului după ce a fost renovată și din nou pictată, potrivit instrucțiunilor date de Comisiunea Monumentelor Istorice din Ministerul Cultelor, lucrare executată cu bun succes — prin jertfa și stăruința enoriașilor în frunte cu preotul lor Dimitrie Darie.

Slujba a fost oficiată de P. C. Arhim. Theoctist Arapaș

Vicarul Sf. Mitropolii, înconjurat de un sobor de slujitori, între care și P. C. Protopopi M. Gavrilescu și V. Nica.

În fața mulțimei de evlavioși, preotul paroh a arătat străduința consiliului parohial întru realizarea acestei lucrări care depășește suma de 350.000 lei, după care P. C. Arhim. Theocrist vicarul Mitropoliei, pornind dela psalmul: „Râvna casei tale... (ps...) lămurește adâncă legătură dintre „Casa Domnului“ și credincioșii râvnitori pentru înfrumusețarea ei.

Râvna aceasta însă trebuie sporită, arată în continuare P. C. Vicar, nu numai față de „casa Domnului“ în înțelesul ei imediat, de încăpere cu patru ziduri, ci mai ales față de obștea dreptmăritoare, care-i trupul mistic al Mântuitorului și chiar față de orice semen al nostru. Legătura aceasta se menține și mereu viază și mărește prin trăirea învățăturilor evanghelice de dragoste, de frăție și de pace între noi. În felul acesta nu mai poate avea loc disprețul față de aproapele sau nemiloasa exploatare a omului de către om, combătută așa de des de către Domnul Iisus și de sfinții părinți. Și fiindcă în aceeași zi se sărbătorea Sf. Ioan Gură de Aur, P. C. Vicar face un instructiv istoric arătând atitudinea dârză a acestui stâlp al Ortodoxiei față de abuzurile regilor și lupta dusă de acesta împotriva bogaților.

Biserica din satul Epureni jud. Iași, fiind distrusă din vremea războiului, locuitorii în dorința de a avea un locaș de închinare, au contribuit pentru construirea deocamdată a unei capele, pe care au înzestrat-o cu obiectele de cult, strict necesare.

Slujba sfințirii s'a oficiat în ziua de 2 Octomvrie de către P. C. Protopop de plasă, preot Petre Ursache

Biserica din satul Popricani jud. Iași, a fost reparată prin contribuția enoriașilor și ajutorul dat de oficiul Reconstrucției Moldovei, la stăruința I. P. S. Patriarh Justinian, ca Mitropolit al Moldovei.

În ziua de 16 Octomvrie a. c., în urma delegației dată P. C. preot Petre Ursache, protopopul plășii Copou, s'a oficiat slujba sfințirii, asistând un mare număr de credincioși, din parohie și satele vecine.

Populația satului Chișarai parohia Petrești, jud. Iași, în

număr de 100 locuitori, au depus toate eforturile și în timp de doi ani au ridicat din temelie și biserica, din lemn în locul fostei biserici, înzestrând-o din belșug cu toate obiectele necesare cultului religios.

Slujba sfințirii s'a oficiat în ziua de 30 Octombrie a. c. de către pr. Petre Ursache protopop de plasă.

În ziua de 13 Noemvrie a. c. s'a redeschis biserica parhială din satul Aroneanu jud. Iași.

Biserica este ctitoria lui Aron Vodă și datează din anul 1594. În timpul războiului a suferit de pe urma incendiului și a bombardamentului. Prin străduința enoriașilor, biserica a fost refăcută, în stilul original. Pe lângă contribuția enoriașilor, care se ridică la suma de 200.000 lei s'au dat ajutoare de către Comisia Monumentelor Istorice, iar I. P. S. Patriarh Justinian, a donat vechea catapeteasmă istorică, fostă la Biserica Sf. Nicolae Domnesc din Iași.

În ziua sfințirii a participat un număr impresionant de credincioși din parohie și satele vecine.

Slujba sfințirii s'a oficiat prin delegație de către P. C. protopop preot N. Todicescu, înconjurat de un sobor de preoți.

Ținând seama de repetatele îndemnuri date de I. P. S. Patriarh Justinian, în grija ce o poartă bisericii, ca toți slujitorii să fie prezenți la datorie.

P. C. Arhim, Theoctist Arpaș—Vicarul Sf. Mitropolii—însoțit de inspectorul bisericesc preotul Ștefan C. Gheorghiu, a inspectat câteva parohii din județul Neamț, spre a se vedea punctualitatea la datorie și modul cum slujitorii bisericești—preoți și cântăreți—își îndeplinesc rostul în care sunt așezați.

Astfel Sâmbătă 26 Noemvrie—la vremea Vecerniei, a fost inspectată biserica din parohia Davideni. De data aceasta biserica și curtea ei erau curate. Preotul Roșu se găsea în biserică. Cântărețul a venit mai târziu, după ce auzise toaca și sunetul clopotelor, lucru pe care, el ar fi trebuit să le împlinească. Slujba Vecerniei nu se făcuse.

S'au dat dispozițiuni ca terenul din jurul zidului bisericii să fie astfel nivelat, încât apa să nu rămână lângă temelie, din care cauză pereții sunt cuprinși de igrasie.

De aici s'au deplasat la biserica din Păstrăveni. Deși în vremea Vecerniei—biserica era încuiată. Nu se slujise Vecernia. Preotul Atanasiu nici nu era în parohie. Cucernicia Sa cu 17 ani în preoție, se lasă păgubit de împlinirea acestei datorii?

Deocamdată—aceste rânduri constituiesc un avertisment pentru Cucernicia Sa, ca și pentru toți acei care se găsesc cu asemenea lipsă.

Seara, în aceeași zi—P. C. Vicar și cu inspectorul bisericesc, au participat la slujba privigherii în Sf. Mănăstire Văratec. La stăreția mănăstirii P. C. Sa s'a interesat de modul cum sunt promovate treburile duhovnicești și gospodărești, cum și nevoile Seminarului monahal, care funcționează aici.

Duminică dimineața—27 Noemvrie, au fost inspectate bisericile din :

Parohia Filioara. Slujeau preoții: Gh. Topoliceanu—parohul și C. Bârsan—pensionar. Parohul să țină seama de indicațiile date și să întrețină biserica mai curată.

Parohia Agapia. În slujbă era parohul-preotul M. Hozea. Și aici se recomandă mai multă atenție în ce privește curățenia. Să se țină seama de dispozițiunea dată episcopului bisericii.

Din drum ne-am abătut pentru puțin timp la Sf. Mănăstire Agapia. Aici, în biserica mare, soborul de maici în frunte cu P. C. Stareță Velase se găsea în biserică la rugă și la slujbă. Lipsea diaconul Cosma. Protopopia va raporta dacă era în concediu.

Apoi în parohia Humulești. Mare bucurie sufletească. Biserica era complet ocupată de mulțimea credincioșilor. Slujea ieromonahul Ilarie subliniind pe preotul paroh C. Cosma, care se află bolnav în spital,—și diaconul Avasilicăi, pe care-l facem atent asupra ținutei.

P. C. Vicar, plăcut impresionat de numărul mare de credincioși adunați la slujbă, a rostit o frumoasă cuvântare, explicând momente din serviciul divin și arătând folosul sufletească pentru cei știu să cinstească ziua de sărbătoare prin participarea la slujbă. Laudă râvna pentru biserica a Humuleștenilor, și ca prețuire, le aduce binecuvântările I. P. S. Patriarh Justinian.

Parohia Vânători II,—preotul Suveică citea tâlcuirea e-

vangheliei zilei dintr'o carte de predici. Prezenți la slujbă mulți credincioși. Biserica însă prea puțin îngrijită. S'au lăsat unele dispozițiuni ce trebuiesc împlinite.

Aici, în Vânători, este organizată și o biserică stilistă. P. C. Vicar cunoscând bine situația de aici, într'o clară și convingătoare cuvântare, a lămurit poziția bisericii noastre ortodoxe, care are continuitate apostolică, în vreme ce gruparea stilistă, nu-i decât o creangă ruptă din copacul ortodoxiei, creangă, ce nu poate avea viață desine singură. Apoi P. C. Sa arată în legătură cu tema evanghelică, cum biserica ortodoxă totdeauna a condamnat bogăția, mai ales cea egoist întrebuintată, pentru că, bogăția, nu este decât rezultatul exploatării și a disprețului pentru cei lipsiți și oropsiți ai soartei. Statul nostru duce o acțiune de nivelare, pe care biserica ortodoxă o sprijină, ca ceiace pune preț — nu pe bogăție — ci pe dreptatea socială pe muncă și pe înfrățire. Indeamnă pe credincioși să participe la slujbele din sărbători și să alunge dintre ei orice ură și nedreptate, ci toți — în dragoste frățească — să sprijinim conducerea țării, în luptă pentru pace.

Astfel de inspecții vor continua în cuprinsul Eparhiei și cele constatate vor fi însemnate — ca și acestea — aici.

Se atrage din nou atențiunea slujitorilor asupra datoriei de a fi prezenți și la timp la slujba vecerniei și la cea din Duminică și sărbători, iar bisericile să fie ținute într'o perfectă stare de curățenie. Vecernia se face peste tot la ora 4; dimineața serviciul începe la ora 7.

În ziua care este ajun de sărbătoare, slujitorii bisericești să nu afle motiv a lipsi din parohie,

† Arhimandrita Evelina Honceriu

S'a stins din viață la 17 Octomvrie a. c., stareța mănăstirei Agafton, Arhimandrita Evelina Honceriu.

Trecerea ei din viață a fost plină de evlavie cum i-a fost și trăirea după rânduelile monahale. Dela vârsta de 13 ani s'a sălășluit sub îndrumarea unei mătușe a ei, monahie și aceia, în mănăstirea Agafton, petrecându-și copilăria în cântări psalmice și ascultări duhovnicești. La vârsta de 22 ani, a cerut să fie primită în cinul monahal, dorință ce i-a fost împlinită prin tunderea ei la 24 Inie 1906.

Chiar dela început i s'au dat două ascultări potrivite cu firea ei: una de asistență a unei bătrâne care era bolnavă și nu se putea mișca din pat iar cealaltă de citeață la strană. Munca ei se alterna la alinarea durerilor unei neputincioase bătrâne și la rostirea și cântarea imnelor liturgice. Cu cât devotament s'a achitat de aceste jertfelnice ascultări!

Cu firea ei blajină și-a câștigat respectul întregii colectivități monahale din mănăstirea Agafton.

Dela aceste ascultări a fost pusă la alte sarcini administrative, în care spiritul de inițiativă și dragoste pentru promovarea obștei s'au afirmat cu prisosință.

În anul 1930 maica Evelina Honceriu este aleasă stareță și timp de peste 19 ani a condus cu pricepere, dragoste și demnitate soborul mănăstirei Agafton, căreia ea își afierosise viața.

În războiul din 1916-1918 a lucrat în cadrul „Crucii Roșii” iar după al doilea război mondial, provocat de hitleriști, s'a îngrijit de copilele rămase orfane de părinți, în orfelinatul înființat la acea mănăstire de I. P. S. Patriarh Justinian, pe atunci Vicar al Mitropoliei Moldovei.

Copii orfani o socoteau ca pe o mamă a lor. Câte hăinuțe, lingerie, ciorapi, n'au fost lucrate de mâna acestei

călugărițe, pentru îmbrăcarea fetițelor rămase fără sprijin părintesc! Cum se îngrijea de sănătatea și luminarea acelor orfane! Jertfelnicia pentru aproapele devenise lucrarea ei de toate zilele.

Cât privește ridicarea mănăstirii Agafton, la cel mai curat renume, se vede și din aceia că atelierele de industrie casnică au dat cele mai frumoase realizări artistice, fapt ce i-au adus recunoașterea muncii la diferite expoziții publice.

S'a îngrijit de luminarea călugărițelor prin întemeierea unei școli mănăstirești unde cunoștințele elementare de învățatură creștină erau predate după posibilitățile de înțelegere a cursistelor. Un cor bisericesc, instruit și condus de maestrul în psaltichie arhidiaconul Ghenadie Honciuc, înfrumuseța slujbele divine.

Cine intra în incinta mănăstirii Agafton simțea cum plutește duhul evlaviei, al muncii și al modestiei. Acest duh era imprimat de stareța Evelina Honceriu. Pentru devotamentul cu care a slujit mănăstirii, înalta Chiriarchie a cinstit-o, cu recompensa morală acordându-i rangul de arhimandrită în 1939 iar distincția de a purta „brâu roș” în 1940.

Inmormântarea i-a fost plină de cinstire cum i-a fost și viața. P. C. Arhim. Theoctist Arpaș, Vicarul Sf. Mitropolii, ca delegat al I. P. S. Patriarh Justinian, a oficiat slujba înmormântării înconjurat de soborul preoților mănăstirii la care s'a adăugat cei doi protopopi ai jud. Botoșani, PP. CC. preoți Mihai și Gheorghe Gheorghiu.

P. C. Sa a schițat biografia stareței decedate, după care a reliefat rostul vieții călugărești, prin următoarele cuvinte:

„Văd o tristețe adâncă pe fețele tuturor viețuitorilor din această sfântă mănăstire, acum când stareța Evelina Honceriu pășește depe jilțul stăreției spre a se prezenta în fața tronului Judecătorului faptelor și gândurilor săvârșite de muritori în viața pământească.

Și mă întreb, este îndreptățită această tristețe și jale? Privită prin prisma învățaturii creștine, în special la cea referitoare la monahi, eu nu găsesc niciun temei al acestei tristeți. Căci călătoria în fața înfricoșatului județ înseamnă pentru monah, cea mai aleasă bucurie. Căci trăirea după voturile monahale nu înseamnă decât preludiul adevăratei fericiri și acea fericire se găsește numai în apropierea sla-

vei lui Dumnezeu, căci acolo este „calea, adevărul și viața“.

Și totuși, cântărite prin prisma vieți omenești îndreptățirea acestei jelanii își capătă o dreaptă fundamentare.

Trăirea, conduita și faptele arhimandritei Evelina Honceriu, toate săvârșite în fața și în mijlocul soborului, rămân cum ca un monument al cărui suflet l-a părăsit. Priviți la opera mânilor și cugetului ei și simțiți adâncă durere că această operă de jertfelnicie nu-și mai are sprijinul ei viu.

Iată, deci, că oamenii vrednici lasă în urma lor un gol, resimțit, cum rămâne locul unui pom plin de roade smuls de furtună. Până să crească altul și să-i ia locul, timpul trece și lipsa se resimte. Din acest punct de vedere vă îndreptățesc durerea, ca unele ce v'ați sprijinit păsurile, nevoile și greutățile inerente vieții pe brațul ei sigur și îndemânat.

Cârja ei stărețească nu v'a fost un semn de dojană, ci un arătător către viața curată morală și belșug de roade pentru societatea din preajma mănăstirii.

Luăți pilda dela felul ei de viețuire și prin aceasta vă veți transforma durerea în bucurie. Și acest îndemn pe care vi-l dau este el mai frumos semn de recunoștință pe care-l puteți oferi fostei voastre starețe și călăuzitoare în viață.

Cât despre ce o așteptă în fața lui Dumnezeu, arhimandrita Evelina Honceriu și-a gătit vistieria de virtuți care vor fi bine primite și bine meritate pentru câștigarea mântuirii și fericirii eterne.

Vă aduc prețuirea Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian care, în greaua operă de asistență socială inaugurată în Moldova în anii de secetă, boală și ruină a găsit în mintea și inima decedatei starețe un talmăcitor și realizator factor de sprijin al operei de samaritean creștin. Bunul Dumnezeu va primi sufletul ei printre cei bineplăcuți Lui, iar noi toți care trăim sub tutela voturilor monahale să-i urmărim pilda ei de vrednicie.

Revista „Mitropolia Moldovei“, în paginile căreia s'au însemnat adeseori lucruri vrednice de admirat dela Mănăstirea Agafton, înscrie aceste rânduri cu aceiași tristețe pe care a simțit-o soborul călăuzit de Arhimandrita Evelina Honceriu.

Pr. C. N.

Ș T I R I

Jurnalul Patriarhiei din Moscova Nr. 6 | 949, este închinat „Apărării Păcii” se arată referatul făcut de Mitropolitul Nicolai al Crutișilor, delegatul Bisericii ortodoxe ruse, la Congresul Mondial al Partizanilor Păcii dela Paris, în bisericile orașului Moscova și Leningrad.

Se publică discursul protoiereului mitrofor Cestimir Crăcimar din Cehoslovacia, la Congresul Mondial al Partizanilor Păcii din Praga, ținut la 25 Aprilie 1949.

Sub capitolul „Ortodoxia la straja păcii” se publică articolul *Misia creștinismului în lumea contemporană* de A. Crașeninmicov, (p. 7—18) urmează articolul: „Pacea” de igumenul Pavel Golâșev și „Partizanii Păcii” de A. Șapovalova.

Mitropolitul Nicolai publică cuvântul rostit în mănăstirea Novrodevicie din Moscova despre Nădejde (p. 30—33). Mitropolitul Serafim, în articolul „Fără canoane” (p. 34—39) face un istoric al vieții bisericesti ruse dela Petru cel Mare până în prezent.

La capitolul: „Din viața eparhiilor” se publică știrile despre comemorarea a 5 ani dela moartea Patriarhului Serghie în locul său de baștină orașul Arzamas din eparhia Gorki. Se publică știri istorice despre împlinirea a 250 ani a catedralei Sf. Treime din orașul Pscov.

Nr. 7 | 949, a aceluiași Jurnal, publică articolul „Insemnătatea politico-bisericască a Lavrei Sf. Sergiu în istoria Statului Rus” de V. Vasiliev (p. 15-20), „Lucrul catolicilor și protestanților în China” de Gavril Lapin (p. 21-27), „Biserica ortodoxă rusă și Roma”. articol științific sub semnătura lui V. Niconov (p. 45-60).

Despre Inochentie Mitropolitul Moscovei, vestitul misionar, cu prilejul împlinirii a 70 ani dela moartea sa, publică știri biografice și prețioase amănunte V. Alecsev (p. 36-44).

Din viața bisericilor ortodoxe din străinătate, se publică solemnitata aniversării a 50 ani a catedralei Sf. Nicolae din Viena (p. 61-64).

Slujba hramului Sf. Treimi în Lavra Sf. Sergiu, o descrie arhimandritul Alexei Degtearev“, rugători s'au aduna, atât de mulți, că a trebuit a se sluji trei liturghii, în catedrale Sf. Treimi, în bisericile Sf. Duh și a Trapezăriei, (p. 4-6).

Comunicat de *Pr. Pavel Mihail*

R e c e n z i i

Ovidiu Marina : *30 de zile în U.R.S.S.* — Consfătuirea pan-ortodoxă, dela Moscova, pag. 387, editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București 1949.

— Volumul „*30 de zile în U. R. S. S.*”, alcătuit de dl. Ovidiu Marina, reprezintă mai mult decât un jurnal de călătorie în care autorul nevedește istorisirea unor impresii de moment, cu caracter personal.

Calitatea autorului de *secretar* al delegației Bisericii Ortodoxe Române, compusă din I. P. S. Patriarh Justinian, PP. SS, Lor : Firmilian arhiepiscopul Craiovei, Antim Angelescu, episcopul Buzăului, Nicolae Colan episcopul Clujului, PP. CC. preoți Petre Vintilescu, prof. univ. și Simion Neaga, consilier patriarhal, l-a investit cu răspunderea răbojirii adevărului istoric, așa cum acesta s'a desfășurat la *consfătuirea panortodoxă dela Moscova*. Firește, laturea teologică care s'a desbătut la *consfătuire* a fost de competența înalților chiriarhi, fiecare comisiune având raportor de specialitate. Proiectarea acestei conferințe în opinia publică a fost prinsă de pana d-lui Ovidiu Marina. Mai mult încă, atmosfera de frățietate creștină și de largă ospitalitate, în care au trăit delegații bisericilor surori la praznicul sărbătoresc al sărbătoririi împlinirii a 500 ani dela autocefalia bisericii ortodoxe ruse, antrenează pe cititor să urmărească paginile cu nesaț.

Planul expunerii urmat de autor este cel cronologic, care în asemenea cazuri, rămâne cel mai recomandat pentru fidelitatea crugului narativ,

Descrierea, pe lângă partea oficială interesantă prin seriozitatea problemelor și a venerabilității delegaților, are o bogată latură de ales gust literar, în care abundă umorul. Să

exemplificăm afirmația. La plecarea din București, pe aeroport, fețele bisericesti erau cuprinse, unele, de emoție, deoarece făceau pentru prima dată botezul aerului. Ochiul atent al autorului prinde situația de neliniște, oarecum camuflată.

— Ai „noștri” scotoceau prin valize, după „recomandările” specialiștilor în voiajuri aeriene — lămâie și romuri. Dar s'au liniștit în fața sușului lin și a plutirii de vis: „ca pentru oamenii Bisericii”, zicea I. P. S. Firmilian (pag. 27), Tema de călătorit cu avionul, arsenalul preventiv de lămâi și rom, s'au spulberat”. Umorul apare prin contrast cu inutilitatea acestor pregătiri.

Peisagiul rustic al Bărăganului e prins din avion cu fidelitatea descriptivă a lui Calistrat Hogaș.

— „Arăturile și însămânțările aveau cele mai variate forme geometrice; printre ele, perdelele de salcâmi, lunci și foarte multe bălți îmbinate toate perfect între meandrele multiple ale râurilor. Satele, care păreau niște parcuri, în jurul caselor, arborii marcau curțile frumos orînduite. Uneori, oamenii, căruțe și vite, de dimensiuni liliputane, se înșirau pe șosele și mai ales pe drumurile dintre bogatele lanuri de grâu.” (pg. 33, urm). Acesta e peisajul românesc.

Nu trece mult—după interval de 5 ore—și apare de după perdeaua de nori albi—peisajul sovietic depe malurile Niprului.

„Priveam din înălțime petecile galbene, care alternau ici și colo cu întinderi verzi; probabil ierburi și culturi de toamnă.

O voință uriașă de luptă aici cu pământul, din care răsare apoi aur, în chipul grâului,

Observăm atenți păienjenișul de șosele pe care calcă tractoarele și se scurg camioanele către marile hambare ce stau în marginea satelor, cuburi de cărămidă și furnicare de oameni.

Către ele duc spițele de drumurilor, dela șuri uriașe pe care le zărim chiar din avion. Așa se strânge pâinea cea de peste an a țaranului sovietic, a muncitorului din făurările vecinei noastre, a cărturarului nou care zidește idei și îndemnuri pentru minți și pentru brațe. Pe întinsul petelor verzi mișună cirezi de vite. La marginea satelor se află iazuri, visterii ale peștelui atât de apreciat în marea țară în care ne găsim”.

Din cele două priveliști, autorul face următoarea reflexie, plină de miez:

„M'am pomenit visând la această forță și am trecut, prin comparație, dela omul dintr' o parte a Prutului, la omul de cealaltă parte. Găseam astfel la Răsăritul Prutului pe omul nou, însuflețit de cele mai generoase idei de frățietate, de to-tovărășie creatoare, de pașnice năzuințe, de realizări care vor trebui să se impună veacului nostru“. (pag. 36).

Dacă peisagile rustice îs redată în varietatea lor plină de prospețime cu invitație la meditare, autorul creionează, cu adâncă înțelegere psihologică, figurile proeminente ce-i cad subț ochi. Iată-l pe Katolikosul Gruziei Patriarhul Kalistrat.

„A depășit mult vârsta biblică a psalmismului dar mai multul anilor săi nu face loc neputinței sau osteneții. Bătrân frumos, de statură mijlocie, reprezintă tipul clasic gruzian, cu trăsături regulate: nasul ușor activilin, ochii puțin migdalați. Barba sa albă ca zăpada și părul la fel, încadrează o figură blăjină și un chip ca de copil. Mișcările moi sunt însuflețite uneori de tresăriri vii, care se revarsă apoi în zâmbete pe sub mustățile lui groase și din luminișurile ochilor pe jumătate închise. Glasu-i potolit însoțește gesturile sale abea perceptibile. Cineva, obișnuit cu comparațiile, la botezat „Moș Dumnezeu“ (pag. 48 urm).

Câtă gradare în coloritul nuanțelor demnă de pana unui măestru în ale literaturii. Nici pe departe nu se simte condeiul unui debutant! Dar debutul, prin aceste calități, constituie o consacrare.

Portretele diferiților chiriarhi se succed, la prilejuri deosebite, și își capătă conturul și profunzimea intensă, autorul evitând șablonarea imaginilor, tentație ce atrage pe unii autori care își mișcă acțiunea printre multe și simultane personaje.

Descrierea amănunțită a serbărilor jubiliare, care au început în ziua de 8 Iunie, e captivantă. Parcă asisști la o înscenare de basm și nu participi la o splendidă realitate. Poporul rus ia parte cu toată ființa la proslăvirea acestui eveniment. Spiritualitatea ortodoxiei rusești, purificată în concepție și manifestare, se înscrie pe pagini de antologie prin glasul I. P. S. Alexei, Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii.

Iată cum privește I. P. S. Sa această sărbătoare ;

„Noi considerăm această sărbătoare ca o mulțumire adusă lui Dumnezeu, pentru binefacerile Lui cele mari, revarsate asupra Bisericii Rusii dealungul existenței sale. Poporul rus a cinstit, mai presus decât toate bucuriile și comorile lumii, darul dumnezeesc al credinții ortodoxe și a privit slujirea lui Dumnezeu și a Bisericii sale ca pe o sfântă misiune“ (pag. 68),

Și, în adevăr, la toate solemnitățile publice prilejuite de acest eveniment poporul a participat în massă. Protocolul slujbelor religioase se desfășoară după rânduelile celui mai pretențios tipic, iar fastul a rămas ca un atribut specific, de demnitate, al Bisericii ortodoxe rusești.

Cuvântările rostite de către I. P. S. Patriarh Alexei și Gh. Gr. Karpov, delegatul guvernului, impresionează prin documentare, claritate și vestmânt literar. Reprezentanții tuturor Bisericilor participante aduc cuvinte de omagiere și se asociază, cu sentiment de frățietate creștină, la bucuria Bisericii rusești. Din cuvântări rezultă și însemnate precizări cu privire la rolul ortodoxiei în actualele prefaceri sociale. Expunerea Patriarhului Katolicos al Armenilor punctează aceste precizări.

„Să știe politicienii insinuanți și inspiratorii lor din culise, că sub ocrotirea marelui Constituții Sovietice, Ecimiadzinul sfânt și primat trăește astăzi și are cea mai deplină libertate.

„Să știe toți acei amatori de antisovietism și antiortodoxism, că în marea țară a muncii eliberatoare nu este Biserică dominantă sau biserici fără drepturi egale, ca în țara Sovietelor, Biserica este despărțită de Stat, că toate asociațiile religioase sunt egale înaintea legii: că niciuna din Biserici nu se folosește de favoruri exclusive și de privilegii, că discriminarea națională și prigoana religioasă sunt socotite ca cele mai mari crime“.

După serbări delegațiile streine au fost împărțite în trei grupe, în scopul de a se vizita câteva biserici din Moscova. Primirea delegațiilor e plină de afecțiune. Bisericile impunătoare ca opere de artă întreținute într'o perfectă stare de curățenie. Pentru zilele de sărbători, delegațiile sunt rânduite să slujească la diferite biserici. Delegația română a oficiat la biserica „Insemnării“ de lângă gara Riga.

Interesante sunt descrierile Galeriei Tretyakov. În această Galerie se poate urmări dezvoltarea picturii rusești de la izvoarele ei. Făuritorii de curente și școli în pictură ca Simion Ușakov, Andrei Rublev, A. A. Ivanov, Puchirev, Cokzukin sunt trecuți, cu unele din opere, în revistă. Peste toți domină marele I. E. Repin o glorie mondială. În cartea de aur a Galeriei, I. P. S. Patriarh Justinian semnează prețioase constatări. I. P. S. Sa scrie printre altele :

„Cine are ocazia să vadă vechimea artei noastre bisericești, oglindită cu atâta grijă aici în Galeria Tretyakov, privind aceste picturi minunate începând din secolele XI, XII, va putea răspunde cu mândrie catolicismului că pictura noastră bisericească nu numai că este mai veche decât a lor, dar și mai bună.

„Colecțiile din această pinacotecă, sau din alte muzee de Stat din Uniunea Sovietică, elemente ce dau încredere în forțele Ortodoxiei, sunt dovada concretă a afirmațiilor noastre“ (pag. 112).

Descrierea canalului „Moskova“ care leagă râul Moskova de fluviul Volga, înfățișează o uriașă înfăptuire a inițiativei sovietice. Utilul se îmbină cu esteticul, totul pentru a da un trai mai îmbelșugat și mai plăcut lumii muncitoare.

Dar Moskova are nenumărate visterii de artă. Autorul plimbă pe cititor de la Mausoleul lui Lenin la biserică „Vasile Blajinul“, de la Muzeul Istoric la Conservatorul de Stat. Pretutindeni privirea e fermecată de alte noutăți Pentru sovietici păstrarea operelor de artă constituie un cult. Deacea și perfectă lor întreținere.

Incheerea serbărilor jubiliare se face la lavra „Sf. Serghie“ din orașelul Ugorsk, la 80 km. depărtare de Moskova. Slujba s'a oficiat în biserică „Înălțării“ una din cele trei catedrale ale lavrei.

Autorul menționează :

„Slujba s'a oficiat după toate regulile mănăstirești. Toți slujitorii au cântat odată cu masa de credincioși „Tatăl nostru“ și „Crezul“. Era atâta pietate la oamenii aceștia, încât nu mi s'a părut curios când mi s'a spus, că cei care sunt afară așteaptă cu răbdare ore și zile chiar, până vin și ei să se închine în fața moaștelor cuviosului Serghie“ (pg. 139 urm.).

Consfătuirea panortodoxă reprezintă a doua parte interesantă pentru clerici alături de serbările jubiliare. Cele hotărâte la acea consfătuire au fost publicate în revista „Ortodoxia”. D-l Marina ne informează mai pe larg asupra protocoalelor, componența comisiunilor și alte detalii de circumstanță. Nu insist asupra acestui capitol, el fiind legat de interesul preoțimei, care îl va citi cu atenția cuvenită.

În acest capitol se poate urmări contribuția fiecărei delegații la discutarea și deliberarea asupra rapoartelor cu problemele de pe ordinea de zi privind poziția Ortodoxiei în cadrul celorlalte confesiuni.

Ceiace vreau să subliniez în această succintă prezentare a volumului „50 de zile în U.R.S.S.” este frumusețea literară în care este înveșmântat conținutul. Deaceia spicuim din descrierea Leningradului,

„Leningradul, leagănul culturii ruse, leagănul Revoluției Socialiste, poartă încă semnele unei foste mari Capitale. Așezarea sa la vărsarea Nevei și a afluenților ei în Golful Finic, parcurile de verdeață, canalele alimentate din Neva și micile Neve, dau Leningradului un farmec deosebit, ce atrage nu numai pe locuitorii lui, ci și pe cei ce-l vizitează”.

În Leningrad, I.P.S. Patriarh Justinian a oficiat Vecernia și Țtrenia în catedrala „Sf. Vladimir”, Aici I. P. S. Sa a rostit o cuvântare proslăvind eroismul leningrădenilor în războiul pentru apărarea Patriei Sovietice. I.P.S. Sa a subliniat printre altele :

„Alături de clerul și poporul român dreptcredincios, dornic de pace și bunăînțelegere între oameni și popoare, am urmărit cu înfrigurare, cei aproape trei ani de lupte grele și suferințe ale poporului din Leningrad. Eroismul vostru ca și al celor din Stalingrad este cunoscut în toată lumea. Leningrad și Stalingrad sunt orașele eroice ale întregii lumi, luptătoare pentru pace și libertate. Numele lor și faptele lor eroice flutură în admirație, pe buzele tuturor”, (pg. 250).

Dela Leningrad delegația română vizitează Petrodvorețul, fosta reședință de vară a lui Petru cel Mare, unde barbaria hitleristă s'a manifestat cu cruzime. Autorul remarcă : „Dar sus, palatul de fapt nu mai exista. Niște panouri uriașe, vor-

bind despre pace și despre Țara Socialismului, acopereau zidurile arse și distruse de războiu. Se spunea că Palatul fusese, ca și parcul, o minune de arhitectură și de bun gust, Nemții n'au iertat nimic, nici măcar operele de artă. Au distrus totul. (pag. 258).

Descrierea rezistenței Leningradului autorul o adâncește în detalii, cu impresionante mărturisiri.

„Oamenii ajunseseră să mânânce clei, ulei de mașini, curele, etc. Aici e o cerere a 20 de învățați, cărora după multe intervenții, le-au fost acordate 2 kgr. de făină, ca supliment de rație. Laptele fabricat din soiș era dat numai sugacilor. Orașul nu mai avea nici apă, nici lumină. În spitale, operațiile se făceau la lumina felinarelor”. (pg 271). Tablou sinistru și ce splendoare de eroism civil !.

După acest sumbru tablou, autorul introduce pe cititor în splendorile renumitului muzeu «Ermitaj», fosta reședință de iarnă a țarilor. Incep să se perindă frumusețile artistice după secole, școli, curente, neamuri și importanță, E deajuns să menționăm numele artiștilor, ca imaginea să concorde cu realitatea. Leonardo da Vinci, Tițian, Zurbaran, Velasquez, Murillo, Van Dyke, Rubens, etc.

La plecarea din Leningrad, agenția Tass a cerut, printr'un delegat, impresiile ce le-a căpatat I. P. S. Patriarh Justinian în timpul șederii în fosta capitală și orașul erou.

I. P. S. Sa a declarat :

„Leningradul, despre eroismul căruia am auzit atâtea, a produs asupra noastră o profundă impresie. Realizările tehnice și frumusețea acestui oraș mi s'au întipărit în minte. Am rămas surprinși de graba cu care populația și-a refăcut instituțiile, uzinile, fabricile, locuințele și catedralele.

Părăsim Leningradul cu un sentiment de respect pentru populația al căreia curaj este o pildă vie pentru apărarea libertății și păcii”.

Partea ultimă constituie o excursie de agrement, după munca depusă la lucrările conferinței panortodoxe dela Moscova. Excursia s'a făcut spre Sud în regiunea Gruziei, regiunea de basm descrisă de Lermontov. Călătoria se face cu trenul Moscova-Kursk-Rostov-Tbilisi. Când trenul străbătea munții Caucaz autorul evadează cu gândul la locurile natale

din regiunea Olteniei, sentiment pe care-l redă cu o discreție gingașă.

„Astfel, străbătând în această noapte munții Caucazului, se putea auzi în compartimentul nostru cântecul domol de stepă și melodia căzăcească, cu un ritm vioiu și plin de viață, alături de Doina Oltului, sau cântece din munții Balcani, Valea Mariței, din regiunile îndepărtate ale Serbiei. Infrățiți, ruși, români, bulgari sau polonezi, erau cu toți un gând și o simțire“, (pg. 301).

Meleagurile din sud ale U.R.S.S.-ului sunt variate ca înfățișare, colorit de covor persan.

„Oamenii sunt bruneți, voinici, sănătoși și mai ales frumoși. Casele lor, presărate pe coastele dealurilor, cu cerdacuri frumos sculptate, curțile pline de păsări, porci și chiar câni, erau ca o reproducere fidelă a regiunilor noastre de munte și vedeam în ele mai ales pe cele din munții Olteniei. Surpriza noastră a fost mare și comentariile îndelungi“ (pg. 304 urm.)

Tbilisi, capitala Gruziei, este un oraș cu peste un milion de locuitori. Un oraș ce lasă puternică impresie asupra vizitatorului. Gruzia e o regiune creștinată în sec. IV, și care a jucat un rol însemnat în istoria veche a creștinismului. Biserici multe și frumoase. Capitala Gruziei este o stațiune balneară de prim ordin. Aici exista «Băile Termale Vachtang». Însăși Tbilisi înseamnă izvoare calde. În apropierea orașului, la 1 km. se găsesc vestigii sepulcrale dinainte de Hristos. Se desvăluie trecutul cultural al Gruziei.

La 2 ore de cale de Capitala Gruziei, se găsește satul Gori, locul natal al Generalismului Stalin. De fapt nu este un sat, ci un orașel, cu străzi și case monumentale.

Casa în care s'a născut Generalismul Stalin, este o casă mică, țărănească, devenită acum monument istoric. Ghidul dă lămuriri.

„În ea a trăit numai între anii 1879-1883, familia sa munitându-se apoi în altă căsuța din orașel.

Familia lui Stalin fiind foarte săracă, nu avea căsuță proprie și închiria acolo unde găsea o cameră“ (pag. 321). Reflexia izbucnește ca o scânteie; geniile omenirii nu pot fi stânjinite, în ascensiunea lor, de șubredele alcătuirii gospodărești.

I. P. S. Patriarh Justinian, la un toast, mulțumește I. P.

S. Kalistrat că i s'a dat posibilitatea să viziteze satul natal al Generalismului Stalin. O emoție puternică stăpânește întreaga delegație română.

Reîntoarsă la Tbilisi, delegația română vizitează amănunțit orașul cu împrejurimile lui. I. P. S. Justinian se bucură, pretutindeni, de o primire entuziastă.

Dela Tbilisi la Moscova, delegația călătorește cu avionul. De sus, tablourile terestre rulează în culori imprecise, cu iuțeală cinematografică.

La Moscova I. P. S. Justinian oficiază, în ziua de Duminică 1 August, Sf. Liturghie, în Catedrala Patriarhală.

După amiază, încep vizitele protocolare ale celorlalte delegații la I. P. S. Justinian. Se apropie plecerea spre țară.

Delegațiile celelalte rugaseră pe I. P. S. Justinian, să intervină pe lângă dl. G. Karpov să le înlesnească vizitarea Kremlinului. Dl. Karpov a dat satisfacție acestei dorințe.

Kremlinul este astăzi reședința Președenției Consiliului de Miniștri a U. R. S. S. și a Sovietului Suprem.

Kremlinul constituie o podoabă de artă a lumii. Cinci biserici, toate adevărate catedrale, indică evoluția religioasă a bisericii rusești. Un muzeu păstrează alte comori de artă din decursul istoric al pravoslavniciei Rusii. Regimul sovietic a reconstruit totul în formă inițială, așa că originalitatea și-a păstrat aspectul extrem de interesant. Ca să ilustreze bogăția comorilor de artă, autorul menționează. Un lanț de aur, splendid lucrat, în greutate de 3-4 kgr. Un sacos avea 16 kg. perle, iar un felon 120.000 perle. Se păstrează toate obiectele foștilor țari. Autorul menționează vreo trei șei de aur, din sec. XVI, XVII și XVIII, lucrate în aur, pietre scumpe și perle. „Numai în „1001 de nopți“ mai poate fi descrisă o șea asemănătoare cu acest dar al Ecaterinei a II-a din anul 1795.

S'ar putea adăuga, că toate cele istorisite în volumul „30 de zile în U.R.S.S.“ privind bogăția și realizările din Uniunea Sovietică transpun închipuirile legendare în realități concrete puse la dispoziția lumii muncitoare.

Reîntoarcerea acasă a delegației română se face după ce I. P. S. Justinian este sărbătorit, la 2 August, de ziua onomasticeii I. P. S. Sale.

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a fost felicitat de către I. P. S. Patriarh Alexei, aducându-i-se cele mai alese e-

logii pentru contribuția pe care a dat-o la conferința panortodoxă.

Cadourile primite de I. P. S. Patriarh Justinian, mărturisesc adâncă prețuire ce i s'a arătat.

Călătoria spre țară tot cu avionul. Primirea I. P. S. Patriarh Justinian este făcută de dl. Ministru al Cultelor, prof. Stanciu Stoian. Cuvântul rostit de bun venit arată însemnătatea deosebită a vizitei I. P. S. Justinian în U. R. S. S., care va adânci legăturile de prietenie între cele două popoare.

Este greu să subliniez cât ar trebui de subliniat din această descriere fascinantă.

Hors-text-urile, cu atâtea minunate fotografii, completează și măresc impresiile cititorului.

Volumul este un arsenal de documentare în ce privește situația Bisericii Ortodoxe din U.R.S.S. și ce realizări gigantice s'au efectuat în Patria Socialismului.

Prin conferința Panortodoxă Biserica Ortodoxă, în general, apare în forța ei vie, demnă de splendori în fața catolicismului anexat intereselor politice ale imperialismului. Un cleric va găsi încrustate pe răboj tot materialul original ce constituie un important eveniment istoric.

Surpriza o constituie însă prezentarea pe care o face d-l Ovidiu Marina, debutant scriitor. D-sa a știut să ierarhizeze documentarea, să păstreze tot ce e important, ca osatura oficiului „de secretar“ să nu fie desmințită. Dar ce splendide imagini a presărat peste acest material documentar!

E grădină de flori, unele mai atrăgătoare de cât altele. O carte ce te subjugă și nu o poți lăsa din mână până nu se sfârșește cititul.

Cititorul trăește aceleași impresii cu povestitorul.

Pana unui spirit viu, critic, cu broderii de stil adecuate desfășurării materialului descriptiv, discret, reflexiv, cu reliefări spontane, în sfârșit, o serie de attribute majore țâșnesc de la o pagină la alta.

Pentru oamenii bisericii, d-l Ovidiu Marina le-a făcut un prețios dar, acum când lanul ortodoxiei și-a întins granițele firești peste toate bisericile surori.

Un sentiment de recunoștință mărturisit, pe deplin meritat, i se cevine tânărului autor. Ceiace noi din toată inima i-l adresăm.

Pentru forma aleasă literară în care și-a expus descrierea, elogiul e și mai firesc. El constituie o consacrare și deosebită așteptare și alte lucrări, în care avântul și talentul scriitoricesc să nu fie reținute de rigiditatea protocolului.

Așteptăm, deci, pe d-l Marina, cu justificată îndreptățire, să-și împlânte plugul, adânc, în câmpul literelor, în scrisul cerut de vremurile de mari prefaceri sociale. Surpriza va fi transformată în autentică legitimitate.

Pr. C. Nonea

A N U N Ţ

Depozitul Eparhial de obiecte de cult și cărți bisericești, strada Ștefan cel Mare 40 Iași, de sub egida Sfintei Mitropolii a Moldovei și Sucevei aduce la cunoștința tuturor parohiilor că le poate furniza, la comandă :

1. Cărți de ritual, Octoih mare, Triod, Minee pe toate lunile, afară de cel al lunii Ianuarie, Catavasier, Ceaslov, Liturghier, Slujba Invierii, Panahida, Ridicarea Panaghiei.

2. — Obiecte de cult: Potire, Disc, Steluțe, Copie: lingurițe, cadelnițe, candelă, litiere, chivote: policandre, felinare, sfeșnice, epitaf, prapore, clopote, etc.

3. — Cărți cu conținut religios: Sectologia de Deheleanu, Predici de Ilie Miniatis, Duhul Adevărului, Jerta Laudei, etc..

4. — Registre de intrare și ieșire, înscrierea născuților, cununaților, a decedaților. Registre jurnal-casă, registre pentru salarii, registre chitanțiere, mape: conturi de gestiune, bugete.

5. — Culioane, cutii pentru culioane, stofe de veșminte, galon, brâie negre, etc.

Comenzile se fac prin oficiul parohial, expediția făcându-se contra ramburs.

— Conturile Sf. Mitropolii a Moldovei și Sucevei la C. E. C. sunt închise.

Orice sumă depusă de oficiile protopopești și parohiale în contul Mitropoliei Moldovei și Sucevei, se vor efectua numai prin Banca de Stat, cont 373.

CONT 5
Nr. 12145
Dec. 1949

P. C. Preot al Parohiei.....

Comuna.....

Judetul.....
